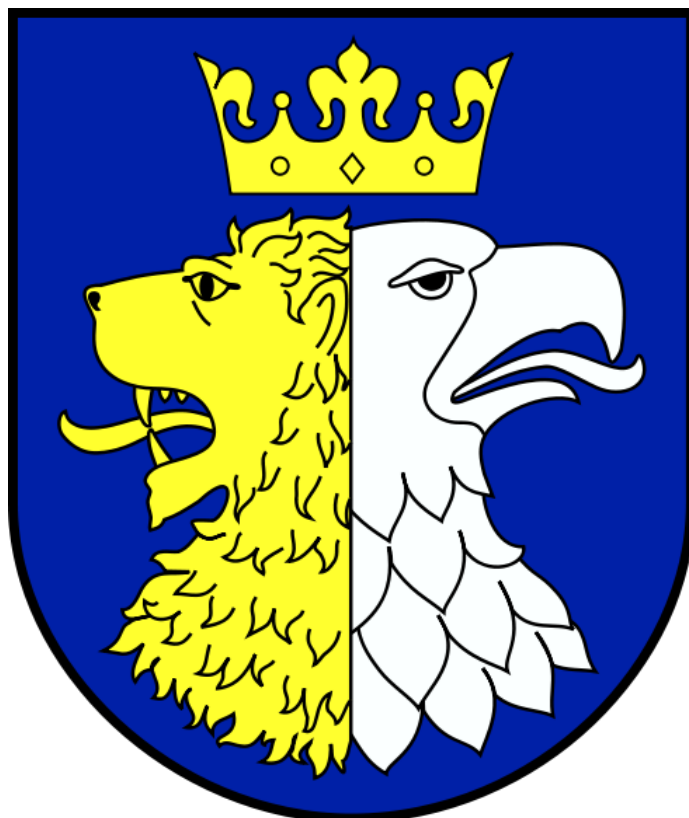

Załącznik do uchwały NR XIII/93/2016
Rady Gminy Krościenko Wyżne
z dnia 27 stycznia 2016 r.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Krościenko Wyżne, styczeń 2016 roku

TOM I
Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej
Gminy (ilościowa)

Strategia Rozwoju
Gminy Krościenko Wyżne
do roku 2025

Krościenko Wyżne, styczeń 2016 roku

Spis treści

I.	DIAGNOZA ILOŚCIOWA	4
1.	OTOCZENIE LOKALNE I REGIONALNE.....	5
1.1.	POŁOŻENIE GMINY KROŚCIENKO WYŻNE	5
1.2.	MIEJSCE GMINY W SIECI OSADNICZEJ.....	7
2.	MIESZKAŃCY GMINY (POTENCJAŁ LUDZKI).....	9
2.1.	DEMOGRAFIA	9
2.1.1.	Ludność ogółem w 2014r., miejsce w województwie, zmiany ludności w latach 2011-2014.....	9
2.1.2.	Struktura wieku i płci.....	9
2.1.3.	Ruch naturalny.....	11
2.1.4.	Ruch wędrowniczy.....	14
2.1.5.	Prognoza ludności.....	15
2.2.	KAPITAŁ LUDZKI	16
3.	ZASPOKAJANIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW	21
3.1.	ZABEZPIECZENIE MATERIALNE	21
3.1.1.	Rynek pracy	21
3.1.2.	Bezrobocie	21
3.1.3.	Status materialny i źródła utrzymania mieszkańców	22
3.2.	SCHRONIENIE	24
3.3.	BEZPIECZEŃSTWO ŻYCIA, ZDROWIA I MIENIA	25
3.4.	OCHRONA ZDROWIA I ŻYCIA	27
3.5.	OPIEKA.....	30
3.5.1.	Opieka nad dziećmi	30
3.5.2.	Opieka nad osobami starszymi.....	31
3.5.3.	Opieka nad osobami niepełnosprawnymi	31
3.5.4.	Pomoc społeczna	32
3.6.	ROZWÓJ LUDZI	34
3.6.1.	Przedszkola.....	34
3.6.2.	Szkoły podstawowe.....	35
3.6.3.	Gimnazja	35
3.6.4.	Kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym	36
3.6.5.	Kształcenie dorosłych	37
3.6.6.	Kształcenie na poziomie wyższym.....	38
3.6.7.	Inne placówki edukacji i wychowania specjalnego.....	38
3.7.	KULTURA, SPORT, REKREACJA, WYPOCZYNEK, PRZYJEMNOŚCI	38
3.8.	KONTAKTY SPOŁECZNE, WIĘZ GRUPOWA, TOŻSAMOŚĆ Z GMINĄ	39
3.8.1.	Kapitał społeczny	39
3.9.	SWOBODA I ŁATWOŚĆ KONTAKTÓW PRZESTRZENNYCH.....	39
3.9.1.	Powiązania komunikacyjne i transportowe gminy.....	39
	Powiązania transportowe.....	39
	Komunikacja autobusowa	39
3.9.2.	Telekomunikacja i Internet.....	42
4.	ZASOBY TECHNICZNE	45
4.1.	BUDYNKI I OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	45
4.2.	ENERGETYKA	58
4.3.	INFRASTRUKTURA DROGOWA	61
4.3.1.	POWIĄZANIA TRANSPORTOWE.....	62
4.3.2.	ILOŚĆ I JAKOŚĆ DRÓG W GMINIE KROŚCIENKO WYŻNE	64
5.	POTENCJAŁ I ŁĄD PRZESTRZENNY	66
5.1.	STRUKTURA PRZESTRZENNA GMINY	66
	Ukształtowanie centrum gminy	68

5.2.	DOKUMENTY I DECYZJE W GOSPODARCE PRZESTRZENNEJ I PRZEWIDYWANE W NICH ZMIANY	68
6.	POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	69
6.1.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	69
6.2.	OCZYSZCZANIE GMINY I GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI	71
7.	POTENCJAŁ PRZYRODNICZY	73
7.1.	WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE	73
7.2.	STAN ŚRODOWISKA	76
8.	POTENCJAŁ KULTUROWY	84
8.1.	DZIEDZICTWO MATERIALNE	84
8.2.	DZIEDZICTWO DUCHOWE	86
8.3.	DZIEDZICTWO SPOŁECZNE	87
8.4.	INSTYTUCJE KULTURY	88
9.	POTENCJAŁ TURYSTYCZNY	92
10.	POTENCJAŁ INSTYTUCJONALNY	94
10.1.	WŁADZE I ADMINISTRACJA I ICH ZASOBY	94
10.2.	INNE PODMIOTY INSTYTUCJONALNE DZIAŁAJĄCE W GMINIE	96
10.3.	INNE DZIAŁANIA PROROZWOJOWE I ICH SKUTECZNOŚĆ	96
	DOKUMENTY STRATEGICZNE GMINY KROŚCIENKO WYŻNE:	96
11.	GOSPODARKA I STRUKTURA GOSPODARKI	97
11.1.	STRUKTURA PODMIOTOWA I POTENCJAŁ GOSPODARKI	97
11.2.	STRUKTURA RODZAJOWA GOSPODARKI	97
11.3.	INFORMACJE O WYBRANYCH SEKCJACH I SEGMENTACH GOSPODARKI	100
11.3.1.	Działalność produkcyjna	100
11.3.2.	Działalność budowlana	100
11.3.3.	Rolnictwo	101
11.3.4.	Turystyka i gastronomia	104
11.3.5.	Pozostałe usługi	108
11.3.6.	Usługi otoczenia biznesu	108
12.	POTENCJAŁ MATERIALNO-FINANSOWY GMINY	109
12.1.	MAJĄTEK KOMUNALNY	109
12.1.1.	Nieruchomości budynkowe i inne komunalne obiekty/urządzenia	109
12.1.2.	Grunty komunalne	109
12.1.3.	Potencjał podmiotów z udziałem własności komunalnej	109
12.1.4.	Ewentualne inne składniki majątku komunalnego	109
12.2.	BUDŻET I INWESTYCJE GMINY	110
12.2.1.	Dochody budżetu gminy	110
12.2.2.	Wydatki budżetu gminy	110
12.2.3.	Inwestycje gminne	112
13.	WNIOSKI Z ANALIZY SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ	115
	SPIS ILUSTRACJI	118

I. DIAGNOZA ILOŚCIOWA

Wstęp

Szanowni Państwo,

Strategia Rozwoju Gminy to jeden z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorządy gminne. Określa ona priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzonej na obszarze ich działania.

Potrzeba opracowania Strategii naszej gminy oparta była na wielu istotnych przesłankach. Na pierwszy plan wysuwa się wymóg dostosowania zapisów dokumentu do nowej sytuacji społeczno-gospodarczej, a także fakt, iż perspektywa czasowa wcześniejszego opracowania dobiegła końca.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025 nie ogranicza się w swych zapisach wyłącznie do zadań realizowanych przez gminne władze samorządowe. Dokument ujmuje również zapisy, które mają być wyzwaniem dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na terenie Gminy. Budowanie i rozwijanie aktywnych partnerstw lokalnych prowadzić może do realizacji wielu prorozwojowych działań.

Wszyscy jednak zdajemy sobie sprawę, że takie partnerstwa nie są zjawiskiem, które mogą się łatwo rozpocząć i zafunkcjonować spontanicznie. Z drugiej jednak strony, mamy wiele przykładów lokalnych organizacji i instytucji aktywnie wpływających na nasze otoczenie. Zachęcam Państwa do współpracy. Jestem również przekonany, że dokument Strategii pozwoli na jej zainicjowanie, nakierowanie i intensyfikowanie.

Wyrażam przekonanie, że nowa Strategia będzie odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania wszystkich mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne. Ponadto w kolejnej perspektywie funduszy europejskich da możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych na istotne dla jej rozwoju przedsięwzięcia.

Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli samorządu, organizacji publicznych, przedsiębiorców i lokalnych liderów życia społecznego, dokument ten stanowi syntezę świadomych wyborów i rekomendacji przedstawicieli różnych społeczności, tworzących wspólnotę samorządową. Jestem bardzo wdzięczny za udział i współpracę w pracach nad Strategią Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025.

Jan Omachel

Wójt Gminy Krościenko Wyżne

1. Otoczenie lokalne i regionalne

1.1. Położenie Gminy Krościenko Wyżne

Poniżej przedstawiono położenie Gminy Krościenko Wyżne w jednostkach administracyjnych wyższego rzędu – kraju, województwie oraz powiecie.

Położenie w jednostkach administracyjnych wyższego rzędu

W dniu 1 stycznia 1999 roku wprowadzono w Polsce nowy podział administracyjny.

Obowiązujący od 1975 roku dwustopniowy podział administracyjny zastąpiono podziałem trójstopniowym, w którego skład wchodzi województwa, powiaty i gminy.

Nowy podział administracyjny, od chwili jego wprowadzenia w 1999 roku, uległ niewielkim modyfikacjom. W 2002 roku utworzono 7 nowych powiatów i jedną nową gminę oraz zlikwidowano 12 gmin, w 2003 roku zlikwidowano jeden powiat (przywrócony następnie w 2013 roku), w 2010 roku utworzono jedną nową gminę. Dodatkowo co roku następują niewielkie korekty granic województw, powiatów i gmin.

Obecnie (stan na 1 stycznia 2014 r.) Polska dzieli się na 16 województw, 380 powiatów i 2 479 gmin.

Gmina Krościenko Wyżne administracyjnie zlokalizowana jest w województwie podkarpackim.

Województwo podkarpackie zostało utworzone 1 stycznia 1999 roku z połączenia trzech województw: rzeszowskiego, przemyskiego i krośnieńskiego oraz części tarnobrzeskiego i tarnowskiego. Zajmuje powierzchnię 17 845 km². Region położony jest w południowo-wschodniej części kraju; wschodnią granicę województwa stanowi granica państwowa z Ukrainą (obwód lwowski i obwód zakarpacki), południową – granica ze Słowacją (Kraj Preszowski). Na górze Kremenaros (Krzemieniec) – 1221 m n.p.m. w Bieszczadach stykają się granice Polski, Słowacji i Ukrainy. Podkarpackie graniczy również z województwami: lubelskim, świętokrzyskim i małopolskim.

Podkarpackie jest regionem o charakterze rolniczo-przemysłowym. Liczba ludności województwa podkarpackiego wynosi przeszło 2129 tys. ludności (według danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie, grudzień 2014 r.) Największa gęstość zaludnienia występuje w miastach i całym pasie środkowym województwa, najmniejsza w części południowej i wschodniej.

Pod względem administracyjnym województwo dzieli się na 160 gmin, 21 powiatów ziemskich oraz 4 miasta na prawach powiatu (Rzeszów, Krosno, Tarnobrzeg, Przemyśl). Od 1 stycznia 2002 roku liczba powiatów powiększyła się o powiat leski z gminami: Baligród, Cisna, Lesko, Olszanica, Solina. Stolicą województwa i największym ośrodkiem miejskim jest Rzeszów liczący ok. 180 tys. ludności. Inne miasta z największą liczbą ludności to: Przemyśl (64,7 tys.), Stalowa Wola (63,3 tys.), Mielec (60,7 tys.), Tarnobrzeg (48,6 tys.) i Krosno (47,3 tys.).

Gmina Krościenko Wyżne administracyjnie zlokalizowana jest w powiecie krośnieńskim.

Powiat krośnieński – jeden z 380 powiatów w Polsce (jeden z 25 powiatów w województwie podkarpackim), utworzony w 1999 r. w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Krosno.

W skład powiatu wchodzi:

gminy miejsko-wiejskie:

- Dukla
- Iwonicz-Zdrój
- Jedlicze
- Rymanów

gminy wiejskie:

- Chorkówka
- Jaśliśka
- Korczyna
- **Krościenko Wyżne**
- Miejsce Piastowe
- Wojaszówka

Powierzchnia powiatu wynosi 926 km².

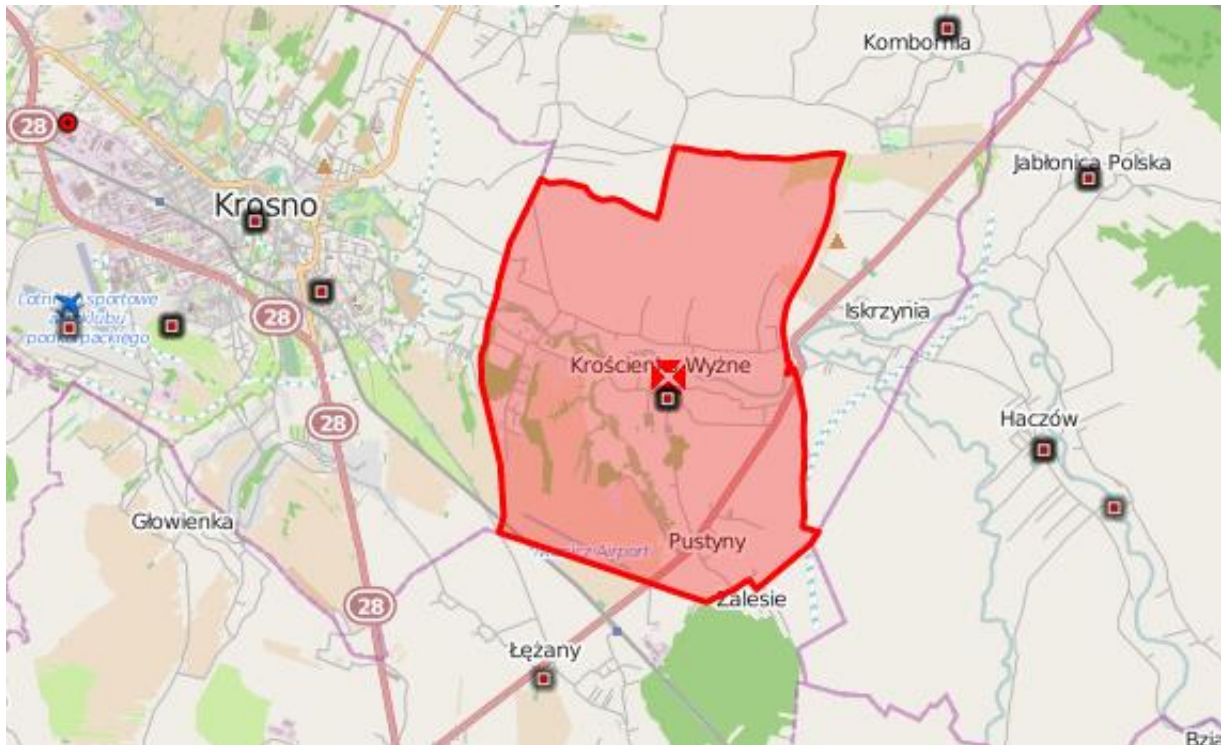
Gmina Krościenko Wyżne jest jednostką administracyjną o statusie gminy wiejskiej. Gmina Krościenko Wyżne leży w województwie podkarpackim i jest jedną z 10 gmin tworzących powiat krośnieński. Jako samodzielna jednostka została utworzona w 1995 roku. Zajmuje północno-wschodni obszar powiatu, w obrębie którego sąsiaduje na południu z gminą Miejsce Piastowe, na północy i wschodzie z Gminą Korczyna, na zachodzie z powiatem grodzkim Krosno. Na wschodzie styka się też z gminą powiatu brzozowskiego: Haczów.

Całkowita powierzchnia Gminy Krościenko Wyżne wynosi ponad 16km² (1631 ha). W skład Gminy wchodzi dwie miejscowości wiejskie:

- Krościenko Wyżne,
- Pustyny.

Położenie geograficzne

Położenie geograficzne Gminy Krościenko Wyżne wyznaczają współrzędne 49°40'33"N szerokości geograficznej północnej i 21°49'47"E długości geograficznej wschodniej.

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Kro%C5%9Bcienko_Wy%C5%BCne_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Kro%C5%9Bcienko_Wy%C5%BCne_(gmina))

Położenie historyczne

Krościenko Wyżne zostało lokowane na prawie magdeburskim około 1350 roku, przez króla Polski Kazimierza III Wielkiego i zasiedlone przez kilku osadników niemieckich, którzy założyli tu parafię pod wezwaniem św. Marcina. Była to wieś królewska. Właścicielami dóbr w Krościenku Wyżnym były znane rody Bobolów. Dzierżawili ją, jako wieś królewską – od 1765 r. również Jabłonowscy. Po pierwszym rozbiórze Polski, w 1772 r., Krościenko Wyżne włączono w granice Austrii. Od 1 maja 1789 r., po sprzedaży Krościenka przez zaborczy rząd Austriaków, miejscowość przeszła na własność księżnej Katarzyny Ossolińskiej.

Miejscowością władali też Skrzyńscy, gdy właścicielka Emilia Jabłonowska wyszła za mąż za szambelana austriackiego - Franciszka Ksawerego Skrzyńskiego z Koszowy, a po nich Orpiszewscy.

Dopiero po odzyskaniu przez Polskę niepodległości wieś weszła w skład województwa lwowskiego oraz powiatu krośnieńskiego. Po zakończeniu II wojny światowej Krościenko Wyżne należało do województwa rzeszowskiego, powiatu krośnieńskiego, gminy Korczyna, od 1975 r. zaś do województwa

krośnieńskiego. W 1994 (30 grudnia) nastąpił podział gminy Korczyna, w wyniku czego powstała nowa gmina z siedzibą w Krościenku Wyżnym skupiająca dwie miejscowości: Krościenko Wyżne i Pustyny¹.

1.2. Miejsce Gminy w sieci osadniczej

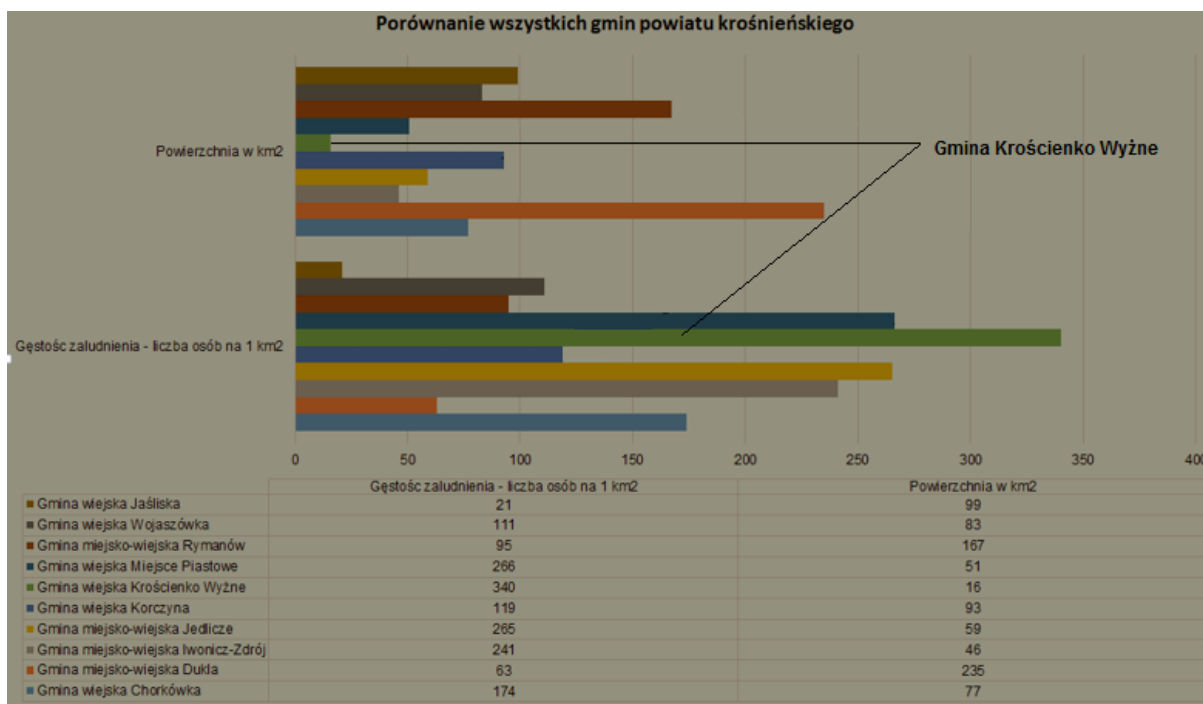
Podstawowe jednostki osadnicze to miasto i wieś, które tworzą wzajemnie powiązane układy, tzw. sieci osadnicze. Układ osadniczy Polski tworzy 57 470 jednostek osadniczych, z czego 883 to jednostki miejskie, a 56 587 to jednostki wiejskie.

Gminę Krościenko Wyżne, jako sieć osadniczą tworzy 2 jednostki osadnicze - wsie, tj.:

- Krościenko Wyżne,
- Pustyny.

Rozmieszczenie jednostek osadniczych i ludności na terenie Polski było ściśle zależne od środowiska przyrodniczego (najwięcej ludzi mieszka na terenach nizinnych i w dolinach rzek), przeszłości historycznej i zmiany granic Polski (stąd migracje ludności, zwłaszcza po okresach rozbiorów i wojen światowych) oraz migracji ludzi na tereny przemysłowe (za pracą, tam gdzie rozwijał się przemysł).

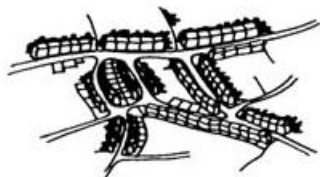
Sieć osadnicza wykazuje też silny związek z rozmieszczeniem ludności i gęstością zaludnienia (liczba osób na 1 km² powierzchni), która jest uwarunkowana czynnikami społecznymi i przyrodniczymi, co decyduje również o rozmieszczeniu wsi i miast. Gmina Krościenko Wyżne zlokalizowana jest na wschodzie kraju, gdzie gęstość sieci osadniczych wynosi od 10 do 15 miejscowości na 100 km², z reguły są to jednostki o liczbie mieszkańców powyżej 1000. Analizowana gmina jest co do wielkości najmniejszą gminą w powiecie krośnieńskim. Jej powierzchnia liczy nieco ponad 16 km² i zamieszkuje ją, według stanu na koniec grudnia 2014 roku 5 544 osoby, co daje gęstość zaludnienia na poziomie 340 osób/ km² – jest to wartość najwyższa w powiecie. Poniżej zamieszczony wykres prezentuje porównanie wszystkich gmin tworzących powiat krośnieński.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Polskie osadnictwo wyróżnia kilka typów wsi. Na ich rozmieszczenie wpływała rzeźba terenu, dostępność terenów wodnych, żyzność gleb i tradycja. Podkarpackie wsie, charakteryzuje typ wielodrożnicy (zwarta zabudowa rozciąga się wzdłuż przecinających się ulic) i ulicówki (zwarta zabudowa rozciąga się wzdłuż jednej ulicy, po obu jej stronach).

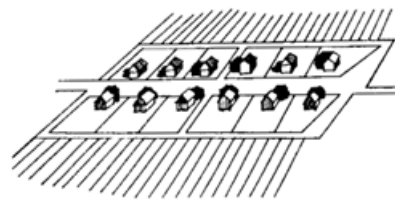
¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Kro%C5%9Bcienko_Wy%C5%BCne

Wielodrożnica

Największe skupiska ludności występują w miastach i miejscowościach będących siedzibami gmin.

Rozmieszczenie ludności w gminie jest bardzo nierównomierne. Większe skupiska ludności występują wzdłuż ciągów komunikacyjnych, rzadsze zabudowania występują wśród kompleksów pól uprawnych.

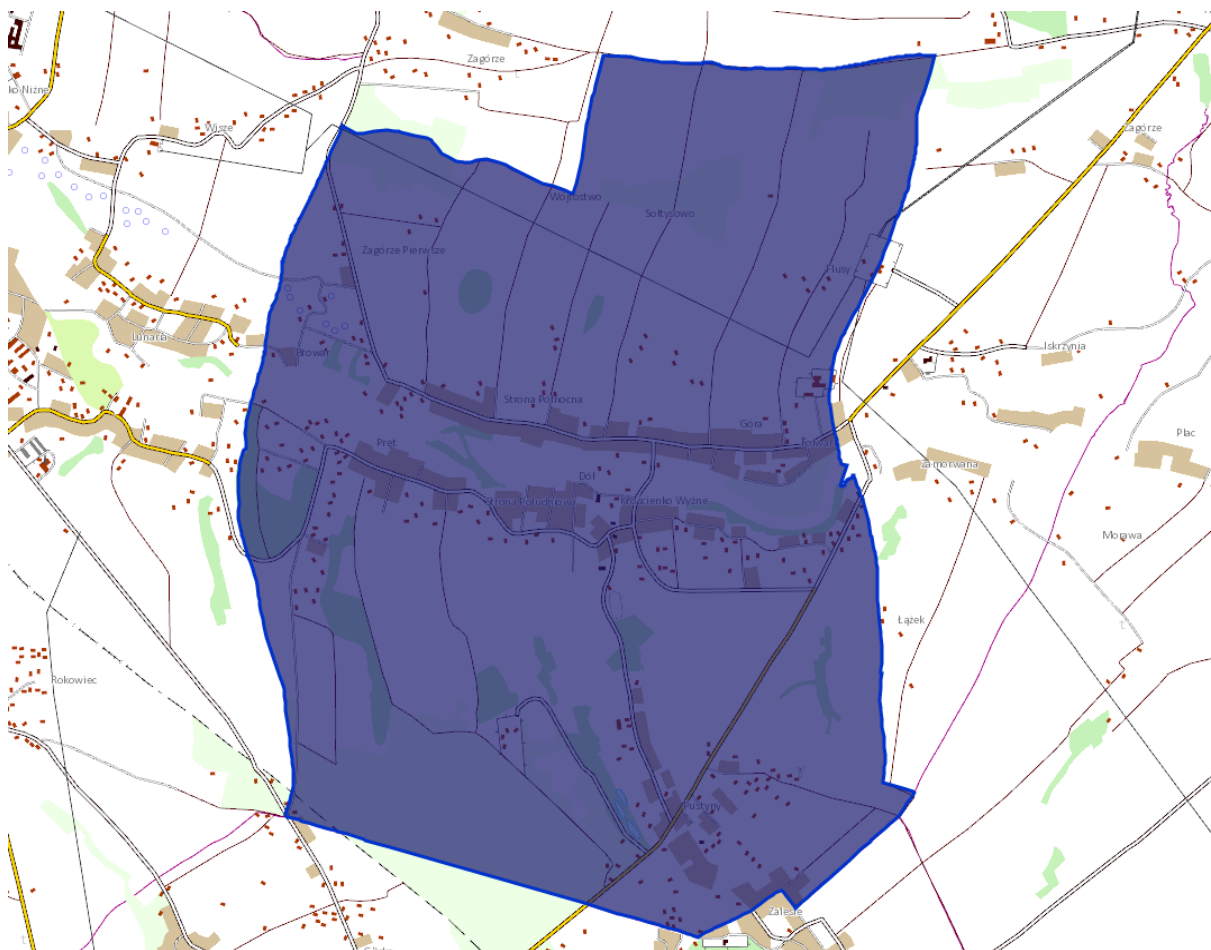

Ulicówka

Rozmieszczenie ludności w gminie jest bardzo nierównomierne. Większe skupiska ludności występują wzdłuż ciągów komunikacyjnych, rzadsze zabudowania występują wzdłuż ciągów w terenach wyżej wzniesionych i wśród kompleksów pól uprawnych.

Najliczniej zamieszkaną miejscowością w Gminie jest Krościenko Wyżne - 4470 mieszkańców (stan na koniec grudnia 2014 roku), które jest siedzibą władz gminnych. W Pustynach mieszka 1121 osób. Krościenko Wyżne pełni wielorakie funkcje, w tym administracyjne, usługowe, oświatowe, turystyczne, przemysłowe i rolnicze.

Poniżej zamieszczona mapa prezentuje mapę topograficzną miejscowości tworzących Gminę Krościenko Wyżne.

Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>

2. Mieszkańcy gminy (potencjał ludzki)

2.1. Demografia

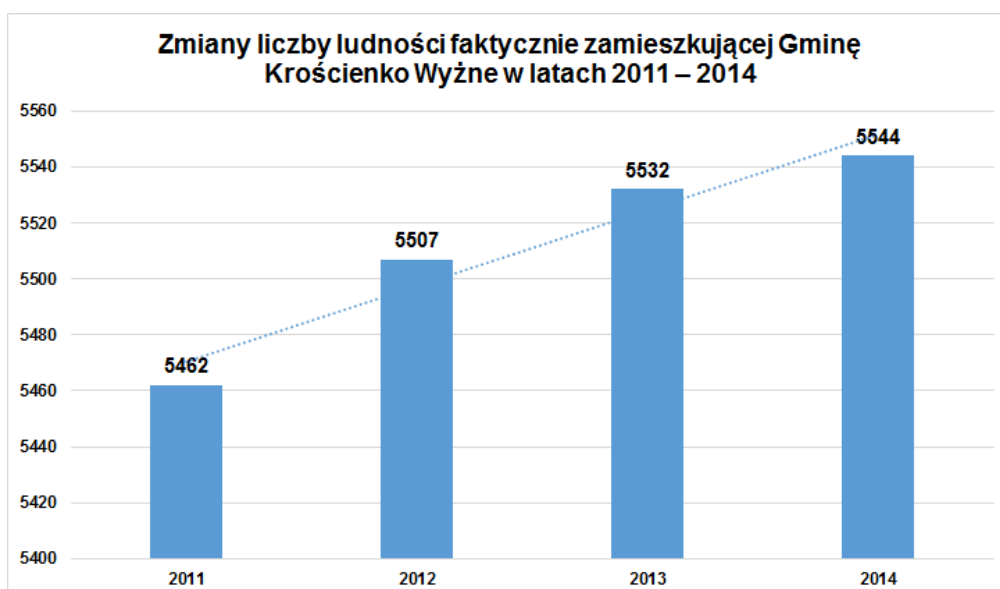
O pozycji i potencjale analizowanego obszaru w znacznym stopniu decyduje ludność i jej kondycja. To właśnie mieszkańcy wraz z dostępnymi zasobami naturalnymi tworzą podstawy do rozwoju obszaru, który zamieszkują. Z tego też względu konieczne jest prześledzenie potencjału rozwojowego Gminy Krościenko Wyżne właśnie pod kątem uwarunkowań społeczno-ekonomicznych.

2.1.1. Ludność ogółem w 2014r., miejsce w województwie, zmiany ludności w latach 2011-2014

W końcu 2014 r. liczba ludności faktycznie zamieszkującej Gminę Krościenko Wyżne wynosiła 5 544 osoby, tj. o ponad 1,5 % więcej w stosunku do 2011 roku.

Poniżej zamieszczono wykres prezentujący zmiany liczby ludności faktycznie zamieszkującej Gminę Krościenko Wyżne w latach 2011-2014.

Wykres 1. Zmiany liczby ludności faktycznie zamieszkującej Gminę Krościenko Wyżne w latach 2011 – 2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Zmiany jakie zachodziły w liczbie ludności w Gminie Krościenko Wyżne w badanym okresie charakteryzuje ogólna tendencja wzrostowa. W 2014 roku liczba mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne stanowiła 0,26% mieszkańców województwa podkarpackiego. Gęstość zaludnienia w analizowanej jednostce w 2014 roku wyniosła 340 osób na km², przy wartości 121 osób na km² notowanej w powiecie krośnieńskim i 119 osób na km² w województwie podkarpackim.

2.1.2. Struktura wieku i płci

Struktura ludności według płci i wieku daje podstawę do określenia wielu społeczno-ekonomicznych konsekwencji tak na dziś jak i na przyszłość. Określenie zapotrzebowania na miejsca w szkole, nowe miejsca pracy czy też oszacowanie przyszłej liczby małżeństw w celu zaprognozowania potrzeb mieszkaniowych.

Relacja liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym jest pierwszym ważnym wskaźnikiem sytuacji demograficznej analizowanego obszaru. Relacje te dla Gminy Krościenko Wyżne w roku 2014 przedstawiały się następująco:

- odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (w wieku do 17 lat) – 21,2%;
- odsetek osób w wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lata) – 62,3%;

- odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety w wieku powyżej 60 lat, mężczyźni powyżej 65 lat) – 16,5%.

Zamieszczona poniżej tabela przedstawia strukturę ludności ze względu na ekonomiczne grupy wieku mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne, w odniesieniu do danych dla jednostek porównywalnych.

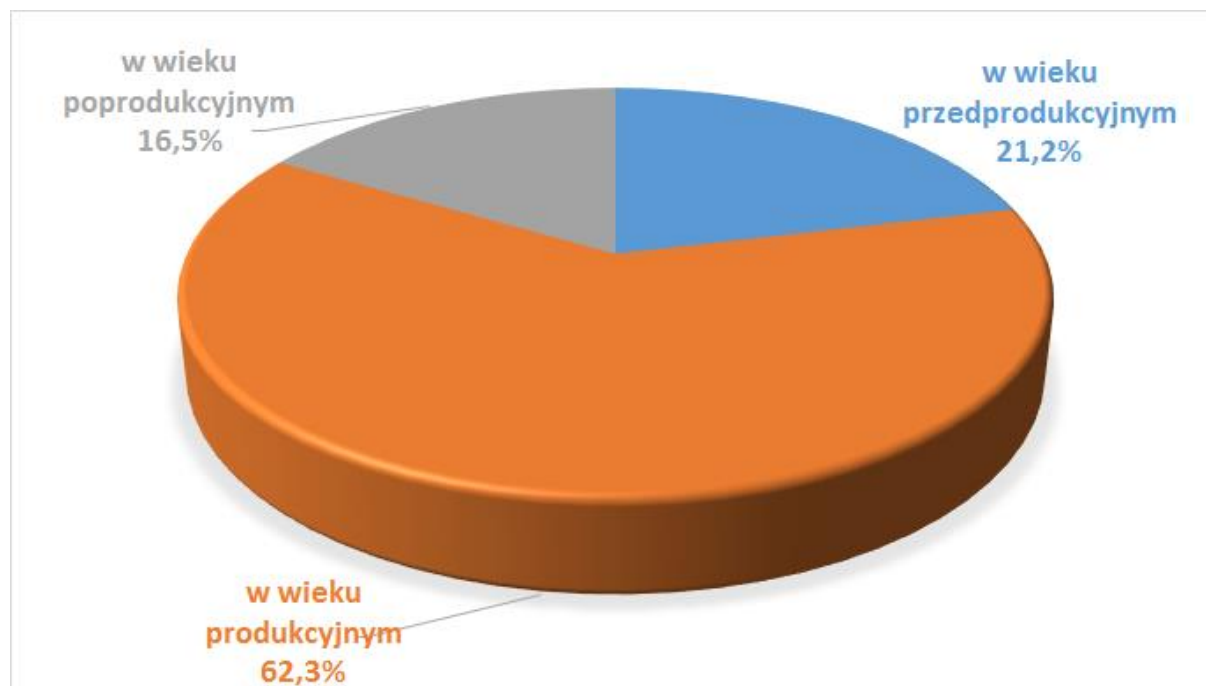
Tabela 1. Struktura wieku według grup ekonomicznych w 2014 r.

Jednostka terytorialna	Ludność w wieku					
	przed- produkcyjny	produkcyjny	poprodukcyjny	nieprodukcyjny na 100 osób w wieku produkcyjnym	poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	[%]	[%]	[%]			
Gmina Krościenko Wyżne	21,2	62,3	16,5	60,6	77,7	26,5
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	19,9	63,3	16,7	57,9	83,9	26,4
POLSKA (gminy wiejskie)	19,8	62,6	17,6	58,2	82,9	26,4

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Z powyższego zestawienia wynika, iż blisko 2/3 mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne to ludność w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata). Od roku 2011 liczebność tej grupy utrzymuje się na podobnym poziomie. Liczebność osób w grupie poprodukcyjnej (od 59/64 lat), w analizowanym okresie obejmującym lata 2011-2014 charakteryzowała tendencja wzrostowa. Z kolei w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat) odnotowano spadek liczebności. Zaistniała sytuacja spowodowana jest wydłużeniem życia ludności przy równoczesnym niskim poziomie liczby urodzeń. Prognozy przewidują pogłębianie się tej tendencji.

Wykres 2. Ludność wg grup wiekowych w Gminie Krościenko Wyżne (stan na 2014 rok)

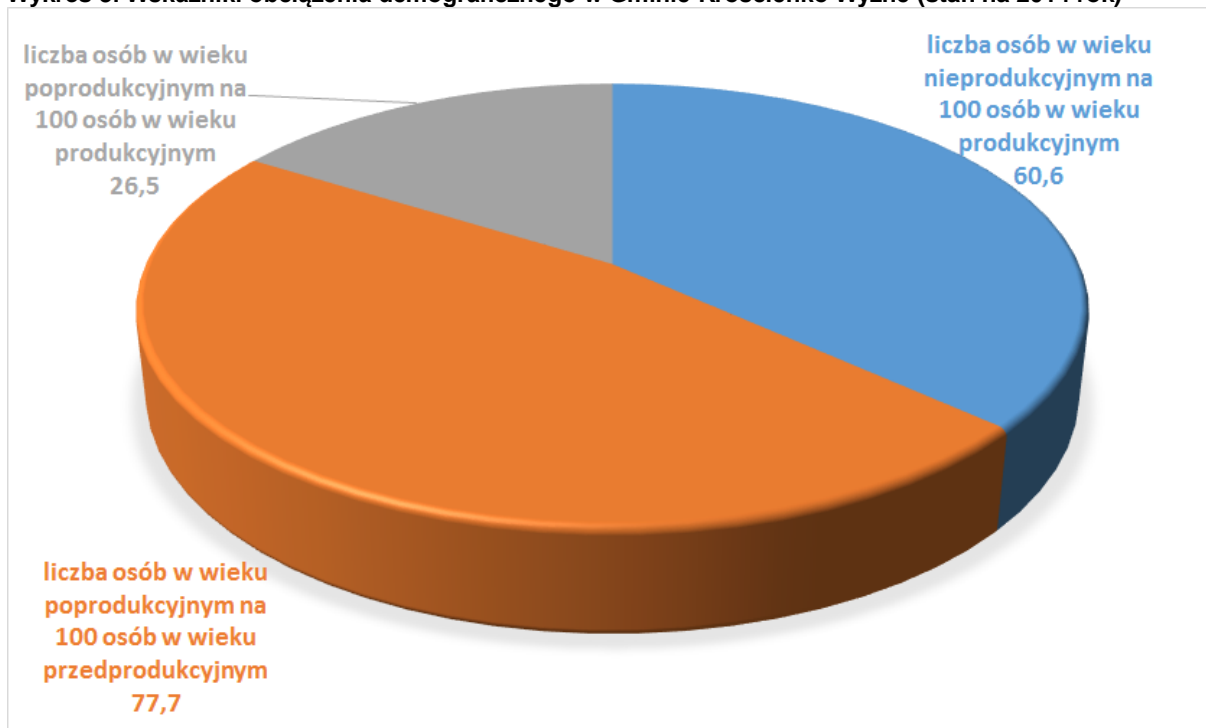
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik obciążenia demograficznego jest miarą pokazującą relację pomiędzy liczbą osób w wieku poprodukcyjnym i w wieku produkcyjnym (dokładnie: liczba osób w wieku emerytalnym na 100 osób pracujących). Zbyt wysokie wartości tego wskaźnika, skądinąd korzystnie świadczące o zamożności i zdrowotności danego społeczeństwa, są jednak niekorzystne z punktu widzenia finansów publicznych (mała liczba osób płacących podatki przy dużej liczbie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, ochrony zdrowia itp.) W Polsce (w gminach wiejskich) w 2014 roku na 100 osób w wieku zdolności do pracy przypadało ponad 58 osób w wieku nieprodukcyjnym. W Gminie Krościenko Wyżne wartość wskaźnika jest wyższa i na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada blisko 61 osób

w wieku nieprodukcyjnym. Jest to wartość najwyższa na tle średniej liczonej dla pozostałych jednostek porównywalnych.

Wykres 3. Wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Krościenko Wyżne (stan na 2014 rok)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W Polsce wskaźnik obciążenia jest ciągle niewysoki na tle takich państw jak Włochy, Niemcy czy Grecja. Jesteśmy więc społeczeństwem relatywnie młodym. Jednakże przy tak niskim poziomie urodzeń i długim czasie trwania życia, sytuacja ta będzie się szybko zmieniała.

W Polsce według stanu z końca grudnia 2014 r., kobiety stanowiły 51,6% w ogólnej liczbie ludności. Zgodnie z prognozą stanu i struktury ludności z 2010 r. nie zmieni się to w przyszłości. Przewaga liczebna kobiet narasta silnie wraz z wiekiem. W młodszym grupach wieku jest więcej mężczyzn, różnica maleje przy przechodzeniu do kolejnych grup wieku, zaś po osiągnięciu równowagi w grupie wieku 40-44 lata dla ludności Polski następne grupy wieku charakteryzują się zwiększającą się przewagą liczebną kobiet.

Tabela 2. Udział kobiet

Typy jednostek terytorialnych	W grupie wiekowej				Ogółem
	0-19	20-39	40-59	60 i więcej	
Gmina Krościenko Wyżne	647	774	742	616	2779
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	100167	138469	115716	102383	456735
POLSKA (gminy wiejskie)	1215623	1633929	1423925	1239739	5513216

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Na 100 mężczyzn w Gminie Krościenko Wyżne przypada 101 kobiet – taka sama wartość charakteryzuje gminy wiejskie w kraju i w województwie podkarpackim.

2.1.3. Ruch naturalny

Zjawiska społeczno-demograficzne, takie jak zawieranie i rozwiązywanie małżeństw, urodzenia i zgonu, związane z naturalną, biologiczną reprodukcją ludności określa się mianem **ruchu naturalnego**.

W analizie ruchu naturalnego podstawowe znaczenie mają charakterystyki natężenia urodzeń i zgonów, gdyż oprócz struktury według wieku czynniki te wpływają na przebieg procesu reprodukcji ludności. Zawieranie i rozwiązywanie małżeństw wpływa głównie na kształtowanie się liczby urodzeń oraz na zmianę struktury ludności według stanu cywilnego.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie ruchu naturalnego Gminy Krościenko Wyżne na tle jednostek porównywalnych na przestrzeni lat 2011-2014.

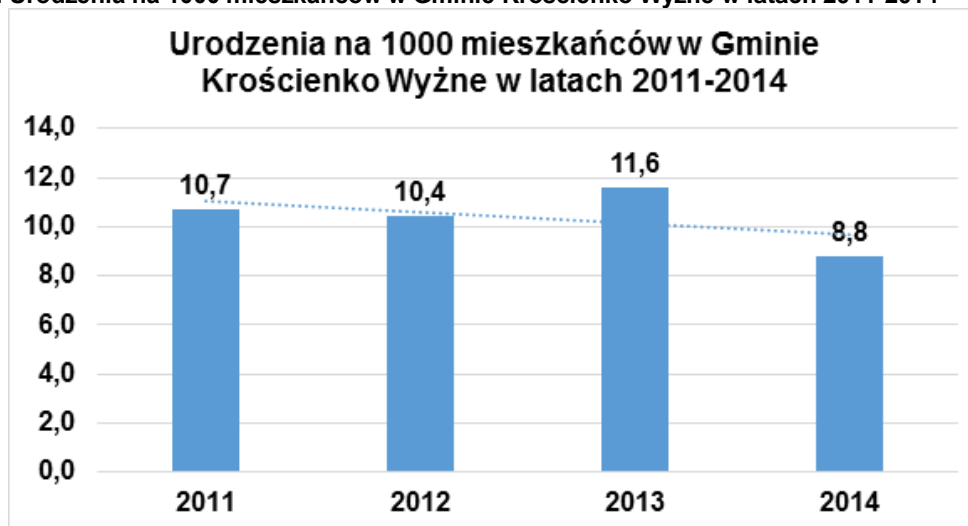
Tabela 3. Urodzenia, zgony, przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w poszczególnych latach 2010-2014

Typy jednostek terytorialnych		Gmina Krościenko Wyżne	Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	POLSKA (gminy wiejskie)	POLSKA
2011	Urodzenia na 1000 mieszkańców	10,7	10,40	10,80	10,10
	Zgony na 1000 mieszkańców	6,99	9,30	10,00	9,80
	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	3,7	1,10	0,80	0,30
2012	Urodzenia na 1000 mieszkańców	10,4	10,30	10,70	10,00
	Zgony na 1000 mieszkańców	8,40	9,30	10,10	10,00
	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	2,0	1,00	0,60	0,00
2013	Urodzenia na 1000 mieszkańców	11,6	9,90	10,20	9,60
	Zgony na 1000 mieszkańców	7,61	9,30	10,00	10,10
	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	4,0	0,60	0,20	-0,50
2014	Urodzenia na 1000 mieszkańców	8,8	9,70	10,30	9,70
	Zgony na 1000 mieszkańców	6,13	8,99	9,64	9,78
	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	2,7	0,70	0,70	0,00

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Współczynnik urodzeń (rodności) – liczba urodzeń żywych na 1000 ludności w 2014 roku w Gminie Krościenko Wyżne wyniosła 8,8 wobec 10,7 w 2011 r. Przeciętnie w kraju na 1 000 ludności rodziło się 9,6 dzieci, w tym najwięcej w województwie wielkopolskim – 11,0, a najmniej w opolskim – 8,6. Na przestrzeni badanego okresu w Gminie Krościenko Wyżne wartość wskaźnika charakteryzowała ogólna tendencję spadkową w analizowanym okresie, co prezentuje poniżej zamieszczony wykres. W 2014 roku współczynnik urodzeń (rodności) w Gminie Krościenko Wyżne osiągnął wartość niższą od wartości charakteryzujących jednostki porównywalne.

Wykres 4. Urodzenia na 1000 mieszkańców w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2011-2014

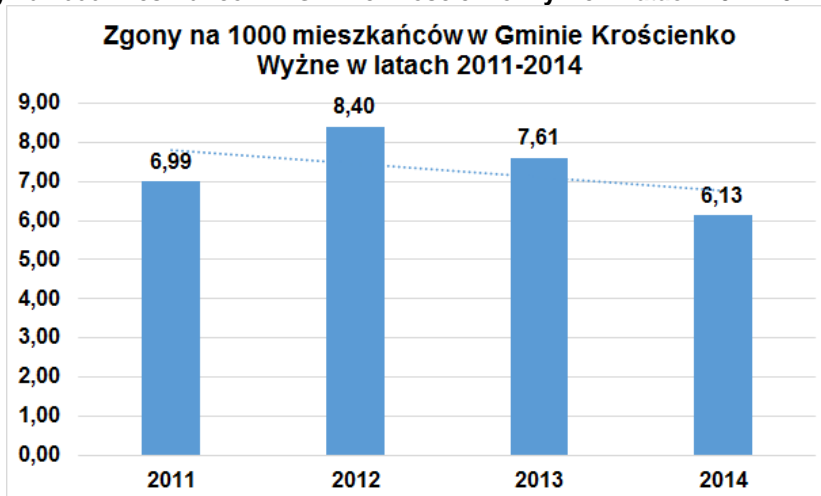

Źródło: opracowanie własne

W 2014 r. **surowy współczynnik zgonów (umieralność)**, czyli liczba zarejestrowanych w danym roku zgonów na 1 000 ludności w Gminie Krościenko Wyżne, ukształtował się na poziomie 6,13. W porównaniu do 2011 r. natężenie zgonów (umieralność) w Gminie Krościenko Wyżne zmniejszyło się. Współczynnik umieralności w województwie podkarpackim w 2014 r. (w gminach wiejskich) wyniósł 8,99%, co oznacza, że na 1 000 ludności przypadają blisko 9 zgonów (dla Polski wskaźnik ten wyniósł 9,78%). Liczba zgonów przypadająca na 1 000 mieszkańców na obszarach wiejskich w kraju wyniosła 9,64%. Na tle jednostek porównywalnych surowy współczynnik zgonów (umieralność) w Gminie Krościenko Wyżne osiągnął niższą wartość od notowanej w województwie i kraju.

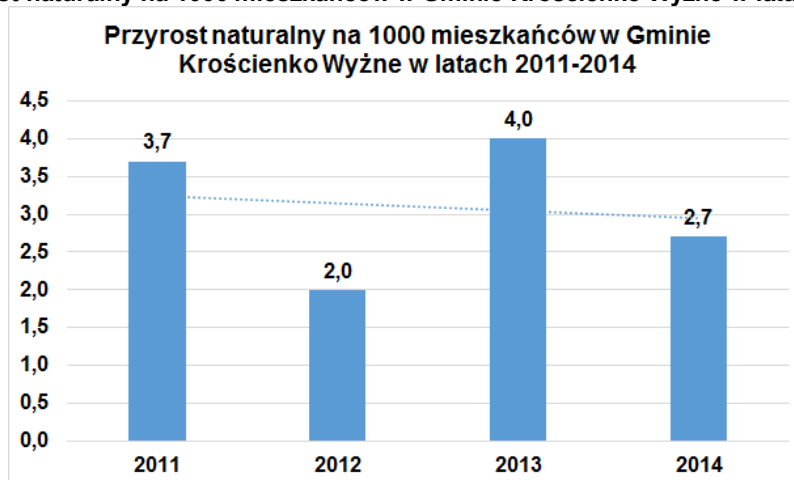
Wykres 5. Zgony na 1000 mieszkańców w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2011-2014

Źródło: opracowanie własne

W przeliczeniu na 1000 ludności **przyrost naturalny** w Gminie Krościenko Wyżne kształtował się na poziomie plus 2,7 w 2014 r. (wobec plus 3,7 w 2011 r.). W Polsce współczynnik przyrostu naturalnego na koniec grudnia 2014 r. wyniósł 0,0.

Wykres 6. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2011-2014

Źródło: opracowanie własne

Natężenie zawierania związków małżeńskich ocenić można za pomocą **ogólnego współczynnika małżeństw brutto**, wyrażającego liczbę zawartych małżeństw w danym roku przypadającą na 1 000 ludności.

Tabela 4. Małżeństwa zawarte i rozwody na 1 000 mieszkańców w latach 2009-2014

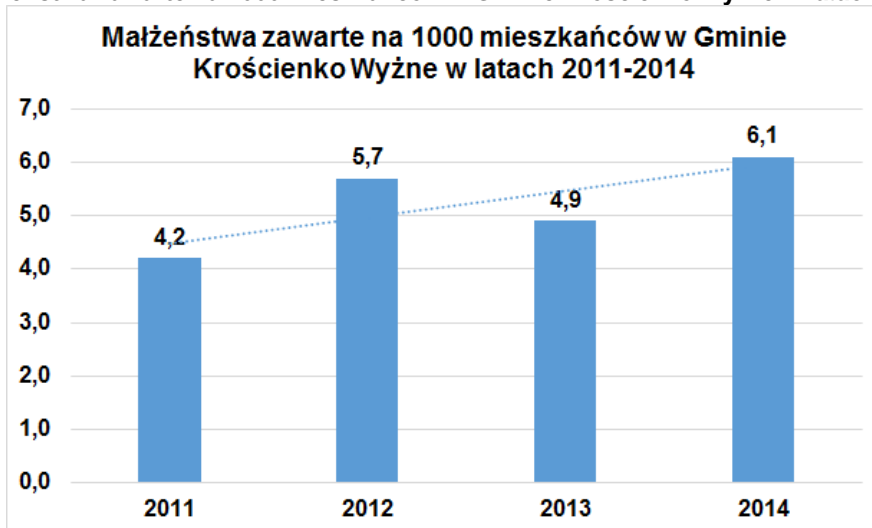
Typy jednostek terytorialnych		Gmina Krościenko Wyżne	Województwo podkarpackie	POLSKA
2011	Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców	4,2	5,8	5,4
	Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców	1,45	1,11	1,68
2012	Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców	5,7	5,6	5,3
	Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców	0,72	1,05	1,67
2013	Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców	4,9	5,0	4,7
	Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców	0,72	1,1	1,7
2014	Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców	6,1	5,3	4,9
	Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców	2,14	1,1	1,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W 2014 roku w Gminie Krościenko Wyżne współczynnik ten wyniósł 6,1% i był o 1,9% wyższy niż w roku 2011. W kraju i w województwie analizowany wskaźnik w badanym okresie czasu również się zmniejszył się o 0,5%.

Wykres 7. Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2011-2014

Źródło: opracowanie własne

Liczba rozwodów przeprowadzonych na 1 000 mieszkańców w Gminie Krościenko Wyżne w 2014 roku wynosiła 2,14 i była o blisko 0,69 punkty procentowe wyższa niż w roku 2011. Zarówno w kraju, jak i w województwie podkarpackim liczba przeprowadzonych rozwodów na 1 000 mieszkańców zwiększyła się o 0,1.

Wykres 8. Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2011-2014

Źródło: opracowanie własne

2.1.4. Ruch wędrownkowy

Obok przyrostu naturalnego, czynnikiem wpływającym bezpośrednio na rozwój ludności, tj. powodującym względnie trwałe zwiększenie bądź zmniejszenie liczebności populacji, a także wpływając na jej rozmieszczenie są **migracje**, czyli przemieszczenia ludności związane ze zmianą stałego miejsca zamieszkania lub miejsca czasowego pobytu. Wielkość i kierunek migracji oraz ich natężenie zależą od wielu przyczyn, wśród których najczęściej wymienia się przyczyny o charakterze ekonomicznym (np. podjęcie pracy, poprawa sytuacji materialnej).

Poniższa tabela przedstawia zestawienie ruchu wędrownego mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne na tle jednostek porównywalnych w latach 2011-2014.

Tabela 5. Zameldowania i wymeldowania na pobyt stały w poszczególnych latach 2011-2014

Typy jednostek terytorialnych		Gmina Krościenko Wyżne	Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	POLSKA (gminy wiejskie)	POLSKA
2011	zameldowania	55	8 590	144 259	435 470
	wymeldowania	41	8 001	115 042	439 804
2012	zameldowania	63	7 768	135 160	409 861
	wymeldowania	40	7 611	110 138	416 478
2013	zameldowania	50	8 670	145 977	439 478
	wymeldowania	42	8 521	122 428	459 382
2014	zameldowania	57	8181	137048	419934
	wymeldowania	52	7 981	118206	435684

Zródło: Bank Danych Lokalnych GUS

2.1.5. Prognoza ludności

Wyniki najnowszej długookresowej prognozy ludności dla Gminy Krościenko Wyżne na lata 2015-2035 wskazują, że w perspektywie najbliższych 21 lat, tzw. horyzontu prognozy, liczba ludności na analizowanym obszarze będzie systematycznie zmniejszać się do roku 2035. Przewiduje się, że w 2015 roku w Gminie Krościenko Wyżne będzie zamieszkiwało 5520 osób, w 2020 – 5393 osoby, w 2025 – 5249 osób, w 2030 – 5081 osób, zaś w 2035 roku 4886 osób, przy założeniu scenariusza prognozy określanego jako najbardziej realistyczny.

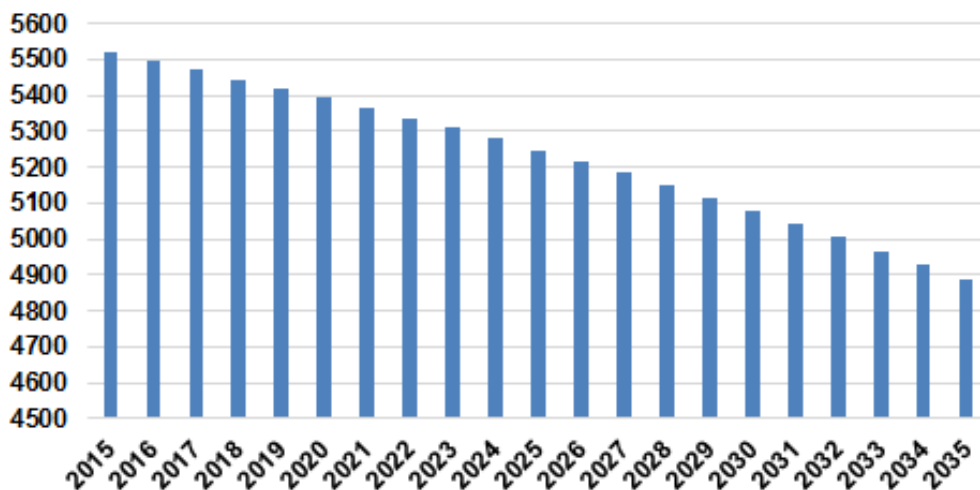
Tabela 6. Prognoza ludności dla Gminy Krościenko Wyżne według płci na lata 2015-2035

Rok	Gmina Krościenko Wyżne		
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2015	5520	2723	2797
2016	5496	2716	2780
2017	5470	2708	2762
2018	5445	2701	2744
2019	5419	2692	2727
2020	5393	2684	2709
2021	5365	2675	2690
2022	5337	2665	2672
2023	5309	2655	2654
2024	5279	2644	2635
2025	5249	2632	2616
2026	5217	2620	2597
2027	5184	2606	2578
2028	5151	2593	2558
2029	5116	2578	2538
2030	5081	2563	2517
2031	5044	2548	2496
2032	5006	2531	2475
2033	4967	2514	2453
2034	4927	2497	2430
2035	4886	2480	2406

Prognoza została przyjęta na podstawie opracowania „Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 (<http://stat.gov.pl/obszary-ematyczne/ludnosc/prognoza-ludnosc/prognoza-dla-powiatow-i-miast-na-prawie-powiatu-oraz-podregionow-na-lata-2014-2050-opracowana-w-2014-r-,5,5.html>), zawierającego prognozę dla powiatu krośnieńskiego, która stała się podstawą do wyliczenia przyjętych powyżej wartości.

Prognoza ludności dla Gminy Krościenko Wyżne na lata 2015-2035

Źródło: opracowania własne na podstawie danych GUS

Poniżej zamieszczono prognozę liczby ludności dla Gminy Krościenko Wyżne według ekonomicznych grup wieku w wybranych latach 2015-2035.

Wyszczególnienie	2015	%	2020	%	2025	%	2030	%	2035	%
ogółem	5520	100	5393	100	5249	100	5081	100	4886	100
przedprodukcyjny	1165	21,12	1112	20,61	1079	20,54	982	19,3	864	17,69
produkcyjny	3445	62,4	3258	60,42	3065	58,4	2933	57,74	2798	57,26
poprodukcyjny	910	16,48	1023	18,98	1105	21,06	1166	22,96	1224	25,05

Liczba osób w wieku produkcyjnym w całym okresie prognozy - będzie ulegać systematycznemu zmniejszaniu z poziomu 3445 w 2015 roku do 2798 w 2035, a zatem o 647 osób. Znaczące zmiany wystąpią także wewnątrz struktury wieku produkcyjnego ludności, tj. pomiędzy wiekiem mobilnym (18-44 lata) oraz niemobilnym (45-60/65 i więcej). Będzie obserwowane dynamiczne starzenie się ludności w wieku produkcyjnym. Wspomniane zmiany spowodują gwałtowne zmniejszanie się i starzenie się zasobów pracy, a w konsekwencji pogarszanie się podaży siły roboczej na lokalnym rynku pracy.

Zmiany struktury ludności w wieku produkcyjnym będą dotyczyły nie tylko rozmiarów podaży zasobów siły roboczej, ale także zmian w relacji do innych grup wieku ludności. Udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej strukturze ludności Gminy Krościenko Wyżne zmniejszy się o ponad 5 punktów procentowych w perspektywie do 2035 roku, zaś osób w wieku produkcyjnym mobilnym zmniejszy się o ponad 9 pkt. Jednocześnie wzrośnie udział osób w wieku produkcyjnym niemobilnym do poziomu 27,10% w 2035 roku (22,90% w 2015 roku). Wspomniane zmiany jak również wydłużanie się dalszego trwania życia będą powodować przyspieszenie procesu starzenia się polskiego społeczeństwa.

Z kolei liczba osób w wieku przedprodukcyjnym z 1165 w 2015 roku spadnie do 864 w 2035, tj. o ponad 3 punkty procentowe, zaś w wieku poprodukcyjnym z 910 w 2015 roku wzrośnie do 1224 w 2035 roku.

2.2. Kapitał ludzki

Na kapitał ludzki składają się: zasób wiedzy, umiejętności, zdrowie i energia witalna, postawy, aktywność społeczna, przedsiębiorczość, mobilność i tzw. kompetencje cywilizacyjne (zdolność do współpracy, innowacji, umiejętności organizacyjne), stosunek do wartości przyrodniczych i kulturowych, zasiedloność i poczucie tożsamości z gminą. Niektóre aspekty wiedzy i umiejętności niektórych grup ludności (absolwentów szkół podstawowych i gimnazjów) oceniają wyniki sprawdzianów dla kończących te szkoły.

Za wskaźnik zasobów wiedzy można przyjąć poziom wykształcenia społeczeństwa, jednakże dane znajdujące w się w Banku Danych Lokalnych nie pozwalają na taką analizę. W niniejszym opracowaniu do określenia zasobów wiedzy zostały wykorzystane dane o wynikach z egzaminów na koniec 6 klasy szkół podstawowych, egzaminów gimnazjalnych dostępnych na stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie.

Sprawdzian

Podstawą prawną przeprowadzenia sprawdzianu jest Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015, poz. 843, z późn. zm.).

Celem sprawdzianu na koniec 6 klasy szkół podstawowych jest zbadanie, w jakim stopniu uczniowie kończący szóstą klasę opanowali umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych.

Podczas sprawdzianu bada się umiejętności:

- czytania,
- pisania,
- rozumowania,
- korzystania z informacji,
- wykorzystywania wiedzy w praktyce.

Poniższe tabele obejmują zestawienie wyników sprawdzianu uczniów i szkół podstawowych na przestrzeni lat 2010-2015 w Gminie Krościenko Wyżne. Prezentowane wyniki zostały obliczone z uwzględnieniem wyłącznie arkusza standardowego.

Tabela 7. Wyniki sprawdzianu uczniów i szkół podstawowych w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2010-2015

Wyszczególnienie	Lb. uczniów	Wynik średni (max. 40 pkt.)	Czytanie	Pisanie	Rozumowanie	Korzystanie z informacji	Wykorzystanie wiedzy w praktyce	Ogółem	Liczba uczniów z wynikiem			Rok
									niskim	średnim	wysokim	
Publiczna Szkoła Podstawowa w Krościenku Wyżnym	53	25,98	74%	57%	73%	65%	57%	65%	14%	57%	29%	2010
	71	26,93	84%	61%	70%	63%	53%	67%	16%	54%	30%	2011
	48	25,73	68%	62%	55%	80%	64%	64%	10%	57%	33%	2012
	46	26,13	77%	61%	64%	65%	58%	65%	13%	54%	33%	2013
	56	26,64	79%	63%	60%	63%	64%	67%	24%	48%	28%	2014

Źródło: <http://www.oke.krakow.pl/inf/>

W Gminie Krościenko Wyżne do sprawdzianu w 2014 roku przystąpiło 56 uczniów klas szóstych. Statystyczny uczeń rozwiązujący arkusz standardowy w gminie uzyskał na sprawdzianie 26,64 punktów, podczas gdy średnia w województwie podkarpackim wyniosła 26,33 punktów.

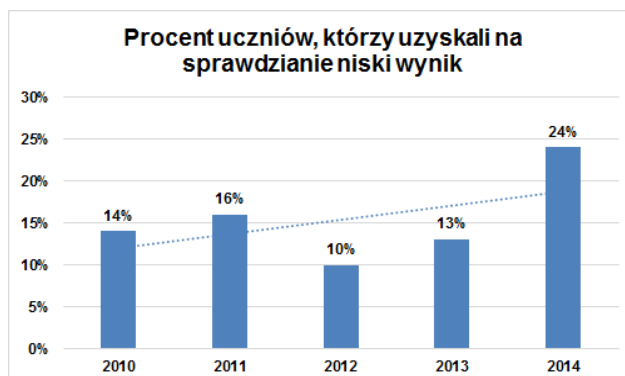
Uczniowie ze szkół w miastach powyżej 100 tysięcy mieszkańców w województwie podkarpackim osiągnęli średni wynik wyższy od średnich wyników uczniów z pozostałych warstw. Różnica ta, podobnie jak w latach ubiegłych, jest największa w odniesieniu do wyników szkół wiejskich. W 2014 roku statystyczny uczeń szkoły wiejskiej otrzymał o blisko 2 punkty mniej od swojego rówieśnika ze szkoły wielkomiejskiej. Podobnie jak w latach poprzednich uczniowie szkół niepublicznych osiągnęli wyniki wyższe od uczniów szkół publicznych.

Według danych za 2014 rok najlepiej została opanowana przez uczniów szkół podstawowych zlokalizowanych w Gminie Krościenko Wyżne umiejętność czytania. Za zadania sprawdzające tę umiejętność uczniowie otrzymali średnio 79% punktów możliwych do uzyskania (średnia dla województwa podkarpackiego - 78% punktów). Nieco słabsze wyniki osiągnęli z wykorzystania wiedzy w praktyce – 64% (średnia dla województwa podkarpackiego - 73% punktów) i korzystania z informacji – 63% (średnia dla województwa podkarpackiego – 58% punktów). Najslabiej uczniowie opanowali umiejętność rozumowania uzyskując średnio 60% możliwych do zdobycia punktów (średnia dla

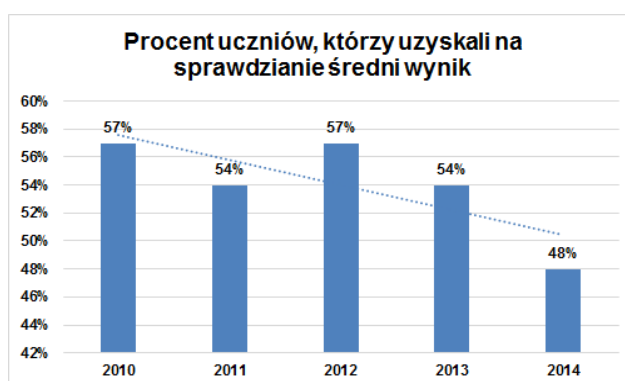

województwa podkarpackiego - 71% punktów). Za pisanie uczniowie otrzymali średnio 63% punktów możliwych do uzyskania (średnia dla województwa podkarpackiego - 60% punktów)².

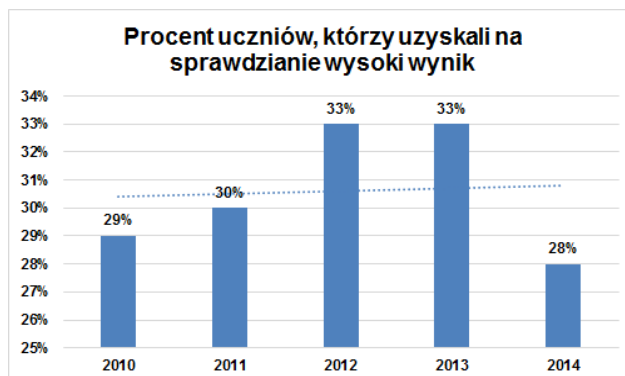
Odsetek uczniów z wynikiem niskim w okresie 2010-2014 charakteryzuje ogólna tendencja wzrostowa. W 2014 roku uczniów z wynikiem niskim było o 10% więcej niż w roku 2010.

Liczba uczniów z wynikiem średnim (największy udział w strukturze wyników), którzy w skali staninowej uzyskali od 4 do 6 punktów utrzymuje się na zróżnicowanym poziomie (średnio 54%).

Ogólna tendencja charakteryzująca procent uczniów, którzy uzyskali średni wynik na sprawdzianie jest malejąca.

Z kolei odsetek uczniów z wynikiem wysokim (od 7 do 9 punktów w skali staninowej) w 2014 roku, w porównaniu do 2010 roku zmniejszył się o 1%.

Egzamin gimnazjalny

Egzamin gimnazjalny przeprowadza się w ostatnim roku nauki w gimnazjum na mocy art. 9 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015, poz. 2156 z późn. zm.). Obejmuje on wiadomości i umiejętności zawarte w wymaganiach określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w trzecim i wcześniejszych etapach edukacyjnych. Egzamin ma formę pisemną. Przystąpienie do egzaminu jest warunkiem ukończenia gimnazjum, ale nie określa się minimalnego wyniku, jaki zdający powinien uzyskać, toteż egzaminu nie można nie zdać. Egzamin gimnazjalny składa się z trzech części: humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i części dotyczącej języka obcego nowożytnego. Prace egzaminacyjne sprawdzają wykwalifikowani egzaminatorzy według jednolitych kryteriów.

² Osiągnięcia uczniów kończących szkołę podstawową w roku 2014, opracowanie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

Wynik procentowy to odsetek punktów (zaokrąglony do liczby całkowitej), które zdający zdobył za zadania mierzące wiadomości i umiejętności z danego zakresu.

Poniższe tabele obejmują zestawienie wyników egzaminów gimnazjalnych na przestrzeni lat 2012-2014 przeprowadzonych w Gminie Krościenko Wyżne.

Tabela 8. Średnie wyniki uczniów i szkół w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2012-2014

NAZWA SZKOŁY	LICZBA UCZNIÓW*	% UCZNIÓW Z DYSLEKSJĄ	CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA zakresy:				CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA zakresy:				JĘZYK ANGIELSKI				JĘZYK NIEMIECKI				JĘZYK ROSYJSKI				ROK		
			J.POLSKI (%)	J. POLSKI (STANIN)	HISTORIA WOS - (%)	HISTORIA WOS - (STANIN)	MATEMATYKA (%)	MATEMATYKA (STANIN)	RZEMIOŁY PRZYRODNICZE (%)	PRZYRODA (STANIN)	L. UCZ. POZIOM PODSTAWOWY	WYNIK P. PODSTAWOWY (%)	STANIN	L. UCZ. POZIOM ROZSZERZONY	WYNIK P. ROZSZERZONY (%)	L. UCZ. POZIOM PODSTAWOWY	WYNIK P. PODSTAWOWY (%)	STANIN	L. UCZ. POZIOM ROZSZERZONY	WYNIK P. ROZSZERZONY (%)	L. UCZ. POZIOM PODSTAWOWY	WYNIK P. PODSTAWOWY (%)		L. UCZ. POZIOM ROZSZERZONY	WYNIK P. ROZSZERZONY (%)
Gimnazjum Publiczne w Krościenku Wyżnym	79	1,3	68,7	5	57,3	5	44,4	5	52,0	5	59	62,6	5	59	37,8	20	44,6	3	-	-	-	-	-	-	2014
	64	3,0	64,6	6	57,5	5	51,2	6	60,1	6	60	61,5	5	60	37,0	7	41,0	3	-	-	-	-	-	-	2013
	68	6	63,0	5	57,1	4	46,7	5	45,8	4	55	59,8	5	55	34,2	13	40,8	2	-	-	-	-	-	-	2012

Źródło: <http://www.oke.krakow.pl/inf/>

W Gminie Krościenko Wyżne do egzaminu w 2014 roku przystąpiło 79 uczniów z Gimnazjum Publicznego w Krościenku Wyżnym. Statystyczny uczeń rozwiązujący arkusz standardowy uzyskał na egzaminie z części humanistycznej 63% punktów (średnia dla województwa podkarpackiego – 64,9% punktów) według skali staninowej (czyli o 2,9 punktu więcej niż w roku 2012), z części matematyczno-przyrodniczej 48,2 punktów (średnia dla województwa podkarpackiego – 51% punktów) według skali staninowej (czyli o 2 punkty więcej niż w roku 2012). Najwięcej uczniów przystąpiło do egzaminu z języka angielskiego (głównie na poziomie rozszerzonym) uzyskując średnio 37,8% (średnia dla województwa podkarpackiego - 42% punktów)³.

³ Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2014, opracowanie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie

3. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców

3.1. Zabezpieczenie materialne

3.1.1. Rynek pracy

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje wskaźniki charakteryzujące rynek pracy w Gminie Krościenko Wyżne.

Tabela 9. Wskaźniki charakteryzujące rynek pracy w Gminie Krościenko Wyżne

Rok	Liczba mieszkańców Gminy w wieku aktywności zawodowej	Liczba pracujących mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne			Dojazdy do pracy		
		ogółem	mężczyźni	kobiety	Dane dostępną na rok	Liczba osób pracujących na terenie Gminy Krościenko Wyżne spoza Gminy	Liczba mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne pracujących poza gminą
2013	2 244	339	135	204	2006	161	1 048
2014	2 220	342	136	206		Saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy: - 887	
						Liczba osób przyjeżdżających do pracy przypadająca na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy: 0,15	

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS oraz Urzędu Gminy w Krościenku Wyżnym

Powyższe dane pokazują, że w grupie wiekowej 15 - 74 lat w 2014 roku, w wieku aktywności zawodowej było 2 220 osób zamieszkałych w Gminie Krościenko Wyżne. W tej grupie pracowało blisko 16% mieszkańców. Pozostałe osoby pozostawały w takich grupach, jak: bezrobotni, bierni zawodowo, bądź o nieustalonym statusie na rynku pracy. Brak aktywności zawodowej skorelowany jest także z wiekiem - biernie są głównie osoby dojrzałe (po 45. roku życia). Pozostawanie nieaktywnym zawodowo ma ścisły związek m.in. z nabywaniem praw emerytalnych.

Miejsce zamieszkania (miasto/wieś) jest także skorelowane ze statusem poszczególnych osób na rynku pracy. Niższy współczynnik aktywności zawodowej oraz niższe zatrudnienie jest na obszarach wiejskich, do jakich należy analizowana Gmina Krościenko Wyżne. Oczywiście nie bez znaczenia jest też wykształcenie. Bierni zawodowo to głównie osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym. Liczba osób przyjeżdżających do pracy przypadająca na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy wyniosła wówczas 0,15.

3.1.2. Bezrobocie

Kolejnym elementem charakteryzującym rynek pracy jest **poziom bezrobocie** w danej jednostce. W okresie obejmującym lata 2010 - 2014, największa liczba zarejestrowanych bezrobotnych wystąpiła w grudniu 2012 roku i wyniosła wówczas 364 osób. Najmniejsze wartości dotyczące liczby zarejestrowanych bezrobotnych ogółem oraz udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wystąpiły w 2014 roku, wynosząc odpowiednio 268 osób oraz 7,8%.

Tabela 10. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z Gminy Krościenko Wyżne

Rok	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	W tym kobiety	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 1000 ludności w wieku produkcyjnym	Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
2010	309	167	91,5	9,2
2011	316	181	92,8	9,3
2012	364	186	105,8	10,6
2013	350	179	101,0	10,1
2014	268	138	77,6	7,8

Źródło: dane PUP oraz obliczenia własne

Wskaźnik procentowego udziału kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w gminie w analizowanym okresie charakteryzowała ogólna tendencja spadkowa, aczkolwiek o niewielkiej dynamice. W 2014 roku procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 51,5% i zmniejszył się w stosunku do 2010 roku o 2,5%.

Tabela 11. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w Gminie Krościenko Wyżne i w jednostkach porównywalnych w grudniu 2014 roku

Bezrobotni zarejestrowani wg płci	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Gmina Krościenko Wyżne	268	130	138
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	63553	31323	32230
Polska (gminy wiejskie)	578310	281249	297061

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

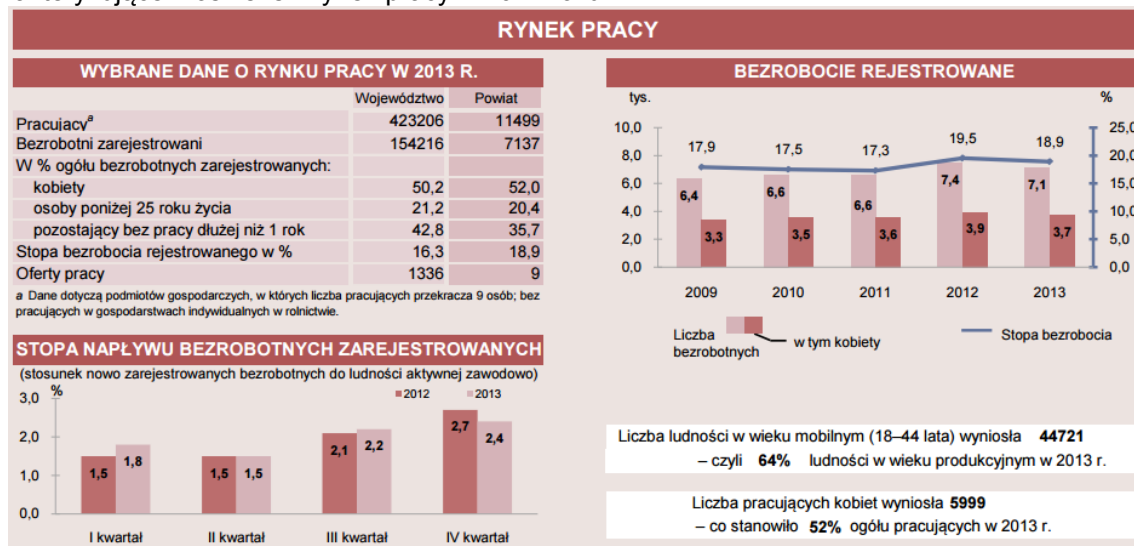
W stosunku do roku 2010 liczba ofert pracy na krośnieńskim rynku pracy w grudniu 2014 roku spadła o blisko 8,7%.

Tabela 12. Liczba ofert pracy w powiecie krośnieńskim

Rok	Liczba ofert pracy
2010	3 470
2011	2 793
2012	3 439
2013	3 166

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Poniżej zamieszczono dostępne dane statystyczne (*Statystyczne Vademecum Samorządowca*) charakteryzujące krośnieński rynek pracy w 2014 roku.

Wybrane dane o rynku pracy w Gminie Krościenko Wyżne

WYBRANE DANE O RYNKU PRACY W 2013 R.		
	Powiat	Gmina
Pracujący ^a	11499	339
Bezrobotni zarejestrowani	7137	350
w tym kobiety w %	52,0	51,1
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	10,2	10,1
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	11,4	11,2

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Źródło: http://rzaszow.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_podkarpackie/portrety_gmin/kro%C5%9Bnienski/kro%C5%9Bcienko_wyzne.pdf

3.1.3. Status materialny i źródła utrzymania mieszkańców

Status materialny

Zgodnie z przeprowadzonym w 2013 roku przez Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) sondażem zdecydowana większość badanych Polaków uważa się za osoby średnio zamożne i co za tym idzie, zalicza siebie do warstwy średniej i osób cieszących się średnim szacunkiem społecznym. To przede wszystkim status materialny decyduje o przypisywaniu sobie określonej pozycji w strukturze społecznej.

Jak zauważono, w Polsce niezmiennie dominuje niska lub co najwyżej przeciętna ocena własnej pozycji społecznej. Na skali od 1 do 9 - gdzie 1 oznacza klasę niską, a 9 wysoką - 44,7% badanych umiejscowiło się poniżej środka. Dokładnie w centrum podziałki umieściło się 40,5% respondentów, zaś 12,4% lokowało się wyżej. Średnia arytmetyczna wskazań wyniosła 4,21.

Przyjmując, że na skali wartości od 1 do 3 oznacza warstwę niską, od 4 do 6 - średnią, a od 7 do 9 - wyższą, CBOS zauważa, że 67,9% uczestników sondażu zaliczyło się do klasy średniej. Za reprezentantów warstwy niższej uważa się 27,3%, zaś klasy wyższej - 2,4%. Na pytanie, w którym miejscu skali respondenci byli 10 lat temu, połowa badanych (50,5%) odpowiedziała, że w tym samym punkcie, co teraz. Niemal jedna trzecia (29,5%) uważała, że ich pozycja uległa pogorszeniu, zaś jedna piąta (20%) wskazała na poprawę.

Badani najczęściej oceniali, że ich pozycja wzrosła na tle statusu ich dziadków i rodziców. 57% ankietowanych uważało, że zajmuje wyższą pozycję niż ich dziadkowie. 18% badanych określa swoją pozycję jako taką samą jak pozycja dziadków, a 11% - jako niższą. Poczucie awansu w porównaniu z rodzicami ma 42% uczestników sondażu. Niemal tyle samo (40%) uważa, że ich status jest taki sam, a 16% - że gorszy niż ojca i matki.

Jak wskazuje CBOS, niezmiennie przeważa poczucie awansu w stosunku do poprzednich pokoleń, przy czym o ile w odniesieniu do dziadków oceny w tym względzie są dość stabilne, to w porównaniu z rodzicami przekonanie to jest wyrażane coraz rzadziej.

Polacy niezmiennie - jak zauważa CBOS - w większości uważają się za średnio zamożnych (tak zadeklarowało 69% badanych). 28% uważa się za biednych, a jeden procent - za bogatych. Jak napisano w raporcie, w ciągu ostatniej dekady wyraźnie ubyło osób zaliczających się do biednych (o 12 pkt. proc.), przybyło zaś uważających się za średnio zamożnych (o 10 pkt. proc.)⁴.

Źródła utrzymania mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne

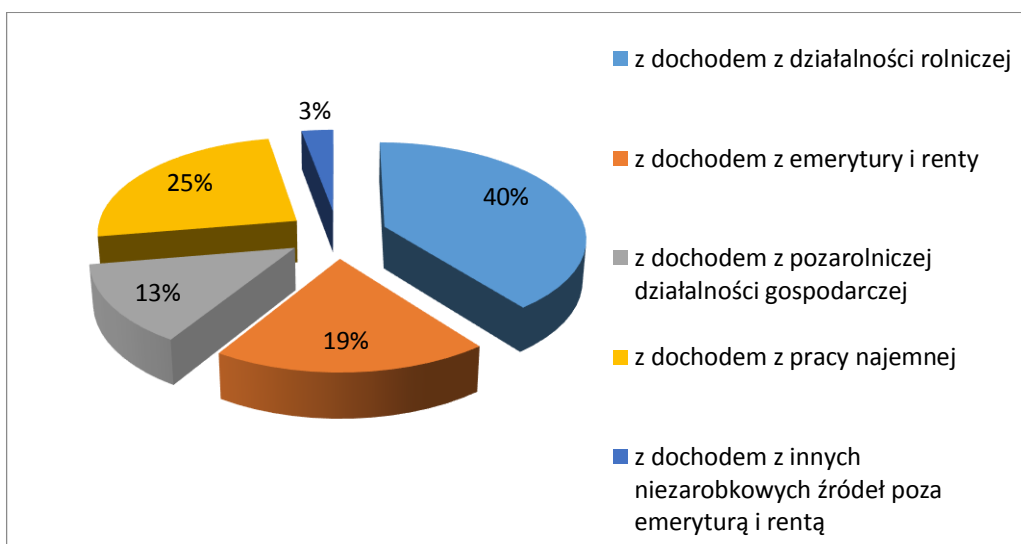
Źródła utrzymania gospodarstwa domowego (główne i dodatkowe) wynikają z indywidualnych źródeł dochodów uzyskiwanych przez poszczególnych członków gospodarstwa domowego.

Decydujące znaczenie dla określenia źródeł utrzymania gospodarstwa domowego ma rodzaj przeważającego dochodu osiąganego łącznie przez członków danego gospodarstwa, które ustala się poprzez łączenie indywidualnych dochodów poszczególnych osób, pochodzących z tego samego źródła.

Główne źródło utrzymania gospodarstwa domowego jest to źródło, z którego pochodzi przeważająca część środków w budżecie domowym, przeznaczona na potrzeby wszystkich członków gospodarstwa.

Dostępne dane dotyczące źródła utrzymania mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne pochodzą z Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 roku.

Wykres 9. Struktura gospodarstw według źródła dochodów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

⁴CBOS przygotował opracowanie w oparciu o wyniki dwóch badań przeprowadzonych w dniach 5-12 września i 3-9 października metodą wywiadów bezpośrednich na reprezentatywnych losowych próbach dorosłych mieszkańców Polski liczących odpowiednio 911 i 1066 osób.

Z powyżej zamieszczonego wykresu wynika, że najwięcej gospodarstw domowych w Gminie Krościenko Wyżne utrzymuje się z innych dochodów z działalności rolniczej (40%), następnie z pracy najemnej (25%) oraz dochodów z emerytury i renty (19%), z kolei najmniej gospodarstw utrzymuje się z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą (3%), czyli zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków pomocy społecznej itp. Dochód z pozarolniczej działalności gospodarczej deklarowało 13% gospodarstw domowych.

Z przedstawionych powyżej informacji wynika, że rolnictwo ma duże znaczenie w gospodarce Gminy Krościenko Wyżne. Dopłaty bezpośrednie do gospodarstw rolnych po akcesji do Unii Europejskiej (w zależności od powierzchni i rodzajów zasiewów) stanowią ok. 50% dochodów rolników. Wyniki badań budżetów gospodarstw domowych wskazują jednak, że dochody gospodarstw rolników są niższe niż innych grup (z wyjątkiem gospodarstw domowych robotników i rencistów). **Średnie wynagrodzenie w gospodarstwach domowych w powiecie krośnieńskim**, do którego administracyjnie należy Gmina Krościenko Wyżne stanowią **blisko 73,9%** wynagrodzenia w kraju oraz **wysoka stopa bezrobocia**, która na koniec grudnia 2014 roku wyniosła na analizowanym obszarze 16%, przy wartości 11,4% notowanej wówczas w kraju i 14,4% w województwie podkarpackim **spowodowały, że Gmina Krościenko Wyżne znajduje się na obszarze o najwyższym w Polsce zagrożeniu ubóstwem, a co za tym idzie najniższym wskaźnik dochodu do dyspozycji.**

3.2. Schronienie

Według dostępnych danych statystycznych (*stan na 31 grudnia 2014 r.*) zasoby mieszkaniowe gminy stanowiło 1 508 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 147 214 m², w których znajdowało się 7 331 izb. W porównaniu z 2002 r. zasoby mieszkaniowe gminy powiększyły się o 229 mieszkań. Gmina Krościenko Wyżne administracyjnie zlokalizowana jest w województwie podkarpackim, w którym w latach 2002-2011 wystąpił przeszło 12 procentowy przyrost mieszkań, co dało województwu trzecie pod względem najwyższej wartości przedmiotowego wskaźnika miejsce w kraju.

Wskaźniki warunków mieszkaniowych: m² na osobę, osób na izbę w roku 2010, 2012 i 2014 w Gminie Krościenko Wyżne i jednostkach porównywanych przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 13. Wskaźniki warunków mieszkaniowych

Wyszczególnienie	Powierzchnia użytkowa w m ²						Liczba osób						Przeciętna liczba izb w mieszkaniu		
	1 mieszkania			na 1 osobę			na 1 mieszkanie			na 1 izbę					
	2010	2012	2014	2010	2012	2014	2010	2012	2014	2010	2012	2014	2010	2012	2014
Gmina Krościenko Wyżne	95,2	96,2	97,6	25,5	25,8	26,6	3,7	3,7	3,6	0,77	0,77	0,75	4,8	4,8	4,8
Woj. Podkarpackie (gminy wiejskie)	89,9	90,7	91,6	23,5	24,1	24,7	3,8 2	3,77	3,71	0,90	0,88	0,86	4,25	4,28	4,31
POLSKA (gminy wiejskie)	90,8	91,7	92,7	26,5	27,1	27,9	3,4 3	3,38	3,33	0,80	0,78	0,77	4,28	4,31	4,33

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, obliczenia własne

Zgodnie z zamieszczoną powyżej tabelą dane charakteryzujące Gminę Krościenko Wyżne nie odbiegają znacząco od danych charakteryzujących porównywane jednostki (*województwo i kraj*). Liczba osób przypadających na 1 mieszkanie była niższa niż w województwie lecz wyższa od wartości notowanych w kraju. Liczbę osób przypadających na 1 izbę charakteryzowała wartość nieco niższa niż w kraju i w województwie podkarpackim. Przeciętna liczba izb w mieszkaniach zlokalizowanych w Gminie Krościenko Wyżne była wyższa niż w województwie i kraju. Wraz z pogarszającą się sytuacją makroekonomiczną oferta deweloperów jest dostosowywana do zmieniających się warunków rynkowych tj. skupienie się na inwestycjach z lokalami 2-3 pokojowymi i rezygnacja z wielkopowierzchniowych mieszkań. Prowadzi to do dalszego wyhamowania części opisanych wyżej wskaźników.

Analizując wskaźniki warunków mieszkaniowych dla Gminy Krościenko Wyżne, stwierdza się, że w 2014 r. przeciętne mieszkanie składało się z 4,8 izb, a jego powierzchnia użytkowa wyniosła 97,6 m². W porównaniu z 2009 r. wielkość przeciętnego mieszkania wzrosła o 5 m².

Poniżej zamieszczono zestawienie danych charakteryzujących mieszkania oddane do użytku na terenie Gminy Krościenko Wyżne w latach 2005 - 2014.

Tabela 14. Charakterystyka mieszkań oddanych do użytku

Wyszczególnienie	Liczba mieszkań oddanych do użytku		Powierzchnia użytkowa mieszkań oddana do użytku		Liczba mieszkań oddanych do użytku			
					na 1000 ludności		1000 zawartych małżeństw	
	2005	2014	2005	2014	2005	2014	2005	2014
Gmina Krościenko Wyżne	24	22	3227	3610	4,6	3,9	4	3,6

Woj. Podkarpackie (gminy wiejskie)	1 780	2476	241 657	346931	1,94	3,02	728	1214
POLSKA (gminy wiejskie)	27 366	38233	3 767 832	5277308	2,99	3,72	21123	29217

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Poniżej zamieszczona tabela przedstawia wyposażenie mieszkań w instalacje – udział % w Gminie Krościenko Wyżne i jednostkach porównawczych.

Tabela 15. Wyposażenie mieszkań w instalacje

Wyszczególnienie	Wodociąg [%]	Kanalizacja [%]	Gaz [%]	Łazienka [%]	Centralne ogrzewanie [%]
Gmina Krościenko Wyżne	79,6	98,5	94,7	86,1	64,5
Woj. Podkarpackie (gminy wiejskie)	90,8	48,8	60,6	82,3	65,4
POLSKA (gminy wiejskie)	91,5	32,8	21,9	81,4	69,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Na tle jednostek porównywanych Gmina Krościenko Wyżne posiada porównywalne wyniki w zakresie wyposażenia mieszkań w centralne ogrzewanie i łazienkę. Wyższą wartość wskaźnika w przypadku mieszkań zlokalizowanych na terenie Gminy Krościenko Wyżne dotyczy wyposażenia w instalację gazową i kanalizację.

3.3. Bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia

Ochrona bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego

Sprawami ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz w postępowaniu administracyjnym, sprawami związanymi z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji, na terenie Powiatu Krośnieńskiego do którego administracyjnie należy Gmina Krościenko Wyżne, zajmuje się Komenda Miejska Policji w Krośnie.

Informacja o Komendzie Miejskiej Policji w Krośnie

Komendant Miejski Policji w Krośnie jest organem właściwym w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz w postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji.

W 2014 roku w powiecie krośnieńskim stwierdzono 1 956 przestępstw. Wskaźnik wykrywalności wyniósł w tym okresie 70,3%. W porównaniu do lat poprzednich odnotowano spadek przestępstw o 254. Przestępstw o charakterze kryminalnym stwierdzono ogółem 1 275, wykrywalność na poziomie 56,70%. Liczba przestępstw o charakterze gospodarczym to około 400 rocznie. Spada liczba spraw związanych z narkomanią do 60 przestępstw. Policja zabezpieczała 21 imprez masowych, z tego 14 o charakterze sportowym. Nie odnotowano zbiorowych zakłóceń porządku, ani ekscesów o charakterze chuligańskim. Aktualnie na terenie powiatu 12 osób posiada zakazy stadionowe. Koszt zabezpieczania takich imprez to około 1 324 służby i blisko 186 tys. zł. W skali roku wystąpiło prawie trzy tysiące interwencji domowych, gdzie dochodzi do przemocy w rodzinie. Głównym elementem sprawczym przemocy jest alkohol. Zjawisko przemocy stwierdzono w 814 przypadkach i wdrożono procedurę tzw. niebieskiej karty. Wśród 928 ofiar było 690 kobiet, 166 mężczyzn i 72 dzieci. Z 814 przypadków wszczęto tylko 107 postępowań w sprawie znęcania się nad rodziną. To świadczy o tym, że ofiary przemocy nie chcą składać wniosków o ściganie najbliższych, albo będąc zastraszeni przez nich, lub nie czując wsparcia ze strony otoczenia.

W okresie sprawozdawczym policja zatrzymała blisko 1 200 osób do wytrzeźwienia. Roczne koszty związane z doprowadzeniem osób do wytrzeźwienia szacuje się na poziomie 90 tys. zł (czas służby policjantów, koszty dojazdu).

Jak wynika z przedstawionej informacji stan bezpieczeństwa na drogach powiatu uległ znacznej poprawie. W 125 wypadkach śmierć poniosło tylko 8 osób, a 159 osób zostało rannych. Sukcesywnie spada liczba kolizji. W 2014 roku odnotowano 1 043 kolizji na drogach oraz 7349 wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu. Policjanci Wydziału Ruchu Drogowego przebadali ponad 51 tys. kierowców, ujawniono 221 kierujących pod wpływem alkoholu. Fakultatywne zatrzymania prawa jazdy za przekroczenie 50 km na godzinę stwierdzono 37 sztuk. Podjęto też szereg działań skierowanych do najmłodszych m.in. Akcje „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczna droga do szkoły”, a także konkursy i spotkania. Aktualnie przygotowują cykl debat społecznych, aby być bliżej mieszkańców.

Ochrona ludności, ochrona przeciwpożarowa oraz ratownictwo

Ochronę ludności, ochronę przeciwpożarową oraz ratownictwo na terenie miasta Krosna i powiatu krośnieńskiego, do którego administracyjnie należy Gmina Krościenko Wyżne zapewnia Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie.

Informacja o Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie

Do podstawowych zadań Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie należy:

- rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń;
- organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń;
- wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze;
- kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności;
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych;
- prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności;
- współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych;
- współdziałanie ze strażami pożarnymi i służbami ratowniczymi innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi na podstawie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;
- realizacja innych zadań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

Rejon działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie

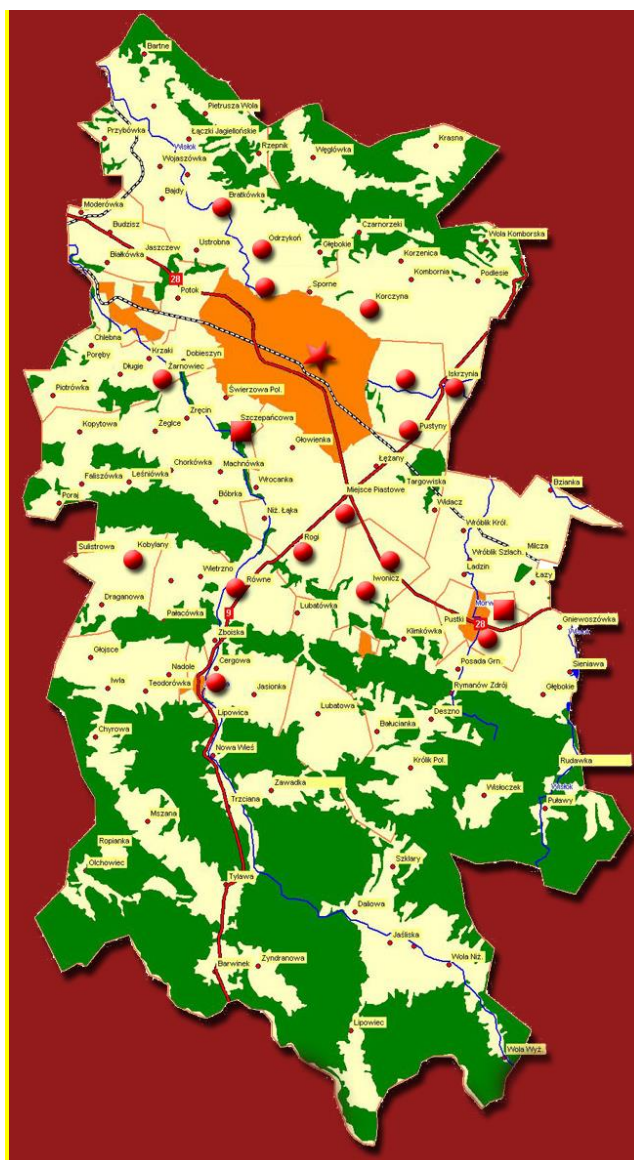
Komenda Miejska PSP w Krośnie

Jednostka OSP włączona do KSRG (5 min)

Jednostka OSP włączona do KSRG

Źródło: <http://www.kmkrosno.itl.pl/index.php?go=site&id=7&sw=1>

Na terenie powiatu zarejestrowanych jest 96 jednostek OSP. Ilość jednostek w poszczególnych gminach przedstawia się następująco: Chorkówka – 15, Dukla – 14, Iwonicz – 4, Jaśliska – 2, Jedlicze – 12, Korczyna – 7, **Krościenko Wyżne – 2** (OSP Krościenko Wyżne, OSP Pustyny), Miejsce Piastowe – 8, Rymanów – 18, miasto Krosno – 4. Z tej liczby 19 jednostek włączonych jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W szeregach jednostek OSP zrzeszonych jest 3735 czynnych strażaków, 397 honorowych i 229 wspierających członków. Na koniec roku 2014 liczba wynosiła 4361 druhow, w tym 368 kobiet. W młodzieżowych drużynach zrzeszonych jest 712 członków, w tym 227 dziewcząt i 485 chłopców.

3.4. Ochrona zdrowia i życia

Opieka zdrowotna to ogół środków mających na celu zapobieganie i leczenie chorób populacji. Realizowana jest za pomocą systemu opieki zdrowotnej. System opieki zdrowotnej na analizowanym obszarze świadczy usługi z zakresu ambulatoryjnej i stacjonarnej opieki zdrowotnej.

Ambulatoryjna opieka zdrowotna

Świadczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne realizowane są przez:

Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krościenku Wyżnym

Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krościenku Wyżnym świadczy usługi zdrowotne na podstawie zawartych umów z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz odpłatnie. Swoim zakresem obejmuje: podstawową opiekę zdrowotną, opiekę stomatologiczną, specjalistyczne świadczenia zdrowotne, opiekę pielęgniarki i położnej. Świadczenia medyczne wykonywane są zgodnie z harmonogramem z poszanowaniem godności i praw pacjenta w następujących gabinetach:

- gabinet ginekologiczno-położniczy,
- gabinet pielęgniarki,
- gabinet położnej,
- gabinet stomatologiczny,
- gabinet neurologiczny,
- gabinet POZ.

Kadra medyczna samodzielnego Publicznego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Krościenku Wyżnym liczy 17 osób, a kadra administracyjna 3 osoby.

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje ambulatoryjną opiekę zdrowotną i apteki w Gminie Krościenko Wyżne według stanu na koniec 2014 roku.

Tabela 16. Ambulatoryjna opieka zdrowotna i apteki w Gminie Krościenko Wyżne według stanu na koniec 2014 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ambulatoryjna opieka zdrowotna		Apteki ogólnodostępne	Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną
	zakłady opieki zdrowotnej	Praktyki lekarskie		
Województwo podkarpackie	1 087	563	629	3 385
Gmina Krościenko Wyżne	2	0	1	5 544

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Stacjonarna opieka zdrowotna

Opieka zdrowotna o charakterze stacjonarnym świadczona jest w szpitalach ogólnych oraz innych zakładach opieki zdrowotnej, takich jak: zakłady psychiatryczne, zakłady opieki długoterminowej (zakłady opiekuńczo-lecznicze, pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja) oraz zakłady lecznictwa uzdrowiskowego.

Mieszkańcy Gminy Krościenko Wyżne w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej, korzystają z usług **Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego im. Jana Pawła II w Krośnie**.

Aktualnie, Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie jest jednym z pięciu szpitali wojewódzkich na Podkarpaciu. W okresie swej ponad 100-letniej działalności szpital krośnieński z ok. 50-łóżkowego szpitalika, w którym zorganizowane były tylko dwa oddziały (chirurgiczny i zakaźny) z wydzielonymi łózkami dla położnic i chorych internistycznych – przekształcił się w **726-łóżkowy**, wielospecjalistyczny, z pełną diagnostyką i rehabilitacją szpital, o zasięgu wojewódzkim, z zespołem przychodni specjalistycznych.

Szpital mieści się przy ul. Korczyńskiej 57, posiada 21 oddziałów szpitalnych, blok operacyjny i 30 poradni specjalistycznych.

Oddziały:

- Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Urazowej,
- Chorób Wewnętrznych i Metabolicznych,
- Dermatologiczny,
- Dziecięcy,
- Dzienny Oddział Psychiatryczny,
- Gastroenterologiczny,
- Ginekologiczno-Położniczy,
- Kardiologiczny z Ośrodkiem Implantacji Stymulatorów Serca,
- Noworodkowy z Pododdziałem Intensywnej Terapii Noworodków,
- Neurologiczny z Pododdziałem Udarów Mózgu,
- Okulistyczny,

- Opieki Paliatywnej,
- Otolaryngologii i Otolaryngologii Dziecięcej,
- Pulmonologiczny,
- Rehabilitacyjny z Pododdziałem Rehabilitacji Neurologicznej,
- Reumatologiczny,
- Szpitalny Oddział Ratunkowy,
- Terapii Uzależnienia od Alkoholu,
- Urazowo-Ortopedyczny,
- Urologii i Urologii Onkologicznej.

W szpitalu funkcjonują następujące poradnie:

- Alergologiczna,
- Audiologiczno-Foniatryczna,
- Chirurgiczna,
- Chorób Zakaźnych,
- Dermatologiczna,
- Diabetologiczna,
- Endokrynologiczna,
- Gastroenterologiczna,
- Ginekologiczno-Położnicza,
- Hematologiczna,
- Kardiologiczna,
- Logopedyczna,
- Neurologiczna,
- Odwykowa,
- Okulistyczna,
- Leczenia Schorzeń Siatkówki,
- Leczenia Jaskry,
- Otolaryngologiczna,
- Otolaryngologiczna Dzieci,
- Patologii Noworodka,
- Preluksacyjna,
- Przeciwgruźlicza,
- Pulmonologiczna,
- Rehabilitacyjna,
- Reumatologiczna,
- Reumatologiczna dla Dzieci,
- Urazowo-Ortopedyczna,
- Urologiczna,
- Wad Postawy,
- Zdrowia Psychicznego.

Przy szpitalu funkcjonuje nowoczesny **Szpitalny Oddział Ratunkowy (SOR)**. Przy SOR znajduje się całodobowe lądowisko dla helikopterów.

W Krośnie działa także **Samodzielne Publiczne Pogotowie Ratunkowe**. Organem założycielskim Pogotowia jest Powiat Krośnieński, który sprawuje nadzór nad jego działalnością. Obszar działania Pogotowia obejmuje gminy: Chorkówka, Dukla, Iwonicz – Zdrój, Jaślińska, Jedlicze, Korczyn, **Krościenko Wyżne**, Miejsce Piastowe, Rymanów, Wojaszówka oraz miasto Krosno.

Zakłady opieki długoterminowej

Mieszkańcy Gminy Krościenko Wyżne wymagający opieki długoterminowej są kierowani do Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego Centrum Medyczno-Charytatywnego Caritas w Krośnie.

Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego

W Gminie Krościenko Wyżne nie występują miejscowości posiadające statusu uzdrowiska. Najbliższe ośrodki profilaktyczne i lecznicze – zlokalizowane w województwie podkarpackim – znajdują się w:

- Rymanowie Zdroju - w odległości 20,82km od miejscowości Krościenko Wyżne;
- Iwoniczu-Zdroju - w odległości 16,97km od miejscowości Krościenko Wyżne;
- Polańczyku - w odległości 70,51km od miejscowości Krościenko Wyżne;
- Horyńcu Zdroju - w odległości 157,20km od miejscowości Krościenko Wyżne.

W zależności od rodzaju schorzenia mieszkańcy Gminy Krościenko Wyżne korzystają z ofert wszystkich sanatoriów krajowych, których lokalizację przedstawia poniżej zamieszczona mapa.

Źródło: Walory uzdrowiskowe. Sanatoria w Polsce, Sabina Tkocz, Kraków 2006

3.5. Opieka

3.5.1. Opieka nad dziećmi

Na terenie Gminy Krościenko Wyżne funkcjonuje prywatny klub dziecięcy, prowadzony przez Centrum Opieki i Rozrywki Dziecięcej (COIRD), który dysponuje 15 miejscami. Jest to prywatna placówka, która świadczy profesjonalne usługi z zakresu opieki nad dziećmi od roku do czterech lat oraz w zależności od potrzeb również nad dziećmi starszymi.

Placówka oferuje cztery podstawowe usługi:

1. Opiekę nad dziećmi od roku do 3 lat w lokalu (Klub Dziecięcy).
2. Opiekę nad dziećmi od roku do 4 lat w lokalu (Świetlica).
3. Opiekę mobilnej niani - która skierowana jest do dzieci w różnym wieku.
 - Animację zabaw – skierowana jest do dzieci w różnym wieku, usługa ta wykonywana jest w weekendy, a także w wybrane dni tygodnia i oferuje opiekę animatora nad dziećmi podczas różnych imprez.

Opieka nad dziećmi świadczona jest też przez 3 oddziały przedszkolne zlokalizowane w Samorządowym Przedszkolu w Krościenku Wyżnym. Ponadto na obszarze gminy funkcjonują 2 oddziały przedszkolne zlokalizowane w przedszkolu niepublicznym. Opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym została opisana w pkt. 3.6.1 Przedszkola (prywatne i publiczne).

3.5.2. Opieka nad osobami starszymi

Za początek starości jako ostatecznej fazy w życiu człowieka przyjmuje się wiek 65 lat. Starość jest stanem zmieniających się warunków życia, z których wiele ma zabarwienie negatywne. Główne problemy dotykające osoby starsze to:

- ograniczenie sprawności psychofizycznej i liczne choroby wieku starczego,
- pogorszenie się sytuacji ekonomicznej,
- zakończenie aktywności zawodowej, utrata pozycji społecznej związanej z wykonywaniem zawodu,
- brak koncepcji na nową organizację życia,
- trudności w kontaktach ze środowiskiem lokalnym prowadzące do izolacji społecznej,
- kłopoty z przystosowaniem się do szybkich zmian cywilizacyjnych i technicznych,
- osamotnienie.

Gmina podejmuje działania powodujące: zwiększenie aktywności życiowej ludzi starszych poprzez pomoc w łagodzeniu trudności wynikających z wieku, zwiększenie uczestnictwa w życiu społecznym, zminimalizowanie poczucia izolacji samotnych osób starszych, pozostawienie ludzi starszych jak najdłużej w środowisku zamieszkania oraz poprawę warunków codziennej egzystencji osób starszych.

Działania te Gmina realizuje poprzez:

- pomoc w kontaktach z otoczeniem (pomoc w planowaniu czasu wolnego, organizacja imprez kulturalnych),
- prowadzenie pracy socjalnej mającej na celu zmniejszenie poczucia izolacji osób starszych,
- pomoc w życiu codziennym (usługi opiekuńcze),
- ciągle podnoszenie poziomu wiedzy służb społecznych celem przekazywania niezbędnych informacji seniorom o ich uprawnieniach,
- kierowanie do Domu Pomocy Społecznej.

3.5.3. Opieka nad osobami niepełnosprawnymi

Osoby niepełnosprawne stanowią w Polsce bardzo liczną społeczność, która liczy już ponad 4,7 mln osób (ponad 12,2 %). W województwie podkarpackim liczba osób niepełnosprawnych sięga około 316 tys. Wielkości te jednak mogą być zaniżone ze względu na występujące niedoszacowania danych. Mówiąc o osobach niepełnosprawnych mamy na myśli osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczonej przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, lekarza orzecznika w ZUS i KRUS, jak również inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi.

Sytuacja osób niepełnosprawnych w Gminie Krościenko Wyżne jest trudna, ponieważ wiąże się z ograniczonymi możliwościami zakupu sprzętu ułatwiającego komunikowanie się i trudno dostępną rehabilitacją.

Dużym problemem są także bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej oraz w budynkach użyteczności publicznej, które utrudniają uczestnictwo osoby niepełnosprawnej w życiu publicznym.

Nieco lepiej kształtuje się sytuacja osób upośledzonych umysłowo. W miarę możliwości w szkołach podstawowych i gimnazjach na terenie gminy wdraża się indywidualne nauczanie. Na terenie powiatu funkcjonuje Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Krośnie realizujący obowiązek szkolny dla dzieci posiadających orzeczenie Poradni Psychologicznej do kształcenia specjalnego. Ośrodek dysponuje internatem, z którego mogą korzystać dzieci z Gminy Krościenko Wyżne.

Dzieci ze znacznym i umiarkowanym stopniem upośledzenia umysłowego objęte są kompleksową opieką edukacyjną, rehabilitacyjną i terapeutyczną Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Krośnie.

Osoby chore i niepełnosprawne korzystają z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym w formie zasiłków, pracy socjalnej i usług opiekuńczych.

3.5.4. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest nierozzerwalnie związana z innymi dziedzinami życia, jakiegokolwiek zakłócenia w ich funkcjonowaniu znajdują swe odbicie w zwiększających się zadaniach pomocy społecznej. Problemy socjalne są wynikiem sytuacji na rynku pracy, w oświacie, poziomie zdrowia mieszkańców.

Działaniami z zakresu pomocy społecznej w Gminie Krościenku Wyżnym zajmuje się **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS)**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym działa na podstawie Uchwały Nr II/15/95 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 28 marca 1995 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krościenku Wyżnym jest jednostką organizacyjną Gminy, prowadzącą swoją działalność statutową, mającą na celu umożliwienie mieszkańcom Gminy Krościenko Wyżne przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Do zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej należą w szczególności:

- udział w opracowaniu i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- udział w przygotowaniu rocznej oceny zasobów pomocy społecznej gminy;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- sporządzanie sprawozdawczości;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach;
- udział w tworzeniu gminnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną;
- zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny.

Do zadań zleconych gminy w zakresie pomocy społecznej należą:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiolową lub ekologiczną;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- wskazywanie osób, którym może być powierzona opieka lub kuratela na wniosek sądu oraz wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.
- wydawanie decyzji w sprawie przyznania uprawnień do świadczeń zdrowotnych;
- zadania wynikające z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

W 2014 roku najwięcej wniosków o pomoc napłynęło od grupy 142 osób - z powodu ubóstwa. Skutkowało to przyznaniem 101 356 zł - 142 rodzinom liczącym łącznie 423 osoby. 123 rodziny uzyskały pomoc po złożeniu wniosku o pomoc z powodu bezrobocia, co stanowiło drugą co do wielkości grupę osób, której przyznano pomoc. Najmniej wniosków zostało złożonych z powodu zdarzenia losowego – 2 rodziny.

Tabela 17. Pomoc społeczna wg powodów udzielenia w 2011-2014 r.

Wyszczególnienie	2011 rok		2012 rok		2013 rok		2014 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	115	383	122	378	150	444	142	423
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	1	3	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	57	278	44	209	33	141	42	192
Bezrobocie	115	414	104	349	130	412	123	388
Niepełnosprawność	76	204	70	195	80	235	70	198
Długotrwała lub ciężka choroba	55	195	57	175	70	227	57	183
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	30	119	42	195	40	193	34	149
Alkoholizm	8	22	17	49	20	63	24	57
Narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	5	0	0	1	1	0	0
Zdarzenie losowe	1	4	0	0	0	0	2	5

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Tabela 18. Wydatki na pomoc społeczną, w tym w ramach zadań własnych oraz w ramach zadań zleconych w latach 2011-2014

Rok	Wydatki ogółem	Wydatki w ramach zadań własnych	Wydatki w ramach zadań zleconych
2011	475845	441262	34583
2012	512599	483605	28994
2013	673136	642757	30379
2014	687721	657421	30300

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Tabela 19. Pomoc społeczna wg rodzajów świadczeń w latach 2013-2014

Jednostka	Świadczenia pieniężne				Świadczenia niepieniężne	Liczba osób objętych pomocą społeczną
	Ogółem	w tym zasiłek				
		stały	okresowy	celowy		
2013	2120	216	698	1194	14583	682
2014	2181	235	761	1173	14002	632

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Tabela 20. Pomoc społeczna wg rodzajów świadczeń w latach 2013-2014 w PLN

Jednostka	Świadczenia pieniężne w PLN				Świadczenia niepieniężne
	Ogółem	w tym zasiłek			
		stały	okresowy	celowy	
2013	563430	93652	289236	178142	109706
2014	551593	100827	281653	166713	127897

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

W 2014 roku na świadczenia pieniężne przeznaczono 563 430 zł, w tym na zasiłek okresowy przeznaczono 289 236 zł, co stanowiło 51,34 % całej sumy przeznaczonej na świadczenia. Najmniej środków spośród świadczeń pieniężnych przeznaczono na zasiłek stały 100 827 zł. W 2014 r. pomocą społeczną objętych zostało 632 osób.

Tabela 21. Pomoc społeczna w latach 2011-2014

Rok	Korzystający z pomocy społecznej		Udział % w ogólnej liczbie osób
	osoby	rodziny	
2011	625	220	11,34
2012	579	204	11,35
2013	682	237	12,33
2014	632	214	11,42

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

W okresie obejmującym lata 2011-2014 najwięcej osób skorzystało z pomocy społecznej w 2013 roku, a najmniej w 2012 roku. Udział procentowy osób korzystających z pomocy społecznej do ogólnej liczby osób ukazuje tendencję malejącą - 11,61% ludności Gminy Krościenko Wyżne pozostaje trwale w złej sytuacji materialnej.

GOPS w Krościenku Wyżnym zatrudnia 7 osób zatrudnionych w wymiarze pełnego etatu na czas nieokreślony, w tym:

- kierownik – wykształcenie wyższe,
- główna księgowa – wykształcenie wyższe,
- 3 pracowników socjalnych – w tym: 3 z wykształceniem wyższym,
- asystent rodziny - wykształcenie wyższe,
- 2 inspektorów ds. świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych – z wykształceniem wyższym.

3.6. Rozwój ludzi

3.6.1. Przedszkola

W 2014 roku na terenie Gminy Krościenko Wyżne funkcjonowało łącznie 5 oddziałów przedszkolnych, w tym 3 w Samorządowym Przedszkolu oraz przy Publicznej Szkole Podstawowej w Krościenku Wyżnym i 2 oddziały w przedszkolu niepublicznym. Na rok szkolny 2013/2014 w obu placówkach przyjęto 170 dzieci. Poniżej zamieszczona tabela prezentuje charakterystykę przedszkola i oddziałów przedszkolnych funkcjonujących w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2012-2014, według danych GUS (Bank Danych Lokalnych).

Tabela 22. Charakterystyka przedszkoli w gminie i jednostkach porównywalnych w latach 2012-2014

Jednostka	Ogółem			Oddziały			Miejsca			Dzieci			
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	
Gmina Krościenko Wyżne	Przedszkole	2	2	2	4	4	5	115	110	115	114	112	112
	Oddziały przedszkole w Publicznej Szkole Podstawowej	1	1	1	3	3	3	-	-	-	59	59	58
Woj. podkarpackie (gminy wiejskie)	177	196	209	468	506	559,03	10920	11969	12884	10557	11622	12462	
POLSKA (gminy wiejskie)	2387	2510	2690	7148,10	7639,15	8383,67	159372	171661	186557	154373	166463	180121	

Źródło: dane GUS

Samorządowe Przedszkole w Krościenku Wyżnym prowadzi 3 oddziały, do których uczęszczają dzieci od 2,5 do 5 roku życia. Budynek dysponuje nowoczesnym wnętrzem. Sale są wygodne, estetycznie urządzone, zachęcają do zabawy oraz zapewniają komfort i bezpieczeństwo pracy z dziećmi. Wszystkie

dzieci mają możliwość korzystania z zajęć rytmicznych i z języka angielskiego, a 5-latki dodatkowo uczęszczają na religię. Każde dziecko, które potrzebuje pomocy logopedycznej, zostanie taką pomocą objęte. W każdy poniedziałek w przedszkolu funkcjonuje „Klub Przedszkolaka”, dla dzieci, które nie uczęszczają do przedszkola. W ciągu dwóch godzin, dzieci mogą korzystać z sali przedszkolnej, w której rozwijają swoje zdolności manualne, ruchowe i wdrażają się do pracy w grupie.

3.6.2. Szkoły podstawowe

W roku szkolnym 2014/15 Gmina Krościenko Wyżne prowadziła Publiczną Szkołę Podstawową im. Jana Pawła II w Krościenku Wyżnym. Ogółem w 14 oddziałach przebywało 283 uczniów, spośród których na 1 oddział przypadało średnio ok. 20,21 osoby. Kształcenie w zakresie szkoły podstawowej w Gminie Krościenko Wyżne w roku szkolnym 2014/15 prowadziło 31 nauczycieli.

Tabela 23. Szkoły podstawowe w Gminie Krościenko Wyżne w 2014 roku

Nazwa szkoły	Liczba					Liczba nauczycieli		
	uczniów	oddziałów	uczniów na 1 oddział	pomieszczeń do nauczania	uczniów na 1 pomieszczenie do nauczania	Osób	Etatów	Etatów /ucznia
Publiczna Szkoła Podstawowa w Krościenku Wyżnym	283	14	20,21	20	14,2	31	27,55	0,1

Źródło: dane Urzędu Gminy w Krościenku Wyżnym

Publiczna Szkoła Podstawowa w Krościenku Wyżnym w 2012 roku była w 100% wyposażona w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu. Na 1 komputer z dostępem do Internetu w 2012 roku przypadało w gminie 9,79 uczniów, podczas gdy na obszarach wiejskich województwa podkarpackiego 6,06, a w kraju 7,35. Liczba komputerów z dostępem do Internetu przeznaczonych do użytku uczniów przypadająca na 1000 uczniów w Gminie Krościenko Wyżne w analizowanym 2012 roku wyniosła 127 i osiągnęła wartość nieco niższą niż na obszarach wiejskich województwa i kraju. Liczba pracowni komputerowych na 1000 uczniów na koniec 2012 roku w Gminie Krościenko Wyżne wyniosła 7,06 i osiągnęła wartość niższą jak gminach wiejskich w kraju i niższą od wartości notowanej w gminach wiejskich województwa podkarpackiego.

Tabela 24. Komputeryzacja szkół podstawowych w gminie i jednostkach porównywalnych

Jednostka terytorialna	udział % szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu		uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu		liczba komputerów z dostępem do Internetu na 1000 uczniów	liczba pracowni komputerowych na 1000 uczniów
	szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych					
	2011	2012	2011	2012	2012	2012
Gmina Krościenko Wyżne	100,00	100,00	10,67	9,79	127	7,06
Polska- gminy wiejskie	93,35	54,57	7,76	7,35	186	10
Podkarpackie- gminy wiejskie	92,07	94,12	6,37	6,06	208	12

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS i obliczenia własne

3.6.3. Gimnazja

W roku szkolnym 2014/2015 do Publicznego Gimnazjum im. Pokolenia Kolumbów w Krościenku Wyżnym uczęszczało 189 uczniów w 9 oddziałach. Średnio na jeden oddział przypadało blisko 21 uczniów.

Tabela 25. Szkoły gimnazjalne w Gminie Krościenko Wyżne

Nazwa szkoły	Liczba					Liczba nauczycieli		
	uczniów	oddziałów	uczniów na 1 oddział	pomieszczeń do nauczania	uczniów na 1 pomieszczenie do nauczania	Osób	Etatów	Etatów /ucznia
Gimnazjum Publiczne w Krościenku Wyżnym	189	9	21	9	21	24	18,88	0,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS i obliczenia własne

Stopień skomputeryzowania gimnazjum w Gminie Krościenko Wyżne jest wyższy w porównaniu do obszarów wiejskich kraju i województwa podkarpackiego. Udział % szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu w Gminie Krościenko Wyżne, w roku 2012 wynosił 100% i w ciągu roku nie uległ zmianie. Na 1 komputer z dostępem do Internetu w 2012 roku przypadało blisko 7,89 uczniów. Liczba komputerów z dostępem do Internetu przeznaczonych do użytku uczniów przypadająca na 1000 uczniów w Gminie wyniosła wówczas 318. Była to wartość wyższa od notowanej wówczas w jednostkach porównywalnych. Liczba pracowni komputerowych na 1000 uczniów na analizowanym obszarze w roku 2012 wyniosła 13 i była to wartość również wyższa niż w województwie i w kraju.

Tabela 26. Komputeryzacja szkół gimnazjalnych w Gminie Krościenko Wyżne i jednostkach porównywalnych

Jednostka terytorialna	udział % gimnazjów wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu		uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu		liczba komputerów z dostępem do Internetu na 1000 uczniów	liczba pracowni komputerowych na 1000 uczniów
	szkoły gimnazjalne dla dzieci i młodzieży bez specjalnych					
	2011	2012	2011	2012	2012	2012
Gmina Krościenko Wyżne	100	100	7,79	7,89	318	13
Polska - gminy wiejskie	82,72	82,33	9,29	8,58	156	6
Podkarpackie - gminy wiejskie	81,73	85,33	7,85	0,03	164	9

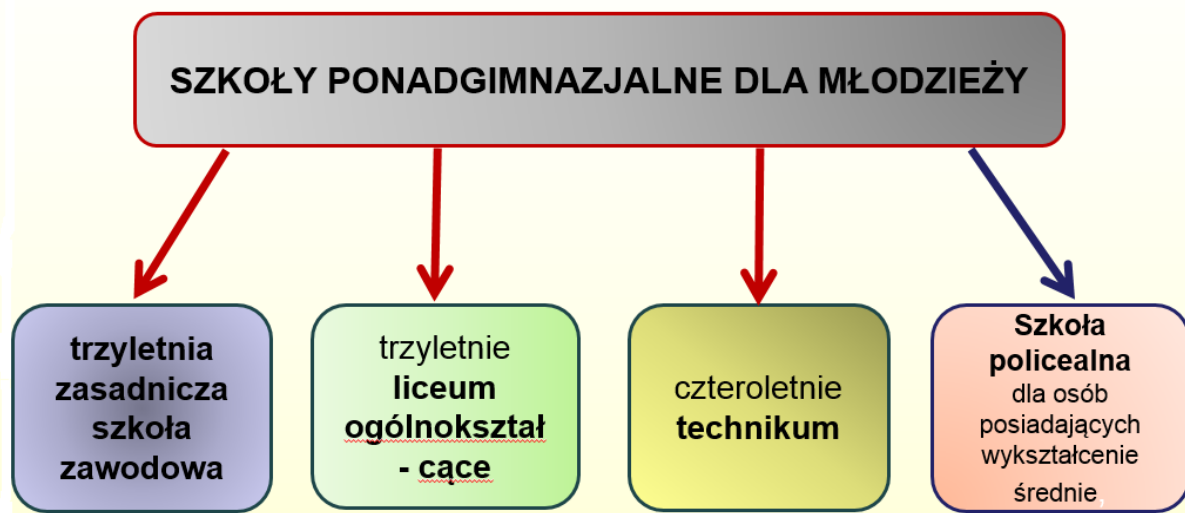
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS i obliczenia własne

3.6.4. Kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym

Młodzież z Gminy Krościenko Wyżne uczęszcza do szkół ponadgimnazjalnych zlokalizowanych przede wszystkim w Krośnie.

Różnorodność kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym

Strukturę szkół ponadgimnazjalnych przedstawia poniżej zamieszczony schemat.

Źródło: zasoby internetowe

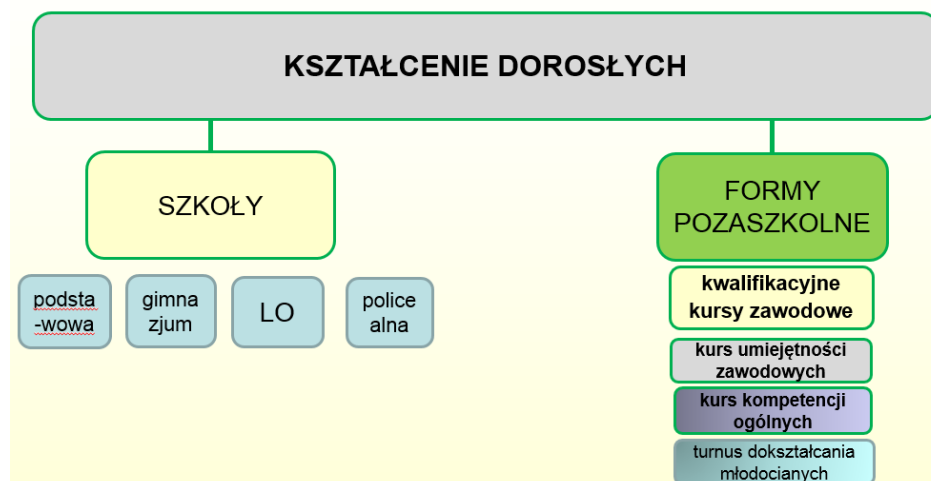
Poniżej przedstawiono wykaz szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży zlokalizowanych w Krośnie:

- III Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. II Armii Wojska Polskiego,
- II Liceum Ogólnokształcące im. Konstytucji 3 Maja,
- I Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika,
- Szkoła Przystosowująca do Pracy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. M. Grzegorzewskiej,
- Technikum nr 1 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. J. Szczepanika,

- Technikum nr 2 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. S. Szpetnara,
- Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. S. Staszica,
- Technikum nr 4 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. I. Łukasiewicza,
- Technikum nr 6 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6,
- Technikum Uzupełniające na Podbudowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. S. Staszica,
- Technikum w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. II Armii Wojska Polskiego,
- VI Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. I. Łukasiewicza,
- V Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. J. Szczepanika,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. S. Szpetnara,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 3 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. S. Staszica,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. I. Łukasiewicza,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 6 w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. M. Grzegorzewskiej,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. J. Szczepanika,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. ks. Stanisława Szpetnara,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 im. Stanisława Staszica w Krośnie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Ignacego Łukasiewicza,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 im. II Armii Wojska Polskiego,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6.

3.6.5. Kształcenie dorosłych

Źródło: zasoby internetowe

Szkoła dla dorosłych – należy przez to rozumieć szkoły, o których mowa w art. 9 ust.1 pkt. 1,2 i 3 lit. b i d (szkoła podstawowa, gimnazjum, liceum ogólnokształcące, szkoła policealna) w których stosuje się odrębną organizację kształcenia i do których są przyjmowane osoby mające 18 lat, a także kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły.

Kształcenie ustawiczne – należy przez to rozumieć kształcenie w szkołach dla dorosłych, a także uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny.

Gmina Krościenko Wyżne nie prowadzi instytucji kształcenia dorosłych. Placówki realizujące edukację dorosłych, w tym kształcenie ustawiczne prowadzone są przez Miasto Krosno i Województwo Podkarpackie jako organy prowadzące m.in.:

Podkarpackie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Krośnie – Oddział Podkarpackiego Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie

Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie jest wojewódzką, publiczną placówką przekształconą z Podkarpackiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Rzeszowie, zgodnie z Uchwałą Nr XVII/184/03 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 15 grudnia 2003 r.

Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej i Nowoczesnych Technologii w Krośnie

W 2012 powstało Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej i Nowoczesnych Technologii przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Krośnie. Na powierzchni 3,8 tys. m² powstało siedemnaście nowych, wyposażonych w nowoczesny sprzęt pracowni i laboratoriów oraz trzy pracownie lotnicze. Centrum kształci przyszłych pracowników, przede wszystkim dla branży lotniczej. W pracowniach praktyczne umiejętności zdobywają nie tylko uczniowie, ale również studenci krośnieńskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej oraz bezrobotni w ramach współpracy z urzędem pracy⁵.

Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego w Krośnie

Zespół Szkół Kształcenia Ustawicznego w Krośnie jest placówką oświatową, która od roku 1975 – roku powstania – do chwili obecnej, prowadzi działalność edukacyjną w systemie szkolnym i pozaszkolnym oraz realizuje różnorodne formy i metody edukacji ustawicznej. Realizując swoje zadania statutowe, ZSKU w Krośnie upowszechniało i nadal to czyni nowatorskie rozwiązania edukacyjne, takie jak kształcenie modułowe, umożliwiając w ten sposób doskonalenie zawodowe oraz przekwalifikowywanie się osób dorosłych.

3.6.6. Kształcenie na poziomie wyższym

Kształcenie na poziomie wyższym dla mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne zapewniają uczelnie wyższe zlokalizowane w regionie (Krosno, Jasło, Rzeszów, Sanok, Jarosław, Przemyśl, Stalowa Wola) i ponadregionalne uczelnie wyższe.

3.6.7. Inne placówki edukacji i wychowania specjalnego

Gmina Krościenko Wyżne nie prowadzi placówek kształcenia i wychowania specjalnego. Organem prowadzącym ten typ placówek jest Powiat Krośnieński i Miasto Krosno.

3.7. Kultura, sport, rekreacja, wypoczynek, przyjemności

Potrzeby mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne w zakresie kultury, sportu, rekreacji, wypoczynku i przyjemności zapewniają następujące instytucje:

Instytucja	Oferta
	Kultura, wypoczynek, przyjemności
Gminna Biblioteka Publiczna	Od 2002r. biblioteka w Krościenku Wyżnym jest samodzielną jednostką organizacyjną gminy, zorganizowaną w formie instytucji kultury. W 1998 r. utworzona została filia w Pustynach. Działalnością podstawową obu bibliotek jest gromadzenie, opracowanie i udostępnianie księgozbioru. Wszystkie książki i czasopisma opracowywane są w systemie komputerowym MAK+. Dzięki temu czytelnicy mogą przeglądać katalog i rezerwować książki online. Oprócz działalności podstawowej biblioteki organizują zajęcia dla dzieci, lekcje biblioteczne, spotkania autorskie, warsztaty rękodzieła, szkolenia komputerowe, wystawy itp. W Gminnej Bibliotece Publicznej w Krościenku Wyżnym oraz w filii w Pustynach można bezpłatnie skorzystać z Internetu. Biblioteka główna udostępnia czytelnikom 9 komputerów, natomiast filia w Pustynach 5. Korzystanie ze stanowisk komputerowych jest bezpłatne. Biblioteki organizują także bezpłatne szkolenia z podstawowej obsługi komputera.
	Sport, rekreacja
Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji	Celem Ośrodka jest prowadzenie i propagowanie działań o charakterze sportowym i rekreacyjnym wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej, organizowanie zawodów oraz promocja aktywnego stylu życia. <u>Kalendarz imprez sportowych i rekreacyjnych organizowanych przy Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji w Krościenku Wyżnym:</u>

⁵<http://www.naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news,391567,w-krosnie-utworzono-centrum-nowoczesnych-technologii.html>

	<ul style="list-style-type: none">✓ styczeń – Turniej Halowej Piłki Nożnej Młodzików o Puchar Radnego Sejmiku Województwa Podkarpackiego,✓ luty - Turniej Halowej Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Prezesa GKS Wisłok Krościenko Wyżne, Turniej Piłki Nożnej Dzikich Drużyn na śniegu, Turniej Halowej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Wójta Gminy Krościenko Wyżne, Turniej Halowej Piłki Nożnej „OLDBOJÓW” o Puchar Prezesa Stowarzyszenia Aktywnej Promocji Sportu i Kultury "APSiK" w Krościenku Wyżnym,✓ marzec – Rodzinny Turniej Tenisa Stołowego pod Patronatem Wójta Gminy Krościenko Wyżne,✓ maj - Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Prezesa Firmy KROSMET, Turniej Piłki Nożnej Szkół Podstawowych im. Marka Wielgusa,✓ czerwiec - gry i zabawy z okazji Dnia Dziecka,✓ lipiec - Turniej Dzikich Drużyn o Puchar Wójta Gminy Krościenko Wyżne, Powiatowy Turniej Piłki Nożnej Oldbojów pod Patronatem Radnego Sejmiku Województwa Podkarpackiego, Turniej Piłki Nożnej, Turniej Dwójek Koszykówki, Indywidualny Turniej w Badmintona, Turniej Dwójek Ringo, "Boulowe Lato" Turniej Gry w Kule,✓ sierpień 2015 - Turniej Dwójek w Piłce Siatkowej, Turniej Dzikich Drużyn Unihokeja, Indywidualny i Deblowy Turniej Tenisa Ziarnego,✓ wrzesień - I Ogólnopolski Bieg „Pożegnanie Lata" oraz biegi dla dzieci i młodzieży, Wojewódzki Turniej Kwalifikacyjny w Tenisie Stołowym,✓ październik - Mecz Piłki Nożnej o Puchar Przechodni pomiędzy OSP Pustyny i OSP Krościenko Wyżne,✓ listopad - Halowy Turniej Piłki Siatkowej Oldbojów,✓ grudzień - Powiatowy Mikołajkowy Turniej Tenisa Stołowego.
--	---

3.8. Kontakty społeczne, więź grupowa, tożsamość z Gminą

3.8.1. Kapitał społeczny

Kapitał społeczny obejmuje umiejętność współpracy, zaufanie, normy i powiązania. Jego produktywność objawia się w gospodarce (koordynacja działań, zwiększenie zdolności adaptacji do zmieniających się warunków), w sferze publicznej (wzorce, siła napędowa społeczeństwa obywatelskiego) i w rozwiązywaniu problemów społecznych (możliwość uzupełniania niedoborów innych kapitałów i konwersji na kapitał ludzki – wiedzę i umiejętności). Podobnie jak dla kapitału ludzkiego, są to cechy jakościowe. Jako miernik ilustrujący pewien aspekt kapitału społecznego można zastosować wskaźniki liczb stowarzyszeń, organizacji społecznych oraz fundacji na 10 000 ludności.

Tabela 27. Stowarzyszenia, organizacje społeczne oraz fundacje w 2014 r.

Wyniki 2014	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	Fundacje	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 000 ludności
Gmina Krościenko Wyżne	11	0	19
Woj. Podkarpackie	4,5 tys.	0,1 tys.	33
POLSKA	67,9 tys.	7,1 tys.	33

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W Gminie Krościenko Wyżne liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 000 ludności jest mniej od notowanej w województwie podkarpackim i mniej od notowanej w kraju.

3.9. Swoboda i łatwość kontaktów przestrzennych

3.9.1. Powiązania komunikacyjne i transportowe gminy

Powiązania transportowe

Gmina Krościenko Wyżne posiada dobre połączenia komunikacyjne z miastem Krosnem, od którego oddalona jest o ok. 5 km, a także z miastem wojewódzkim Rzeszów. Połączenie to zapewniają drogi wojewódzka i krajowa przecinające jej obszar z północy na południe. Infrastruktura techniczna na terenie gminy jest stosunkowo dobrze rozwinięta i wciąż wdraża się programy służące jej rozbudowie i modernizacji.

Komunikacja autobusowa

Połączenia komunikacji autobusowej w Gminie Krościenko Wyżne zapewnia Miejska Komunikacja Samochodowa w Krośnie. Głównym przedmiotem działalności przedsiębiorstwa są usługi związane z wykonywaniem regularnej komunikacji pasażerskiej. Przedsiębiorstwo świadczy też usługi w zakresie:

- transportu na terenie gminy,
- transportu okolicznościowego,
- transportu grup na cykliczne wyjazdy,
- organizacji transportu dzieci na wycieczki szkolne.

Ponadto gmina obsługiwana jest przez linię nr 4 i 5 MKS w Krośnie.

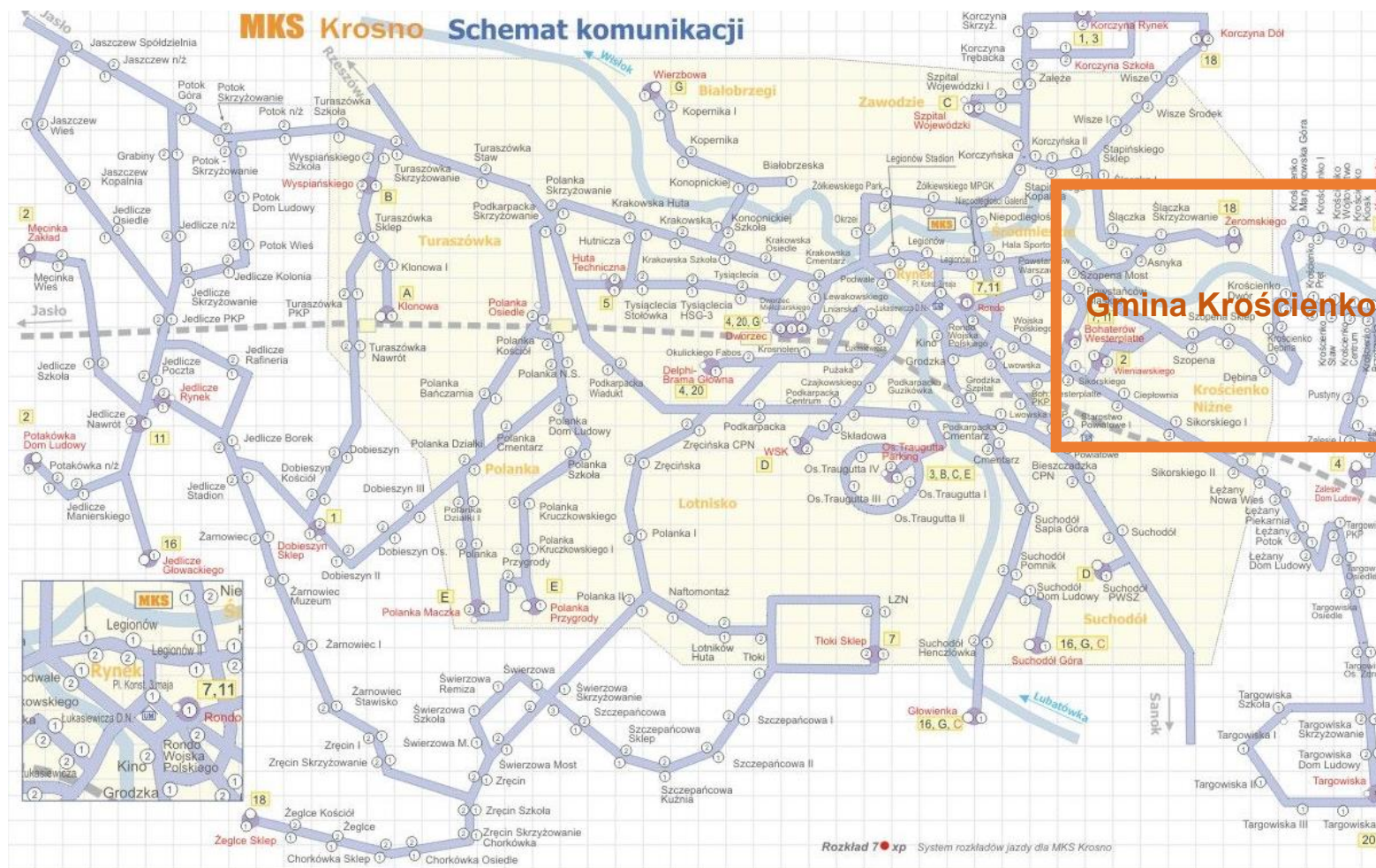
Miejska Komunikacja Samochodowa (MKS) w Krośnie funkcjonuje od 1953 roku. W chwili obecnej MKS Sp. z o.o. Krosno posiada 45 autobusów, którymi wykonuje 1,4 mln km rocznie na 15 liniach komunikacyjnych świadcząc usługi przewozowe na terenie miasta Krosna oraz gmin ościennych: Jedlicze, Chorkówka, Krościenko Wyżne, Korczyna i Miejsce Piastowe.

Strategia Rozwoju Gminy Krośnice Wyżne do roku 2025

Poniżej zamieszczony rysunek prezentuje schemat komunikacji MKS Krosno.

Rysunek 1. Schemat komunikacji MKS Krosno

Źródło: http://cms.mobiinfo.pl/m/gm7xp.php?IDKlienta=KROSNO_MKS

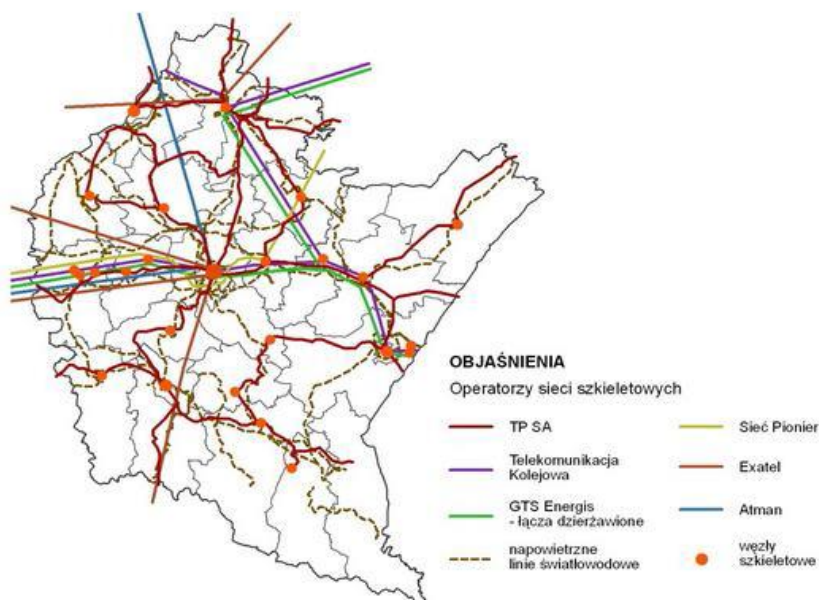
Ponadto na terenie gminy usługi w tym zakresie świadczą prywatni przewoźnicy, tj.:

- Firma Transportowa „Jacek”,
- Firma Transportowa „Nikitrans”.

3.9.2. Telekomunikacja i Internet

Województwo podkarpackie należy do obszarów Polski, gdzie infrastruktura przewodowa nie jest rozbudowana w sposób wystarczający. Nasylenie usługami telefonii stacjonarnej jest znacznie mniejsze w porównaniu ze średnim dla Polski, a nawet w stosunku do województw sąsiednich. Na 100 mieszkańców województwa podkarpackiego przypada jedynie około 21 abonentów telefonii stacjonarnej, podczas gdy średnio w Polsce 31. Dostępność usług telekomunikacyjnych na terenie województwa jest zróżnicowana. Większa liczba linii telefonicznych przypada na obszary o charakterze miejskim, co oznacza, że na terenach wiejskich dostęp do usług telefonii stacjonarnej jest dużo niższy niż średnia dla województwa – 21 linii na 100 mieszkańców⁶.

Rysunek 2. Stan szkieletowych sieci informatycznych w województwie podkarpackim (stan na 2011 r.)

Województwo podkarpackie charakteryzuje się średnim zagęszczeniem sieci telekomunikacyjnych. Liczba telefonicznych łączy głównych sieci publicznych wynosiła 360,5 tys., co stanowiło 4% wszystkich łączy głównych w Polsce (8,2 mln). Pomimo stałego wzrostu sieci stacji bazowych telefonii i nadajników radiowych w województwie występują obszary o ograniczonej dostępności sieci operatorów sieci mobilnych. Mieszkańcy niektórych południowych rejonów województwa są zagrożeni wykluczeniem cyfrowym.

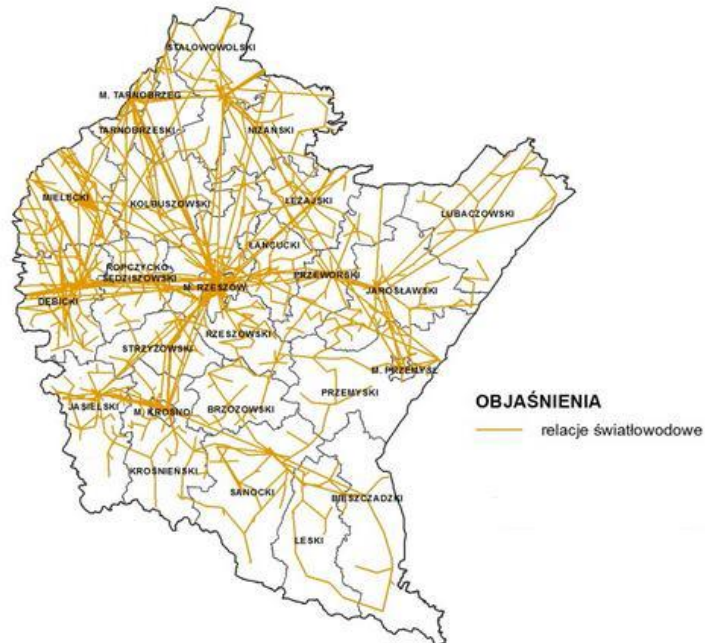
Na terenach wiejskich województwa występuje zdecydowanie gorsza dostępność do usług szerokopasmowych w porównaniu z dostępnością do takich usług na terenach miejskich.

Źródło: Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie

⁶http://www.mielec.pl/data/documents/str_strategia_woj_podkarpackie.pdf z dnia 18.02.2015

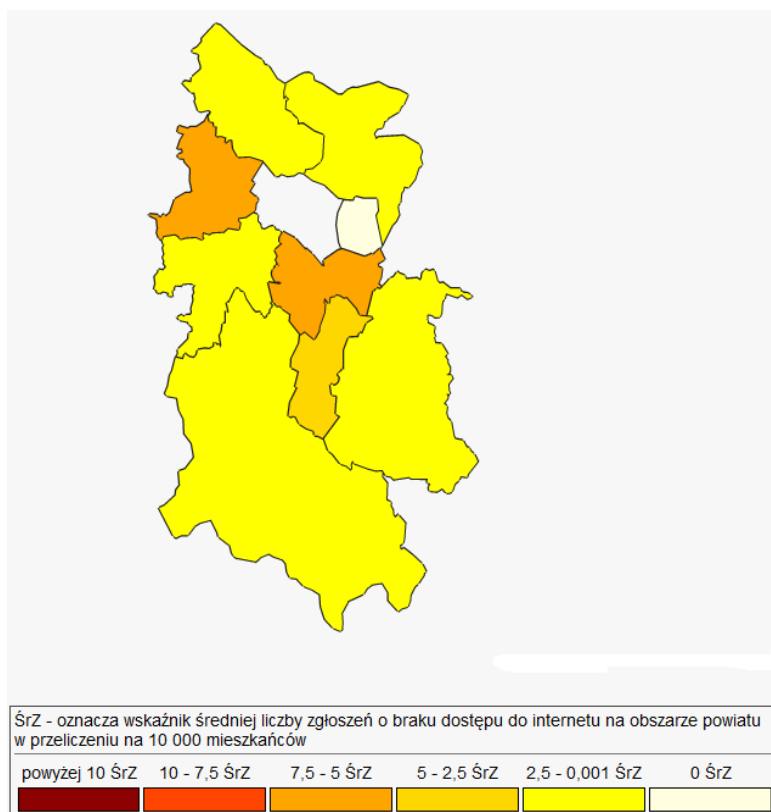
Rysunek 3. Stan światłowodowych linii informatycznych podwieszanych na liniach NN i SN w województwie podkarpackim

Źródło: Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie

Przepustowość sieci bezprzewodowych kształtuje się średnio w zakresie od 256 kbps do 2048 kbps. Niskie przepustowości sieci bezprzewodowych oferowane przez operatorów lokalnych wynikają z braku dostępności do szybkich łączy dostawców usług internetowych. Jest to prędkość mniejsza, niż uważana za standardową na większości obszaru kraju. Pozwala ona głównie na przeglądanie stron internetowych. Pobieranie danych czy korzystanie z multimediów on-line sprawia już większe problemy. Wymaga to o wiele dłuższego czasu oczekiwania na buforowanie danych. W przypadku operatorów kablowych przepustowości są znacznie większe, jednak operatorzy ci nie są dostępni we wszystkich miejscowościach badanej gminy.

Mieszkańcy Gminy Krościenko Wyżne mają zapewniony dostęp do usług wszystkich działających na rynku operatorów bezprzewodowej telefonii komórkowej. Poniżej zamieszczona mapa obrazuje średnią liczbę zgłoszeń o braku dostępu do Internetu z całego powiatu krośnieńskiego w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców, w tym Gminy Krościenko Wyżne.

ŚrZ dla powiatu - 2,32 (średnia liczba zgłoszeń o braku dostępu do Internetu z całego powiatu w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców).

Liczba zgłoszeń na obszarze powiatu – 26.

Gmina	Liczba zgłoszeń	Liczba mieszkańców	ŚrZ
Chorkówka (wiejska)	2	13 513	1,48
Dukla (miejsko-wiejska)	1	14 848	0,67
Iwonicz-Zdrój (miejsko-wiejska)	4	10 940	3,66
Jedlicze (miejsko-wiejska)	8	15 512	5,16
Korczyna (wiejska)	2	10 996	1,82
Krościenko Wyżne (wiejska)	0	5 462	0,00
Miejsce Piastowe (wiejska)	7	13 594	5,15
Rymanów (miejsko-wiejska)	1	15 687	0,64
Wojaszówka (wiejska)	1	9 218	1,08
Jaśliska (wiejska)	0	2 104	0,00

Źródło: http://www.uke.gov.pl/mapa/?lang_id=1&map_tab=1&teryt=1807

4. Zasoby techniczne

4.1. Budynki i obiekty użyteczności publicznej

Infrastruktura kulturalna

Poniżej zamieszczona tabela przedstawia stan techniczny infrastruktury kulturalnej zlokalizowanej w Gminie Krościenko Wyżne zakres bieżących potrzeb inwestycyjnych.

Obiekt/rok oddania do użytku	Powierzchnia użytkowa obiektu/układ funkcjonalny	Rodzaj wyposażenia	Stan techniczny	Wykonane dotychczas prace remontowe i modernizacyjne w obiekcie	Zakres potrzeb inwestycyjnych na najbliższe lata																																																																																																														
<p>Dom Ludowy w Pustynach Rok oddania do użytku: 2012r.</p>	 <p>Powierzchnia użytkowa obiektu: 472,56 m². Budynek, w którym mieści się Dom ludowy w Pustynach układem funkcjonalnym obejmuje następujące pomieszczenia:</p> <table border="1" data-bbox="519 1323 1602 1890"> <thead> <tr> <th colspan="5">12. ZESTAWIENIE POMIESZCZEŃ</th> </tr> <tr> <th>PIĘTRO NR.</th> <th>NAZWA POMIESZCZENIA</th> <th>POW. UŻ.</th> <th>PUSALZKA</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>SALA WIELOFUNKCYJNA</td><td>245,58</td><td>m²</td><td>GRES, PANELE</td></tr> <tr><td>2</td><td>WIATROŁAP</td><td>4,92</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>3</td><td>HOLL</td><td>11,91</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>4</td><td>SZATNIA</td><td>15,94</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>5</td><td>WC MĘSKIE</td><td>10,98</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>6</td><td>KOMUNIKACJA</td><td>2,25</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>7</td><td>KUCHNIA</td><td>13,6</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>8</td><td>ZMYWALNIA</td><td>4,63</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>9</td><td>WC DAMSKIE</td><td>3,02</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>10</td><td>WC DAMSKIE+NIEP,</td><td>3,6</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>11</td><td>KOTŁOWNIA</td><td>5,49</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>12</td><td>WC OBSŁUGI</td><td>3,22</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>13</td><td>SZATNIA PERSONELU</td><td>3,56</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>14</td><td>POM. PORZĄDKOWE</td><td>3,0</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>15</td><td>KOMUNIKACJA</td><td>3,41</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>16</td><td>MAGAZYN NAPOJÓW</td><td>3,0</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>17</td><td>MAGAZYN</td><td>6,92</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>18</td><td>POM. KUCHENNE</td><td>5,02</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr><td>19</td><td>CHŁODNIA</td><td>2,21</td><td>m²</td><td>GRES</td></tr> <tr> <td>RAZEM</td> <td></td> <td>352,26</td> <td>m²</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	12. ZESTAWIENIE POMIESZCZEŃ					PIĘTRO NR.	NAZWA POMIESZCZENIA	POW. UŻ.	PUSALZKA		1	SALA WIELOFUNKCYJNA	245,58	m ²	GRES, PANELE	2	WIATROŁAP	4,92	m ²	GRES	3	HOLL	11,91	m ²	GRES	4	SZATNIA	15,94	m ²	GRES	5	WC MĘSKIE	10,98	m ²	GRES	6	KOMUNIKACJA	2,25	m ²	GRES	7	KUCHNIA	13,6	m ²	GRES	8	ZMYWALNIA	4,63	m ²	GRES	9	WC DAMSKIE	3,02	m ²	GRES	10	WC DAMSKIE+NIEP,	3,6	m ²	GRES	11	KOTŁOWNIA	5,49	m ²	GRES	12	WC OBSŁUGI	3,22	m ²	GRES	13	SZATNIA PERSONELU	3,56	m ²	GRES	14	POM. PORZĄDKOWE	3,0	m ²	GRES	15	KOMUNIKACJA	3,41	m ²	GRES	16	MAGAZYN NAPOJÓW	3,0	m ²	GRES	17	MAGAZYN	6,92	m ²	GRES	18	POM. KUCHENNE	5,02	m ²	GRES	19	CHŁODNIA	2,21	m ²	GRES	RAZEM		352,26	m²		<p>Obiekt jest wyposażony w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalację elektryczną, - instalację gazową, - instalacje wod – kan, - instalację c.o. 	<p>Bardzo dobry</p>	<p>- Kompleksowa modernizacja 2012 r.</p>	<p>Nie dotyczy</p>
12. ZESTAWIENIE POMIESZCZEŃ																																																																																																																			
PIĘTRO NR.	NAZWA POMIESZCZENIA	POW. UŻ.	PUSALZKA																																																																																																																
1	SALA WIELOFUNKCYJNA	245,58	m ²	GRES, PANELE																																																																																																															
2	WIATROŁAP	4,92	m ²	GRES																																																																																																															
3	HOLL	11,91	m ²	GRES																																																																																																															
4	SZATNIA	15,94	m ²	GRES																																																																																																															
5	WC MĘSKIE	10,98	m ²	GRES																																																																																																															
6	KOMUNIKACJA	2,25	m ²	GRES																																																																																																															
7	KUCHNIA	13,6	m ²	GRES																																																																																																															
8	ZMYWALNIA	4,63	m ²	GRES																																																																																																															
9	WC DAMSKIE	3,02	m ²	GRES																																																																																																															
10	WC DAMSKIE+NIEP,	3,6	m ²	GRES																																																																																																															
11	KOTŁOWNIA	5,49	m ²	GRES																																																																																																															
12	WC OBSŁUGI	3,22	m ²	GRES																																																																																																															
13	SZATNIA PERSONELU	3,56	m ²	GRES																																																																																																															
14	POM. PORZĄDKOWE	3,0	m ²	GRES																																																																																																															
15	KOMUNIKACJA	3,41	m ²	GRES																																																																																																															
16	MAGAZYN NAPOJÓW	3,0	m ²	GRES																																																																																																															
17	MAGAZYN	6,92	m ²	GRES																																																																																																															
18	POM. KUCHENNE	5,02	m ²	GRES																																																																																																															
19	CHŁODNIA	2,21	m ²	GRES																																																																																																															
RAZEM		352,26	m²																																																																																																																

Powierzchnia użytkowa obiektu: 937,62m².
 Budynek, w którym mieści się Dom ludowy w Krościenku Wyżnym układem funkcjonalnym obejmuje następujące pomieszczenia:

Dom Ludowy w Krościenku Wyżnym
 Rok oddania do użytku: 1984 r.

Lp.	Pomieszczenie	Powierzchnia w m ²
Parter		
1.	Sala Domu Ludowego	292,32
2.	Pomieszczenie magazyn	12,59
3.	Kołownia	14,13
4.	Scena	48,83
5.	Zaplecze kuchenne	13,73
6.	Kuchnia	29,48
7.	Pomieszczenie Soltysa	8,30
8.	Korytarz	9,12
9.	Szatnia	8,84
10.	Pomieszczenie pod schodami	2,15
11.	WC	2,56
12.	Pomieszczenie Banku	10,74
13.	Wiatrołap	2,79
14.	Centrala telefoniczna	13,44
15.	Pomieszczenie tel.	2,85
16.	Schówek	1,99
17.	WC damski	10,59
18.	WC męski	10,28
19.	Korytarz	45,88
20.	Wiatrołap	9,64
21.	Pomieszczenie pod schodami	2,85
22.	Klatka schodowa proj.	27,03
	Razem	580,13
	Powierzchnia użytkowa parteru	580,13
	Powierzchnia podłóg parteru	591,87
Piętro		
1.	Pomieszczenie biurowe UG	16,36
2.	Pomieszczenie biurowe UG	13,76
3.	Pomieszczenie biurowe UG	14,61
4.	Pomieszczenie biurowe UG	14,99
5.	Pomieszczenie biurowe UG	10,78
6.	Pomieszczenie biurowe UG	17,15
7.	WC	6,70
8.	Schody	4,89
9.	Pomieszczenie biurowe UG	11,91
10.	Pomieszczenie biurowe UG	31,13
11.	Pomieszczenie biurowe UG	40,29

Obiekt jest wyposażony w:
 – instalację elektryczną,
 – instalację gazową,
 – instalacje wod - kan ,
 – instalację c.o.

dobry

– 2013 r. termomodernizacja obiektu

– Remont zaplecza Sali domu ludowego

	<table border="0"> <tr><td>12.</td><td>Schody</td><td>7,85</td></tr> <tr><td>13.</td><td>WC dla niepełnosprawnych</td><td>8,03</td></tr> <tr><td>14.</td><td>Zaplecze socjalne</td><td>13,43</td></tr> <tr><td>15.</td><td>Pomieszczenie biurowe UG</td><td>9,66</td></tr> <tr><td>16.</td><td>Korytarz</td><td>4,55</td></tr> <tr><td>17.</td><td>Pomieszczenie biurowe UG</td><td>8,16</td></tr> <tr><td>18.</td><td>Pomieszczenie biurowe UG</td><td>7,53</td></tr> <tr><td>19.</td><td>Korytarz</td><td>30,95</td></tr> <tr><td>20.</td><td>Pomieszczenie techniczne</td><td>12,59</td></tr> <tr><td>21.</td><td>Pomieszczenie biurowe UG</td><td>13,30</td></tr> <tr><td>22.</td><td>Korytarz</td><td>18,52</td></tr> <tr><td>23.</td><td>Korytarz</td><td>64,11</td></tr> <tr><td>24.</td><td>Korytarz</td><td>34,12</td></tr> <tr><td>25.</td><td>Klatka schodowa proj.</td><td>27,03</td></tr> <tr><td></td><td>Razem</td><td>415,37</td></tr> <tr><td></td><td>Powierzchnia użytkowa piętra</td><td>415,37</td></tr> <tr><td></td><td>Powierzchnia podłóg parteru</td><td>415,37</td></tr> <tr><td></td><td>Podłazie</td><td></td></tr> <tr><td></td><td>Pomieszczenie</td><td>Powierzchnia podłóg w m²</td><td>Powierzchnia użytkowa w m²</td></tr> <tr><td>1.</td><td>Archiwum</td><td>71,69</td><td>51,53</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Pomieszczenie KGW</td><td>59,03</td><td>52,00</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Magazyn sprzętu</td><td>11,94</td><td>2,13</td></tr> <tr><td>4.</td><td>WC</td><td>4,28</td><td>3,75</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Magazyn sprzętu</td><td>18,99</td><td>10,44</td></tr> <tr><td>6.</td><td>Pomieszczenie techniczne</td><td>10,98</td><td>10,98</td></tr> <tr><td>7.</td><td>Korytarz</td><td>71,83</td><td>70,43</td></tr> <tr><td>8.</td><td>Sala konferencyjna</td><td>69,13</td><td>66,22</td></tr> <tr><td>9.</td><td>Magazyn sprzętu</td><td>25,41</td><td>9,99</td></tr> <tr><td>10.</td><td>Magazyn sprzętu</td><td>25,76</td><td>13,66</td></tr> <tr><td>11.</td><td>Schody</td><td>-</td><td>-</td></tr> <tr><td>12.</td><td>WC dla niepełnosprawnych</td><td>8,99</td><td>5,51</td></tr> <tr><td>13.</td><td>WC damski</td><td>13,92</td><td>5,01</td></tr> <tr><td>14.</td><td>Kąpielica porządkowa</td><td>3,09</td><td>-</td></tr> <tr><td>15.</td><td>WC męski</td><td>10,42</td><td>7,14</td></tr> <tr><td>16.</td><td>Pomieszczenie Softysa</td><td>20,68</td><td>14,80</td></tr> <tr><td>17.</td><td>Klatka schodowa</td><td>-</td><td>-</td></tr> <tr><td></td><td>Razem</td><td>426,14</td><td>322,59</td></tr> </table>	12.	Schody	7,85	13.	WC dla niepełnosprawnych	8,03	14.	Zaplecze socjalne	13,43	15.	Pomieszczenie biurowe UG	9,66	16.	Korytarz	4,55	17.	Pomieszczenie biurowe UG	8,16	18.	Pomieszczenie biurowe UG	7,53	19.	Korytarz	30,95	20.	Pomieszczenie techniczne	12,59	21.	Pomieszczenie biurowe UG	13,30	22.	Korytarz	18,52	23.	Korytarz	64,11	24.	Korytarz	34,12	25.	Klatka schodowa proj.	27,03		Razem	415,37		Powierzchnia użytkowa piętra	415,37		Powierzchnia podłóg parteru	415,37		Podłazie			Pomieszczenie	Powierzchnia podłóg w m²	Powierzchnia użytkowa w m²	1.	Archiwum	71,69	51,53	2.	Pomieszczenie KGW	59,03	52,00	3.	Magazyn sprzętu	11,94	2,13	4.	WC	4,28	3,75	5.	Magazyn sprzętu	18,99	10,44	6.	Pomieszczenie techniczne	10,98	10,98	7.	Korytarz	71,83	70,43	8.	Sala konferencyjna	69,13	66,22	9.	Magazyn sprzętu	25,41	9,99	10.	Magazyn sprzętu	25,76	13,66	11.	Schody	-	-	12.	WC dla niepełnosprawnych	8,99	5,51	13.	WC damski	13,92	5,01	14.	Kąpielica porządkowa	3,09	-	15.	WC męski	10,42	7,14	16.	Pomieszczenie Softysa	20,68	14,80	17.	Klatka schodowa	-	-		Razem	426,14	322,59				
12.	Schody	7,85																																																																																																																																					
13.	WC dla niepełnosprawnych	8,03																																																																																																																																					
14.	Zaplecze socjalne	13,43																																																																																																																																					
15.	Pomieszczenie biurowe UG	9,66																																																																																																																																					
16.	Korytarz	4,55																																																																																																																																					
17.	Pomieszczenie biurowe UG	8,16																																																																																																																																					
18.	Pomieszczenie biurowe UG	7,53																																																																																																																																					
19.	Korytarz	30,95																																																																																																																																					
20.	Pomieszczenie techniczne	12,59																																																																																																																																					
21.	Pomieszczenie biurowe UG	13,30																																																																																																																																					
22.	Korytarz	18,52																																																																																																																																					
23.	Korytarz	64,11																																																																																																																																					
24.	Korytarz	34,12																																																																																																																																					
25.	Klatka schodowa proj.	27,03																																																																																																																																					
	Razem	415,37																																																																																																																																					
	Powierzchnia użytkowa piętra	415,37																																																																																																																																					
	Powierzchnia podłóg parteru	415,37																																																																																																																																					
	Podłazie																																																																																																																																						
	Pomieszczenie	Powierzchnia podłóg w m²	Powierzchnia użytkowa w m²																																																																																																																																				
1.	Archiwum	71,69	51,53																																																																																																																																				
2.	Pomieszczenie KGW	59,03	52,00																																																																																																																																				
3.	Magazyn sprzętu	11,94	2,13																																																																																																																																				
4.	WC	4,28	3,75																																																																																																																																				
5.	Magazyn sprzętu	18,99	10,44																																																																																																																																				
6.	Pomieszczenie techniczne	10,98	10,98																																																																																																																																				
7.	Korytarz	71,83	70,43																																																																																																																																				
8.	Sala konferencyjna	69,13	66,22																																																																																																																																				
9.	Magazyn sprzętu	25,41	9,99																																																																																																																																				
10.	Magazyn sprzętu	25,76	13,66																																																																																																																																				
11.	Schody	-	-																																																																																																																																				
12.	WC dla niepełnosprawnych	8,99	5,51																																																																																																																																				
13.	WC damski	13,92	5,01																																																																																																																																				
14.	Kąpielica porządkowa	3,09	-																																																																																																																																				
15.	WC męski	10,42	7,14																																																																																																																																				
16.	Pomieszczenie Softysa	20,68	14,80																																																																																																																																				
17.	Klatka schodowa	-	-																																																																																																																																				
	Razem	426,14	322,59																																																																																																																																				
<p>Izba Muzealna Rok oddania do użytku: 1911r.</p>	 <p>Zródło: http://www.lgoleader.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=109&Itemid=112</p>	<p>Obiekt jest wyposażony w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalację elektryczną, - instalację gazową, 	<p>dobry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 2013 Remont izby muzealnej - Remont ścian fundamentowych - Remont ścian nadziemia - Wykonanie nowej konstrukcji i pokrycia dachu - roboty wykończeniowe - Zagospodarowanie placu 	<ul style="list-style-type: none"> - Instalacja c.o. 																																																																																																																																		

	<p>Powierzchnia użytkowa obiektu: 74,16 m². Budynek, w którym mieści się Izba Muzealna w Krościenku Wyżnym układem funkcjonalnym obejmuje następujące pomieszczenia: 1 - izba 30,56 m² 2 - izba 24,71 m² 3 - korytarz 8,12 m² 4 - komora 10,73 m² 5 - piwnica 8,2 m²</p>				
<p>Gmina Biblioteka Publiczna w Krościenku Wyżnym Rok oddania do użytku: 2011 r.</p>	 <p>Powierzchnia użytkowa : 105 m².</p>	<p>pomieszczenie wyposażone w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalację elektryczną, - instalację wod - kan , - instalację c.o. - dostęp do internetu - klimatyzację 	<p>dobry</p>	<p>Brak danych</p>	<p>Brak danych</p>
<p>Gmina Biblioteka Publiczna w Krościenku Wyżnym Filiaw Pustynach 2012r</p>	 <p>Powierzchnia użytkowa: 70 m².</p>	<p>pomieszczenie wyposażone w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalację elektryczną, - instalację wod - kan , - instalację c.o. - dostęp do internetu - klimatyzację 	<p>dobry</p>	<p>Brak danych</p>	<p>Brak danych</p>

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Infrastruktura oświatowa

Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Krościenko Wyżne posiadają dość dobrą bazę lokalową, która nie wymaga remontów kapitalnych. Prowadzone w latach 2010-2015 remonty bieżące i prace adaptacyjne utrzymywały bazę w dotychczasowym standardzie, podnosząc jej estetykę i funkcjonalność.

Poniżej zamieszczona tabela przedstawia stan techniczny szkół funkcjonujących w Gminie Krościenko Wyżne i zakres bieżących potrzeb inwestycyjnych.

Tabela 28. Stan techniczny szkół funkcjonujących w Gminie Krościenko Wyżne i zakres bieżących potrzeb inwestycyjnych

Szkoła/ rok oddania do użytku	Powierzchnia użytkowa obiektu	Stan techniczny	Wykonane dotychczas prace remontowe i modernizacyjne w obiekcie	Zakres potrzeb inwestycyjnych na najbliższe lata																																																																
<p>Samorządowe Przedszkole w Krościenku Wyżnym Rok oddania do użytku: 2009r</p>	<div style="text-align: center;"> <p>Źródło: http://www.kroscienkowyzne.pl/?c=mdTresc-amPolez-335</p> <p>Powierzchnia użytkowa obiektu: 919,46 m²</p> <p>Budynek, w którym mieści się Samorządowe Przedszkole w Krościenku Wyżnym układem funkcjonalnym obejmuje następujące pomieszczenia:</p> <p>Program użytkowy:</p> <p>a/ piwnice:</p> <table border="0"> <tr><td>1 - klatka schodowa terrakota</td><td>2,91 m² po w. użytkowej</td></tr> <tr><td>2 – korytarz</td><td>12,49 m²</td></tr> <tr><td>3 - kącik porządkowy</td><td>1,44 m²</td></tr> <tr><td>4 - szatnia dla personelu</td><td>5,79 m²</td></tr> <tr><td>5 - wc personelu</td><td>3,40 m²</td></tr> <tr><td>6 – kotłownia</td><td>8,58 m²</td></tr> <tr><td>7 - chłodnia terrakota</td><td>20,75 m²</td></tr> <tr><td>8 - magazyn produktów suchych</td><td>13,26 m²</td></tr> <tr><td>9 - magazyn warzyw</td><td>16,37 m²</td></tr> <tr><td>10 - pom. obróbki warzyw</td><td>10,80 m²</td></tr> <tr><td>11 -magazyn jaj</td><td>7,04 m²</td></tr> </table> <p>b/ parter :</p> <table border="0"> <tr><td>1 – wiatrołap terrakota</td><td>5,08 m² pow. użytkowej</td></tr> <tr><td>2 - hali H- korytarz</td><td>84,68 m²</td></tr> <tr><td>3 - szatnia</td><td>35,00 m²</td></tr> <tr><td>4 - wc dla osób niepełnosprawnych</td><td>4,89 m²</td></tr> <tr><td>5 - biuro</td><td>7,82 m²</td></tr> <tr><td>6 - gabinet dyrektora</td><td>7,82 m</td></tr> <tr><td>7 - pokój nauczycielski</td><td>9,78 m²</td></tr> <tr><td>8 - pom. na leżaki</td><td>5,13 m²</td></tr> <tr><td>9 - sanitariat</td><td>9,78 m²</td></tr> <tr><td>10 - sala zajęć</td><td>44,59 m²</td></tr> <tr><td>11 - sala zajęć</td><td>44,59 m²</td></tr> <tr><td>12 - pom. na leżaki</td><td>5,13 m²</td></tr> <tr><td>13 - sanitariat</td><td>9,78 m²</td></tr> <tr><td>14 - sanitariat</td><td>9,78 m²</td></tr> <tr><td>15 - pom. na leżaki</td><td>5,13 m²</td></tr> <tr><td>16 - sala zajęć</td><td>44,59 m²</td></tr> <tr><td>17 - sala ćwiczeń</td><td>47,32 m²</td></tr> <tr><td>18- wc</td><td>2,28 m²</td></tr> <tr><td>19 - pralnia</td><td>4,86 m²</td></tr> <tr><td>20 - kącik porządkowy</td><td>3,28 m²</td></tr> <tr><td>21 - korytarz</td><td>8,88 m²</td></tr> </table> </div>	1 - klatka schodowa terrakota	2,91 m ² po w. użytkowej	2 – korytarz	12,49 m ²	3 - kącik porządkowy	1,44 m ²	4 - szatnia dla personelu	5,79 m ²	5 - wc personelu	3,40 m ²	6 – kotłownia	8,58 m ²	7 - chłodnia terrakota	20,75 m ²	8 - magazyn produktów suchych	13,26 m ²	9 - magazyn warzyw	16,37 m ²	10 - pom. obróbki warzyw	10,80 m ²	11 -magazyn jaj	7,04 m ²	1 – wiatrołap terrakota	5,08 m ² pow. użytkowej	2 - hali H- korytarz	84,68 m ²	3 - szatnia	35,00 m ²	4 - wc dla osób niepełnosprawnych	4,89 m ²	5 - biuro	7,82 m ²	6 - gabinet dyrektora	7,82 m	7 - pokój nauczycielski	9,78 m ²	8 - pom. na leżaki	5,13 m ²	9 - sanitariat	9,78 m ²	10 - sala zajęć	44,59 m ²	11 - sala zajęć	44,59 m ²	12 - pom. na leżaki	5,13 m ²	13 - sanitariat	9,78 m ²	14 - sanitariat	9,78 m ²	15 - pom. na leżaki	5,13 m ²	16 - sala zajęć	44,59 m ²	17 - sala ćwiczeń	47,32 m ²	18- wc	2,28 m ²	19 - pralnia	4,86 m ²	20 - kącik porządkowy	3,28 m ²	21 - korytarz	8,88 m ²	<p>Stan techniczny dobry</p> <p>Obiekt jest wyposażony w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalację elektryczną, - instalację gazową, - instalacje wod - kan , - instalację c.o. 	<p>- nie dotyczy</p>	<p>- nie dotyczy</p>
1 - klatka schodowa terrakota	2,91 m ² po w. użytkowej																																																																			
2 – korytarz	12,49 m ²																																																																			
3 - kącik porządkowy	1,44 m ²																																																																			
4 - szatnia dla personelu	5,79 m ²																																																																			
5 - wc personelu	3,40 m ²																																																																			
6 – kotłownia	8,58 m ²																																																																			
7 - chłodnia terrakota	20,75 m ²																																																																			
8 - magazyn produktów suchych	13,26 m ²																																																																			
9 - magazyn warzyw	16,37 m ²																																																																			
10 - pom. obróbki warzyw	10,80 m ²																																																																			
11 -magazyn jaj	7,04 m ²																																																																			
1 – wiatrołap terrakota	5,08 m ² pow. użytkowej																																																																			
2 - hali H- korytarz	84,68 m ²																																																																			
3 - szatnia	35,00 m ²																																																																			
4 - wc dla osób niepełnosprawnych	4,89 m ²																																																																			
5 - biuro	7,82 m ²																																																																			
6 - gabinet dyrektora	7,82 m																																																																			
7 - pokój nauczycielski	9,78 m ²																																																																			
8 - pom. na leżaki	5,13 m ²																																																																			
9 - sanitariat	9,78 m ²																																																																			
10 - sala zajęć	44,59 m ²																																																																			
11 - sala zajęć	44,59 m ²																																																																			
12 - pom. na leżaki	5,13 m ²																																																																			
13 - sanitariat	9,78 m ²																																																																			
14 - sanitariat	9,78 m ²																																																																			
15 - pom. na leżaki	5,13 m ²																																																																			
16 - sala zajęć	44,59 m ²																																																																			
17 - sala ćwiczeń	47,32 m ²																																																																			
18- wc	2,28 m ²																																																																			
19 - pralnia	4,86 m ²																																																																			
20 - kącik porządkowy	3,28 m ²																																																																			
21 - korytarz	8,88 m ²																																																																			

	<p>22 - klatka schodowa 4,57 m² 23 - korytarz 8,88 m² 24- wc 1,54 m² 25 - zaplecze socjalne 9,33 m² 26 - magazyn podręczny kuchni 7,96 m² 27 - kuchnia właściwa 31,13 m² 28 - zmywalnia 7,44 m² 29 - aneks rozdzielni 12,01 m² 30 - we personelu 1,89 m² 31 – taras b.p. c/ poddasze: 1 - klatka schodowa terrakota 4,57 m² 2 - magazyn gospod, przedszkola 41,73 m² 3 – korytarz 64,02 m² 4 - biuro kierownika 30,50 m² 5 - biuro dla 4 osób 74,79 m² 6 - biuro dla 4 osób 74,79 m² 7 - biuro dla 1 osoby 20,74 m² 8 - biuro dla 1 osoby 15,85 m² 9 - kącik porządkowy 4,29 m² terrakota pow. użytkowej 10 - sanitariat męski 3,31 m² 11 - zaplecze socjalne 6,73 m² 12 - sanitariat damski 3,31 m² 13 - sanitariat ogólnodostępny i dla osób niepełnosprawnych 5,06 m²</p>			
<p>Publiczna Szkoła Podstawowa w Krościenku Wyżnym Rok oddania do użytku: 1964</p>	 <p>Zródło: http://www.spkw.pl/historia.html</p> <p>Powierzchnia użytkowa obiektu: 3420 m²</p> <p>Budynek, w którym mieści się Publiczna Szkoła Podstawowa w Krościenku Wyżnym układem funkcjonalnym obejmuje następujące pomieszczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sale gimnastyczne – 2 (powierzchnia 668 m²) - Świetlica – 1 (128 m²) - Pracownie szkolne (komputerowe) – 2 (59 m²) - Gabinet medycyny szkolnej – 1 (17,5 m²) - Gabinet pedagoga – 1 (21 m²) - Biblioteka – 1 (55 m²) 	<p>Wymaga remontu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dobudowa hali sportowej - dobudowa piętra na gimnazjum - remont instalacji elektrycznej - wymiana stolarki - wymiana kotłów centralnego ogrzewania - ocieplenie budynku oraz wykonanie elewacji zewnętrznej - remont Sali teatralnej - położenie płytek łazienkowych - remont lamperii na korytarzu na parterze - osuszenie i izolacja fundamentów od strony północno – wschodniej budynku - wymiana nawierzchni na małej Sali gimnastycznej - wymiana oświetlenia na hali sportowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - termomodernizacja, remont instalacji wod-kan. - remont łazienek - osuszenie budynku – sutereny cd. - remont ogrodzenia - modernizacja otoczenia budynku - budowa nowego boiska sportowego - kompleksowe malowanie - dostosowanie szkoły do potrzeb uczniów niepełnosprawnych

	<ul style="list-style-type: none">- Sale lekcyjne – 18 (937 m²)- Pozostałe pomieszczenia (1534,5 m²), w tym:- Sala do gimnastyki korekcyjnej – 1 (w hali)- Sanitariaty – 7 oraz przy hali – 4- Korytarze – 3 oraz przy hali – 1- Szatnie – 5 oraz szatnia z szafkami przy wejściu i 3 szatnie przy hali- Pomieszczenia administracyjne – 4- Kotłownia – 1- Kuchnia – 1- Pomieszczenia socjalne – przy hali- Pomieszczenie woźnego- Pomieszczenie konserwatora- Inne pomieszczenia gospodarcze – podręczne magazyny.			
<p>Gimnazjum Publiczne w Krościenku Wyżnym Rok oddania do użytku: 2002 r.</p>	 <p>Powierzchnia użytkowa obiektu: 1 171,20 m²</p> <p>Budynek, w którym mieści się Gimnazjum Publiczne w Krościenku Wyżnym układem funkcjonalnym obejmuje następujące pomieszczenia: 10 klas, 1 salę gimnastyczną (wspólnie ze szkołą podstawową), 1 szatnię, 3 sanitariaty, korytarz</p>	<p>dobry</p>	<p>Brak danych</p>	<ul style="list-style-type: none">- remont dachu (okucia okien dachowych, kominów, wymiana uszczelek połączeń blach, remont kominów)- modernizacja centralnego ogrzewania (grzejniki, piec)- wymiana ogrodzenia i modernizacja otoczenia szkoły- budowa boiska wielofunkcyjnego- remont hali sportowej.

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje charakterystykę wszystkich obiektów sportowych i rekreacyjnych zlokalizowanych w Gminie Krościenko Wyżne.

Tabela 29. Wykaz i specyfikacja obiektów o charakterze sportowym i rekreacyjnym zlokalizowanych w Gminie Krościenko Wyżne

Obiekt	Rok powstania obiektu	Powierzchnia obiektu	Rodzaj nawierzchni/ Technologia wykonania budynku	Układ funkcjonalny obiektu	Rodzaj wyposażenia	Maksymalna liczba użytkowników	Zakres potrzeb inwestycyjnych na najbliższe lata																																											
Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji „GOSiR” Krościenko Wyżne	Rok oddania do użytku: 2008r.	 <p>Źródło: http://www.kroscienkowyzne.pl/c-mall/resc-01-f-draz-193</p> <p>Powierzchnia użytkowa obiektu: 321,81 m². Budynek, w którym mieści się Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji "GOSiR" Krościenko Wyżne układem funkcjonalnym obejmuje następujące pomieszczenia:</p> <p><u>Zestawienie pomieszczeń</u></p> <table border="0"> <tr><td>1.1</td><td>Kawiarnia 25,38</td></tr> <tr><td>1.2</td><td>Zaplecze 15,00</td></tr> <tr><td>1.3</td><td>Kierownik sekcji sportowej 9,73</td></tr> <tr><td>1.4</td><td>Pomieszczenie gościnne 13,16</td></tr> <tr><td>1.5</td><td>W.c. męskie 9,24</td></tr> <tr><td>1.6</td><td>Siłownia 26,16</td></tr> <tr><td>1.7</td><td>Szatnia męska 8,44</td></tr> <tr><td>1.8</td><td>Przedsiónek 4,19</td></tr> <tr><td>1.9</td><td>Szatnia damska 8,44</td></tr> <tr><td>1.10</td><td>W.c. damskie 11,46</td></tr> <tr><td>1.11</td><td>Korytarz 35,69</td></tr> <tr><td>1.12</td><td>Pomieszczenie komentatora 9,68</td></tr> <tr><td>1.13</td><td>Pomieszczenie sędziów 7,14</td></tr> <tr><td>0.1</td><td>Przedsiónek 4,96</td></tr> <tr><td>0.2</td><td>Szatnia gospodarzy 30,74</td></tr> <tr><td>0.3</td><td>Pomieszczenie przepierek 5,15</td></tr> <tr><td>0.4</td><td>Korytarz 28,20</td></tr> <tr><td>0.5</td><td>Magazyn sprzętu 8,91</td></tr> <tr><td>0.6</td><td>Kołownia 8,06</td></tr> <tr><td>0.7</td><td>Pomieszczenie zawodników 12,89</td></tr> <tr><td>0.8</td><td>Pomieszczenie porządkowe 2,89</td></tr> </table>	1.1	Kawiarnia 25,38	1.2	Zaplecze 15,00	1.3	Kierownik sekcji sportowej 9,73	1.4	Pomieszczenie gościnne 13,16	1.5	W.c. męskie 9,24	1.6	Siłownia 26,16	1.7	Szatnia męska 8,44	1.8	Przedsiónek 4,19	1.9	Szatnia damska 8,44	1.10	W.c. damskie 11,46	1.11	Korytarz 35,69	1.12	Pomieszczenie komentatora 9,68	1.13	Pomieszczenie sędziów 7,14	0.1	Przedsiónek 4,96	0.2	Szatnia gospodarzy 30,74	0.3	Pomieszczenie przepierek 5,15	0.4	Korytarz 28,20	0.5	Magazyn sprzętu 8,91	0.6	Kołownia 8,06	0.7	Pomieszczenie zawodników 12,89	0.8	Pomieszczenie porządkowe 2,89	<p>Obiekt jest wyposażony w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalację elektryczną, - instalację gazową, - instalacje wod-kan , - instalację c.o. 	<p>Budynek wznoszony w technologii tradycyjnej:</p>	<p>Brak danych</p>	<p>Brak danych</p>	<p>Brak danych</p>	<p>Brak danych</p>
		1.1	Kawiarnia 25,38																																															
1.2	Zaplecze 15,00																																																	
1.3	Kierownik sekcji sportowej 9,73																																																	
1.4	Pomieszczenie gościnne 13,16																																																	
1.5	W.c. męskie 9,24																																																	
1.6	Siłownia 26,16																																																	
1.7	Szatnia męska 8,44																																																	
1.8	Przedsiónek 4,19																																																	
1.9	Szatnia damska 8,44																																																	
1.10	W.c. damskie 11,46																																																	
1.11	Korytarz 35,69																																																	
1.12	Pomieszczenie komentatora 9,68																																																	
1.13	Pomieszczenie sędziów 7,14																																																	
0.1	Przedsiónek 4,96																																																	
0.2	Szatnia gospodarzy 30,74																																																	
0.3	Pomieszczenie przepierek 5,15																																																	
0.4	Korytarz 28,20																																																	
0.5	Magazyn sprzętu 8,91																																																	
0.6	Kołownia 8,06																																																	
0.7	Pomieszczenie zawodników 12,89																																																	
0.8	Pomieszczenie porządkowe 2,89																																																	

<p>Stadion piłkarski w Krościenku Wyżnym</p>	 <p>Źródło: http://www.kroscienkowyzne.pl/?c=mdTresc-cmPokaz-193</p>	<p>1,927 ha</p>	<p>nawierzchnia trawiasta</p>	<p>Zagospodarowanie obiektu stanowi:</p> <ul style="list-style-type: none">– płyta boiska,– zaplecze szatniowo-sanitarne,– trybuny sportowe;– parking.	<p>Obiekt jest wyposażony w urządzenia sportowe do gry w piłkę nożną, obiekt jest ogrodzony i oświetlony.</p>	<p>Brak danych</p>	<p>– ogrodzenie, oświetlenie</p>
<p>Siłownia na powietrzu i kort tenisowy w Krościenku Wyżnym</p>	 <p>Źródło: http://www.kroscienkowyzne.pl/?c=mdTresc-cmPokaz-193</p>	<p>Siłownia: 650 m² Kort tenisowy: 1 500m²</p>	<p>Siłownia: nawierzchnia trawiasta Kort tenisowy: nawierzchnia poliuretanowa</p>	<p>Zagospodarowanie obiektu stanowi:</p> <ul style="list-style-type: none">– ogrodzony i oświetlony kort tenisowy.– talia/wahadło, wyciskanie/ściągnięcie, orbitrek/biegacz, ławeczka/prostownik pleców, drabinka/podciąg nóg, prasa nożna/wioślarz	<p>Siłownia: Obiekt jest wyposażony w urządzenia do ćwiczeń siłowych. Kort tenisowy: Obiekt jest wyposażony w urządzenia sportowe do gry tenisa ziemnego, obiekt jest ogrodzony i oświetlony.</p>	<p>Siłownia: 8 osób Kort tenisowy: do 4 osób</p>	<p>nie dotyczy.</p>
<p>Stadion sportowy „Orlik” w Krościenku Wyżnym</p>	 <p>Źródło: http://www.kroscienkowyzne.pl/?c=mdTresc-cmPokaz-193 Rok oddania obiektu do użytku: 2011r.</p> <p>1. Powierzchnia zabudowy zaprojektowanej inwestycji (w tym: boiska, drogi komunikacyjne, urządzenia przynależne zaplecze szatniowe): 3046,25 m² 2. Powierzchnia boiska do piłki nożnej 1860,00m² 3. Powierzchnia boisk do koszykówki i siatkówki 613,11 m² 4. Powierzchnia ciągów komunikacyjnych 399,18 m² (netto) 5. Zaplecze sanitarno-szatniowe 173,96 m² 6. BOISKO DO PIŁKI NOŻNEJ Nawierzchnia z trawy syntetycznej Powierzchnia całkowita 1860,00m² Szerokość 26,00 m+2x2m wybiegi = 30m Długość 56,00m+2x3m wybiegi = 62m</p>	<p>Powierzchnia użytkowa: 3046,25 m²</p>	<p>nawierzchnia trawiasta</p>	<p>Zagospodarowanie obiektu stanowi:</p> <ul style="list-style-type: none">– płyta boiska,– zaplecze szatniowo-sanitarne,– parking.	<p>Obiekt jest wyposażony w urządzenia sportowe do gry w piłkę nożną i ręczną, obiekt jest ogrodzony i oświetlony.</p>	<p>Brak danych</p>	<p>Budowa trybun.</p>

		8. BOISKO DO KOSZYKOWKI I SIATKOWKI Nawierzchnia syntetyczna Powierzchnia całkowita 613,11m ² Szerokość 15,10m+2x2m wybiegi=19,10m Długość 28,10m+2x2m wybiegi=32,10m						
Plac zabaw przy Samorządowym Przedszkolu w Krościenku Wyżnym ul. Szkolna		Powierzchnia użytkowa placu: /8502010m ²	Nawierzchnia placu: – trawnik.	Zagospodarowanie placu zabaw stanowią: – zestaw wielofunkcyjny, – huśtawka podwójna, – sprężynowce – 2 szt., – karuzela.	Obiekt jest ogrodzony.	Brak danych	Brak danych	
	Źródło: http://www.kroscienkowyzne.pl/?c=mdAktualnosci-cmPokazTresc-189-180 Rok oddania obiektu do użytku: 2009 r							
Plac zabaw przy ul. Mostowej w Krościenku Wyżnym		Powierzchnia użytkowa placu: 2 400 m ²	Nawierzchnia placu: – trawnik.	Zagospodarowanie placu zabaw stanowią: – zestaw wielofunkcyjny, – huśtawka podwójna, – sprężynowce – 2 szt., – karuzela.	Obiekt jest ogrodzony.	Brak danych	– Doposażenie w sprzęt rekreacyjny i zabawowy	
Plac zabaw przy ul. Kościelnej w Pustynach		Powierzchnia użytkowa placu: 820 m ²	Nawierzchnia placu: – trawnik.	Zagospodarowanie placu zabaw stanowią: – zestaw wielofunkcyjny, – huśtawka podwójna, – sprężynowce – 2 szt., – karuzela. – stół do tenisa z montażem – 1 szt. – stepper z montażem – 1 szt. – wahadło z montażem – 1 szt. – biegacz z montażem – 1 szt. – kosz na śmieci z montażem – 1 szt. – tablica z regulaminem placu zabaw z montażem – 1 szt. – ławka parkowa z podłokietnikami z montażem – 2 szt.	Obiekt jest ogrodzony.	Brak danych	– Doposażenie w sprzęt rekreacyjny i zabawowy	
	Rok oddania obiektu do użytku: 2005 r.							

<p>Plac zabaw przy Szkole Podstawowej ul. Szkolna</p>		<p>730 m²</p>	<p>Trawnik 360 m² Nawierzchnia elastyczna 370 m²</p>	<p>Zestaw zabawowy „Asia” 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Huśtawka wahadłowa podwójna (siedzisko zwykłe) 1szt. - Równoważnia na sprężynach 1szt. - Talerz na sprężynach 1szt. - Sprężynowiec (kiwak) 2szt. - Drażek gimnastyczny potrójny 1szt. - Sprężynowiec dwuosobowy 1szt. - Poręcz gimnastyczne 1szt. - Wielokąt sprawnościowy 1szt. - Pająk duży 1szt. - Ławka z oparciem 1szt. - Tablica z regulaminem placu zabaw 1szt. - Kosz na śmieci 1szt. 	<p>Obiekt ogrodzony</p>	<p>20 osób</p>	<p>Brak danych</p>
<p>Plac zabaw przy ul. Grunwaldzkiej w Krościenku Wyżnym</p>		<p>600 m²</p>	<p>trawnik</p>	<ul style="list-style-type: none"> - huśtawka podwójna - 1 szt. - karuzela - 1 szt. - zestaw rekreacyjny jednowieżowy - 1 szt. - ławka parkowa - 1 szt. - huśtawka sprężynowa - 2 szt. - tablica z regulaminem placu zabaw – 1 szt. 	<p>Obiekt ogrodzony</p>		<p>Doposażenie w sprzęt rekreacyjny i zabawowy</p>

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Pozostałe budynki użyteczności publicznej

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje charakterystykę pozostałych budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych w Gminie Krościenko Wyżne.

Budynek/rok oddania do użytku	Powierzchnia użytkowa obiektu/ Układ funkcjonalny obiektu	Rodzaj wyposażenia	Stan techniczny	Wykonane dotychczas prace remontowe i modernizacyjne w obiekcie	Zakres potrzeb inwestycyjnych na najbliższe lata
<p>Urząd Gminy Krościenko Wyżne</p> <p>Obiekt oddano do użytku w 1988 r.</p>	 <p>Powierzchnia użytkowa obiektu: 825,88m²</p> <p>Budynek Domu Ludowego, w którym mieści się Urząd Gminy Krościenko Wyżne układem funkcjonalnym obejmuje: I piętro</p>	<p>Obiekt jest wyposażony w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instalację elektryczną, - instalację c.o, - instalację wod-kan, - instalacje gazową, - sieć telekomunikacyjną, - urządzenia biurowe. 	<p>dobry</p>	<p>Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku</p>	<p>Wykonanie Klimatyzacji</p>

	<ul style="list-style-type: none">- 13 pomieszczeń biurowych- 1 pomieszczenia socjalne- 4 pomieszczenia sanitarne <p>II piętro</p> <ul style="list-style-type: none">- 7 pomieszczeń biurowych- 1 pomieszczenia socjalne- 3 pomieszczenia sanitarne				
<p>OSP w Pustynach Obiekt oddano do użytku w 2013r.</p>	 <p>Źródło: http://www.osppustyny.pl/21-7-1383,budowa-remizy-osppustyny.htm</p> <p>Powierzchnia użytkowa obiektu: 697,80m²</p> <p>Budynek, w którym mieści się OSP oraz świetlica dla dzieci i młodzieży układem funkcjonalnym obejmuje następujące pomieszczenia:</p> <p>Parter:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Komunikacja - płytki - 35,58 m²2. Pokój infor. - płytki - 5,05 m²3. Natrysk - płytki - 1,86 m²4. Pokój socjalny - płytki - 12,93 m²5. Pom. gospod. - płytki - 14,95 m²6. Pom. gospod. - płytki - 12,93 m²7. Pom. gospod. - płytki - 13,04 m²8. Kociołnia - płytki - 11,61 m²9. WC - płytki - 2,00 m²10. WC - płytki - 2,92 m²11. Wiatrołap - płytki - 4,05 m²12. Wiatrołap - płytki - 4,08 m²13. Komunikacja - płytki - 28,24 m²14. Pom. gospod. - płytki - 1,44 m²15. Sanitariaty - płytki - 9,04 m²16. Pom. gospod. - płytki - 8,18 m²17. Pom. socjalne - płytki - 20,00 m²18. Garaże - pos. bet. przemysłowa - 105,40 m²19. Dyżurka - płytki - 8,05 m² <p>Razem pow. użytkowa - 301,29 m²</p> <p>Piętro w części Straży Pożarnej:</p> <ol style="list-style-type: none">1.1 Komunikacja - płytki - 22,23 m²1.2 Pom. gospod. - płytki - 11,77 m²1.3 Pom. gospod. - płytki - 32,56 m²1.4 Pom. gospod. - płytki - 15,56 m² <p>Razem pow. użytkowa - 82,12 m²</p> <p>Podasze:</p> <ol style="list-style-type: none">2.1 Świetlica - płytki - 101,51 m²2.2 Komunikacja - płytki - 31,64 m²2.3 Strych - płytki - 181,28 m² <p>Razem pow. użytkowa - 314,43 m²</p>	<p>Obiekt jest wyposażony w:</p> <ul style="list-style-type: none">- instalację elektryczną,- instalację c.o,- instalację wod-kan,- instalacje gazową,	<p>Bardzo dobry</p>	<p>- nie dotyczy</p>	<p>- nie dotyczy</p>

<p>OSP w Krościenku Wyżnym Obiekt oddano do użytku w 2014 r.</p>	 <p>Źródło: http://krosno112.pl/aktualnosci/wypadki-kolizje/item/364-osp-ksrg-kroscienko-wyzne</p> <p>Powierzchnia użytkowa obiektu: 555,63m²</p> <p>Budynek, w którym mieści się OSP układem funkcjonalnym obejmuje następujące pomieszczenia:</p> <p>0. Kondygn. 01 Garaz 54,43 m² 010 Garaz 31,47 m² 011 Klatka schodowa 19,47 m² 02 Pom. socjalne 17,78 m² 03 Korytarz 5,30 m² 04 Klatka schodowa 5,66 m² 05 Pom gosp. 5,30 m² 06 Kotłownia 21,75 m² 07 Pom gosp. 16,47 m² 08 Pom gosp. 18,80 m² 09 Garaz 78,99 m²</p> <p>0. Kondygn. razem 275,43m²</p> <p>1. Kondygnacja 1.1 Hall 74,70 m² 1.10 korytarz 7,00 m² 1.2 Magazyn 9,56 m² 1.3 w.c 5,23 m² 1.4 w.c 4,87 m² 1.5 Sala konferencyjna 129,93 m² 1.6 Zaplecze sali 18,78 m² 1.7 Pom. gosp 4,05 m² 1.8 Klatka schodowa 19,12 m² 1.9 Klatka schodowa 6,96 m²</p> <p>1. Kondygn. razem 280,20m² Do wszystkich kondygn. razem 555,63m²</p>	<p>Obiekt jest wyposażony w:</p> <ul style="list-style-type: none">- instalację elektryczną,- instalację c.o.,- instalację wod-kan,- instalację gazową,- sieć telekomunikacyjną,- urządzenia biurowe	<p>Bardzo dobry</p>	<p>- kapitalny remont części starej, rozbudowa obiektu.</p>	<p>- Nie dotyczy</p>
---	--	---	---------------------	---	----------------------

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

4.2. Energetyka

Energia elektryczna

Sieć elektroenergetyczna Gminy Krościenko Wyżne jest dobrze rozwinięta. Północną część Krościenka Wyżnego zajmują ważne dla całego regionu obiekty elektroenergetyczne. Jest to stacja energetyczna 400/110 kV „Krosno – Iskrzynia” zasilana linią o napięciu 400 kV ze stacji 750/400/110 kV „Widelka”. Ze stacji wyprowadzana jest międzynarodowa linia 400 KV do Lemiaszan na Słowacji. Ze stacji wyprowadzone są linie 110 KV do Brzozowa, do Krosna i do Beska.

Wyżej wymienione obiekty i linie nie mają bezpośredniego wpływu na zasilanie gminy i nie stwarzają przeszkód w uprawie terenów rolniczych i uprawie niskiej roślinności i drzewostanu. W/w linie omijają istniejącą zabudowę oraz tereny przeznaczone pod budownictwo.

Źródłami zasilania bezpośredniego gminy są linie średniego napięcia 15 KV i stacje 15/04KV. Stacji transformatorowych na terenie gminy jest 23 szt. z czego 5 zasilają obiekty takie jak stacja uzdatniania wody, wytwórnia asfaltobetonu, kopalnia ropy naftowej. Pozostałe zasilają tereny mieszkaniowe i usługi. W miarę rozwoju budownictwa mieszkaniowego zwłaszcza na nowych osiedlach zajdzie potrzeba lokalizacji dodatkowych stacji transformatorowych usytuowanych w oparciu o plany miejscowe.

Cała Gmina Krościenko Wyżne posiada oświetlenie uliczne. Na terenie gminy zamontowanych jest 427 opraw oświetlenia ulicznego.

Gazownictwo i zaopatrzenie w energię ciepłą

Gmina posiada dobre warunki zasilania w gaz. Przez południową część gminy przeprowadzona jest linia gazowa wysokoprężna Ø300 ze Strachociny do Krosna i Warzyc. Z tej linii zasilana jest stacja redukcyjno-pomiarowa zlokalizowana w Gminie Krościenko Wyżne.

Przez Gminę Krościenko Wyżne przebiega sieć gazowa rozdzielcza średnioprężna o długości 53,57km. Przyłącz do gazu sieciowego posiada 1444 budynków, w tym 1397 budynków mieszkalnych, a z gazu sieciowego korzysta blisko 95,0% mieszkańców gminy. Ten rodzaj nośnika stosuje się w gospodarstwach domowych do celów kuchennych, wytwarzania ciepłej wody użytkowej oraz do ogrzewania pomieszczeń. Pozostali mieszkańcy do celów bytowych wykorzystują energię ciepłą powstającą przy spalaniu drewna, węgla, itp.

Podstawowe dane charakteryzujące sieć gazową w Gminie Krościenko Wyżne na koniec 2014 roku i jej odbiorców przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 30. Podstawowe dane charakteryzujące sieć gazową w Gminie Krościenko Wyżne na koniec 2014 roku i jej odbiorców

Wyszczególnienie	Długość czynnej sieci ogółem w m	Długość czynnej sieci przesyłowej w m	Długość czynnej sieci rozdzielczej w m	Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt.	Odbiorcy gazu [gospodarstwa]	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem [gospodarstwa]	Zużycie gazu w tys. m ³	Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	Ludność korzystająca z sieci gazowej
Gmina Krościenko Wyżne	53573	8959	44614	1444	1388	1021	875,3	741,0	5248

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

W Gminie Krościenko Wyżne dominują domowe kotłownie c.o. na paliwo stałe: węgiel lub drewno, albo mieszane.

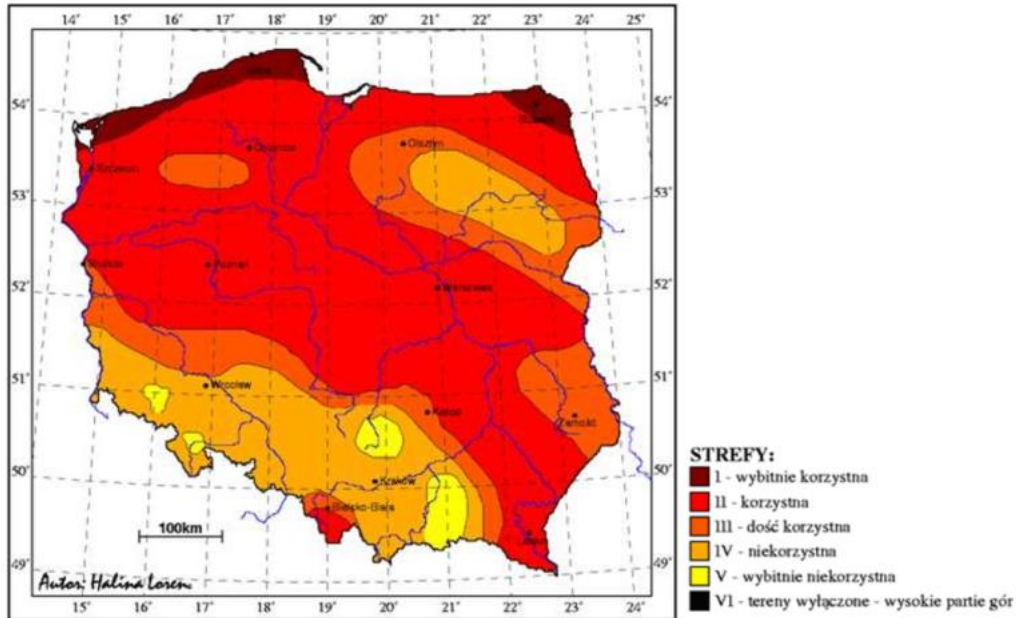
Odnawialne zasoby energetyczne

Zgodnie z prawem energetycznym, odnawialnym źródłem energii nazywa się źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego,

a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Energia wiatru

Strefy energetyczne wiatru w Polsce. Mapa opracowana przez prof. H. Lorenę na podstawie danych pomiarowych z lat 1971-2000.

Źródło: PILOTOWY PROGRAM WYKONAWCZY DOSTRATEGII ROZWOJU ENERGETYKI ODNAWIALNEJ W ZAKRESIE WZROSTU PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ENERGETYKI WIATROWEJ NA LATA 2003-2005

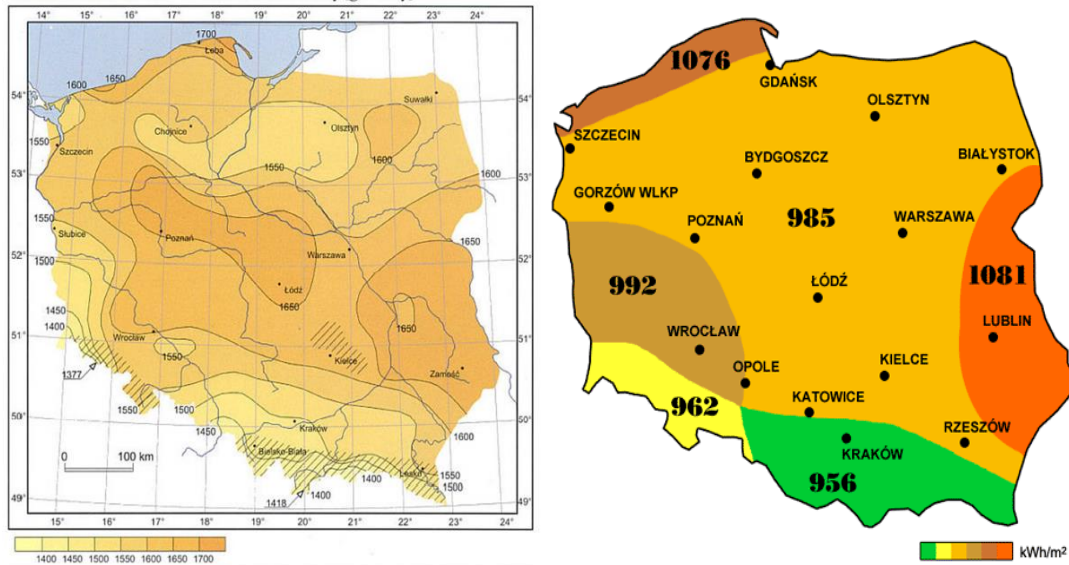
Na podstawie mapy wiatrów w Polsce zamieszczonej powyżej można stwierdzić, że teren powiatu krośnieńskiego, w którego granicach administracyjnych leży analizowana Gmina Krościenko Wyżne posiada korzystne warunki do rozwoju elektrowni wiatrowych.

Energia słoneczna

Usłonecznienie, definiowane jest jako średnia liczba godzin słonecznych w ciągu roku. Około 80% całkowitej rocznej sumy usłonecznienia przypada na sześć miesięcy sezonu wiosenno-letniego, od początku kwietnia do końca września, przy czym czas operacji słonecznej w lecie wydłuża się do 16 godz./dzień, natomiast w zimie skraca się do 8 godzin dziennie. W Polsce usłonecznienie wynosi od 1 400 do 1 700 godzin rocznie. Zgodnie z przedstawionymi poniżej mapami w Gminie Krościenko Wyżne usłonecznienie wynosi od 1 450 do 1 500 godzin, co pozwala na uzyskanie całkowitej energii cieplnej ze słońca na poziomie 956 kWh/m² w ciągu roku. W Polsce w ciągu roku można liczyć na całkowitą energię cieplną uzyskaną ze słońca w przedziale od 900 kWh/m² do 1 200 kWh/m².

USŁONECZNIENIE – średnie roczne sumy [godziny]

Źródło: <http://ogrzewanieelektryczne.blogspot.com/2012/04/nasonecznienie-usonecznienie-staa.html>
<http://www.mae.com.pl/odnawialne-zrodla-energii-energia-sloneczna.html>

Energia geotermalna

Polska ma bardzo dobre warunki geotermalne, gdyż 80% powierzchni kraju jest pokryte przez 3 prowincje geotermalne: centralnoeuropejską, przedkarpacką i karpacką. Temperatura wody dla tych obszarów wynosi od 30-130°C (a lokalnie nawet 200°C), a głębokość występowania w skałach osadowych od 1 do 10 km.

Gmina Krościenko Wyżne posiada zatem dobre warunki do pozyskania energii geotermalnej z uwagi na położenie w jednej z trzech wymienionych powyżej prowincji geotermalnych (prowincji przedkarpackiej).

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Lp.		Powierzchnia złóż [km ²]	Formacja geologiczna	Zasoby wód geotermalnych [km ³]	Zasoby wód geotermalnych [mln t.p.u.]	Objętość wód geotermalnych [m ³ /km ²]	Energia cieplna [t.p.u./km ²]
1	PROWINCJA ŚRODKOWOEUROPEJSKA	222 000		6 215	32 436	99 401 000	501 000
1.1	Okręg grudziądzko - warszawski	70 000	Kreda/Jura Trias	2 766 334	9 853 2 107	44 134 400	168 000
1.2	Okręg szczeciński - łódzki	67 000	Kreda/Jura Trias	2 580 274	16 627 2 185	42 266 600	246 000
1.3	Okręg sudecko - świętokrzyski	39 000	Perm/Trias	155	955	3 900 000	26 000
1.4	Okręg pomorski	12 000	Perm/Karbon Devon/Lias/Trias	21	162	1 600 000	13 000
1.5	Okręg lubelski	12 000	Karbon/Dewon	30	193	2 500 000	16 000
1.6	Okręg przybaltycki	15 000	Kambr/Perm/Mezozoik	38	241	2 500 000	16 000
1.7	Okręg podlaski	7 000	Kambr/Perm/Mezozoik	17	113	2 500 000	16 000
2	PROWINCJA PRZEDKARPACKA	16 000		362	1555	22 600 000	97 000
2.1	Okręg przedkarpacki	16 000	Trias/Jura/Kreda/Trzeciorzęd	362	1555	22 600 000	97 000
3	PROWINCJA KARPACKA	13 000		100	714	7 700 000	55 000
3.1	Okręg karpacki	13 000	Trias/Jura/Kreda/Trzeciorzęd	100	714	7 700 000	55 000
		251 000		6 677	34 705	99 401 000	653 000

Prowincje i okręgi geotermalne Polski oraz potencjalne zasoby wód i energii w nich zawarte wg prof. J. Sokołowskiego i innych (1987-2008r.)

Opracowanie: prof. J. Zimny, mgr inż. M. Karch, mgr inż. K. Szczotka

© COPYRIGHT by Polska Geotermalna Asocjacja
im. Prof. J. Sokołowskiego, Kraków, 2008 r./www.pga.org.pl/

Energia fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek

Lokalizacja Gminy Krościenko Wyżne uniemożliwia pozyskanie tego rodzaju energii.

Energia pozyskiwana z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych

Z uwagi na to, że Gmina Krościenko Wyżne ma charakter rolniczy może pozyskiwać energię z biomasy.

Gmina Krościenko Wyżne nie posiada składowiska odpadów, ani zakładu utylizacji zwierząt stąd nie może pozyskiwać biogazu wysypiskowego, czy biogazu powstałego w procesach rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

W Gminie Krościenko Wyżne nie można też pozyskiwać biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków, gdyż na terenie gminy nie ma zlokalizowanej oczyszczalni ścieków. Ścieki komunalne z terenu Gminy Krościenko Wyżne - poprzez sieć kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej, odprowadzane są do Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Krośnie.

4.3. Infrastruktura drogowa

Dostępność komunikacyjna stanowi jeden z podstawowych warunków skutecznego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Zajmująca północno-wschodnią część powiatu krośnieńskiego Krościenko Wyżne jest gminą o dobrze rozwiniętej sieci komunikacyjnej. Przez teren Gminy Krościenko Wyżne przebiega droga Nr 19 Rzeszów - Barwinek. Drogi powiatowe stanowią uzupełnienie podstawowego szkieletu komunikacyjnego gminy. Drogi te mają znaczenie lokalne oraz stanowią połączenia z miejscowościami położonymi w sąsiednich powiatach. Na terenie gminy znajduje się 3 odcinki dróg powiatowych (Nr 1967 R – Korczyzna – Krościenko Wyżne /ulica Marynkowska/, Nr 1971 R – Krościenko Wyżne – Iskrzynia /ulica Północna/ i Nr 1973 R – Krosno – Iskrzynia /ulica Kasztanowa, ulica Południowa, ulica Brzozowska/) łączących Krosno z powiatem brzozowskim.

4.3.1. Powiązania transportowe

Lokalizacja Gminy Krościenko Wyżne w regionie (w zasięgu oddziaływania miasta Krosno) sprzyja jej dostępności komunikacyjnej. Sieć transportową gminy tworzy system transportu drogowego, który w sposób pośredni (dzięki dobremu połączeniu drogowemu z Krosnem i Rzeszowem) jest w pełni powiązany z układem krajowym i międzynarodowym, co stwarza dogodne warunki do rozwoju powiązań komunikacyjnych z całym województwem podkarpackim i Polską. Dostępność komunikacyjna realizowana jest przede wszystkim przez transport drogowy.

Krościenko Wyżne (siedziba Gminy Krościenko Wyżne) zlokalizowana jest w odległości:

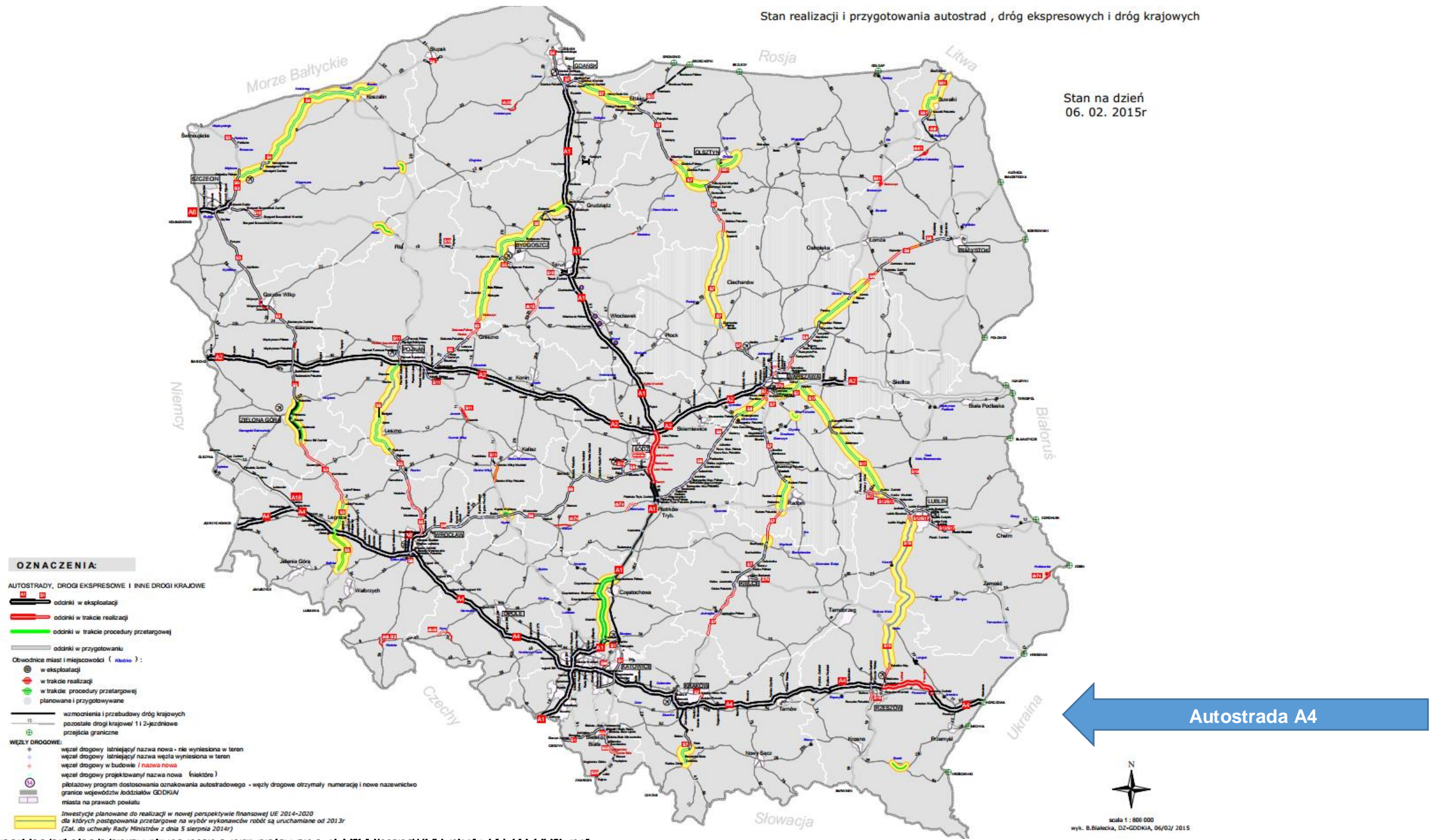
- **55,12 km - (około 1g. 03 min trasą: DW991 i DK19/E371) od autostrady A4 (Rzeszów):**

A4 jest częścią biegnącej z Europy Zachodniej na Ukrainę trasy, leżącej w Trzecim Transeuropejskim Korytarzu Transportowym. Przecina on Polskę od zachodniej granicy z Niemcami w Jędrzychowicach k. Zgorzelca przez m.in. Wrocław, Opole, Katowice, Kraków, Tarnów, Rzeszów do przejścia granicznego z Ukrainą w Korczowej.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Stan realizacji i przygotowania autostrad, dróg ekspresowych i dróg krajowych

Źródło: https://www.gobkja.gov.pl/userfiles/articles/s/sprawdz-na-mapie-przygotowanie-d_3198/mapa/gzU_pook_U6_U2_2015.pdf

Poniżej zamieszczona mapa przedstawia wykaz dróg krajowych (w tym autostrad i szybkiego ruchu) zlokalizowanych w województwie podkarpackim.

Rysunek 4. Wykaz dróg krajowych (w tym autostrad i szybkiego ruchu) zlokalizowanych w województwie podkarpackim

Źródło: <http://www.gddkia.gov.pl/pl/a/7462/mapa-drog-województwa-podkarpackiego>

4.3.2. Ilość i jakość dróg w Gminie Krościenko Wyżne

Jak już wcześniej wspomniano sieć drogową na terenie Gminy Krościenko Wyżne tworzą drogi publiczne, które ze względu na funkcję, jaką pełnią dzieli się na następujące kategorie: drogi krajowe, powiatowe i drogi gminne.

Siecią drogową zarządzają następujące organy administracyjne:

- drogi krajowe zarządzane przez Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie,
- drogi powiatowe zarządzane przez Powiatowy Zarząd Dróg w Krośnie,
- drogi gminne należące do samorządu gminnego.

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje ilość i jakość dróg w Gminie Krościenko Wyżne.

Tabela 31. Drogi i ich stan

Drogi	Długość km	W tym o nawierzchni twardej				
		km	%	w tym w stanie technicznym		
				dobrym	przeciętnym	złym
krajowe	2,95	2,95	100	2,95	0	0
powiatowe	9,5	9,5	100	7,0	2,5	0
gminne	9,1	7,8	86	7,1	0,670	1,300
Razem	21,55	20,25	94	17,05	3,170	1,300
Udział %						

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Długość dróg publicznych ogółem w gminie wynosi **21,55** km w tym gminnych na 1 mieszkańca wynosi 0,0017 km. Poza siecią dróg publicznych na terenie gminy przebiegają również drogi dojazdowe do pól – drogi wiejskie, których łączna długość wynosi 11 km.

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje wartość nakładów na utrzymanie, w tym remonty dróg gminnych i obiektów mostowych w porównaniu z potrzebami.

Tabela 32. Wartość nakładów na utrzymanie, w tym remonty dróg gminnych i obiektów mostowych w porównaniu z potrzebami 2014 r

Nakłady na utrzymanie:			Potrzeby związane z utrzymaniem:		
wartość ogółem [PLN]	w tym na remonty dróg gminnych [PLN]	w tym na remonty obiektów mostowych [PLN]	wartość ogółem [PLN]	w tym na remonty dróg gminnych [PLN]	w tym na remonty obiektów mostowych [PLN]
184 176	144 243	0	185 000	145 000	0

źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Kolej

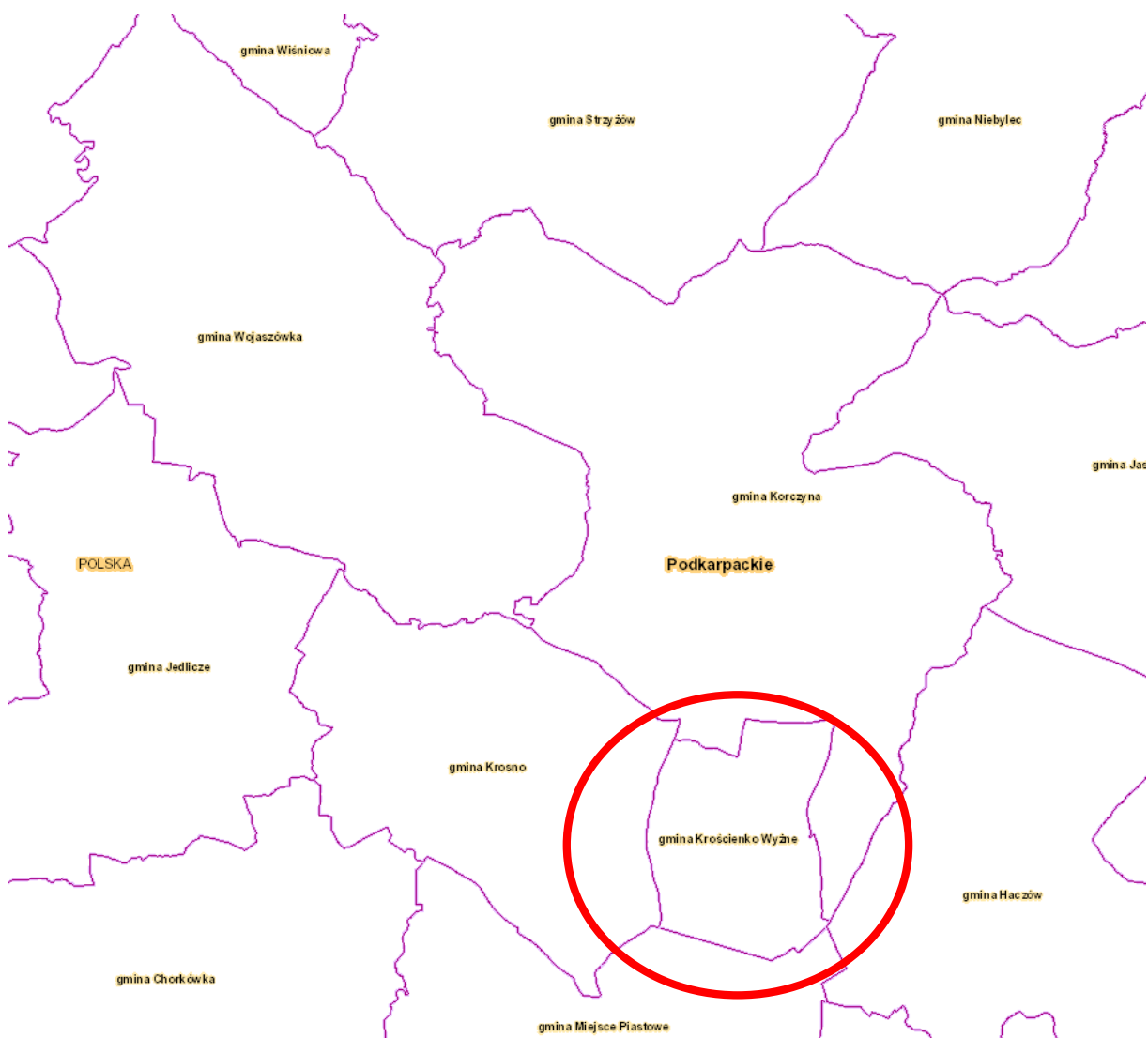
W południowej części Krościenka Wyżnego na krótkim odcinku przebiega linia kolejowa PKP. Najbliższa stacja kolejowa znajduje się w Targowiskach w gminie Miejsce Piastowe lub w Krośnie.

5. Potencjał i ład przestrzenny

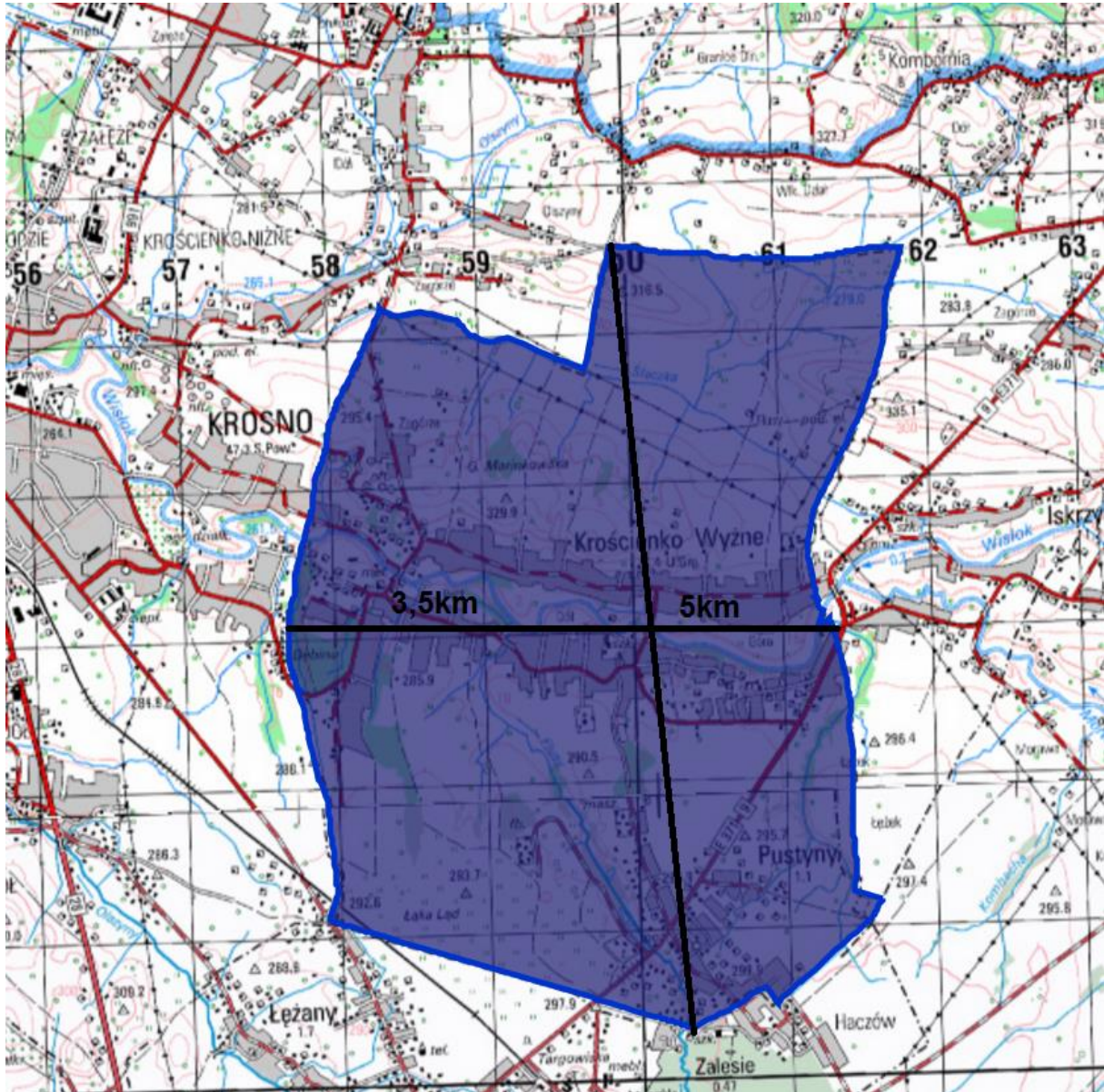
5.1. Struktura przestrzenna gminy

Gmina Krościenko Wyżne jest jednostką administracyjną o statusie gminy wiejskiej. Wchodzi w skład powiatu krośnieńskiego położonego w południowo-zachodniej części województwa podkarpackiego. Zajmuje północno-wschodni obszar powiatu, w obrębie którego sąsiaduje na południu z gminą Miejsce Piastowe, na północy i wschodzie z Gminą Korczyna, na zachodzie z powiatem grodzkim Krosno. Na wschodzie styka się też z gminą powiatu brzozowskiego: Haczów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zasobów internetowych

Główne wymiary gminy w granicach administracyjnych (odległości od najbardziej wysuniętych części gminy) prezentuje poniżej zamieszczona mapa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zasobów internetowych

<p>Wyodrębniające się części gminy</p>	<p>Położenie Gminy Krościenko Wyżne oraz uwarunkowania istniejące na jej obszarze pozwalają na stwierdzenie, iż gminę można podzielić na następujące jednostki funkcjonalne:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Północna strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej.2. Strefa zabudowy - OSADNICZA. Środkowy obszar gminy.3. Południowa strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej.4. Strefa osadnicza miejscowości Pustyni. <p>Północna strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Strefa którą nazwano „północną” rozciąga się od północnych granic gminy do terenów obszaru górniczego ropy i gazu na całej szerokości od wschodniej do zachodniej granicy gminy. Jest to teren stosunkowo najlepszych w gminie gleb, teren częściowo zmeliorowany i odwodniony, teren wolny od zabudowy.</p> <p>Strefa zabudowy osadnicza - środkowy obszar gminy. Strefa „zabudowy” obejmuje tereny średnio o szerokości 450 - 650 m na północ od rzeki Wisłok i 600 - 750 m na południe od rzeki Wisłok. W skład tej strefy, na przemian licząc od północy, wchodzi:</p> <ul style="list-style-type: none">– obszar górniczy „Krościenko”,– pas terenu zabudowy po obu stronach ulicy Północnej,– pas terenu zalewowego po obu stronach rzeki Wisłok,
---	--

	<p>– pas zabudowy rozciągający się na południe od terenu zalewowego po obu stronach drogi powiatowej, czyli ulic Południowej i Brzozowskiej.</p> <p>Strefa zabudowy jest strefą osadnictwa z wyłączeniem terenu zalewowego i terenu górniczego. Strefa predysponowana jest na rozwój budownictwa zagrodowego, mieszkaniowego i usługowego, w tym mieszkaniowego wynikającego z potrzeby zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej. Rozwój budownictwa planuje się na terenach tradycyjnej zabudowy wsi Krościenko oraz na ich obrzeżach, gdzie koncentrować się będzie budownictwo wyłącznie jednorodzinne osiedli podmiejskich.</p> <p>Południowa strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Strefa południowa to obszar położony na południe od strefy zabudowy (osadniczej) przy ul. Południowej i Brzozowskiej. Strefę ogranicza od południa granica Krościenka i Pustyrń, a od wschodu granica z miejscowością Iskrzynia, która klinem wcina się pomiędzy gminę Krościenko Wyżne i Gminę Haczów. W obszar tej strefy włączono obszar lotniska „Iwonicz” (Łężany). Tereny osiedleńcze miejscowości Pustyny określono jako czwartą strefę w gminie.</p> <p>Strefa osadnicza miejscowości Pustyny. Obejmuje tereny osiedleńcze przy ul. Księżej pomiędzy tzw. „Księżym Lasem” a drogą Nr 19 oraz tereny Pustyrń na wschód od drogi Nr 19 do granic gminy zabudowane i przeznaczone do potencjalnej zabudowy. W strefie miejscowości Pustyny nie występują obiekty podlegające szczególnej ochronie konserwatorskiej. Większość zabudowy jest nowa.</p>
Ukształtowanie centrum gminy	Centrum Gminy zlokalizowane jest w miejscowości Krościenko Wyżne. Miejsca i obiekty o charakterze publicznym, najliczniej odwiedzane: Dom Ludowy, GOSiR, Budynek Urzędu Gminy, Place Zabaw, Park Dębina

5.2. Dokumenty i decyzje w gospodarce przestrzennej i przewidywane w nich zmiany

Obecnie na terenie Gminy Krościenko Wyżne obowiązuje Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne zatwierdzony Uchwałą Nr XIII/84/2004 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie uchwalenia Miejskowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2 czerwca 2004 r. Nr 67 poz. 749), zmienioną wyrokiem WSA w Rzeszowie Nr II SA/Rz674/11 z dnia 28 września 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. poz. 355 z dnia 15 lutego 2012 r.), Uchwałą Nr XXXI/239/2013 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie uchwalenia Zmiany Miejskowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne – część I (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 3 stycznia 2014 r. poz. 28), Uchwałą Nr XXXIII/262/2014 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 21 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia Zmiany Miejskowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne – część III (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 13 maja 2014 r. poz. 1515) oraz Uchwałą Nr IV/18/2015 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia Zmiany Miejskowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne – część II (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2 marca 2015 r. poz. 529), co stanowi 100% **pow. ogólnej gminy** oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne uchwalone Uchwałą Nr XXI / 149 / 2001 z dnia 9 listopada 2001 r. zmienione Uchwałą Nr XXIX/227/2013 Rady Gminy Krościenko Wyżne z dnia 25 września 2013 r.

Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydawanych w kolejnych latach 2010-2014 i sumaryczne powierzchnia objętych nimi terenów	Nie wydawano
Wydatki na sporządzanie dokumentów planowania przestrzennego	35 913,98 zł
Wydatki na odszkodowania i wykup gruntów – wynikające z uchwalenia planów miejscowych (art. 36 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) w kolejnych latach 2010-2014 – ogółem i na 1 mieszkańca gminy	0,00 zł

6. Potencjał ekologiczny

6.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Obszary wiejskie wyróżniają się mniejszym niż w miastach wyposażeniem w podstawowe urządzenia infrastruktury technicznej, a jednocześnie szybko wzrastającymi nakładami na ten cel. Wiele programów wdrożonych po 1990 r. mających na celu pomoc w wyposażeniu wsi w urządzenia infrastruktury technicznej, wspieranych było zarówno środkami krajowymi, budżetowymi i samorządowymi, funduszami ochrony środowiska, fundacji działających w obszarze rolnictwa i wsi, jak i środkami pochodzącymi z pomocy UE (programy Phare, SAPARD, fundusze strukturalne) oraz kredytami Banku Światowego i Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Sieć wodociągowa

Na terenie miejscowości Iskrzynia znajduje się ujęcie wody powierzchniowe na rzece Wisłok oraz Zakład Uzdatniania Wody (ZUW) należący do MPGK Krosno. Budowę Zakładu Uzdatniania ukończono w 1997r. Układ technologiczny ZUW składa się z:

- ujęcia brzegowego na jazie piętrzącym,
- piaskownika,
- komór koagulacyjnych,
- filtrów otwartych pospiesznych,
- dezynfekcji chlorem (chloratory C-7),
- pompowni,
- odmulnika do którego kierowane są osady pokoagulacyjne i wody z płukania filtrów.

Maksymalna projektowana zdolność produkcyjna zakładu wynosi 14000m³/d a średniodobowa 9000 m³/d. Aktualnie z ujęcia w Iskrzyni dostarcza się około 6000 - 6600 m³/d wody.

Z uwagi na częste zmętnienie, podwyższoną barwę oraz ogólne zanieczyszczenie ujmowanej wody w ZUW prowadzona jest ciągła koagulacja siarczanem glinu. Powoduje to powstawanie dużych ilości trudnych do odwodnienia osadów. Znaczne ilości osadów są gromadzone w rejonie ujęcia. Problem odwadniania i odpowiedniego składowania lub zagospodarowania osadów aktualnie nie jest zadowalająco rozwiązany. Ujęcie posiada wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej, niemniej ustalenia i zalecenia dotyczące ochrony zlewni wodociągowej przed zanieczyszczeniem nie zostały w pełni rozwiązane.

Z bilansu zdolności produkcyjnych ujęć wody i zakładów uzdatniania wody dla miasta Krosna wynika, że możliwości te wykorzystane są zaledwie w 40% (przy zaspokojeniu potrzeb w mieście w 90%). Wydajność istniejących zakładów wodociągowych oraz przepustowość magistrali dosyłowych ze znacznym nadmiarem pokrywa prognozowane zapotrzebowanie dla miasta Krosna i pozwala na rozbudowę sieci rozdzielczej oraz zasilanie w wodę sąsiednich gmin.

Gmina Krościenko Wyżne ze względu na swe bliskie położenie w stosunku do miasta Krosna, istnienie sieci łączących ją z siecią wodociągową miasta Krosna, opiera zaopatrzenie w wodę w znacznej mierze o tę sieć. Dla nielicznych gospodarstw bardzo odległych od centrum zabudowy źródłem zaopatrzenia pozostaną studnie kopane.

Około 80% mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne ma dostęp do wody pitnej z wodociągu. Na koniec 2014 r. do sieci wodociągowej podłączone były 1 063 budynki mieszkalne i zbiorowego zamieszkania. Łączna długość sieci na koniec 2014 r. wynosiła 8,9 km.

Poniżej zamieszczone tabele stanowią charakterystykę porównawczą wybranych wskaźników charakteryzujących infrastrukturę wodociągową w Gminie Krościenko Wyżne w roku 2014 w stosunku do roku 2010.

Tabela 33. Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej (km)

Wyszczególnienie	2010	2014
Polska (obszar wiejski)	155242,3	164676,2
Województwo podkarpackie (obszar wiejski)	7964,9	8340,4
Gmina Krościenko Wyżne	8,8	8,9

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Ilość wody dostarczanej gospodarstwom domowym w Gminie Krościenko Wyżne w 2014 r. wynosiła 93,1 dam³ i wzrosła o ponad 6% w stosunku do 2010 roku.

Tabela 34. Woda dostarczona gospodarstwom domowym w dam³

Wyszczególnienie	2010	2014
Polska (obszar wiejski)	280478,1	302183,0
Województwo podkarpackie (obszar wiejski)	15403,7	16009,7
Gmina Krościenko Wyżne	87,8	93,1

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Zgodnie z poniżej zamieszczonymi danymi zużycie wody w Gminie Krościenko Wyżne w 2014 roku w stosunku do 2010 roku zwiększyło się o blisko 4%.

Tabela 35. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m³

Wyszczególnienie	2010	2014
Polska (obszar wiejski)	25,7	27,6
Województwo podkarpackie (obszar wiejski)	16,7	17,6
Gmina Krościenko Wyżne	16,2	16,8

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Wskaźnik: długość sieci/1 odbiorcę, na 1 mieszkańca korzystającego w gminie i w jednostkach porównywanych prezentuje poniżej zamieszczona tabela.

Tabela 36. Długość sieci wodociągowej na 1 mieszkańca korzystającego w gminie i w jednostkach porównywanych

Jednostka	Ogółem		Dynamika w latach (2010 r. = 100)
	2010	2014	2010-2014
	[km/osoba]	[km/osoba]	
Polska (obszar wiejski)	0,0142	0,0148	105%
Województwo podkarpackie (obszar wiejski)	0,0088	0,0091	103%
Gmina Krościenko Wyżne	0,0016	0,0016	0%

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Zgodnie z powyżej zamieszczonymi danymi w 2014 roku, w stosunku do roku 2010 nastąpił wzrost analizowanego wskaźnika na obszarach wiejskich w kraju oraz w województwie podkarpackim. W Gminie Krościenko Wyżne analizowany wskaźnik utrzymał się na tym samym poziomie.

Sieć kanalizacji sanitarnej

Na terenie Gminy Krościenko Wyżne Krajowy Program Oczyszczania Ścieków obejmuje Aglomerację Krosno utworzoną Rozporządzeniem Nr 171/06 Wojewody Podkarpackiego z dnia 13 grudnia 2006 r. Do aglomeracji Krosno należy miasto Krosno oraz gminy: **Krościenko Wyżne**, Korczynna, Wojaszówka, Jedlicze, Chorkówka, Iwonicz Zdrój i Miejsce Piastowe.

Ścieki komunalne z terenu aglomeracji - poprzez sieć kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej - odprowadzane są do Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Krośnie.

W skład układu technologicznego oczyszczalni ścieków w Krośnie wchodzi m.in. następujące urządzenia:

- pompownia ścieków surowych z systemem krat,
- dwukomorowy poziomy piaskownik z systemem napowietrzania,
- poziomy dwukomorowy osadnik wstępny,
- pompownia osadu wstępnego,
- grawitacyjny zagęszczacz osadu,
- hala dmuchaw systemu napowietrzania ścieków,
- wielokomorowy reaktor biologiczny w którym prowadzone są procesy redukcji zanieczyszczeń biologicznych,

- stacja chemicznej redukcji związków fosforu z użyciem polielektrolitów,
- radialne osadniki wtórne,
- pompownia osadu recykulowanego i pompownia powodziowa,
- grawitacyjne i mechaniczne zagęszczarki osadu,
- wydzielone komory fermentacyjne,
- prasy filtracyjne osadu,
- stacja wapnowania i magazynowania osadu.

Obecnie Gmina Krościenko Wyżne jest skanalizowana w ok. 99%. Na koniec 2014 r. długość czynnej sieci kanalizacyjnej w Gminie Krościenko Wyżne wynosiła 71,9 km, przyłączonych do niej było 1331 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.

Systemy indywidualne gospodarki ściekowej

Zgodnie z ustawą Prawo Wodne z dn. 18.07.2001 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.) w miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacyjnych nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne lub inne rozwiązania zapewniające ochronę środowiska

Do rozwiązań takich zaliczyć należy:

- budowa zbiorników bezodpływowych (szamb),
- budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Poniżej w tabelach zamieszczono wykaz ilości zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Krościenko Wyżne.

Tabela 37. Wykaz ilości zbiorników bezodpływowych

Wyszczególnienie	Zbiorniki bezodpływowe					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
Gmina Krościenko Wyżne	26	26	26	26	26	26

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Tabela 38. Wykaz przydomowych oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Oczyszczalnie przydomowe					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
Gmina Krościenko Wyżne	1	1	1	1	1	1

Źródło: Dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Zarządzanie systemem wodociągowo-kanalizacyjnym

Całość infrastruktury wodno-kanalizacyjnej jest zarządzana i utrzymywana w stanie ciągłości świadczenia usług dostawy wody i odbioru ścieków przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Krośnie.

Kanalizacja deszczowa

Na terenie Gminy Krościenko Wyżne nie ma kanalizacji deszczowej jest tylko kanalizacja uliczna.

6.2. Oczyszczanie gminy i gospodarka odpadami stałymi

Ilość odpadów komunalnych w 2014 r powstałych w gminie (wg rodzajów) prezentuje poniżej zamieszczone zestawienie:

- odpady komunalne zmieszane: 544,1 Mg,
- odpady komunalne zebrane selektywnie: 203,7 Mg.

Wyszczególnienie			Ogółem
Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku	Razem:		203,7
	papier i tektura	tony	15,0
	szkło		63,4
	tworzywa sztuczne		3,5
	metale		6,1

	odzież i tekstylia		0
	niebezpieczne		3,4
	wielkogabarytowe		10,8
	o kodach: 20 01 23, 20 01 35, 20 01 36		2,7
	biodegradowalne		98,8
Nielegalne wysypiska	istniejące – stan w dniu 31. XII	szt.	0
		m ²	0
	zlikwidowane	szt.	0
	odpady komunalne zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk	tony	0
Budynki mieszkalne objęte zbiórką odpadów komunalnych			Ogółem
Gromadzenie i wywóz nieczystości ciekłych – stan w dniu 31. XII	zbiorniki bezodpływowe	szt.	26
	oczyszczalnie przydomowe		1
	stacje zlewne		0

Zgromadzone odpady zostały przekazane do następujących sortowni: Sortowni Odpadów Komunalnych Zmieszanych i Selektywnej Zbiórki Krosno ul. Białobrzaska.1988

Gmina Krościenko Wyżne nie posiada Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

7. Potencjał przyrodniczy

7.1. Walory przyrodnicze i krajobrazowe

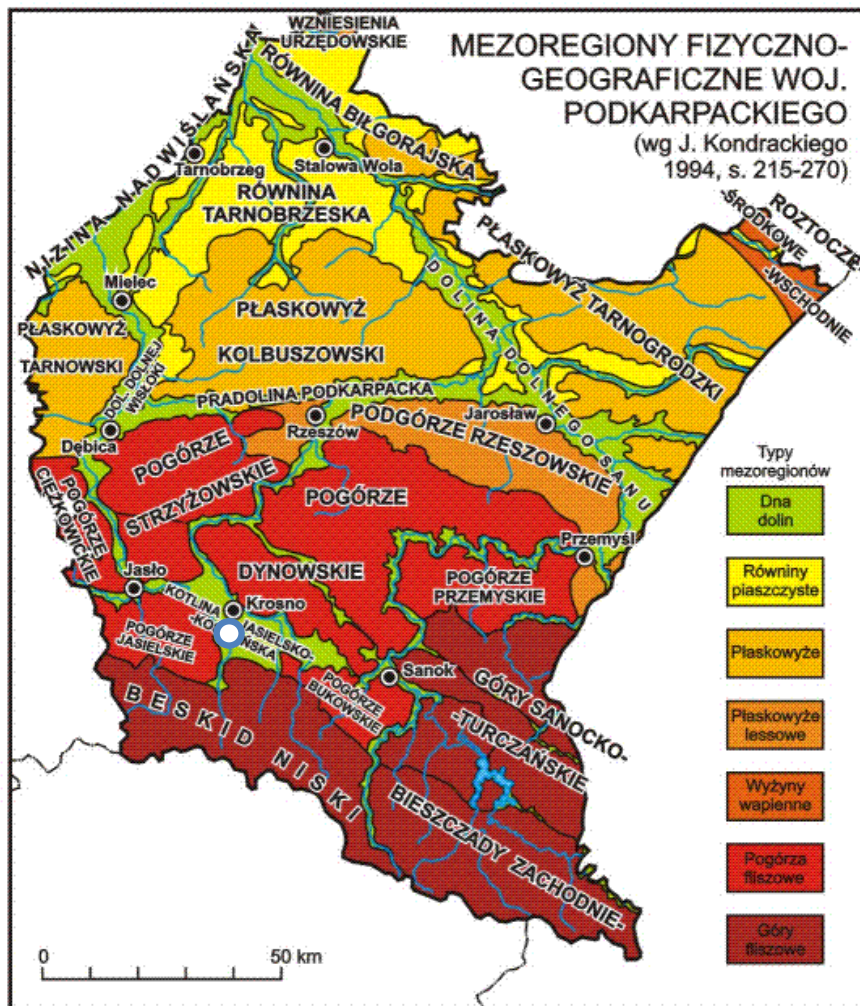
Charakterystyka fizyczno-geograficzna

Podział fizycznogeograficzny obszaru Gminy Krościenko Wyżne przedstawia poniższa tabela.

Nazwa jednostki podziału regionalnego		Symbol dziesiętny
Makroregion	REGION KARPACKI	
Prowincja	KARPATY ZACHODNIE Z PODKARPACIEM ZACHODNIM	51
Podprowincja	ZEWNĘTRZNE KARPATY ZACHODNIE	513
Makroregion	POGÓRZE ŚRODKOWOBESKIDZKIE	513.6
Mezoregion	KOTLINA JASIELSKO-KROŚNIEŃSKA	513.67

Źródło: Fizycznogeograficzna regionalizacja Polski wg Jerzego Kondrackiego

Rysunek 5. Lokalizacja Krościenka Wyżnego na tle podziału fizyczno-geograficznego województwa podkarpackiego na mezoregiony

Źródło: http://www.wlad.com.pl/województwo_podkarpackie.htm

Gmina Krościenko Wyżne położona jest w obrębie makroregionu Karpat Zachodnich w obrębie mezoregionu Pogórza. Mezoregion Pogórza dzieli się na szereg regionów, a Gmina położona jest w obrębie Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej.

Rzeźba terenu

Gmina Krościenko Wyżne leży w rejonie zachodniej części obniżenia tektonicznego, tzw. centralnej depresji karpackiej na której występuje naturalna równina śródgórska (poziom lotniska Iwonicz zlokalizowany jest na wysokości 292 - 298 m n.p.m.). W dolinie rzeki Wisłok oraz szeregu cieków wodnych występuje płaskorówninne obniżenie terenu o deniwelacjach nie przekraczających 5 - 10 m na długości 800 m. Na północ od doliny Wisłoka, część terenu posiada rzeźbę falistą przechodzącą w wysokogórkowatą oraz średniogórkową⁷.

Klimat

Okolice Krosna posiadają zróżnicowany klimat. Kotlina Krośnieńska, Pogórze Strzyżowsko-Dynowskie i przejściowa strefa Płaskowyżu Kobyłańskiego oraz Garbów Iwonicko-Rymanowskich posiadają cechy klimatu podgórskiego, zróżnicowanego w zależności od położenia nad poziomem morza. Najłagodniejszy występuje w kotlinie, nieco ostrzejszy w partiach górskich. Średnia temperatura roku wynosi 7°C, lipca 18°C, stycznia - 2,8°C. Pierwsze przymrozki występują w październiku, a ostatnie w maju. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio 70 dni. Czas wegetacyjny trwa 190-220 dni. Średnia temperatura roku wynosi 5,4°C, lipca 16°C, stycznia - 4,3°C. Pierwsze przymrozki występują już początkiem października, a ostatnie w połowie maja, czasem później. Liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 100-105 dni, a czas wegetacyjny 180-190 dni⁸.

Przeciętna roczna ilość opadów wynosi od 750 do 800mm. Ich harmonogram w ciągu jednego roku stanowi dużą nierównomierność, gdyż stosunkowo największa ilość opadów przypada w okresie letnim (250 - 400mm), a najmniejsza w zimie (80 - 180mm). Okres trwania pokrywy śnieżnej kształtuje się w granicach od 60 do 150 dni. Szata śnieżna pojawia się najczęściej w drugiej połowie listopada lub na początku grudnia, natomiast jej zanik ma miejsce na przełomie marca i kwietnia. Osobliwości klimatyczne sołectwa Krościenko Wyżne wynikają z położenia geograficznego, rzeźby, ekspozycji i nachylenia stoków.

Należą do nich:

- wyższe temperatury w jesieni niż na wiosnę,
- okresy nagłych odwilży w sezonie jesienno-zimowym,
- okresy mroźnej, słonecznej pogody w sezonie zimowo-wiosennym,
- silne spadki temperatury w dolinach i obniżeniach śródgórskich /inwersje/ temperatury, często w sezonie zimowo-wiosennym,
- znaczne kontrasty termiczne na stokach w zależności od ekspozycji,
- duże prędkości wiatru w wyższych partiach gór,
- obfite opady późną wiosną i wczesnym latem,
- długotrwałość opadów,
- silne gołoledzi.

Surowce mineralne

Baza surowców mineralnych gminy jest bardzo uboga. Z utworów fliszowych, kredowo trzeciorzędowych, znaczenie surowcowe mają jedynie trzeciorzędowe piaskowce ciężkowickie. Te grubo i bardzo gruboławicowe piaskowce, paleoceancko-eoceanckie, stanowią skalę zbiornikową dla surowców bitumicznych - ropy naftowej i gazu ziemnego. Utwory czwartorzędowe w obrębie gminy Krościenko Wyżne nie mają znaczenia surowcowego. Dotyczy to kruszywa naturalnego z doliny Wisłoka. W obszarze Gminy Krościenko Wyżne znajduje się część złoża ropy naftowej i towarzyszącego jej gazu ziemnego p.n. *Krościenko*⁹.

Budowa geologiczna

W przyjętym podziale geologicznym Gmina Krościenko Wyżne położona jest w obrębie Karpat zewnętrznych, zwanych również Karpatami fliszowymi. Zbudowane są one ze skał fliszowych powstałych w głębokim zbiorniku morskim przy udziale prądów zawieszinowych. Dominują tu skały detrytyczne: iłowce, mułowce, piaskowce i zlepieńce. Na powierzchni odsłaniają się głównie skały grubo- i średnioziarniste często o znacznej miąższości. Główne ruchy tektoniczne nastąpiły tu

⁷ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne. s.13

⁸ <http://korczyzna.pl/strona/charakterystyka>

⁹ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne. s.16

w neogenie, wtedy serie osadowe powstałe w basenie fliszowym dały początek wielkim jednostkom tektonicznym-płaszczowinom, nasuniętym z południa na północ. Obszar gminy położony jest w strefie nasunięć dwóch dużych jednostek tektonicznych płaszczowiny śląskiej i podśląskiej. Południowy obszar leżący w obrębie Kotliny Jasielsko Krośnieńskiej budują mało odporne na działanie erozji i denudacji warstwy krośnieńskie płaszczowiny śląskiej, stanowiącej tu rozległe synklinorium, zwane centralną depresją karpacką. Wzniesiony fragment Pogórza Dynowskiego znajduje się w czołowej strefie płaszczowiny śląskiej, jest on zbudowany głównie z odpornych piaskowców istebniańskich (czarnorzeckich), ciężkowickich i dolnokredowych, przekładanych cienkimi warstwami łupków. To zróżnicowanie w odporności skał uwidacznia się w przebiegu grzbietów i nachyleniach stoków oraz w głębokości dolin.

Flora

Pierwotną szatę roślinną na terenie sołectwa Krościenko Wyżne tworzyły zespoły leśne piętra pogórza - dębowe i grabowe. Świadczą o tym resztki zachowanych starodrzewów. Sołectwo mimo dużej gęstości zaludnienia posiada ciekawą florę i faunę. Z siedlisk leśnych występują tu: las wyżynny i ols typowy. Spotkać można niemal wszystkie gatunki rodzimych drzew liściastych oraz sosnę, modrzew, świerk. Pozostałością dawnych puszczy są lasy liściaste z przewagą dębu. Największe z nich (Duża Dębina i Mała Dębina) stanowią własność państwa i są zarządzane przez Nadleśnictwo Dukla. Wiele hektarów ziemi ze względu na brak użytkowania, przez ostatnie lata weszło w stadium sukcesji naturalnej. Zarastają je iwa, osika, brzoza, olsza. Grunty te stanowią interesujące zbiorowiska roślinne, są jednocześnie miejscem bytowania wielu gatunków ptaków i owadów. Na terenie sołectw zlokalizowany jest Park leśny „Dębina”, gdzie znajdują się pomniki przyrody ożywionej.

Fauna

Świat ssaków reprezentują tu: sarna, lis, zając, kuna domowa, gronostaj. Występujące tu ptactwo to przede wszystkim gatunki synantropijne, jak: bocian biały, synogarlica turecka, kos, szpak, kopciuszek. Z drapieżników pospolity jest myszołów zwyczajny. Dolinę Wisłoka zamieszkują rzadkie dziś gatunki ptaków, jak: wilga, raniuszek, słowik szary, dzięcioł zielony. Pospolicie występują skowronki, sikorki i szpaki. W coraz czystszy Wisłoku pojawił się bóbr, a wędkarze częściej niż kilka lat temu łowią ryby.

Wody powierzchniowe

Gmina Krościenko Wyżne położona jest w obrębie zlewni Sanu. Jej obszar odwadnia rzeka Wisłok, lewobrzeżny dopływ Sanu, z dopływami: Ślącza, Flusy i niewielkimi ciekami bez nazwy. Tworzą one sieć cieków powierzchniowych w obrębie gminy. W strefie Dołów Jasielsko-Sanockich następuje nieproporcjonalne do ilości niesionej wody rozszerzenie doliny rzeki Wisłok, której szerokość dochodzi do 1,5 km. Rzeka Wisłok powyżej Krosna prowadzi wody UJ klasy czystości ze względu na stężenie azotu azotynowego oraz zanieczyszczenie bakteriologiczne. W pobliżu północno-wschodniej granicy gminy, na terenie gminy Korczyn w miejscowości Iskrzynia, istnieje na rzece Wisłok ujęcie wody pitnej dla Krosna. Jest to ujęcie brzegowe, gdzie wody rzeki spiętrzone są jazem. Jego wydajność wynosi 437 m³/h. Właścicielem i użytkownikiem ujęcia jest MPGK Krosno.

Wody podziemne

Obszar Gminy Krościenko Wyżne położony jest w obrębie górsko-wyżynnej prowincji hydrologicznej (wg A.S. Kleczkowskiego), w której wydzielono szereg mniejszych jednostek. Krościenko Wyżne znajduje się w obrębie Pogórza. Wody wgłębne, tu występujące, to głównie wody zbiornika czwartorzędowego /dolinnego/, oraz trzeciorzędowego (szczelinowe i szczelinowo-porowe). Oba te poziomy często pozostają w związku hydraulicznym. Dolina Wisłoka tworzy zbiornik wód podziemnych zaliczony do głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce, jako ten, który w przyszłości stanie się jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę pitną wysokiej jakości dla tego regionu. W związku z powyższym, w obrębie doliny Wisłoka określono granice Obszaru Najwyższej Ochrony (ONO) i Obszaru Wysokiej Ochrony (OWO).

Granice pomiędzy ONO i OWO wyznaczono (wg Kleczkowskiego) na obrzeżu północnej części zabudowy wsi w linii łukowej od góry Marynkowskiej do Stacji Uzdatniania Wody na granicy z Iskrzynią. Na południe od tej linii cały obszar gminy objęty jest strefą ONO. Ustalono, że Gmina sukcesywnie będzie eliminować zanieczyszczenia wody zbiornika, niekontrolowane zrzuty wód komunalnych, powierzchniowy spływ lub infiltracje wód skażonych bituminami (np. w kopalni ropy naftowej), lub innymi związkami chemicznymi ze składowisk odpadów lub magazynowanych substancji chemicznych np.

nawozów sztucznych¹⁰.

7.2. Stan środowiska

Obszary chronione w otoczeniu istniejące i planowane

Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku ustanowiła dziesięć form ochrony przyrody. Poza ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów są to parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Poniżej zamieszczony opis przedstawia charakterystykę istniejących na terenie Gminy Krościenko Wyżne form ochrony przyrody.

– obszary objęte programem Natura 2000

Łąki w Komborni

Powierzchnia: 13,14 ha

Kod obszaru: PLH180042

Opis: Obszar użytkowany był dawniej jako łąki kośne. Ograniczenie koszenia spowodowało przekształcenie w łąki zmiennowilgotne, które obecnie ulegają zarastaniu przez trzcinę, trzcinnik i wierzbę. Łąki w Komborni stanowią ciekawy kompleks zarastających łąk zmiennowilgotnych z bardzo liczną populacją pełnika europejskiego oraz rośliny żywicielskiej dla dwóch rzadkich motyli (modraszków) – krwiściagu lekarskiego.

Wisłok Środkowy z Dopływami

Kod obszaru: PLH180030

Powierzchnia: 1 064,64 ha

Wisłok jest największym dopływem Sanu. Ma 204 km długości i zlewnię o powierzchni 3528 km². Wypływa na wysokości 770 m n.p.m. w Beskidzie Niskim. Odcinek górski kończy się na zaporze w Besku. Od tego miejsca rzeka ma charakter cieku podgórskiego i przepływa przez płaską Kotlinę Jasielsko-Krośnieńską, a następnie przez Pogórze Strzyżowskie i Dynowskie. Krótki fragment powyżej Rzeszowa przebiega przez teren Podgórze Rzeszowskiego. Wisłok zaliczany jest do małych rzek fliszowych. W Rzeszowie na Wisłoku wybudowano stopień wodny.

Większość zlewni Wisłoka to region o charakterze rolniczo-przemysłowym, o średnim natężeniu czynników zagrażających środowisku. W wielu miejscach bezpośrednio do rzeki dochodzą pola uprawne. Brzegi Wisłoka są porośnięte wąskim pasem zadrzewień. Niezajęte pod pola uprawne powierzchnie pokryte są łąkami. Szerokość koryta waha się od 5 do 10 m w górnej części, do około 20 metrów części dolnej. Głębokość jest również zmienna i waha się od 0,15 do 3 m. W górnej części ostoi rzeka jest płytka i zwykle głębokość nie przekracza 0,5 - 1 metra. Dno jest głównie kamieniste, a w części środkowej Wisłoka liczne są odcinki piaszczysto-zwirowe. Przebieg rzeki jest urozmaicony, na przemian występują długie odcinki z szybszym prądem wody i odcinki głębsze, wolno płynące. W korycie rzeki występują nieliczne pasy roślinności zanurzonej, głównie rdestnic. Stobnica jest największym dopływem środkowego Wisłoka. Płyynie rozległą, podmokłą i częściowo zmeliorowaną doliną. Dolny odcinek zachował naturalny charakter koryta.

Obszar jest ostoją wielu cennych z przyrodniczego punktu widzenia gatunków ryb. Stwierdzono tu ponad 30 gatunków ryb, w tym dziesięć gatunków objętych ochroną gatunkową: minóg strumieniowy, kielb Kesslera, kielb białopłetwy, piekielnica, różanka, głowacz białopłetwy, głowacz przęgopłetwy, koza, śliz, piskorz. Ichtiofauna górnego Wisłoka od Beska do Krosna zdominowana jest przez kielbia, klenia, strzeblę potokową i piekielnicę. Na odcinku dolnym, do zalewu w Rzeszowie najliczniejsze są świnka, kleń, brzana, płoć i ukleja. Ichtiofauna z dolnego odcinka Stobnicy jest podobna do rybostanu wielu cieków tej wielkości w dorzeczu Wisłoka. Dominantami są płoć, kleń, kielb i ukleja¹¹.

– pomniki przyrody

Rada Gminy Krościenko Wyżne Uchwałą Nr XVI/125/2000 z dnia 28 grudnia 2000 r. uznała następujące drzewa za pomniki przyrody:

- dąb szypułkowy o obwodzie 480cm na działce nr 2576,

¹⁰ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne. s. 14

¹¹ <http://natura2000.gdos.gov.pl/datafiles>

- dąb szypułkowy o obwodzie 444cm na działce nr 2576,
- dąb szypułkowy o obwodzie 530cm na działce nr 2595,
- dąb szypułkowy o obwodzie 640cm na działce nr 2595,
- dąb szypułkowy o obwodzie 478cm na działce nr 2595,
- dąb szypułkowy o obwodzie 460cm na działce nr 2595,
- dąb szypułkowy o obwodzie 440cm na działce nr 2595,
- wiąz polny o obwodzie 315cm na działce nr 2595,
- wiąz górski o obwodzie 415cm na działce nr 2598,
- lipa drobnolistna o obwodzie 400cm na działce nr 4176.

W/w drzewa rosną w zachodniej części Krościenka Wyżnego w obrębie dawnego założenia dworsko-ogrodowego. Tylko wymieniona na ostatniej pozycji lipa rośnie na działce Parafii rzymsko-katolickiej¹².

Źródła zanieczyszczeń środowiska (powietrza, wód) w otoczeniu i możliwy wpływ na gminę:

Poniżej zamieszczone informacje pochodzą z opracowania pod tytułem: „Stan środowiska w powiecie krośnieńskim w 2012 roku”, wykonanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Delegaturę w Jaśle.

W 2012 r. na terenie powiatu krośnieńskiego, w którego granicach administracyjnych zlokalizowana jest Gmina Krościenko Wyżne, prowadzone były w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) badania stanu środowiska w następujących podsystemach:

- monitoring jakości wód powierzchniowych,
- monitoring wód podziemnych,
- monitoring jakości powietrza atmosferycznego,
- monitoring jakości gleby i ziemi,
- monitoring pól elektromagnetycznych.

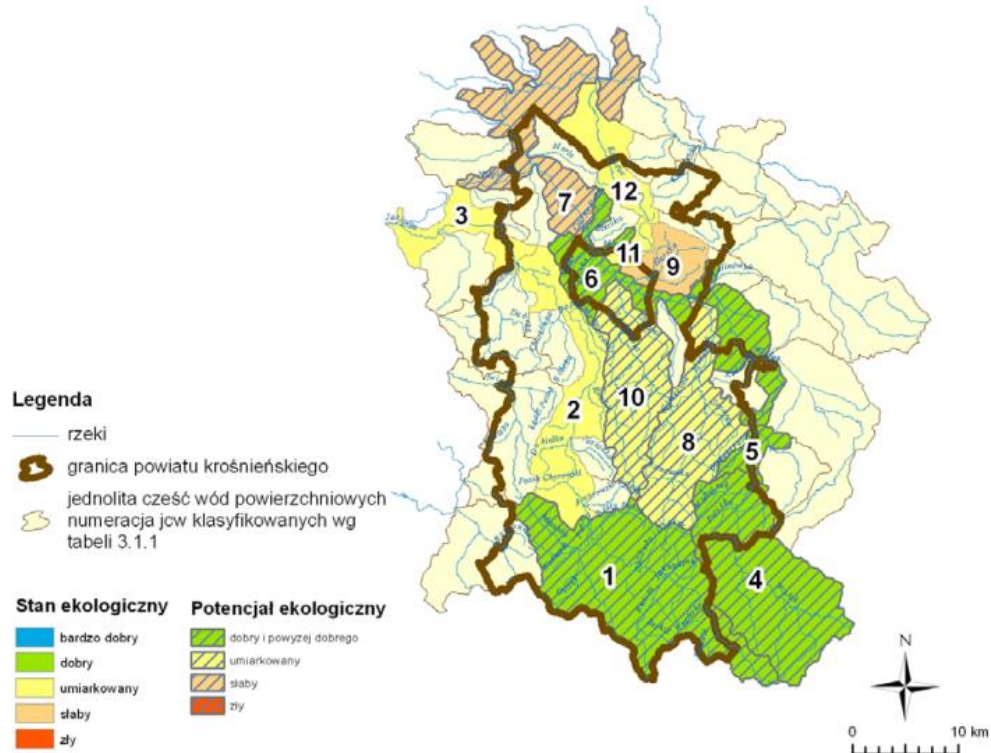
Jakość wód powierzchniowych

Stan chemiczny wód powierzchniowych powiatu krośnieńskiego klasyfikowany jest jako „dobry” lub „poniżej dobrego”. Poniżej zamieszczone mapy prezentują rozkład wyników klasyfikacji/potencjału ekologicznego oraz rozkład wyników klasyfikacji stanu chemicznego oraz rozkład wyników klasyfikacji monitorowanych jednostek części wód powierzchniowych na terenie powiatu krośnieńskiego.

¹² Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne

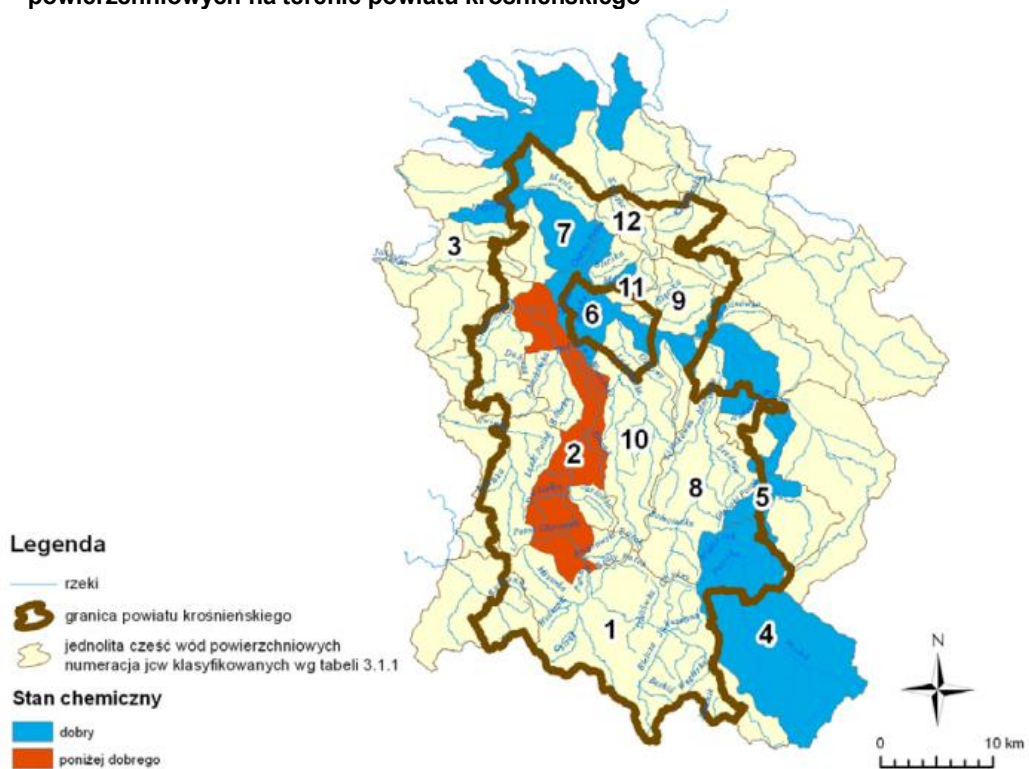

Mapa 1. Mapa rozkładu wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych na terenie powiatu krośnieńskiego

Źródło: <http://www.wios.rzeszow.pl/cms/upload/edit/file/opracowania>

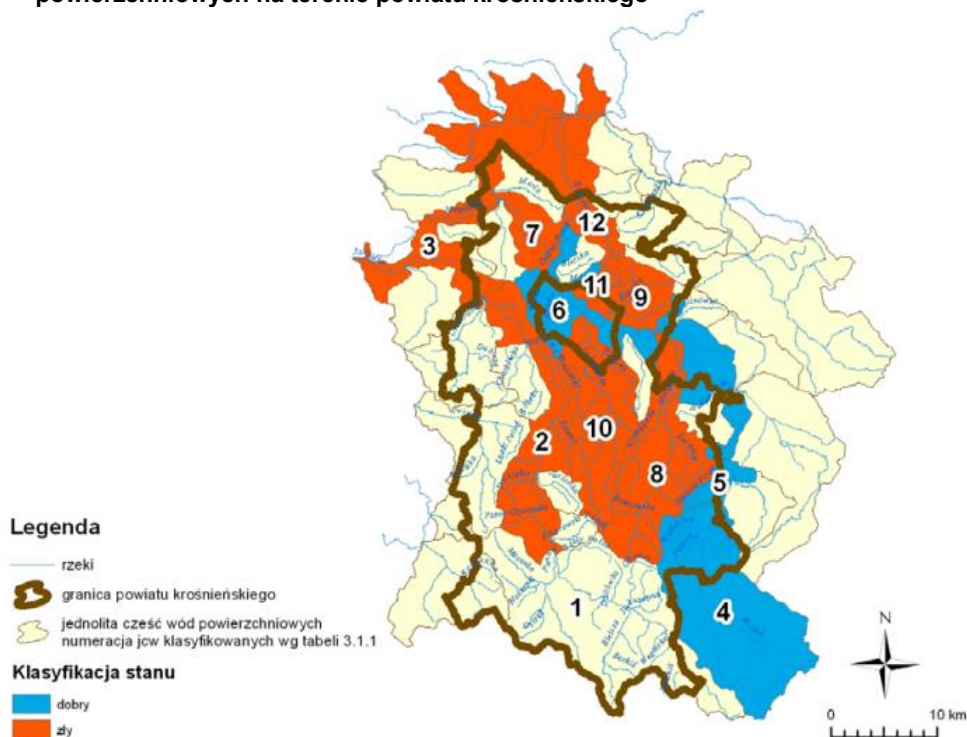
Mapa 2. Mapa rozkładu wyników klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych monitorowanych części wód powierzchniowych na terenie powiatu krośnieńskiego

Źródło: <http://www.wios.rzeszow.pl/cms/upload/edit/file/opracowania>

Mapa 3. Mapa rozkładu wyników klasyfikacji stanu monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych na terenie powiatu krośnieńskiego

Źródło: <http://www.wios.rzeszow.pl/cms/upload/edit/file/opracowania>

Wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych monitorowanych na terenie powiatu krośnieńskiego, uwzględniające zweryfikowane wyniki oceny za lata 2010-2011 zostały przedstawione w poniżej zamieszczonej tabeli.

Tabela 39. Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz stanu wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych na terenie powiatu krośnieńskiego, monitorowanych w latach 2010-2012

Nazwa i kod ocenianej jednolitej części wód powierzchniowych	Naturalna lub silnie zmieniona (NAT/ SZM)	Nazwa i kod punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizyko-chemicznych	STAN/ POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	Ocena spełnienia wymagań dodatkowych dla obszarów chronionych (TAK/NIE)	STAN CHEMICZNY	STAN
Jasiołka do Panny PLRW200012218449	SZM	Jasiołka - Stasianie PL01S1601_1893	II	II	I	POTENCJAŁ DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	TAK	niebadany	
Jasiołka od Panny do Chlebianski PLRW2000142184599	NAT	Jasiołka - Szczepańcowa PL01S1601_2221	III	I	II	STAN UMIARKOWANY	NIE	PSD ^U	ZŁY
Jasiołka - Jedlicze PL01S1601_1894		Jasiołka - Jedlicze PL01S1601_1894							
Jasiołka od Chlebianski do ujścia PLRW200014218499	NAT	Jasiołka - Jasło PL01S1601_1896	III	I	I	STAN UMIARKOWANY	NIE	niebadany	ZŁY
Wisłok do zbiornika Besko PLRW20001222613	SZM	Wisłok - Rudawka Rymanowska PL01S1601_1926	II	II	II	POTENCJAŁ DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	TAK	DOBRY	DOBRY
Zbiornik Besko PLRW2000226159	SZM	Zbiornik Besko PL01S1601_1968	I	I	II	POTENCJAŁ DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	TAK	DOBRY	DOBRY
Wisłok od Zb. Besko do Czarnego Potoku PLRW2000142263337	SZM	Wisłok - Besko PL01S1601_1927	II	II	II	POTENCJAŁ DOBRY I POWYŻEJ DOBREGO	TAK	DOBRY	DOBRY
Wisłok - Odrzykoń PL01S1601_3309		Wisłok - Odrzykoń PL01S1601_3309							
Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy PLRW200014226399	SZM	Wisłok - Dobrzechów PL01S1601_1933	IV	II	II	POTENCJAŁ SŁABY	NIE	DOBRY ^U	ZŁY
Morwawa PLRW20001222629	SZM	Morwawa - Iskrzynia PL01S1601_1929	III	II	PONIŻEJ DOBREGO	POTENCJAŁ UMIARKOWANY	NIE	niebadany	ZŁY
Ślącza PLRW2000122263149	NAT	Ślącza - Krosno Kopalnia PL01S1601_1931	IV	I	I	STAN SŁABY	NIE	niebadany	ZŁY
Lubatówka PLRW200012226329	SZM	Iwoniczanka - Iwonicz-Zdrój PL01S1601_2219	III	II	I	POTENCJAŁ UMIARKOWANY	NIE	niebadany	ZŁY
Lubatówka - Krosno PL01S1601_1930		Lubatówka - Krosno PL01S1601_1930							
Marcinek PLRW200012226332	NAT	Marcinek - Sporne PL01S1601_1932	III	I	I	STAN UMIARKOWANY	NIE	niebadany	ZŁY
Kopytko PLRW200012226389	NAT	Kopytko - Wysoka Strzyżowska PL01S1601_3238	III	I	I	STAN UMIARKOWANY	NIE	niebadany	ZŁY

Źródło: <http://www.wios.rzeszow.pl/cms/upload/edit/file/opracowania>

W 2012 r. stan jednolitych części wód powierzchniowych monitorowanych na obszarze powiatu krośnieńskiego, przy uwzględnieniu wyników badań z lat 2010-2011, przedstawiał się następująco (wybrane odcinki rzek):

- stan wód w jednolitej części wód Wisłok do Zbiornika Besko był dobry, przy potencjale ekologicznym dobrym i powyżej dobrego oraz dobrym stanie chemicznym,
- stan wód w jednolitej części wód Zbiornik Besko był dobry, przy potencjale ekologicznym dobrym i powyżej dobrego oraz dobrym stanie chemicznym,
- stan wód w jednolitej części wód Wisłok od Zbiornika Besko do Czarnego Potoku był dobry, przy potencjale ekologicznym dobrym i powyżej dobrego oraz dobrym stanie chemicznym.

Ocena przydatności wód do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia prezentowała się następująco.

Nazwa i kod ocenianej jcw, nazwa i kod punktu pomiarowo-kontrolnego (ppk)	Rok badań	Kategoria wg wskaźników fizyko-chemicznych	Kategoria wg wskaźników mikrobiologicznych	Wskaźniki decydujące o kategorii gorszej niż A3 w grupie wskaźników mikrobiologicznych	Kategoria jakości wód	Ocena spełnienia wymagań dodatkowych dla obszaru chronionego (TAK/NIE)
JCW Jasiołka od Panny do Chlebianki PLRW2000142184599	2010	A2	Poza A3	liczba bakterii grupy coli, liczba bakterii grupy coli typu kałowego	Poza A3	NIE
Ppk Jasiołka - Szczepańcowa PL01S1601_2221	2011	A1	A3	-	A3	TAK
	2012	A1	A3	-	A3	TAK
JCW Zbiornik Besko PLRW20000226159	2010	A2	A2	-	A2	TAK
	2011	A2	A2	-	A2	TAK
Ppk Zbiornik Besko PL01S1601_1968	2012	A2	A2	-	A2	TAK
JCW Wisłok od Zb. Besko do Czarnego Potoku PLRW200014226337	2010	A2	A3	-	A3	TAK
	2011	A2	A3	-	A3	TAK
	2012	A2	A3	-	A3	TAK
Ppk Wisłok – Besko PL01S1601_1927	2012	A2	A3	-	A3	TAK
JCW Lubatówka PLRW200012226329	2010	A1	A2	-	A2	TAK
	2011	A1	A2	-	A2	TAK
	2012	A1	A2	-	A2	TAK
Ppk Iwoniczanka - Iwonicz-Zdrój PL01S1601_2219	2012	A1	A2	-	A2	TAK

Źródło: <http://www.wios.rzeszow.pl/cms/upload/edit/file/opracowania>

- Kategoria A1 oznacza wody wymagające prostego uzdatniania fizycznego.
- Kategoria A2 oznacza wody wymagające typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego oraz dezynfekcji.
- Kategoria A3 oznacza wody wymagające wysokosprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego oraz dezynfekcji.

Ocena wód na obszarach chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie oraz obszary ochrony gatunków ryb (wody do bytowania ryb) prezentuje się następująco.

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jednolitej części wód powierzchniowych	Nazwa i kod punktu pomiarowo-kontrolnego	Kod obszaru chronionego	Ocena spełnienia wymagań dodatkowych dla obszaru chronionego - wymagania dla bytowania ryb (TAK/NIE)
1.	Jasiołka od Panny do Chlebianki PLRW2000142184599	Jasiołka - Szczepańcowa PL01S1601_2221	PLH180014	TAK [łososiowate]
2.	Wisłok od Zb. Besko do Czarnego Potoku PLRW2000142263337	Wisłok – Besko PL01S1601_1927	PLH180030	TAK [łososiowate]
3.	Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy PLRW200014226399	Wisłok – Dobrzechów PL01S1601_1933	PLH180030	NIE
4.	Kopytko PLRW200012226389	Kopytko – Wysoka Strzyżowska PL01S1601_3238	PLH180027	TAK [karpinowate]

Źródło: <http://www.wios.rzeszow.pl/cms/upload/edit/file/opracowania>

Jakość wód podziemnych

Na terenie powiatu krośnieńkiego zlokalizowane są dwa punkty pomiarowe monitoringu wód podziemnych, w miejscowościach: Potok (gmina Jedlicze) i Jaśliska (gmina Jaśliska). W 2012 r. Państwowy Instytut Geologiczny wykonał w tych punktach badania i dokonał oceny jakości wody podziemnej w ramach monitoringu diagnostycznego. Badania wykazały dobry stan chemiczny wód (klasa III).

Jakość powietrza atmosferycznego

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza w powiecie krośnieńskim są procesy spalania paliw dla celów energetycznych i produkcyjnych, procesy technologiczne w zakładach przemysłowych oraz transport drogowy. W grupie przemysłowych punktowych źródeł zanieczyszczeń powietrza dominują procesy wytwarzania produktów rafinacji ropy naftowej, produkcja szkła i wyrobów szklanych oraz produkcja mebli. W efekcie tych procesów technologicznych do powietrza emitowane są przede wszystkim: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla oraz w znacznie mniejszych ilościach zanieczyszczenia specyficzne. Informacja o emisji zanieczyszczeń do powietrza w powiecie krośnieńskim opracowana została na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego za 2012 r., pochodzących z zakładów uznanych przez GUS jako szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza. Największy udział w wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza w powiecie krośnieńskim ma Rafineria Nafty „Jedlicze” S.A. w Jedliczu.

Tabela 40. Emisja zanieczyszczeń do powietrza w powiecie krośnieńskim w latach 2010-2012

Rok	Liczba podmiotów objętych bilansem emisji	Emisja zanieczyszczeń ze źródeł punktowych [Mg/rok]					CO ₂	Zanieczyszczenia pozostałe (emisja niezorganizowana) [Mg/rok]
		Zanieczyszczenia pyłowe	Zanieczyszczenia gazowe (bez CO ₂)					
			ogółem	SO ₂	NO ₂	CO		
2010 ^{1/}	14	30,17	244,04	129,15	79,03	35,86	54524,13	12,67
2011 ^{1/}	16	33,36	282,58	136,34	96,51	49,72	52552,26	39,29
2012 ^{2/}	3	30	229	80	85	34	59708	30

Objaśnienia:

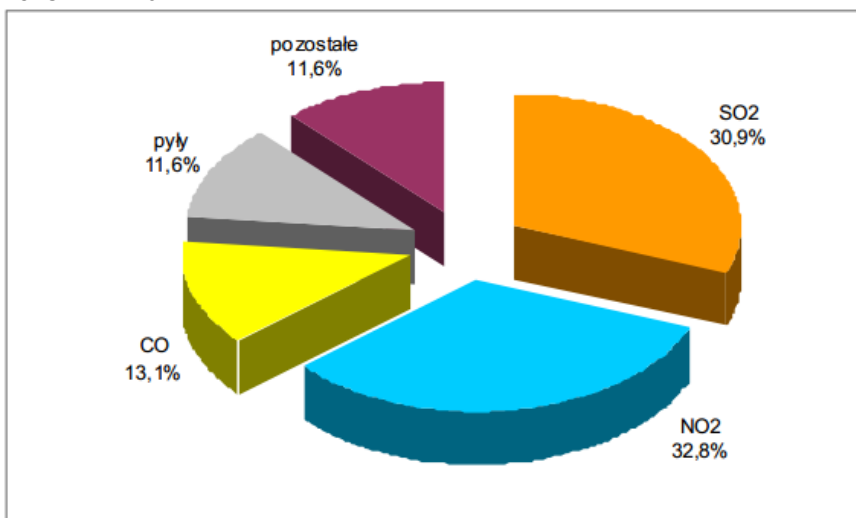
^{1/} Bilans emisji zanieczyszczeń do powietrza sporządzony na podstawie wykazów zawierających zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat za 2012 r.

^{2/} Bilans emisji zanieczyszczeń do powietrza sporządzony wg danych GUS za 2012 r.

Wg danych GUS w 2012 r. na terenie powiatu krośnieńkiego zostało wyemitowanych do atmosfery łącznie 259 Mg zanieczyszczeń (bez dwutlenku węgla), w tym 30 Mg zanieczyszczeń pyłowych oraz 229 Mg zanieczyszczeń gazowych. Emisja dwutlenku węgla wynosiła 59708 Mg.

Wykres 10. Udział podstawowych zanieczyszczeń powietrza w łącznej emisji (bez CO₂) w powiecie krośnieńskim w 2012 r.

Źródło: <http://www.wios.rzeszow.pl/cms/upload/edit/file/opracowania>

W strukturze zanieczyszczeń emitowanych do powietrza przeważają zanieczyszczenia gazowe, które stanowiły 88,4% całkowitej ilości wyemitowanych zanieczyszczeń (bez dwutlenku węgla). Procentowy udział poszczególnych substancji gazowych w sumarycznej emisji zanieczyszczeń jest następujący:

- dwutlenek siarki - 30,9%,
- dwutlenek azotu - 32,8%,
- tlenek węgla - 13,1%.

Zanieczyszczenia pyłowe stanowią 11,6% wszystkich wyemitowanych do atmosfery zanieczyszczeń. Ponad 66% emisji pyłów pochodzi ze spalania paliw. Udział pozostałych zanieczyszczeń, głównie węglowodorów emitowanych w sposób niezorganizowany, w łącznej emisji do powietrza wyniósł 11,6%.

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje zestawienie wartości stężeń substancji w powietrzu na terenach pozamiejskich w gminach powiatu krośnieńskiego.

Gmina	Dwutlenek siarki ^{1/}		Dwutlenek azotu		Pył zawieszony PM10		Pył zawieszony PM2.5	
	Stężenie (µg/m ³)	% wartości dopuszcz.	Stężenie (µg/m ³)	% wartości dopuszcz.	Stężenie (µg/m ³)	% wartości dopuszcz.	Stężenie (µg/m ³)	% wartości dopuszcz.
Dukla	3,5 - 4,3	17,5 - 21,5	4,5 - 5,8	11,3 - 14,5	13,4 - 18,6	33,5 - 46,5	11,5 - 14,7	46,0 - 58,8
Rymanów	3,7 - 4,1	18,5 - 20,5	4,7 - 5,5	11,8 - 13,8	15,2 - 17,7	38,0 - 44,3	12,6 - 14,1	50,4 - 56,4
Iwonicz-Zdrój	4,1 - 4,7	20,5 - 23,5	5,5 - 7,9	13,7 - 19,7	17,7 - 20,9	44,2 - 52,2	14,1 - 16,0	56,4 - 64,0
Jedlicze	5,2 - 7,8	26,0 - 39,0	7,2 - 13,5	18,0 - 33,7	21,1 - 27,5	52,7 - 68,7	16,3 - 19,5	65,2 - 78,0
Chorkówka	5,0 - 5,3	25,0 - 26,5	7,1 - 8,0	17,7 - 20,0	21,1 - 22,8	52,2 - 57,0	16,3 - 17,1	65,3 - 68,4
Jaślicka	3,5 - 3,8	17,5 - 19,0	4,5 - 4,9	11,3 - 12,3	13,5 - 15,7	33,7 - 39,3	11,5 - 12,9	46,0 - 51,6
Korczyna	4,6 - 5,4	23,0 - 27,0	6,2 - 8,7	15,5 - 21,7	20,8 - 23,5	52,0 - 58,7	15,9 - 17,6	63,6 - 70,4
Krośnice Wyżne	4,5 - 5,4	22,5 - 22,7	6,3 - 8,7	15,7 - 21,7	20,1 - 23,6	50,3 - 59,0	15,6 - 17,6	62,4 - 70,4
Miejsce Piastowe	4,3 - 5,3	21,5 - 26,5	6,0 - 8,4	14,0 - 21,0	19,4 - 22,9	48,5 - 57,2	15,1 - 17,1	60,4 - 68,4
Wojaszówka	4,9 - 6,0	24,5 - 30,0	7,0 - 9,5	17,5 - 23,7	21,3 - 24,2	53,2 - 60,5	16,3 - 18,0	65,2 - 72,0

Jakość gleb

W powiecie krośnieńskim znajduje się jeden punkt pomiarowo-kontrolny monitoringu krajowego (nr 441) położony na obszarze miasta Dukla. Badania wykonane zostały w 2010 r. Badana gleba została zakwalifikowana do typu B (gleby brunatne właściwe), gatunek – il pylasty. O wartości użytkowej gleby w zakresie funkcji produkcji rolniczej mówią klasa bonitacyjna i kompleks przydatności rolniczej. Badana gleba to gleba średnia (klasa bonitacyjna IVa), o przydatności rolniczej określonej przez kompleks 11 (zbożowo-górski). Analiza próbek gleby wykazała, że gleba jest kwaśna i nie jest zanieczyszczona metalami ciężkimi, takimi jak: kadm, miedź, nikiel, ołów i cynk. Zawartość siarki siarczanowej w glebie

jest niska, nie stwierdzono degradacji gleby z powodu zasolenia. Badania gleb użytkowanych rolniczo w latach 1995-2010 na terenie powiatu krośnieńskiego wykazały niską zasobność przyswajalnego fosforu i potasu. W latach 1995-2010 stężenia 13WWA w punkcie badawczym Dukla nie ulegały zasadniczym zmianom. W kolejnych okresach badawczych: 1995, 2000, 2005 i 2010 stopień zanieczyszczenia badanych gleb został określony jako 1, co oznacza gleby niezanieczyszczone, ale o podwyższonej zawartości 13WWA (fluoren, fenantren, antracen, fluoranten, piren, benzo(a)antracen, chryzen, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten, benzo(a)piren, dibenzo(a,h)antracen, indeno (1,2,3-cd) piren, bezo(g,h,i)terylen).

Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne jest jednym z rodzajów zanieczyszczeń środowiska naturalnego. Źródła naturalne promieniowania elektromagnetycznego, jakimi są: promieniowanie ziemskie i kosmiczne nie stanowią zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka. W wyniku rozwoju techniki powstały liczne źródła promieniowania związane bezpośrednio z działalnością człowieka, które mogą powodować wzrost natężenia promieniowania. Zalicza się do nich: obiekty elektroenergetyczne (linie i stacje energetyczne, elektrownie, elektrociepłownie), obiekty radiokomunikacyjne (stacje nadawcze radiowe i telewizyjne) oraz urządzenia łączności osobistej (stacje bazowe telefonii komórkowej). Z punktu widzenia ochrony środowiska największe znaczenie mają urządzenia związane z przesyłem radiowym danych i głosu oraz linie energetyczne.

W 2012r. na obszarze powiatu krośnieńskiego WIOŚ w Rzeszowie prowadził badania pól elektromagnetycznych w miejscowości Iwonicz (gmina Iwonicz-Zdrój). Uzyskane wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego E_p (wartość charakteryzująca oddziaływanie pól elektromagnetycznych) były niższe od wartości progu czułości sondy pomiarowej, wynoszącej 0,4 V/m.

8. Potencjał kulturowy

Zachowane dziedzictwo materialne, duchowe i społeczne (intelektualne) Gminy Krościenko Wyżne stanowi jej potencjał kulturowy, który znacząco wpływa na rozwój społeczny i gospodarczy lokalnego środowiska. Poniżej zamieszczony opis identyfikuje analizowany potencjał gminy w poszczególnych sferach.

8.1. Dziedzictwo materialne

W dziedzinie materialnej potencjał kulturowy Gminy Krościenko Wyżne obejmuje:

Obiekt	Zdjęcie
<p>Dwór i oficyna dworska nr rej. zab. A- 353/67</p> <p>Pochodzący z 1651 dwór modrzewiowy i murowany oraz drewniana oficyna są własnością prywatną.</p> <p>W latach od 1789 do 1945 właścicielami dworu były znane rody: Jabłonowskich, Skrzyńskich, Orpiszewskich i Potockich. W krościeńskim dworze bywali znani poeci: Aleksander Fredro, Seweryn Goszczyński, Wincenty Pol.</p>	
<p>Kościół parafialny nr rej. zab. A-191/90</p> <p>16 maja 1908 r. położono kamień węgielny pod nowy kościół. W roku 1910 kościół został poświęcony, a w 1912 biskup Józef Sebastian Pelczar konsekrował kościół pod wezwaniem św. Marcina. Projekt wykonał Teodor Talowski, profesor Politechniki Lwowskiej, a budował Kazimierz Błotnicki, budowniczy z Sieniawy.</p> <p>Witraże projektu Stefana Matejki wykonała firma Żeleńskiego z Krakowa. W roku 1936 słynny już wtedy artysta Lwowski Jan Henryk Rosen zakończył malowanie kościoła. Jego dziełem jest 5 obrazów. Ołtarz główny został wykonany przez artystę rzeźbiarza Andrzeja Lenika z Krosna.</p>	

Kapliczka NS Jezusowego nr rej zab. A-82/2004

Murowana z 1840-1859 roku.

Źródło:

www.spkw.pl/inne/zabytki_kroscienka_wyznego_pomniki_i_kapliczki.ppt

Krypta grobowa nr rej. zab. A-82/2004

Nagrobek Cecylii z Fredrów Jabłonkowskiej, kamiennie-żelazny z 1847 r. przewieziony wraz ze szczątkami Cecylii z cmentarza we Lwowie.

Pomnik obchodów grunwaldzkich Pomnik wybudowany i odsłonięty podczas uroczystości grunwaldzkich w 1910 roku dla uczczenia 500-lecia bitwy. Został on przebudowany w 2010 roku.

Źródło: <http://www.kroscienkowyzne.pl/?c=mdTresc-cmPokaz-276>

Zabytki zlokalizowane w Gminie Krościenko Wyżne wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Obiekt	Miejscowość	Numer w wojewódzkim rej. zabytków	Numer w gminnym rej. zabytków	Datowanie
Kościół Parafialny p. w. św. Marcina Dwór	Krościenko Wyżne	A-191	1/2012	1908-1914
Oficyna Dworska	Krościenko Wyżne	A-353	2/2012	1651
Park z aleją dojazdową	Krościenko Wyżne	A-353	3/2012	1800-1850
Stare Kościelisko	Krościenko Wyżne	A-82	4/2012	1400-1600
Krypta Grobowa Cecylii Jabłonowskiej	Krościenko Wyżne	A-82	5/2012	1400-1500
Kapliczka Najświętszego Serca Jezusowego	Krościenko Wyżne	A-82	6/2012	1847
			7/2012	1850-1875

Źródło: dane Urzędu Gminy w Krościenku Wyżnym

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego i krajobrazu wsi gminnej, nadania odpowiedniej rangi w strukturze całego powiatu, zwiększenia stopnia ich ekspozycji wyodrębnia się następujące strefy o zróżnicowanych kierunkach działań i zasadach zagospodarowania:

- strefa „A” ścisłej, pełnej ochrony konserwatorskiej zachowanych obiektów,
- strefa „O” („B”) ochrony w formie otuliny strefy ścisłej (strefa ekspozycji),
- strefa „K” ochrony i kształtowania krajobrazu wiejskiego,
- strefa kształtowania krajobrazu podmiejskiego - obejmująca zespół zabudowy i tereny otwarte wokół dużej i małej „Dębiny”¹³.

8.2. Dziedzictwo duchowe

Dla zrozumienia lokalnej tradycji konieczna jest znajomość tworzących ją wyznań, religii i związanych z nimi duchowości. Kultura religijna jest szczególnym wyróżnikiem regionu Podkarpacia. Składają się na nią religia rzymskokatolicka, grekokatolicka, prawosławna, protestancka (Luteranie, Kalwini, Arianie) i żydowska (kultura żydowska).

Na analizowanym obszarze przeważającym było wyznanie rzymskokatolickie, które intensywnie oddziaływało na kulturę duchową mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne. W dokumentach czternastowiecznych, wieś Krościenko Wyżne określana królewską, nosi pierwotną nazwę Krosken. Zachowana księga sądowa z 1408 r. przybliży różne wydarzenia z życia mieszkańców, a także na przestrzeni czasu ukazuje ewolucyjne przekształcanie się nazwy wsi, która w wymowie języka niemieckiego w 1508 r. brzmiała Croszczyenko. Przypuszcza się, że pierwsi osiedleńcy wybudowali skromny drewniany kościółek, jeszcze przed utworzeniem diecezji przemyskiej (1375r.), a po jego spaleni podczas najazdu węgierskiego (1474 r.), wybudowano następny pod wezwaniem

¹³ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne

św. Marcina, z fundacji króla Zygmunta Starego. Z pierwotnym kościołem Krościenka, miejscowa historia wiąże pierwszego znanego plebana (proboszcza) o imieniu Jakub, którego pierwszy biskup przemyski Eryk Winsen powołał w 1386 r. na kanonika utworzonej kapituły katedralnej w Przemyślu. Życie dworskie w Krościenku wtopione było w działalność miejscowej wspólnoty kościelno-parafialnej, która wspólnymi ofiarami i pracą w 1910 r. ukończyła budowę nowej, murowanej świątyni parafialnej. W Krościenku Wyżnym historia dopisywana jest ciągłą troską o świątynię parafialną, która utrzymywana jest z pedantyczną starannością i smakiem. Nade wszystko zaś, kontynuowane jest solidne duszpasterstwo, by wiara ojców żywą była i pogłębiała ducha chrześcijańskiego wiernych¹⁴.

Ogółem w Gminie Krościenko Wyżne zlokalizowane są 2 kościoły i 2 cmentarze rzymskokatolickie.

Dziedzictwo duchowe to jednak nie tylko świątynie czy cmentarze, ale również nie mniej istotna tradycja mówiona, ogromne bogactwo treści niosą też pieśni śpiewane w tutejszych kościołach. Do dziedzictwa duchowego należy zaliczyć także zwyczaje i obyczaje lokalne, należące ściśle do „małych ojczyzn”.

Do dnia dzisiejszego w Gminie Krościenko Wyżne kultywowane są stare zwyczaje i obrzędy.

W Gminie Krościenko Wyżne funkcjonują 2 parafie rzymskokatolickie. Przy w parafiach tych działają wspólnoty, organizacje i instytucje zasłużone dla kształtowania nowych wymiarów duchowości, religijności i kultury lokalnej.

8.3. Dziedzictwo społeczne

Gmina Krościenko Wyżne ma swój wkład w dorobek krajowej kultury. Świadczyć mogą o tym tak wybitne postacie w swych dziedzinach, które miały/mają związek z gminą, jak np.:

Imię i nazwisko	Działalność
Sztuka	
Aleksander Fredro	Komediopisarz
Dawid Podkul	Malarstwo, rysunek, grafika
Grzegorz Tomkiewicz	Rzeźba, malarstwo
Krystyna Póchlópek	Haft, filcowanie, koronkarstwo czy szydełkowanie
Ludwik Jabłonowski	Poeta
Łukasz Podkul	Rzeźba
Nina Rostkowska	Malarstwo, ceramika
Tadeusz Marszałek	Malarstwo

Źródło: http://www.lgdleader.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=70&Itemid=181&limitstart=5

¹⁴ <http://adonai.pl/turystyka/?id=71>

8.4. Instytucje kultury

Życie kulturalne mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne organizują lokalne instytucje kultury, tj.:

Instytucja	Podstawy prawne	Zadania statutowe	Zasoby lokalowe	Zasoby sprzętowe i wyposażenie	Zasoby ludzkie (stanowiska i liczba osób zatrudnionych)								
Gminna Biblioteka Publiczna w Krościenku Wyżnym i Filia w Pustynach	Podstawę prawną działalności placówki stanowią: <ul style="list-style-type: none">– ustawa o bibliotekach,– ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,– ustawa o samorządzie gminnym,– statut Gminnej Biblioteki Publicznej	Zadania statutowe jednostki obejmują m. in.: <ul style="list-style-type: none">– gromadzenie, opracowanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych;– tworzenie i udostępnianie własnych katalogowych baz danych;– udostępnianie zbiorów bibliotecznych;– prowadzenie działalności informacyjnej, popularyzatorskiej;– zachęcanie mieszkańców gminy Krościenko Wyżne do czytelnictwa;– prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, wydawniczej, edukacyjnej;– organizowanie imprez popularyzujących wiedzę, kulturę, książkę, czytelnictwo. Biblioteka może uczestniczyć w: <ul style="list-style-type: none">– promocji Gminy Krościenko Wyżne;– organizowaniu imprez kulturalnych;– współpracy z instytucjami kultury, władzami samorządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami i organizacjami społecznymi.	<p>Gminna Biblioteka Publiczna mieści się w Domu Parafialnym w Krościenku Wyżnym. Podstawowym problemem biblioteki jest niewielki metraż wypożyczalni. W pomieszczeniu o powierzchni 46 m² mieści się księgozbiór liczący prawie 13 tys. książek, kącik czytelniczy oraz funkcjonująca od 2005 roku - Czytelnia Internetowa lkonk@. W 1998 r utworzona została filia w Pustynach. Od 2002r. biblioteka w Krościenku Wyżnym jest samodzielną jednostką organizacyjną gminy, zorganizowaną w formie instytucji kultury¹⁵. Poniższe zestawienie prezentuje dane statystyczne dotyczące Gminnej Biblioteki Publicznej w Krościenku Wyżnym.</p> <table border="1"><thead><tr><th></th><th>2013</th></tr></thead><tbody><tr><td>Biblioteki i filie</td><td>2</td></tr><tr><td>Czytelniczy w bibliotekach publicznych</td><td>843</td></tr><tr><td>Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach</td><td>18</td></tr></tbody></table> <p>Źródło: http://rzeszow.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_podkarpackie/portrety_gmin/kro%C5%9Bnienski/kro_%C5%9Bcienko_wyzne.pdf</p>		2013	Biblioteki i filie	2	Czytelniczy w bibliotekach publicznych	843	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	18	<p>Na wyposażenie placówki składają się:</p> <ul style="list-style-type: none">– komputery,– drukarki,– kserokopiarki– skanery,– projektor.– bezpłatny dostęp do Internetu w każdej placówce.	Jednostka zatrudnia 4 osoby: <ul style="list-style-type: none">– na stanowiskach bibliotecznych,2– dyrektor,– główny księgowy,
	2013												
Biblioteki i filie	2												
Czytelniczy w bibliotekach publicznych	843												
Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	18												

15 <http://www.kroscienkowyzne.pl/?c=mdTresc-cmPokaz-341>

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

<p>Izba Muzealna ul. Brzozowska 2 Krościenko Wyżne</p>	<p>Izba Muzealna w Krościenku Wyżnym została utworzona w 1993 r. przez tutejsze Koło Gospodyń Wiejskich Krościenko Wyżne.</p>	<p>Izba Muzealna mieści się w budynku dawnej organistówki w Krościenku Wyżnym. Jest to budynek o powierzchni użytkowej 74,16 m², który w układzie funkcjonalnym mieści następujące pomieszczenia: 2 izby, korytarz, komora. Budynek o konstrukcji drewnianej.</p>	<p>Wśród eksponatów znajdują się m.in. meble, makiety strojów ludowych, sprzęt kuchenny, warsztaty: tkacki i szewski, narzędzia do obróbki lnu, przędzenia, prania, prasowania, dokumenty i sprzęt szkolny, dawne zdjęcia, czasopisma, a także figurki, obrazy, sprzęt liturgiczny i księgozbiór ze starego kościoła pochodzącego z 1450 r., a nielegalnie rozebranego w 1911 r. oraz ciężki sprzęt gospodarski.</p> <p>Prezentowane eksponaty pochodzą wyłącznie z Krościenka Wyżnego.</p> <p>Izba jest częścią Transgranicznego Szlaku Rowerowego „Beskidzkie Muzea”, który łączy około 20 placówek muzealnych w miejscowościach przy granicy polsko-słowackiej.</p>	<p>Opiekunka izby.</p>
---	---	--	--	------------------------

Biblioteki oraz działające na terenie gminy stowarzyszenia wiele wnoszą dla ożywienia i rozwoju kultury. Corocznie powiększane księgozbiory biblioteczne zachęcają do czytelnictwa, szczególnie młodzież szkolną, dla której organizowane są różne imprezy i konkursy.

Imprezy cykliczne:

- Koncert kolęd;
- Zabawa opłatkowa;
- Festiwal piosenki Harcerskiej;
- Święto Polskiej Niezapominajki;
- Dzień Seniora;
- Koncert Pieśni Patriotycznej;
- Turniej wiedzy o książce – Gminna Biblioteka Publiczna w Krościenku Wyżnym;
- Gry, zabawy i zawody sportowe z okazji Dnia Dziecka – Dzień Sportu;
- Turniej Dzikich Drużyn w Piłce Nożnej;
- Dzień Książki, Wakacje z biblioteką,
- Koncert w Altanie - Gminna Orkiestra Dęta;
- Dożynki Gminne – Krościenko Wyżne, Pustyny;
- Koncert „Złote serce”
- Ogólnopolski Bieg „Pożegnanie Lata” oraz biegi dla dzieci i młodzieży¹⁶.

Na terenie gminy działają organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Kulturalne „Dębina”, Koła Gospodyń Wiejskich i Ochotnicze Straże Pożarne, a ich działalność cieszy się uznaniem lokalnego społeczeństwa, są to:

Organizacje pozarządowe

- *Stowarzyszenie Kulturalne „Dębina”*

W życiu kulturalnym gminy zaznacza swą obecność Stowarzyszenie Kulturalne „Dębina”, wydając m.in. swoją gazetę, która cieszy się dużym zainteresowaniem mieszkańców.

Źródło: <http://www.debina.webd.pl/pismo.html>

Atrakcyjną formą działalności stowarzyszenia są wycieczki. Ponadto organizacja może się pochwalić kilkoma interesującymi przedsięwzięciami wydawniczymi. Nakładem „Dębiny” ukazały się tomiki wierszy: „Dębowa Dolina” Stanisława Szmyda (2001 r.) i „Liputowa Droga” Jana Szelca (2004 r.). Obydwaj autorzy pochodzą z Krościenka Wyżnego. Jednak największym powodzeniem cieszą się zeszyty kulinarne „Przepisy Pani Luśki”, prezentujące wypróbowane przepisy Eleonory Karaś, najbardziej znanej kucharki z Krościenka Wyżnego, która od 2000 r. publikuje swoje kulinarne propozycje w miesięczniku „Dębina”. Do tej pory wydano 9 zeszytów z przepisami.

¹⁶ http://www.lgdleader.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=266&Itemid=183

Źródło: <http://www.debina.webd.pl/przepisy.html>

Innym, interesującym przedsięwzięciem były organizowane dwukrotnie (w latach 2003 i 2004) przeglądy twórczości amatorskiej mieszkańców gminy. Zgromadzone prace artystyczne (obrazy, rzeźby, hafty) eksponowano na wystawach w Domu Parafialnym. Stowarzyszenie było też współorganizatorem wystawy „Śladami wiary naszych ojców” (2000 r.) oraz wystaw twórczości Tadeusza Marszałka i Edwarda Marszałka (2000 r.)¹⁷.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują następujące organizacje:

- *Ochotnicza Straż Pożarna w Krościenku Wyżnym,*
- *Ochotnicza Straż Pożarna w Pustynach,*
- *Koło Gospodyń Wiejskich w Krościenku Wyżnym,*
- *Koło Gospodyń w Pustynach,*
- *Klub Sportowy „Wisłok” Krościenko Wyżne,*
- *Klub Sportowy „Orzeł” Pustyny,*
- *Stowarzyszenie „Zdrowie i Natura”,*
- *Stowarzyszenie Aktywnej Promocji Sportu i Kultury „Apsik”,*
- *Szczep harcerski im. Stanisława Filara.*

¹⁷ <http://www.kroscienkowyzne.pl/?c=mdTresc-cmPokaz-318>

9. Potencjał turystyczny

Potencjał turystyczny Gminy Krościenko Wyżne tworzą jej walory przyrodnicze, infrastruktura turystyczna (baza noclegowa, obiekty kultury, szlaki turystyczne, baza gastronomiczna, punkty handlowe) oraz dostępność komunikacyjna.

Walory przyrodnicze

Gmina Krościenko Wyżne należy do miejsc o szczególnych walorach przyrodniczych. Szczególnym bogactwem jest tu właśnie przyroda i urocze krajobrazy. Walory i osobliwości przyrodnicze pozwalają sprostać wszelkim gustom i oczekiwaniom odwiedzających.

Ze względu na unikalne cechy walory krajobrazowe i przyrodnicze zostały w części objęte ochroną poprzez następujące formy:

- **obszary objęte programem Natura 2000:**
 - Łąki w Komborni;
 - Wisłok Środkowy z Dopływami.
- **pomniki przyrody:**

Na terenie Gminy Krościenko Wyżne znajdują się pomniki przyrody ożywionej w postaci 12 drzew (9 dębów szypułkowych, 1 lipa drobnolistna, 1 wiąz górski i 1 wiąz polny) – wśród nich dąb Wincenty, dąb Aleksander, dąb Jan.

Walory antropogeniczne (kulturowe)

Dziedzictwo kulturowe jest ściśle powiązane z aktywnością turystyczną, przyciąga bowiem coraz liczniejsze rzesze turystów (współcześnie obserwuje się fascynację obiektami historycznymi i podążanie śladami dziedzictwa kulturowego), a sama turystyka często skupia się na dziedzictwie kulturowym jako swoim produkcie.

Elementami dziedzictwa kulturowego, które w największym stopniu wpływają na stopień atrakcyjności, Gminy Krościenko Wyżne i są celem ruchu turystycznego są dwór i oficyna dworska oraz kościół parafialny pw. Św. Marcina w Krościenku Wyżnym.

Infrastruktura turystyczna

- **baza noclegowa** – na terenie gminy brak jest obiektów noclegowych.
„Dwór Krościenko Wyżne” organizuje imprezy okolicznościowe w ofercie dla zainteresowanych pokoje gościnne.
- **baza gastronomiczna:**
 - ✓ **Pizzeria - Soprano**
 - ✓ **Tawerna – Bar** Krościenko Wyżne,
 - ✓ **Cukiernia - W-Zetka** Krościenko Wyżne,
 - ✓ **Cukiernia - "Santos"** Krościenko Wyżne.
- **obiekty sportowe i rekreacyjne:**

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji (GOSiR)

Źródło: <http://www.kroscienkowyzne.pl/?c=mdTresc-cmPokaz-193>

GOSiR zarządza majątkiem gminnym w skład którego wchodzi:

- nowoczesny budynek ul. Sportowa 17 przystosowany do organizacji imprez o charakterze masowym,
 - Stadion Sportowy przy ul. Sportowej,
 - plac zabaw w Krościenku Wyżnym ul. Szkolna,
 - plac zabaw w Krościenku Wyżnym ul. Mostowa,
 - plac zabaw w Krościenku Wyżnym ul. Grunwaldzka,
 - plac zabaw w Pustynach ul. Kościelna.
- **kluby sportowe:**
 - ✓ GKS "Wisłok" Krościenko Wyżne

Krościenko Wyżne przylegające niemal do Krosna, nigdy nie miało stadionu sportowego, a co za tym idzie klubu i sekcji piłkarskiej. W kwietniu 1991 roku wybrano Społeczny Komitet Budowy Stadionu. Z marszu zabrano się do budowy stadionu i budynku klubowego. Zaangażowanie i poświęcenie mieszkańców było ogromne. Kiedy budowa była już wysoko zaawansowana postanowiono powołać Ludowy Zespół Sportowy oraz sekcję piłki nożnej. Na wiosnę 1993 roku rozpoczął się nabór młodzieży do sekcji piłki nożnej¹⁸.

- ✓ LKS "Orzeł" Pustyny

Początki działalności Ludowego Zespołu Sportowego w Pustynach przypadają na rok 1949. Drużyna z Pustyn grała w klasie „C”, bo od niej zaczynały wszystkie początkujące zespoły. Po trzech sezonach rozgrywek zespół uległ rozwiązaniu ze względu na powołanie wielu zawodników do odbywania służby wojskowej oraz wyjazdy w związku z nakazami pracy. Po trzynastoletniej przerwie w 1965 roku reaktywowano działalność pustyńskiego LZS-u. Po pięciu sezonach drużyna ponownie rozpadła się, a znaczna część zawodników przeszła do LZS-u w Zalesiu, i znowu w 1987 roku po raz trzeci reaktywowano klub, tym razem był to LZS „Błyskawica”. W 1999 roku klub został zarejestrowany w Sądzie rejonowym w Krośnie pod nazwą Ludowy Klub Sportowy „Orzeł” Pustyny. W roku 2000 po rundzie jesiennej drużyna zajmowała 1 miejsce zdobywając 30 pkt. W latach 2002-2003 drużyna LKS „Orzeł” Pustyny brała udział w turniejach halowych jak i letnich, plasując się na różnych pozycjach. Dorobek rywalizacji w różnych imprezach organizowanych na własnym terenie jak i w Gminie można zobaczyć w świetlicy Klubu w postaci pucharów i pamiątkowych dyplomów¹⁹.

¹⁸ <http://wislokkw.futbolowo.pl/menu,2,o-klubie.html>

¹⁹ <http://orzelpustyny.futbolowo.pl/menu,2,17,historia-klubu.html>

10. Potencjał instytucjonalny

10.1. Władze i administracja i ich zasoby

Gmina Krościenko Wyżne jest jednostką samorządu terytorialnego powołaną do organizacji życia publicznego na swoim terytorium. Status samorządu gminnego reguluje w Polsce ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1515), na podstawie której gmina posiada osobowość prawną.

Podstawę prawną funkcjonowania Wnioskodawcy stanowią też:

- Konstytucja RP – rozdział VII Samorząd Terytorialny,
- Ustawa z 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa²⁰,
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²¹.

Organami Gminy są Rada Gminy i Wójt Gminy Krościenko Wyżne. Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym gminy rozstrzygającym we wszystkich sprawach istotnych dla gminy, z wyjątkiem spraw rozstrzyganych w drodze referendum lokalnego. Rada składa się z 15 radnych wybranych przez mieszkańców gminy, w wyborach powszechnych. Rada rozpatruje na sesjach i rozstrzyga w drodze uchwał wszelkie sprawy należące do jej właściwości. W celu wykonywania swoich zadań Rada powołuje stałe i doraźne komisje, określa ich skład osobowy i przedmiot działania. Rada powołuje następujące komisje:

- Komisja Rewizyjna,
- Komisja Oświaty, Kultury i Spraw Obywatelskich,
- Komisja Rozwoju Gospodarczego, Rolnictwa i Ochrony Środowiska,
- Komisja Budżetu i Finansów.

Organem wykonawczym Gminy jest Wójt. Do zakresu zadań Wójta należy w szczególności:

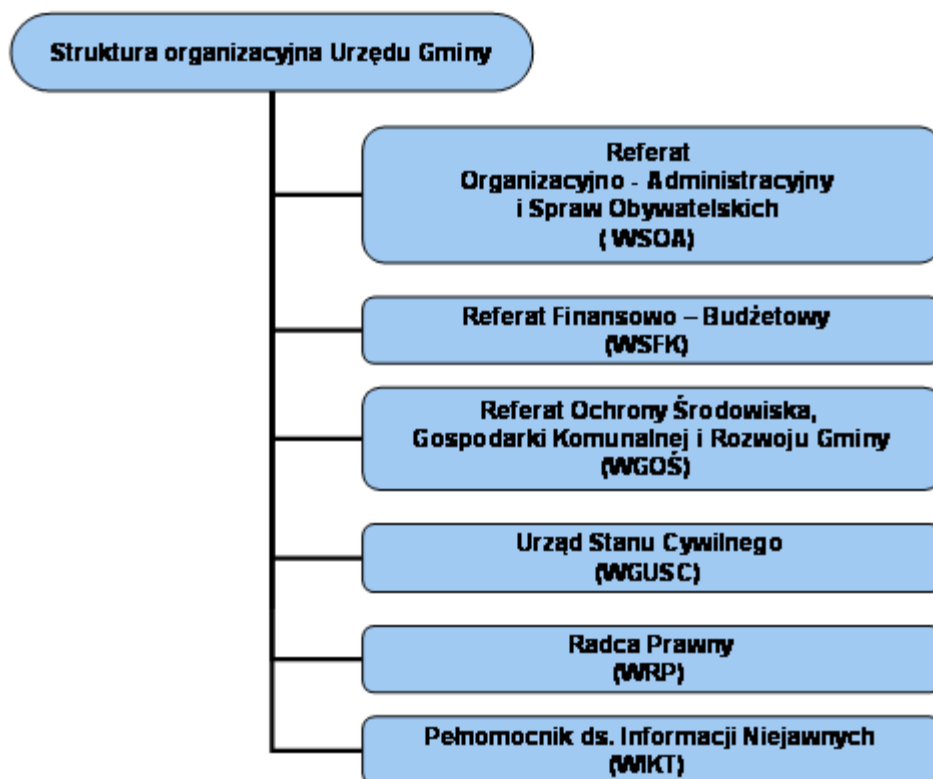
- 1) reprezentowanie Gminy na zewnątrz,
- 2) kierowanie bieżącymi sprawami Gminy,
- 3) podejmowanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy i wyznaczanie innych osób do podejmowania tych czynności,
- 4) wykonywanie uprawnień zwierzchnika służbowego wobec wszystkich pracowników Urzędu,
- 5) zapewnianie przestrzegania prawa przez wszystkie referaty i stanowiska pracy,
- 6) okresowe zwoływanie narad z udziałem Zastępcy Wójta, Sekretarza, Skarbnika oraz pracowników zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach pracy w celu uzgadniania współdziałania i realizacji zadań,
- 7) rozstrzygnięcie sporów w zakresie dotyczącym podziału zadań,
- 8) udzielanie odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych,
- 9) upoważnianie pracowników Urzędu do wydawania w jego imieniu decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej,
- 10) przyjmowanie oświadczeń o stanie majątkowym od Zastępcy Wójta, Sekretarza i Skarbnika oraz pracowników Urzędu, upoważnionych przez Wójta do wydawania w jego imieniu decyzji administracyjnych,
- 11) ogólny nadzór nad wykonywaniem przez pracowników Urzędu czynności kancelaryjnych i stosowania przepisów - Kodeksu Postępowania Administracyjnego,
- 12) podejmowanie czynności związanych z bezpośrednim zagrożeniem interesu publicznego,
- 13) wykonywanie innych zadań zastrzeżonych do kompetencji Wójta przepisami prawa.

²⁰Dz. U. z 1998 r. Nr 96, poz. 603 z późn. zm.

²¹ Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.

Dla zapewnienia właściwego funkcjonowania Urzędu i należytej obsługi obywateli ustanowiono następującą strukturę organizacyjną.

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Liczba pracowników Urzędu Gminy Krościenko Wyżne na dzień 31.12.2014 r. wyniosła **23 osoby**. Struktura wykształcenia pracowników Urzędu jest następująca:

Wyszczególnianie stanowisk pracy	Wykształcenie wyższe	Wykształcenie średnie	Wykształcenie zasadnicze zawodowe	Wykształcenie podstawowe
Przedstawiciele władz publicznych	1			
Kierownicy referatów	3			
Inspektorzy	6			
Podinspektor		6		
Referent	3			
Pracownicy gospodarczy		1	1	
Pomoc administracyjna	1			
Animator sportu	1			
Razem	15	7	1	0

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Pracownicy Urzędu Gminy są zobowiązani do podnoszenia swoich kompetencji poprzez wszelkie kursy i szkolenia poprawiające kwalifikacje urzędników. Pracownicy Urzędu Gminy uczestniczą w obowiązkowych szkoleniach dotyczących m.in. zakresu KPA, instrukcji kancelaryjnej oraz etyki. Dodatkowo niektórzy z nich indywidualnie podejmuje studia zarówno licencjackie, magisterskie jak i podyplomowe.

Budynek Urzędu Gminy Krościenko Wyżne o powierzchni użytkowej 825,88m² jest odpowiedni do potrzeb, funkcjonalny i właściwie wyposażony. Dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych i odpowiada obowiązującym przepisom prawa powszechnego, wydanym w ich delegacji normom oraz normom przyjętym dobrowolnie (w obszarze przeznaczonym do bezpośredniej obsługi klienta).

e-Urząd

Obecne potrzeby w zakresie elektronicznych form kontaktu z urzędami są prawdopodobnie wynikiem przyzwyczajania się i stopniowej akceptacji elektronicznego kontaktu w sprawach urzędowych. Wraz z wchodzeniem w dorosłość nowych pokoleń, dla których Internet jest naturalnym środowiskiem komunikowania się, proces ten będzie przyspieszał. Istnieje oczywiście możliwość wpływania na tempo procesu akceptacji poprzez odpowiednie kampanie informacyjne i promocyjne.

Urząd Gminy czerpie informacje na temat oceny sprawności i kompetencji obsługi interesantów głównie z wyników ankiet, które są przeprowadzane wśród mieszkańców. Również podziękowania i oczekiwania interesantów kierowane bezpośrednio do pracowników, kierowników referatów czy Wójta mogą stanowić źródło informacji na temat funkcjonowania Urzędu. Ponadto sam Urząd wykonuje liczne analizy pod kątem ilości załatwionych spraw i przyjmowanych wniosków, co pozwala na stworzenie statystyki oraz wprowadzanie ulepszeń w zakresie funkcjonowania Urzędu. Każda uwaga, spostrzeżenie, jest analizowana i o ile to możliwe Urząd stara się uwzględnić to w pracy.

10.2. Inne podmioty instytucjonalne działające w gminie

Jednostkami budżetowymi działającymi w Gminie Krościenko Wyżne są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Publiczna Szkoła Podstawowa,
- Samodzielny Publiczny Gminny ZOZ,
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Samorządowe Przedszkole,
- Publiczne Gimnazjum.

10.3. Inne działania prorozwojowe i ich skuteczność

Dokumenty strategiczne tworzone przez jednostki samorządu terytorialnego definiują wizję przyszłości, pozwalają określić cele na nadchodzące lata oraz zaplanować działania podejmowane dla ich osiągnięcia. Posiadanie dobrze opracowanej strategii oraz towarzyszących jej planów rozwoju staje się niezbędnym warunkiem ubiegania się o środki dostępne w ramach funduszy europejskich. Wnikliwie opracowana i konsekwentnie wdrażana strategia rozwoju stanowią jeden z elementów przyciągających inwestorów, dla których stabilna wizja rozwoju miejsca, w którym działają lub zamierzają działać jest bardzo istotnym czynnikiem w planowaniu inwestycji. Poniższe zestawienie prezentuje dokumenty strategiczne obowiązujące w Gminie Krościenko Wyżne.

Dokumenty strategiczne Gminy Krościenko Wyżne:

- Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego,
- Plan Odnowy Miejscowości.

11. Gospodarka i struktura gospodarki

11.1. Struktura podmiotowa i potencjał gospodarki

W Gminie Krościenko Wyżne działalność prowadzi 494 podmioty gospodarcze (dane GUS według stanu na koniec 2014 roku), z czego ponad 98% swoją działalność prowadzi w sektorze prywatnym. Charakterystykę podmiotów gospodarki narodowej według sektorów własności i rodzajów charakteryzuje poniższa tabela.

Tabela 41. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własności i rodzajów

Jednostka terytorialna	Sektor własności	Rodzaje	Rok	Wartość
Gmina Krościenko Wyżne	Sektor publiczny	Ogółem	2014	9
		Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego		6
	Sektor prywatny	Ogółem		485
		Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą		440
		Spółki handlowe		13
		Stowarzyszenia i organizacje społeczne		11

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

W strukturze podmiotów gospodarczych według rodzaju prowadzonej działalności przeważają podmioty prowadzące pozostałą działalność (342). 151 podmiotów działa w zakresie przemysłu i budownictwa, a 1 w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie.

Wskaźnik liczebności firm (dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Krościenko Wyżne oraz liczba jednostek nowo zarejestrowanych na 10 000 ludności mają wartość wyższą od notowanej w jednostkach porównywalnych.

Tabela 42. Podmioty gospodarcze: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan na koniec 2014 r.).

Jednostka terytorialna	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności.
Gmina Krościenko Wyżne	12,7	94
Woj. Podkarpackie – (gminy wiejskie)	7,3	57
Polska – (gminy wiejskie)	9,3	73

Źródło: GUS, Bank danych lokalnych

Tabela 43. Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości (stan na koniec 2013 r.)

Jednostka terytorialna	Według klas wielkości - o liczbie pracujących					
	Ogółem	0 - 9	10 - 49	50 - 249	250 - 999	1000 i więcej
Gmina Krościenko Wyżne	494	480	13	1	0	0

Źródło: GUS, Bank danych lokalnych

W strukturze podmiotów gospodarczych według klas wielkości w Gminie Krościenko Wyżne dominują mikroprzedsiębiorstwa i stanowią one ponad 97%, następnie przedsiębiorstwa małe blisko 3%. Na terenie Gminy Krościenko Wyżne działalność prowadzi tylko 1 przedsiębiorstwo średnie.

11.2. Struktura rodzajowa gospodarki

Do najczęściej stosowanych mierników struktury rodzajowej gospodarki należy struktura zatrudnienia, która według dostępnych danych GUS w województwie podkarpackim w latach 2010-2013 prezentowała się następująco:

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Tabela 44. Pracujący według sekcji PKD w latach 2010-2013 na Podkarpaciu

Sekcja wg PKD	ROK			
	2010	2011	2012	2013
Ogółem	781765	794727	784946	792771
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, rybactwo	259524	259764	259769	259686
Przemysł i budownictwo	191735	196744	189243	192221
Handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie	140683	145436	138975	138789
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości	15549	15754	15217	15746
Pozostałe usługi	174274	177029	181742	186329

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Specyfiką Gminy Krościenko Wyżne jest duża liczba podmiotów zatrudniających do 9 osób (mikroprzedsiębiorstw), 13 podmiotów zatrudnia od 10 do 49 osób. Na terenie Gminy Krościenko Wyżne jest 1 podmiot gospodarczy zatrudniający powyżej 50 osób.

Poniżej zaprezentowane dane przedstawiają dynamikę podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy Krościenko Wyżne w latach 2007-2011 według sekcji PKD 2004 i PKD 2007 oraz w roku 2012, 2013 i 2014 (na tle jednostek porównywalnych).

Tabela 45. Podmioty wg sekcji PKD 2004 i PKD 2007

Sekcje PKD	PKD 2004			Sekcje PKD	PKD 2007		
	ROK				ROK		
	2007	2008	2009		2009	2010	2011
A	3	3	3	A	4	3	3
B	1	1	1	B	0	0	0
C	0	0	0	C	74	72	77
D	87	85	77	D	0	0	0
E	0	0	0	E	0	0	0
F	52	63	58	F	60	69	76
G	143	146	142	G	136	143	138
H	9	9	9	H	37	37	37
I	38	38	36	I	9	7	7
J	11	15	12	J	6	9	10
K	40	43	45	K	12	10	8
L	4	4	4	L	3	4	4
M	7	7	8	M	25	25	27
N	20	21	24	N	9	8	9
O	27	28	28	O	4	4	4
P	0	0	0	P	8	6	6
Q	0	0	0	Q	24	26	27
ogółem	442	463	447	R	11	13	15
				S i T	25	31	34
				U	0	0	0
				ogółem	442	463	447

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Tabela 46. Liczba podmiotów gospodarczych według sekcji w 2012 i 2013 roku

Podmioty gospodarcze według sekcji	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SiT	U
2012 rok																				
Gmina Krościenko Wyżne	2	0	76	0	0	75	134	36	7	10	8	5	30	12	4	8	27	15	36	0
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	2 184	111	5 920	44	195	8 110	12 866	3 894	1 457	704	1 087	335	2 323	733	1 074	2 174	1 632	1 241	3 341	0
Polska (gminy wiejskie)	46 315	1 318	83 792	1 073	3 634	121 227	201 624	52 345	25 303	10 908	17 597	12 999	40 596	15 928	13 644	26 784	27 313	14 447	44 329	1
2013 rok																				
Gmina Krościenko Wyżne	2	0	80	0	0	72	129	36	8	9	10	6	31	15	4	7	28	16	33	0
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	2 198	115	6 150	58	204	8 509	13 025	3 973	1 514	763	1 086	348	2 502	893	1 078	2 230	1 732	1 278	3 514	0
Polska (gminy wiejskie)	45 913	1 393	86 413	1 413	3 916	12 5991	206 648	53 429	25 948	12 047	18 092	13 669	44 140	18 198	13 696	27 756	29 270	15 024	46 760	1
2014 rok																				
Gmina Krościenko Wyżne	1	0	76	0	0	73	130	39	8	10	9	6	32	14	4	8	31	17	34	0
Województwo podkarpackie (gminy wiejskie)	2 022	110	6 267	58	212	8 556	12 979	4 028	1 540	826	1 057	359	2 654	1 018	1 074	2 249	1 812	1 315	3 514	0
Polska (gminy wiejskie)	37 768	1 469	89 385	1 505	4 028	129 111	209 767	55 052	26 427	12 813	17 800	14 463	47 351	20 165	13 670	28 223	31 110	15 473	46 760	0

Źródło: dane GUS, Bank Danych Lokalnych

Legenda:

Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo

Sekcja B – Górnictwo i wydobywanie

Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe

Sekcja D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

Sekcja F – Budownictwo

Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa

Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

Sekcja J – Informacja i komunikacja

Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa

Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne

Sekcja P – Edukacja

Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją

Sekcja S – Pozostała działalność usługowa

Sekcja T – Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Sekcja U – Organizacje i zespoły eksterytorialne

11.3. Informacje o wybranych sekcjach i segmentach gospodarki

11.3.1. Działalność produkcyjna

Do większych zakładów produkcyjnych funkcjonujących na terenie gminy należą:

– **Firma WALTER**

Firma WALTER powstała w 1992 roku. Od początku swojej działalności produkuje maszyny do obróbki drewna, maszyny stolarskie. Siedziba firmy znajduje się w miejscowości Pustyna. W chwili obecnej jest jednym z największych przedsiębiorstw w tej części polski produkujących maszyny tartaczne. Dynamiczny rozwój firmy oraz ciągła modernizacja technologii wytwarzania, pozwoliła na poszerzenie obszaru działalności, dzięki czemu od 2007 roku również produkuje piły tarczowe, trakowe oraz rury wentylacyjne spiro.

Wśród wyrobów Firmy WALTER znajdują się m.in.: linie produkcyjne, traki tarczowe, wielopiły, formatówki, pilarki tarczowe, ostrzałki do pił, rozwieraki do pił, obrzynarki, odciąg trocin, piły tarczowe, gatrowe, taśmowe oraz wiele innych maszyn, a także oprzyrządowanie i akcesoria do nich. Oprócz produkcji maszyn zajmuje się także handlem maszynami i akcesoriami dla przemysłu drzewnego.

Eksportuje swoje produkty na Słowację, Węgry, Białoruś, Ukrainę i Rosję.²²

– **PELMET**

Firma Pelmet jest aktualnie spółką jawną, istniejącą na rynku od 1992 r. od wielu lat specjalizuje się w produkcji obudów, fundamentów i złącz elektrycznych n/n dla potrzeb energetyki. Jednocześnie firma rozwija drugą gałąź działalności tj. produkcję elementów metalowych, form wtryskowych, przyrządów, wykrojników oraz elementów giętych i spawanych, ciągle inwestując w nowe maszyny i urządzenia w tym sterowane CNC. Odbiorcą produktów jest przemysł motoryzacyjny, energetyczny (rozdzielnie N/n w obudowach z tworzywa termoutwardzalnego i blachy AL), oraz zagraniczni odbiorcy (konstrukcje stalowe).²³

– **Cukiernia SANTOS.**

W 1974 roku, czasie niezbyt sposobnym do wykazywania się przedsiębiorczością, pan Józef Bargieł założył w Krośnie cukiernię SANTOS. Mistrz wprowadzał do dekoracji mało jeszcze wówczas znane elementy z karmelu. W szarej rzeczywistości tamtych lat pojawiły się wyroby nie tylko smakowite, ale i niezmiernie apetyczne. Od tej pory zaczął się tryumfalny pochod firm, która od 1997 r. jest w ścisłej krajowej i światowej czołówce cukierników. Dobrze rozwijająca się cukiernia otrzymała nowy bodziec do rozwoju z chwilą przejęcia jej przez syna p. Józefa - Marka Bargieła, który w krótkim czasie doprowadził do szybkiego rozwoju i ugruntowania renomy firmy. Obecnie SANTOS wytwarza kilkadziesiąt gatunków ciast, lodów, pralin i tortów, które są w sprzedaży w jedenastu sklepach firmowych w Krośnie, Jaśle, Dębicy i Rzeszowie. W 2003 r. powstała nowoczesna Przetwórnia Owoców i Warzyw dająca wyroby dla własnych potrzeb firmy oraz dla rynku krajowego. Jej oferta obejmuje ponad 40 różnych wyrobów: nadzień do ciast, tortów, lodów deserów oraz owoców dekoracyjnych w tym m.in 8 rodzajów przetworów z jabłek, przetworów z agrestu, pomarańczy, malin, truskawek, wiśni moreli, czereśni, gruszek, jarzębiny, żurawiny, śliwki, anżeliki, dzikiej róży pozyskiwanej z własnej plantacji. Pracownicy firmy od lat zdobywają liczne tytuły, medale, nagrody i wyróżnienia²⁴.

11.3.2. Działalność budowlana

Działalność budowlana obejmuje szeroki wachlarz usług, m.in.:

- Usługi w zakresie wykonywania robót budowlanych (malowanie, wykładanie podłóg i ścian),
- Usługi w zakresie przygotowania terenu pod budowę (roboty ziemne, wykonywanie wkopów, rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych),

²² <http://www.walter24.pl/>

²³ <http://pelmet.com.pl/>

²⁴ <http://www.santos.pl/index.php?m=menu&t=mod&idmod=1>

- Usługi w zakresie wykonywania budynków i budowli (wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych, wykonywanie specjalistycznych robót budowlanych, budownictwo ogólne i inżynieria lądowa, wykonywanie robót budowlanych drogowych, budowa obiektów inżynierii wodnej wykonywanie pozostałych robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów inżynierskich),
- Usługi w zakresie wykonywania instalacji budowlanych (wykonywanie instalacji elektrycznych, wykonywanie robót budowlanych izolacyjnych, wykonywanie instalacji ciepłych, wodnych, wentylacyjnych i gazowych, wykonywanie instalacji centralnego ogrzewania i wentylacyjnych, wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych).

W sekcji budowlanej (F: Obiekty budowlane i roboty budowlane) według danych GUS na koniec 2014 roku działało 73 podmioty gospodarcze.

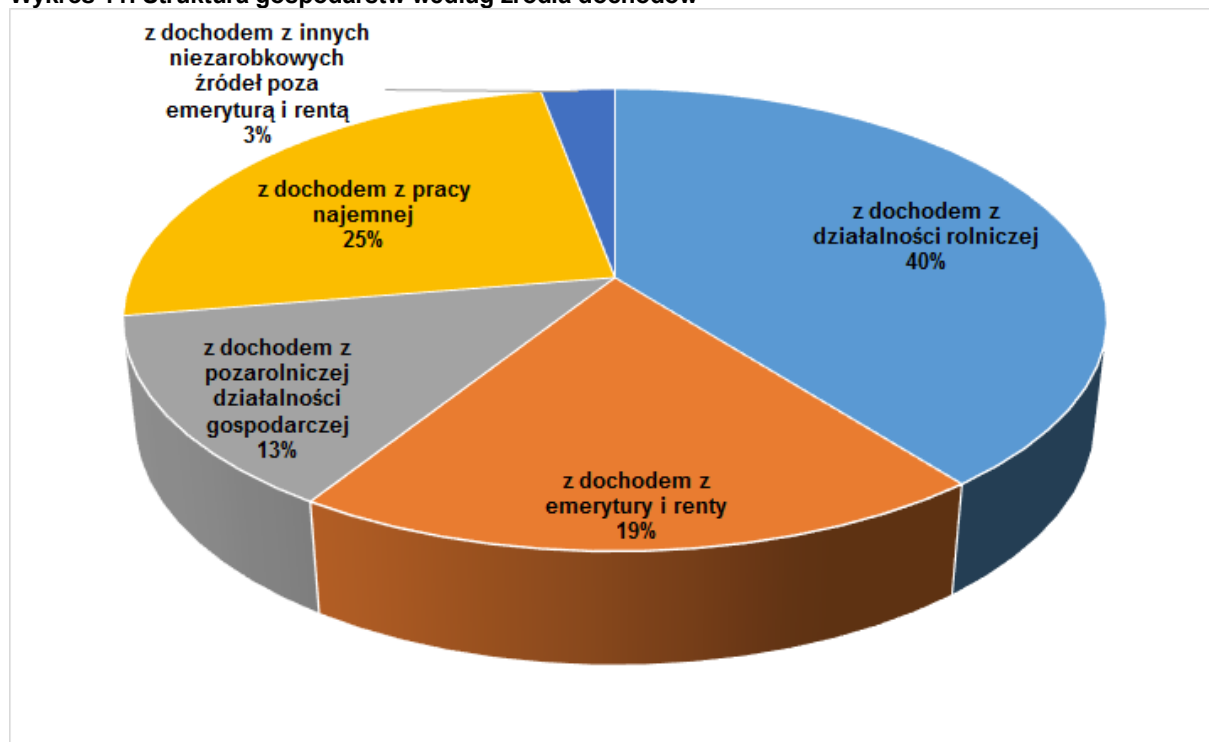
11.3.3. Rolnictwo

Gmina Krościenko Wyżne ma charakter rolniczy. Na przestrzeni ostatnich lat proces zmniejszenia się liczby ludności zamieszkującej obszary wiejskie i utrzymującej się z rolnictwa znacznie przyspieszył. Ludność wiejska utrzymuje się głównie z pracy najemnej, z rent i emerytur, czy turystyki wiejskiej, ostatnio popularnej. Zwiększa się też znaczenie terenów wiejskich jako miejsca zamieszkania ludności pracującej w miastach. A podejmowanie działalności pozarolniczej wspierane jest ze środków publicznych w ramach programów współfinansowanych przez UE.

Rolnictwo jest w dalszym ciągu ważną dziedziną gospodarki w Gminie Krościenko Wyżne. Obszar o zróżnicowanych warunkach produkcji rolniczej, cechuje się dużym rozdrobnieniem gospodarstw i dużym znaczeniem dochodów rolniczych oraz anachronicznie wysokim zatrudnieniem w rolnictwie.

W analizowanej Gminie Krościenko Wyżne zgodnie z zamieszczonym poniżej wykresem rolnictwo jest jednym ze źródeł utrzymania dla 40% gospodarstw domowych (dane Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku), podczas gdy w 2002 roku było ich 6%. Wbrew powszechnie panującym na obszarach wiejskich trendom w Gminie Krościenko Wyżne da się zauważyć wzrost udziału gospodarstw ze źródłem utrzymania z rolnictwa w ogóle gospodarstw rolnych w gminie (działalność rolnicza od 2004 roku wspierana jest w ramach programów współfinansowanych przez UE).

Wykres 11. Struktura gospodarstw według źródła dochodów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

Poniżej zamieszczony opis przedstawia charakterystykę warunków do prowadzenia działalności rolniczej w Gminie Krościenko Wyżne oraz samą prowadzoną na analizowanym obszarze działalność rolniczą.

Warunki glebowe

Gleby gminy należą do gleb górskich, wytworzonych na osadach rzecznych. Występują tu gleby biellicowe i pseudobiellicowe oraz brunatne kwaśne i wylugowane. W gminie występują gleby dobre, średniodobre i średnie klasy III i IV użytków rolnych o głębokim i dobrze wykształconym poziomie próchnicznym, zasobne w podstawowe składniki pokarmowe, o właściwym nawilgotnieniu. Udają się na nich wszystkie rośliny uprawne, a przy dobrym nawożeniu i właściwej agrotechnice dają dobre plony. Podmokłości stałe i okresowe na terenie gminy, zwłaszcza w części północnej za grzbietem góry Marynkowskiej występują na dnie doliny. Na starych tarasach akumulacyjnych poziom wody gruntowej występuje na głębokości od 40 cm do 250 cm w części południowej i środkowej. Na utworach wietrzlinowych poziom wody gruntowej występuje na głębokości od 100 cm do 800 cm. Wg oceny specjalistów gleb wymagających uregulowania stosunków wodnych w gminie jest: - 358 ha, tj. 34 % powierzchni gruntów ornych, - 50 ha, tj. 16 % powierzchni użytków zielonych. Użytki rolne stanowią w Gminie Krościenko Wyżne aż 83,5 % jej powierzchni, natomiast lasy zajmują znikomy obszar - 5 %. W południowej części gminy rozpościera się znacznej wielkości lotnisko na 106 ha tj. 6,5 % powierzchni gminy obecnie słabo użytkowane²⁵.

²⁵ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne

Poniżej zamieszczona tabela prezentuje charakterystykę gleb występujących w poszczególnych miejscowościach gminy.

Tabela 47. Powierzchnia użytków rolnych w Gminie Krościenko Wyżne z podziałem na klasy gleboznawcze

Miejscowość/ Klasa gleboznawcza	Grunty orne							Łąki i Pastwiska										
	RII	RIIIa	RIIIb	RIVa	RIVb	RV	RVI	ŁII	ŁIII	ŁIV	ŁV	ŁVI	PsI	PsII	PsIV	PsV	PsVI	
Krościenko Wyżne i Pustyny	1.9507	45.4129	157.7798	286.6070	206.3131	41.9425	3.0809	8.0431	80.7036	78.3451	6.1535	0.7051	0.2933	59.0699	188.7056	27.6033	2.9611	
Razem:	1.9507	45.4129	157.7798	286.6070	206.3131	41.9425	3.0809	8.0431	80.7036	78.3451	6.1535	0.7051	0.2933	59.0699	188.7056	27.6033	2.9611	

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

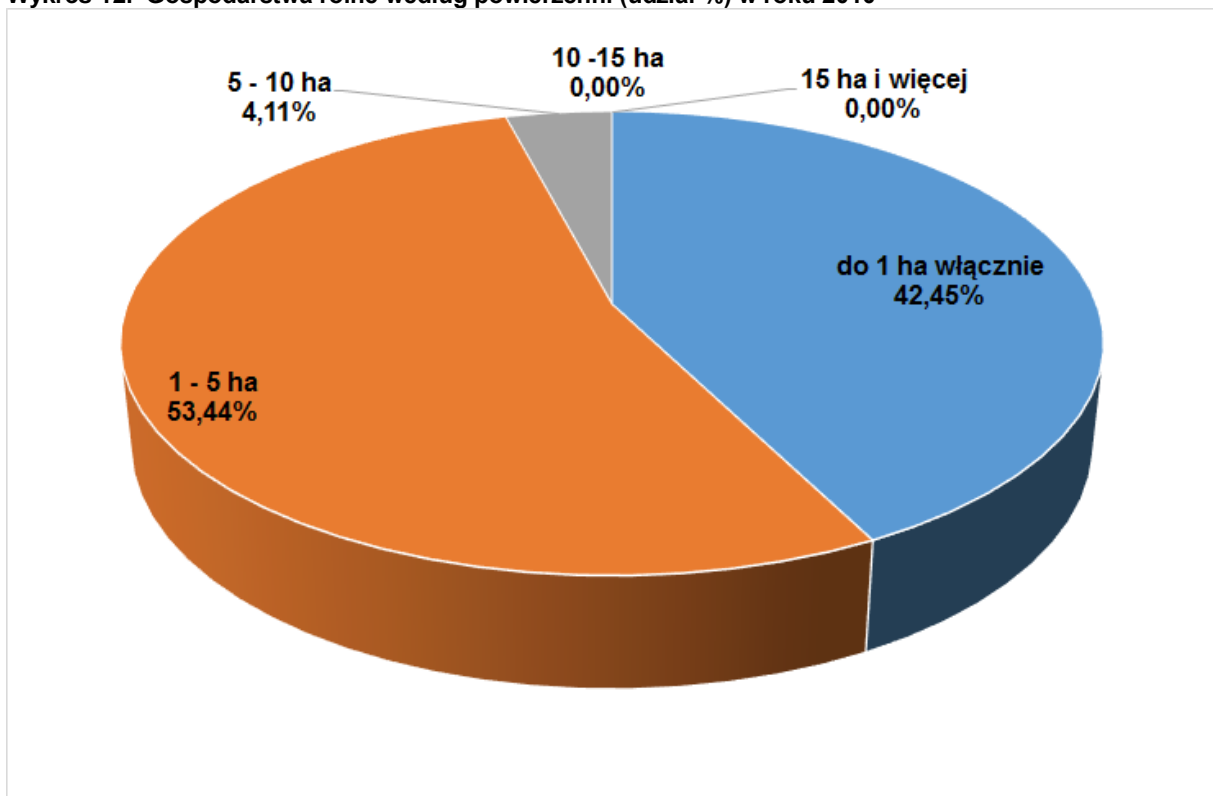
Na terenie Gminy Krościenko Wyżne w 2010 roku działalność rolniczą prowadziło 927 gospodarstw (wszystkie to gospodarstwa indywidualne), spośród 1 019 gospodarstw rolnych ogółem. W strukturze gospodarstw według powierzchni przeważają gospodarstwa o areale od 1 - 5 ha (ponad 53%), ponad 42% stanowią gospodarstwa o powierzchni do 1 ha. Ponad 4% gospodarstw mieści się w przedziale od 5 do 10 ha. Na terenie Gminy Krościenko Wyżne brak jest gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 10 ha.

Tabela 48. Udział gospodarstw rolnych według powierzchni w 2010 roku (%)

Gospodarstwa rolne według powierzchni (udział %)	do 1 ha	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 - 15 ha	15 ha i więcej
Gmina Krościenko Wyżne	42,45%	53,44%	4,11%	0,00%	0,00%
Polska	31,39%	37,84%	15,44%	6,69%	8,64%
województwo podkarpackie	44,56%	45,54%	7,42%	1,24%	1,24%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

Wykres 12. Gospodarstwa rolne według powierzchni (udział %) w roku 2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

W większości gospodarstw produkcja ma wciąż wszechstronny, niewyspecjalizowany charakter. Dominuje uprawa okopowych głównie ziemniaków oraz zbóż, a w produkcji zwierzęcej chów drobiu, bydła i trzody chlewnej.

Tabela 49. Gospodarstwa rolne według pogłowia zwierząt gospodarskich w 2010 roku

Liczba gospodarstw według pogłowia zwierząt gospodarskich	bydło	trzoda chlewna	konie	drób
Gmina Krościenko Wyżne	43	20	5	112
Województwo podkarpackie	41 706	33 239	10 285	109 662
Polska	525 472	397 676	101 256	788 968

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

Tabela 50. Gospodarstwa rolne według zasiewów wybranych upraw w 2010 roku

Liczba gospodarstw według zasiewów wybranych upraw	zboża	ziemniaki	uprawy przemysłowe	warzywa gruntowe
Gmina Krościenko Wyżne	207	297	6	67
Województwo podkarpackie	126 721	120 777	8 264	17 882
Polska	1 296 681	747 749	134 430	110 210

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku

11.3.4. Turystyka i gastronomia

Turystkę postrzega się głównie jako dziedzinę gospodarki stwarzającą nowe miejsca pracy i przenoszącą popyt z regionów bogatszych do uboższych. Rozwój turystyki zajmuje czołową pozycję w programach aktywizacji społeczności lokalnych. W krajach o wysokim poziomie życia społecznego turystyka jest uważana za czwarty, po pracy, mieszkaniu i samochodzie miernik jakości życia. Zmiany stylu życia i charakteru konsumpcji społeczeństwa wpływają na obecny kształt i funkcjonowanie rynku turystycznego. Będą one nadawać ton i kierunek zmian w przyszłości. Turystyka stanowi dziedzinę aktywności bardzo mocno powiązaną z wszelkimi tendencjami w zakresie potrzeb, motywacji i uzgodnień. Znaczącą rolę w rozwoju turystyki odgrywają lokalne społeczności, które stanowią pierwsze ogniwo procesu kształtowania rzeczywistości ekonomicznej i społecznej. Inicjatywa wynikająca z chęci poprawy warunków życia i oczekiwane bodźce ekonomiczne sprawiają, że turystyka w Gminie Krościenko Wyżne stanowi czynnik mobilizujący i aktywizujący dla mieszkańców w sferze zawodowej.

Tereny wiejskie, do jakich należy Gmina Krościenko Wyżne to doskonałe miejsce do rozwoju oferty wypoczynku, opartego na walorach środowiska i aktywności rekreacyjnej, o której atrakcyjności decyduje możliwość poznania walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych miejsca/regionu oraz interaktywne metody prezentacji lokalnych zwyczajów, sposobów gospodarowania, tradycyjnej wytwórczości, itp.

Wśród wielu czynników mających wpływ na wybór wypoczynku na wsi znajdują się:

- gościnność;
- cisza i spokój;
- zadowalający komfort mieszkania;
- bliski kontakt z naturą;
- relatywnie niższe niż w ośrodkach miejskich i centrach turystycznych ceny;
- malowniczy, najczęściej niezepsuty krajobraz;
- możliwość skorzystania z wycieczek pieszych i rowerowych.

Obecnie w turystyce obserwuje się ogólne trendy, które można zawrzeć w stwierdzeniu, że turyści poszukują aktywnych form wypoczynku, które umożliwiają wyciszenie się, a jednocześnie wymagają wysiłku fizycznego.

Turystyka wiejska to nie tylko wypoczynek, ale również wartości edukacyjne i poznawcze. Czynnik ekonomiczny sprawia, iż jest ona niezwykle atrakcyjna dla społeczności lokalnych, dając możliwość zwiększenia dochodów gospodarstw rolniczych oraz tworzenie nowych miejsc pracy w oparciu o rozwój usług około turystycznych. Turystom można organizować wypoczynek pobytowy oraz objazdowy, co zwiększa liczbę potencjalnych gości mających możliwość wyboru formy urlopu, ale także ilość osób potrzebnych do ich obsłużenia.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Charakterystyczną cechą **województwa podkarpackiego** jest zdecydowana przewaga terenów wiejskich, których mieszkańcy usilnie poszukują źródeł dochodów poza rolnictwem lub rolnictwo stanowi dla nich jedynie dodatek do podstawowej formy zatrudnienia. Objawia się to również w rozdrobnieniu gospodarstw, z których 24% nie prowadziło żadnej produkcji rolniczej, a 32% produkuje wyłącznie na potrzeby własne. W gospodarstwach tych drzemie potencjał na rzecz rozwoju funkcji turystycznej. Zróżnicowanie gmin wiejskich oraz miejsko-wiejskich województwa podkarpackiego pod względem geograficznym, gospodarczym, społecznym i historycznym decyduje o tym, że funkcje gospodarcze gmin są wielorakie i zmieniają się na przestrzeni lat. Dominują tu gminy o funkcji rolniczej z dodatkowymi funkcjami pozarolniczymi, ale są również jednostki z przewagą leśnictwa, mało jest natomiast gmin w przewagą funkcji pozarolniczych. W dokumencie pod tytułem „Uwarunkowania rozwoju funkcji turystycznej na terenie gmin wiejskich województwa podkarpackiego” dokonano oceny atrakcyjności turystycznej gmin województwa podkarpackiego za pomocą **wskaźnika potencjału turystycznego**, który obejmuje atrakcyjność turystyczną oraz uwarunkowania społeczno-gospodarcze. Elementy, na podstawie których został on obliczony, wskazują jednoznacznie, że gminy wiejskie województwa podkarpackiego są zróżnicowane. W rankingach na najwyższych pozycjach uplasowało się 12 gmin.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	GMINA	Wartość wskaźnika
1	Lutowiska	0,488
2	Solina	0,466
3	Lesko	0,451
4	Cisna	0,432
5	Dukla	0,426
6	Baligród	0,398
7	Horyniec-Zdrój	0,387
8	Miejsce Piastowe	0,380
9	Ustrzyki Dolne	0,379
10	Komańcza	0,373
11	Krempna	0,370
12	Rymanów	0,364
13	Czarna*	0,362
14	Iwonicz-Zdrój	0,354
15	Cieszanów	0,330
16	Olszanica	0,330
17	Narol	0,327
18	Krasiczyn	0,321
19	Ropczyce	0,319
21	Besko	0,317
20	Fredropol	0,316
22	Żurawica	0,314
23	Strzyżów	0,311
24	Ostrów	0,309
25	Rokietnica	0,308
26	Sieniawa	0,305
29	Łańcut	0,305
30	Kuryłówka	0,303
28	Wojaszówka	0,302
27	Bukowsko	0,302
31	Tyczyn	0,301
34	Niwiska	0,299
36	Głogów Małop.	0,299
32	Zaklików	0,299
35	Dębowiec	0,298
33	Tyrawa Wołoska	0,297
37	Chorkówka	0,295
38	Cmolas	0,294
46	Stary Dzików	0,292
39	Dydnia	0,292
41	Dębica	0,291
40	Sanok	0,291
42	Czudec	0,290
50	Harasiuki	0,289
43	Adamówka	0,289
51	Oleszyce	0,289
44	Zarszyn	0,288
47	Hyzne	0,287
49	Wiązownica	0,287
45	Bircza	0,286

	GMINA	Wartość wskaźnika
54	Lubaczów	0,286
48	Krzyweza	0,286
53	Dubiecko	0,285
52	Nowy Żmigród	0,284
57	Trzebownisko	0,283
55	Kolbuszowa	0,283
56	Sędziszów Małopolski	0,280
59	Markowa	0,280
58	Błazowa	0,279
60	Iwierzyce	0,278
61	Pruchnik	0,275
63	Frysztak	0,274
64	Nisko	0,272
62	Dynów	0,272
70	Medyka	0,271
65	Dzikowiec	0,271
66	Ulanów	0,271
69	Wiśniowa	0,269
68	Zagórz	0,267
67	Osiek Jasielski	0,267
74	Boguchwała	0,266
73	Niebylec	0,266
72	Brzostek	0,266
76	Gać	0,264
71	Pilzno	0,264
75	Rakszawa	0,264
80	Kańczuga	0,261
78	Bojanów	0,261
79	Rożwienica	0,261
77	Jawornik Polski	0,260
85	Pawłosiów	0,260
82	Przeclaw	0,260
84	Majdan Królewski	0,259
86	Krasne	0,259
83	Wielkie Oczy	0,258
81	Korczyn	0,258
88	Żołynia	0,256
91	Jarocin	0,256
89	Chmielnik	0,255
90	Orły	0,255
93	Kołaczyce	0,253
87	Wielopole Skrzyńskie	0,253
96	Grodzisko Dolne	0,253
92	Brzozów	0,252
97	Rudnik nad Sanem	0,252
95	Nozdrzec	0,252
98	Jasienica Rosielna	0,252
99	Czarna**	0,251

	GMINA	Wartość wskaźnika
94	Przemysł	0,251
102	Jezowe	0,250
103	Świlecza	0,249
104	Haczów	0,249
100	Lubenia	0,248
101	Jedlicze	0,248
105	Grębów	0,247
106	Nowa Sarzyna	0,246
108	Domaradz	0,245
109	Zarzecze	0,245
111	Chłopice	0,244
	Baranów	
107	Sandomierski	0,243
110	Pysznica	0,242
	Sokolów	
112	Małopolski	0,242
113	Krościenko Wyżne	0,242
114	Czarna***	0,240
115	Tryńcza	0,240
117	Białobrzegi	0,239
119	Padew Narodowa	0,239
116	Radymno	0,237
122	Gorzyce	0,237
118	Leżajsk	0,237
121	Stubno	0,237
120	Raniszów	0,236
123	Kamień	0,235
124	Tuszów Narodowy	0,234
126	Laszki	0,233
127	Radomyśl Wielki	0,233
125	Jodłowa	0,233
129	Jarosław	0,231
	Radomyśl n/Sanem	
128		0,229
130	Mielec	0,227
131	Zaleszany	0,222
132	Krzyszów	0,221
133	Gawłuszowice	0,220
136	Żyraków	0,218
134	Skołyszyn	0,217
135	Nowa Dęba	0,216
137	Wadowice Górne	0,213
138	Czermin	0,203
139	Przeworsk	0,199
140	Borowa	0,196
141	Jasło	0,190
142	Brzyska	0,189
143	Tarnowiec	0,146

* powiat bieszczadzki
 ** powiat łańcucki
 *** powiat dębicki

Źródło: badania własne

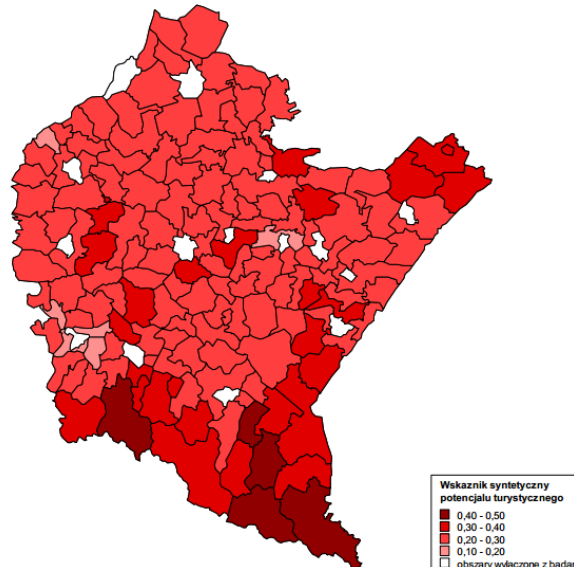
Gmina Krościenko Wyżne na 143 oceniane gminy zyskała 113 miejsce zarówno pod względem wartości wskaźnika syntetycznego atrakcyjności turystycznej jak i ze względu na wartość wskaźnika dotyczącego uwarunkowań społeczno-gospodarczych.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Poniżej zamieszczona mapa prezentuje rozmieszczenie przestrzenne gmin województwa podkarpackiego według wskaźnika potencjału turystycznego (wyliczonego jako średnia dwóch wyżej wymienionych wskaźników).

Rysunek 6. Rozmieszczenie przestrzenne gmin województwa podkarpackiego według wskaźnika potencjału turystycznego

Źródło: http://www.wne.sggw.pl/wp-content/uploads/AGorecka_autoreferat.pdf

Ranking pozwala domniemywać, na których obszarach turystyka jako dziedzina gospodarki ma większe lub mniejsze możliwości rozwoju. Nie należy bowiem zapominać, iż turystyka nie może rozwijać się w każdym miejscu oraz że nie zawsze stanowi ona pożądany kierunek rozwoju. Gminy o słabym potencjale turystycznym nie powinny opierać rozwoju swojego terenu jedynie na turystyce zwłaszcza w przypadku braku szczegółowej analizy posiadanych możliwości rozwoju tej gałęzi gospodarki lokalnej.

Wskaźnik atrakcyjności turystycznej jest najważniejszym czynnikiem kształtującym wielkość funkcji turystycznej w regionach. Pełni również znaczącą rolę w podziale obszarów wiejskich Podkarpacia, którego dwie podstawowe grupy to: gminy posiadające wysokie walory turystyczne oraz gminy o miernych walorach turystycznych. Na podstawie wyznaczonego modelu drzewa regresji można stwierdzić, że brak walorów turystycznych nie jest przesłanką do zaprzestania działań na rzecz rozwoju funkcji turystycznej w gminach. Zwrócić należy uwagę na czynnik, który równie znacząco determinuje jej rozwój tj. struktura demograficzna – tak bardzo istotna z punktu widzenia rozwoju lokalnego w ogóle. Z drugiej strony, występowanie cennych i unikalnych walorów przyrodniczych w gminach nie jest równoznaczne z tym, że tereny te mają gwarantowaną szansę na rozwój funkcji turystycznej.

Bez dodatkowych elementów wspomagających, takich jak rozwinięta infrastruktura techniczna, niezmiernie istotna z punktu widzenia mieszkańców regionu i inwestorów oraz występowanie walorów antropogenicznych, będących dodatkową zachętą dla turystów, funkcja turystyczna również nie będzie się rozwijała w sposób optymalny.

Gmina Krościenko Wyżne zlokalizowana jest w obszarze gdzie turystyka ma średnie możliwości rozwoju.

Potencjał turystyczny Gminy Krościenko Wyżne został przedstawiony w rozdziale 10 niniejszej strategii.

W Gminie Krościenko Wyżne w branży turystycznej (sekcja I: Usługi związane z zakwaterowaniem i usługi gastronomiczne) działa 8 podmiotów gospodarczych.

11.3.5. Pozostałe usługi

W Gminie Krościenko Wyżne znajdują się następujące sklepy samoobsługowe: Delikatesy „Centrum”, Groszek, Zielony Koszyk, Spar, Lider, Walter.

Szpital

Na terenie Gminy Krościenko Wyżne nie ma zlokalizowanych szpitali. Tutejsi mieszkańcy w zakresie stacjonarnej opieki zdrowotnej, korzystają przede wszystkim z usług szpitala w Krośnie (ok. 5 km od Krościenka Wyżnego).

Przychodnie

Świadczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej dla mieszkańców Gminy Krościenko Wyżne realizowane są przez Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krościenku Wyżnym.

Apteki

- Werbena bis, Omega

11.3.6. Usługi otoczenia biznesu

W Gminie Krościenko Wyżne znajdują się następujące placówki bankowe:

- Bank Pocztowy, bankomat BS w Rymanowie.

12. Potencjał materialno-finansowy gminy

12.1. Majątek komunalny

12.1.1. Nieruchomości budynkowe i inne komunalne obiekty/urządzenia

Ustawową definicję mienia komunalnego zawiera art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015r. poz.1515). Zgodnie z tym przepisem mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe, należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw. W skład mienia komunalnego wchodzi zatem wyłącznie prawa majątkowe, nie wchodzi natomiast prawa niemajątkowe, w stosunku zarówno do dóbr materialnych, jak i niematerialnych. Oprócz własności gminie i innym gminnym osobom prawnym mogą przysługiwać inne prawa majątkowe, np. użytkowanie wieczyste, ograniczone prawa rzeczowe, wierzytelności itp. Mienie komunalne to także środki finansowe, które mogą pochodzić z różnych źródeł. Generalnie można stwierdzić, że mienie komunalne obejmuje aktywa.

Poniżej zamieszczono wykaz mienia komunalnego Gminy Krościenko Wyżne według stanu na dzień 31.12.2014 r.

Wyszczególnienie	Wartość brutto w PLN
Budynki	
Budynki	5 102 807,37
Budowle	
Drogi, wodociągi, kanalizacje, wiaty autobusowe, oświetlenie uliczne	22 915 364,83

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

12.1.2. Grunty komunalne

Powierzchnia gruntów komunalnych

Gminny zasób nieruchomości tworzą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste. Zasób nieruchomości umożliwia skuteczną realizację polityki przestrzennej i inwestycyjnej gminy.

Szczegółowe zestawienie powierzchni stanowiących zasób Gminy Krościenko Wyżne.

Obręb	Sposób użytkowania w ha						
	Grunty zabudowane	Drogi	Grunty rolne	Lasy	Grunty rolne zakrzaczone	Grunty pod zabudowę	Grunty różne
Krościenko Wyżne	6,33	11,72	10,3	1,24	0,16	///	0,02
Razem	6,33	11,72	10,3	1,24	0,16	///	0,02

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Formy udostępniania nieruchomości zasobu Gminy Krościenko Wyżne w 2014 roku.

Dzierżawa gruntów (w ha)	0,02
Najem lokali użytkowych (w szt.)	8
Najem lokali mieszkalnych (w szt.)	-
Użyczenie (w szt.)	4
Trwały zarząd (w ha)	przedszkole

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Dochody z gospodarki nieruchomościami w 2014 roku.

Sprzedaż nieruchomości	0
Dochody z dzierżawy i najmu	43 043,31
Razem	43 043,31

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

12.1.3. Potencjał podmiotów z udziałem własności komunalnej

W Gminie Krościenko Wyżne nie ma podmiotów z udziałem własności komunalnej.

12.1.4. Ewentualne inne składniki majątku komunalnego

Nie dotyczy.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

12.2. Budżet i inwestycje gminy

12.2.1. Dochody budżetu gminy

W dużym stopniu odbiciem poziomu rozwoju gospodarczego gminy jest jej budżet – dochody własne, w tym wpływy podatkowe. Budżet Gminy Krościenko Wyżne ilustrują poniższe tabele.

Tabela 51. Dochody budżetu gminy wg rodzajów

Wyszczególnienie	w tys. zł		
	2012	2013	2014
OGÓŁEM	13 985	13 827	15 871
Dochody własne	4 721	5 171	5 613
<i>w tym:</i>			
Podatek od nieruchomości	1 383	1 444	1 490
Podatek od środków transportowych	59	61	53
Podatek rolny i leśny	195	273	247
Oplata skarbową	8	7	7
Wpływy ze sprzedaży mienia komunalnego	0	0	0
Wpływy z usług	86	73	73
Dochody z dzierżawy i leasingu	47	47	45
Inne dochody własne	458	558	667
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	2 485	2 708	3 031
od osób prawnych	5	3	19
od osób fizycznych	2 480	2 705	3 012
Dotacje celowe z budżetu państwa	2 484	2 551	2 777
Na zadania gminy: zlecone	1 613	1 611	1 627
powierzone	0	0	0
własne	871	940	1 150
Subwencje ogólne z budżetu państwa	5 765	5 743	5 722
Dofinansowanie zadań własnych ze źródeł pozabudżetowych	1 015	362	1 759

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

O możliwościach rozwojowych danej jednostki terytorialnej w dużej mierze stanowi udział dochodów własnych w dochodach ogółem.

12.2.2. Wydatki budżetu gminy

Poniżej zamieszczone tabele prezentują wydatki budżetu Gminy Krościenko Wyżne w latach 2012–2014.

Tabela 52. Wydatki budżetu gminy

Wyszczególnienie	w tys. zł		
	2012	2013	2014
OGÓŁEM	14 143	13 160	17 040
<i>w tym:</i>			
Dotacje	454	477	534
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 346	2 455	2 542
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	8 230	8 239	8 822
<i>w tym:</i>			
Wynagrodzenia oraz składki na ubezpiecz. społ. i f. pracy	6 019	6 197	6 289
Zakup materiałów i usług	643	585	638
w tym: energia	347	351	315
Rozliczenia z bankami	148	71	51
Wydatki majątkowe	2 965	1 918	5 091
W tym inwestycyjne	2 965	1 918	5 091
w tym: na budynki i budowle	2 897	1 126	4 153

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Tabela 53. Wydatki budżetu gminy wg rodzajów

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

WYSZCZEGÓLNIENIE	zł		
	2012	2013	2014
OGÓŁEM	14 142 737	13 160 214	17 039 809
<i>w tym:</i>			
Dotacje na finansowanie zadań gospodarczych	0	0	0
Rolnictwo	88 682	77 836	99 414
Transport	636 680	1 165 045	731 229
Gospodarka komunalna	483 316	492 501	470 790
Gospodarka mieszkaniowa oraz niematerialne usługi komunalne	762 284	171 759	508 503
Oświata i wychowanie	5 675 393	5 230 416	5 481 621
Kultura i sztuka	1 565 437	931 998	1 968 494
Ochrona zdrowia	56 946	68 389	144 051
Opieka społeczna	2 566 319	2 712 039	2 723 131
Kultura fizyczna i sport	225 679	225 837	278 420
Turystyka i wypoczynek	-	-	-
Administracja samorządowa	1 584 361	1 573 285	1 661 360
Obrona narodowa	-	-	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	-	-	-
Działalność usługowa	149	34 316	1 449
Informatyka	684	27 510	1 083 557
Urzędy naczelnych organów	900	910	37 478
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	101 443	167 676	1 526 515
Dochody od osób prawnych	-	-	-
Obsługa długu publicznego	147 937	71 123	51 378
Różne rozliczenia	-	-	-
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	-	-
Edukacyjna opieka wychowawcza	246 527	209 574	272 419

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

Tabela 54. Wydatki budżetu gminy wg rodzajów - struktura % w ogółu wydatków

Wyszczególnienie	2012	2013	2014
OGÓŁEM	100	100	100
Rolnictwo	1	1	0
Transport	5	9	4
Gospodarka komunalna	3	4	3
Gospodarka mieszkaniowa oraz niematerialne usługi komunalne	5	1	3
Oświata i wychowanie	40	40	32
Kultura i sztuka	11	7	12
Ochrona zdrowia	0	0	1
Opieka społeczna	18	21	16
Kultura fizyczna i sport	2	2	2
Turystyka i wypoczynek	-	-	-
Administracja samorządowa	11	12	10
Obrona narodowa	-	-	-
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	-	-	-
Działalność usługowa	0	0	0
Informatyka	0	0	6
Urzędy naczelnych organów	0	0	0
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1	1	9

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Dochody od osób prawnych	-	-	-
Obsługa długu publicznego	1	0	0
Różne rozliczenia	-	-	-
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	-	-	-
Edukacyjna opieka wychowawcza	2	2	2

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

12.2.3. Inwestycje gminne

Realizowane w ostatnim 7-leciu przez Gminę Krościenko Wyżne zadania inwestycyjne wpisywały się w cele strategiczne określone w dokumencie pod nazwą: „Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Krościenko Wyżne na lata 2004-2013”. Zadania te - zarówno jednoroczne jak i wieloletnie - umieszczane były w budżecie gminy, zatwierdzanym przez Radę Gminy.

Najważniejszym źródłem dotacji do realizowanych wówczas inwestycji były środki Unii Europejskiej, pochodzące m.in. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i budżetu państwa. W latach 2007-2013 Gmina Krościenko Wyżne zrealizowała ze środków UE oraz krajowych **23** projekty inwestycyjne o łącznej wartości **10 400 555 PLN** pozyskując dofinansowanie w formie dotacji w kwocie **3 239 754 PLN** były to:

L.p.	Nazwa zadania	Program	Koszty inwestycji	Dofinansowanie
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w m. Krościenko Wyżne w rejonie ul. Grunwaldzkiej.	Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej objętego PROW 2007-2013	603 534,00 zł	371 025,00 zł
2.	Poprawa jakości oferty kulturalnej w Gminie Krościenko Wyżne poprzez przebudowę i nadbudowę Domu Ludowego w Pustynach.	„Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW na lata 2007-2013	1 646 602,41 zł	443 092,00 zł
3.	Przebudowa drogi nr ewidencyjny działki 5362/4 oraz 2463 z częściowym przeznaczeniem działki drogowej na urządzenie ścieżki rowerowej w m. Krościenko Wyżne.	„Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW na lata 2007-2013	237 189,83 zł	140 443,00 zł
4.	Oświetlenie ulicy Szkolnej w Krościenku Wyżnym	Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju PROW na lata 2007-2013	102 401,00 zł	66 105,00 zł
5.	Budowa budynku Straży Pożarnej i Świetlicy Gminnej z pomieszczeniami gospodarczymi przeznaczonymi na usługi dla ludności w Pustynach.	Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju PROW na lata 2007-2013	1 036 106,00 zł	77 000,00 zł
6.	Remont izby muzealnej w Krościenku Wyżnym	Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju PROW na lata 2007-2013	165 299,71 zł	68 376,00 zł
7.	Utwardzenie części działek budowlanych z przeznaczeniem na urządzenie szlaku pieszego i budowy miejsc postojowych przy kompleksie sportowym w Krościenku Wyżnym	„Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW na lata 2007-2013	122 795,55 zł	75 927,00 zł
8.	Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Krościenko Wyżne przy ulicy Parkowej.	Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju PROW na lata 2007-2013	75 142,73 zł	27 982,00 zł
9.	Remont i odnowienie utwardzeń powierzchni działek (placów i chodników) przy Domu Ludowym i remizie OSP w Pustynach	Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju PROW na lata 2007-2013	96 869,08 zł	39 000,00 zł

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

10.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w gminie Krościenko Wyżne.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013	3 270 307,38 zł	380 671,79 zł
11.	Budowa kompleksu boisk sportowych przy GOSiR w Krościenku Wyżnym	Moje boisko – ORLIK 2012	1 542 000,00 zł	833 000,00 zł
12.	Przebudowa drogi gminnej nr 114901R ul. Wisłocza w Krościenku Wyżnym 2009 r.	WN PPDŁ 2008-2011	306 830,00 zł	153 400,00 zł
13.	Przebudowa drogi gminnej nr 114904R ul. Graniczna wraz z budowa chodnika w Pustynach.2010 r	WN PPDŁ 2008-2011	277 600,00 zł	138 000,00 zł
14.	Przebudowa drogi gminnej Nr 114905R polegająca na budowie chodnika przy ulicy Sportowej w Krościenku Wyżnym	WN PPDŁ Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność - Rozwój 2012 r	202 996,88 zł	60 899,00 zł
15.	Remont drogi gminnej nr 114902R ul. Mostowa w Krościenku Wyżnym.	WN PPDŁ Etap II Bezpieczeństwo-Dostępność - Rozwój 2013 r	246 118,75 zł	123 059,00 zł
16.	Budowa obiektu małej architektury placu zabaw i rekreacji w Krościenku Wyżnym przy ulicy Grunwaldzkiej	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w zakresie małych projektów	36 143,55 zł	21 828,80 zł
17.	Budowa obiektów małej architektury - ogrodzenie i wyposażenie placu zabaw w urządzenia rekreacyjno-sportowe w miejscowości Krościenko Wyżne sołectwo Pustyny	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w zakresie małych projektów	33 561,78 zł	21 828,80 zł
18.	Budowa obiektu małej architektury - siłowni zewnętrznej przy Gminnym Ośrodku Sportu i Rekreacji w Krościenku Wyżnym	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w zakresie małych projektów	30 716,79 zł	19 978,40 zł
19.	Budowa obiektu małej architektury, krzyża przydrożnego na pamiątkę obchodów grunwaldzkich w Krościenku Wyżnym.	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w zakresie małych projektów	49 000,00 zł	25 100,00 zł
20.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na działce nr 4425 w Krościenku Wyżnym	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w zakresie małych projektów	70 185,03 zł	24 999,00 zł
21.	Budowa ogrodzenia placu zabaw i rekreacji ul. Szkolna dz. nr ewidencyjny 4113/1	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w zakresie małych projektów	14 667,75 zł	8 347,50 zł
22.	Pielęgnacja i zabezpieczenie pomników przyrody na terenie Gminy Krościenko Wyżne	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w zakresie małych projektów	16 524,00 zł	10 710,00 zł

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

23.	Budowa szkolnego placu zabaw przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Krościenku Wyżnym	Rządowy program „Radosna Szkoła” na lata 2009-2014”	217 963,00 zł	108 981,50 zł
RAZEM			10 400 555,00 zł	3 239 754,00 zł

Źródło: dane Urzędu Gminy Krościenko Wyżne

13. Wnioski z analizy społeczno-gospodarczej

1. Diagnoza ilościowa jest analizą potencjału społeczno-gospodarczego Gminy Krościenko Wyżne, opierającą się na dostępnych danych statystycznych (głównie GUS – Bank Danych Lokalnych oraz danych będących w dyspozycji Urzędu Gminy w Krościenku Wyżnym. Objęła ona następujące rozdziały tematyczne:
 - ✓ Otoczenie lokalne i regionalne;
 - ✓ Analiza zjawisk społeczno-gospodarczych zachodzących w gminie: m.in. demografia, bezrobocie, dochody ludności, edukacja, zdrowie, opieka, pomoc społeczna, bezpieczeństwo, sport i rekreacja;
 - ✓ Potencjał przyrodniczy;
 - ✓ Potencjał kulturowy;
 - ✓ Potencjał turystyczny;
 - ✓ Potencjał ekologiczny;
 - ✓ Potencjał instytucjonalny;
 - ✓ Potencjał gospodarczy;
 - ✓ Potencjał materialno-finansowy.
2. Z kolei w diagnozie jakościowej przeprowadzonej z udziałem radnych gminnych, przedstawicieli różnych instytucji i środowisk związanych z gminą, mieszkańców oraz pracowników Urzędu Gminy identyfikowano problemy i czynniki rozwojowe (SWOT). Są one odzwierciedleniem sposobu widzenia aktualnej sytuacji przez partnerów społeczno-gospodarczych zaproszonych do prac nad Strategią Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025.
3. Takie podejście pozwoliło na realistyczną ocenę aktualnej sytuacji gminy, a w konsekwencji na przyjęcie realistycznych, ale ambitnych celów rozwojowych, korespondujących również z oczekiwaniami mieszkańców i innych interesariuszy.
4. Przeprowadzone analizy wskazują, że jako jeden z atutów gminy, wpływających na jej rozwój należy wymienić dobre położenie geograficzne, w bezpośrednim sąsiedztwie Krosna. Miasto Krosno to regionalny ośrodek wzrostu społeczno-gospodarczego, centrum kulturalne, specjalistycznej opieki medycznej, miejsce nauki i studiowania oraz siedziba władz Powiatu Krośnieńskiego.
5. Gmina Krościenko Wyżne to miejsce osiedlania się osób z Krosna lub osób, które chcą blisko miasta lokować swoją przyszłość. Wskazują na to dane dotyczące gęstości zaludnienia, np. najwyższa gęstość zaludnienia występuje w gminie Krościenko Wyżne – 339 osób/km², dalej Jedlicze i Miejsce Piastowe po 264 osoby/km² przy średnim zaludnieniu 119 osób/km² w woj. podkarpackim. Zjawiska te oznaczają, iż na obszarach otaczających miasto Krosno, w tym w gminie Krościenko Wyżne, należy rozwijać infrastrukturę bytową oraz rozwijać usługi zaspokajające zbiorowe potrzeby społeczne osób tu się osiedlających. Zwraca uwagę fakt, że brakuje komunalnych terenów inwestycyjnych oraz ograniczone są możliwości budowy infrastruktury komunikacyjnej (wąskie działki). Nie brakuje prywatnych terenów inwestycyjnych, są jednak one zwykle nieuzbrojone.
6. Jak już wspomniano w gminie rozwija się osadnictwo, zwłaszcza w pobliżu Krosna. W końcu 2014 r. liczba ludności faktycznie zamieszkującej Gminę Krościenko Wyżne wynosiła 5 544 osoby, tj. o ponad 1,5 % więcej w stosunku do 2011 roku. W przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w Gminie Krościenko Wyżne kształtował się na poziomie plus 2,7 w 2014 r. (wobec plus 3,7 w 2011 r.). W Polsce współczynnik przyrostu naturalnego na koniec grudnia 2014 r. wynosił 0,0. Obserwowany wzrost liczby mieszkańców będzie wymuszał na władzach samorządowych gminy konieczność zapewnienia właściwych usług oświatowych, społecznych i kulturalnych. Głównym narzędziem przy pomocy którego gmina będzie mogła realizować te usługi to dobrze rozwinięta sieć szkół, wysoki standard infrastruktury edukacyjnej, dobre wyposażenie i wysoka jakość edukacji. To z kolei będzie wymagało unowocześnienia bazy dydaktycznej oraz jej lepszego wyposażenia.
7. Na dobrą lokalizację nakłada się dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna (wodociągi, kanalizacja, drogi). Gmina Krościenko Wyżne posiada dobre połączenia komunikacyjne z miastem Krosnem, od którego oddalona jest o ok. 5 km, a także z miastem wojewódzkim

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Rzeszów. Połączenie to zapewniają drogi wojewódzka i krajowa przecinające jej obszar z północy na południe. Cała Gmina Krościenko Wyżne posiada oświetlenie uliczne. Na terenie gminy zamontowanych jest 427 opraw oświetlenia ulicznego. Właściwie cała gmina jest skanalizowana - stopień skanalizowania wynosi 98,5%, przy 48,8% w gminach wiejskich woj. podkarpackiego, i zwodociągowana 79,6%, przy 90,8% w gminach wiejskich woj. podkarpackiego, gaz sieciowy to 94,7%, przy 60,6% w gminach wiejskich woj. podkarpackiego. Ta korzystna sytuacja to wynik dużego zaangażowania władz gminy w inwestycje związane z rozwojem infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, drogi itd.).

8. Gmina tworzy ofertę kulturalną i rekreacyjno-sportową na swoim obszarze. W tym zakresie działają przede wszystkim:
 - a. Gminna Biblioteka Publiczna jest samodzielną jednostką organizacyjną gminy, zorganizowaną w formie instytucji kultury. W 1998 r utworzona została filia w Pustynach.
 - b. Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji - prowadzenie i propagowanie działań o charakterze sportowym i rekreacyjnym wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, upowszechnianie i rozwój kultury fizycznej, organizowanie zawodów oraz promocja aktywnego stylu życia.

W odczuciu mieszkańców brak jest wiodącej instytucji kultury upowszechniającej kulturę w sposób szeroki, a oferta jest niewystarczająca, podobnie zaplecze techniczne kultury również jest niewystarczające, w części zużyte wyposażenie. Zwraca się uwagę na brak wiodącej imprezy rekreacyjnej identyfikującej gminę.

9. Wzrost liczby mieszkańców w połączeniu z dość wysokim jednak poziomem bezrobocia wymagać będzie zwiększania wysiłków w zakresie promocji zatrudnienia, wzrostu przedsiębiorczości oraz w zakresie pomocy społecznej. Średnie wynagrodzenie w gospodarstwach domowych w powiecie krośnieńskim, do którego administracyjnie należy Gmina Krościenko Wyżne stanowią zaledwie 73,9% wynagrodzenia w kraju natomiast wysoka stopa bezrobocia, która na koniec grudnia 2014 roku wyniosła na analizowanym obszarze 16%, przy wartości 11,4% notowanej wówczas w kraju i 14,4% w województwie podkarpackim. Nie zaskakują zatem zgłaszane przez mieszkańców problemy m.in.: znacząca liczba gospodarstw domowych utrzymująca się z niezarobkowych źródeł dochodu, cz też znacząca liczba młodych rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie.
10. Rozpatrując aspekty społeczne nie można pominąć kwestii związanych z uczestnictwem mieszkańców w życiu publicznym. Ocenia się, że nie jest ono wystarczające, stąd niezbędne będą działania sprzyjające budowaniu społeczeństwa obywatelskiego i zwiększaniu aktywności społecznej. W tym zakresie mieszkańcy zgłaszają m.in. takie problemy jak: niski poziom zainteresowania mieszkańców działaniami władz gminy, niska aktywność społeczna części mieszkańców, niewystarczająca promocja aktywnych postaw społecznych – niedostatek niematerialnego doceniania liderów lokalnych. Stan ten potwierdzają dane ilościowe mówiące, że w Gminie Krościenko Wyżne liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 000 ludności jest niższa od notowanej w województwie podkarpackim i niższa od notowanej w kraju, stąd niezbędne będzie zwiększanie skuteczności funkcjonujących organizacji pozarządowych w realizacji celów statutowych.
11. Na obszarze gminy w zakresie bezpieczeństwa działają powiatowe inspekcje, służby i straże. Jednostki te w sposób efektywny działają na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa obywateli, zarówno na etapie prewencji, jak i likwidacji zaistniałych zagrożeń. W 2014 roku w Powiecie Krośnieńskim stwierdzono 1956 przestępstw. Wskaźnik wykrywalności wyniósł w tym okresie 70,3%. W porównaniu do lat poprzednich odnotowano spadek przestępstw o 254. Mimo to oczekiwania społeczne są wysokie, co wiązać się będzie ze zwiększonym wysiłkiem Komendy Miejskiej Policji w Krośnie, zarówno w odniesieniu do działań prewencyjnych, jak i interwencyjnych. Podobnie sytuacja wygląda w zakresie bezpieczeństwa p.poż., które zapewnia Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie, a na terenie gminy funkcjonują 2 drużyny: OSP Krościenko Wyżne, OSP Pustyny;
12. Rozwój gminy musi nastąpić w sposób zrównoważony z poszanowaniem walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. W gminie funkcjonują różne formy ochrony

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

przyrody, takie jak: obszary Natura 2000, pomniki przyrody itp. Zachowanie tych walorów wiąże się z realizacją tzw. sprawiedliwości międzypokoleniowej, ale też z ich wykorzystaniem w turystyce i rekreacji.

13. W Gminie Krościenko Wyżne działalność prowadzi 494 podmioty gospodarcze (dane GUS według stanu na koniec 2014 roku), z czego ponad 98% swoją działalność prowadzi w sektorze prywatnym. Wskaźnik liczebności firm (dotyczy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) na 100 osób w wieku produkcyjnym w Gminie Krościenko Wyżne oraz liczba jednostek nowo zarejestrowanych na 10 000 ludności mają wartość wyższą od notowanej w jednostkach porównywalnych. W strukturze podmiotów gospodarczych według klas wielkości w Gminie Krościenko Wyżne dominują mikroprzedsiębiorstwa i stanowią one ponad 97%, następnie przedsiębiorstwa małe blisko 3%. Dane te nie mogą jednak przesłaniać problemów z jakimi na co dzień muszą się mierzyć przedsiębiorcy. Twierdzą, że m.in. problemy te to: ograniczona dostępność terenów inwestycyjnych, brak wykreowanych produktów lokalnych, nierozwinięte narzędzia wspierania przedsiębiorczości w gminie, brak zintegrowanej promocji oferty gospodarczej gminy. To oznacza konieczność podejmowania działań związanych z wspieraniem przedsiębiorczości, wspieraniem działań na rzecz wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw.
14. Ważną rolę związaną ze źródłem dochodów mieszkańców ma w dalszym ciągu rolnictwo, które jest jednym ze źródeł utrzymania dla 40% gospodarstw domowych (dane Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku). Ze swą niekorzystną strukturą obszarową, małą skalą produkcji towarowej i bezrobociem agrarnym stanowi nie małe wyzwanie nie tylko w skali gminnej, ale i regionalnej oraz krajowej.
15. Od samego początku powstania samorządu gminnego lista zadań własnych i zleconych ciągle rośnie. W ślad za tym nie zawsze idzie odpowiednie, wystarczające wsparcie finansowe. Dochody wynikające z regulacji prawnych nie dają możliwości zagwarantowania wystarczających środków finansowych na infrastrukturę drogową, oświatową, czy ochronę zdrowia. Realizowane w ostatnim 7-leciu przez Gminę Krościenko Wyżne zadania inwestycyjne mogły być realizowane przy wsparciu środków Unii Europejskiej, pochodzących m.in. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Ich pozyskanie było możliwe dzięki zaangażowaniu władz gminy oraz pracowników Urzędu Gminy. W perspektywie finansowej 2014-2020 takie podejście powinno być kontynuowane. Wymagać to będzie jednak zwiększenia wysiłków administracji gminnej w zakresie przygotowania gminy do skutecznej aplikacji.

Spis ilustracji

Tabele

Tabela 1. Struktura wieku według grup ekonomicznych w 2014 r.....	10
Tabela 2. Udział kobiet.....	11
Tabela 3. Urodzenia, zgony, przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w poszczególnych latach 2010-2014.....	12
Tabela 4. Małżeństwa zawarte i rozwody na 1 000 mieszkańców w latach 2009-2014.....	13
Tabela 5. Zameldowania i wymeldowania na pobyt stały w poszczególnych latach 2011-2014.....	15
Tabela 6. Prognoza ludności dla Gminy Krościenko Wyżne według płci na lata 2015-2035.....	15
Tabela 7. Wyniki sprawdzianu uczniów i szkół podstawowych w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2010-2015.....	17
Tabela 8. Średnie wyniki uczniów i szkół w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2012-2014.....	20
Tabela 9. Wskaźniki charakteryzujące rynek pracy w Gminie Krościenko Wyżne.....	21
Tabela 10. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z Gminy Krościenko Wyżne.....	21
Tabela 11. Bezrobotni zarejestrowani wg płci w Gminie Krościenko Wyżne i w jednostkach porównywalnych w grudniu 2014 roku.....	21
Tabela 12. Liczba ofert pracy w powiecie krośnieńskim.....	22
Tabela 13. Wskaźniki warunków mieszkaniowych.....	24
Tabela 14. Charakterystyka mieszkań oddanych do użytku.....	24
Tabela 15. Wyposażenie mieszkań w instalacje.....	25
Tabela 16. Ambulatoryjna opieka zdrowotna i apteki w Gminie Krościenko Wyżne według stanu na koniec 2014 roku.....	28
Tabela 17. Pomoc społeczna wg powodów udzielenia w 2011-2014 r.....	33
Tabela 18. Wydatki na pomoc społeczną, w tym w ramach zadań własnych oraz w ramach zadań zleconych w latach 2011-2014.....	33
Tabela 19. Pomoc społeczna wg rodzajów świadczeń w latach 2013-2014.....	33
Tabela 20. Pomoc społeczna wg rodzajów świadczeń w latach 2013-2014 w PLN.....	33
Tabela 21. Pomoc społeczna w latach 2011-2014.....	34
Tabela 22. Charakterystyka przedszkoli w gminie i jednostkach porównywalnych w latach 2012-2014.....	34
Tabela 23. Szkoły podstawowe w Gminie Krościenko Wyżne w 2014 roku.....	35
Tabela 24. Komputeryzacja szkół podstawowych w gminie i jednostkach porównywalnych.....	35
Tabela 25. Szkoły gimnazjalne w Gminie Krościenko Wyżne.....	35
Tabela 26. Komputeryzacja szkół gimnazjalnych w Gminie Krościenko Wyżne i jednostkach porównywalnych.....	36
Tabela 27. Stowarzyszenia, organizacje społeczne oraz fundacje w 2014 r.....	39
Tabela 28. Stan techniczny szkół funkcjonujących w Gminie Krościenko Wyżne i zakres bieżących potrzeb inwestycyjnych.....	49
Tabela 29. Wykaz i specyfikacja obiektów o charakterze sportowym i rekreacyjnym zlokalizowanych w Gminie Krościenko Wyżne.....	52
Tabela 30. Podstawowe dane charakteryzujące sieć gazową w Gminie Krościenko Wyżne na koniec 2014 roku i jej odbiorców.....	58
Tabela 31. Drogi i ich stan.....	64
Tabela 32. Wartość nakładów na utrzymanie, w tym remonty dróg gminnych i obiektów mostowych w porównaniu z potrzebami 2014 r.....	65
Tabela 33. Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej (km).....	69
Tabela 34. Woda dostarczona gospodarstwom domowym w dam ³	70
Tabela 35. Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m ³	70
Tabela 36. Długość sieci wodociągowej na 1 mieszkańca korzystającego w gminie i w jednostkach porównywalnych.....	70
Tabela 37. Wykaz ilości zbiorników bezodpływowych.....	71
Tabela 38. Wykaz przydomowych oczyszczalni ścieków.....	71
Tabela 39. Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz stanu wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych na terenie powiatu krośnieńskiego,	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

monitorowanych w latach 2010-2012	79
Tabela 40. Emisja zanieczyszczeń do powietrza w powiecie krośnieńskim w latach 2010-2012	81
Tabela 41. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własności i rodzajów	97
Tabela 42. Podmioty gospodarcze: osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (<i>stan na koniec 2014 r.</i>)	97
Tabela 43. Podmioty gospodarki narodowej według klas wielkości (<i>stan na koniec 2013 r.</i>)	97
Tabela 44. Pracujący według sekcji PKD w latach 2010-2013 na Podkarpaciu	98
Tabela 45. Podmioty wg sekcji PKD 2004 i PKD 2007	98
Tabela 46. Liczba podmiotów gospodarczych według sekcji w 2012 i 2013 roku	99
Tabela 47. Powierzchnia użytków rolnych w Gminie Krościenko Wyżne z podziałem na klasy gleboznawcze	103
Tabela 48. Udział gospodarstw rolnych według powierzchni w 2010 roku (%)	103
Tabela 49. Gospodarstwa rolne według pogłowia zwierząt gospodarskich w 2010 roku	104
Tabela 50. Gospodarstwa rolne według zasiewów wybranych upraw w 2010 roku	104
Tabela 51. Dochody budżetu gminy wg rodzajów	110
Tabela 52. Wydatki budżetu gminy	110
Tabela 53. Wydatki budżetu gminy wg rodzajów	110
Tabela 54. Wydatki budżetu gminy wg rodzajów - struktura % w ogółu wydatków	111
Wykresy	
Wykres 1. Zmiany liczby ludności faktycznie zamieszkującej Gminę Krościenko Wyżne w latach 2011 – 2014	9
Wykres 2. Ludność wg grup wiekowych w Gminie Krościenko Wyżne (stan na 2014 rok)	10
Wykres 3. Wskaźniki obciążenia demograficznego w Gminie Krościenko Wyżne (stan na 2014 rok)	11
Wykres 4. Urodzenia na 1000 mieszkańców w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2011-2014	12
Wykres 5. Zgony na 1000 mieszkańców w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2011-2014	13
Wykres 6. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2011-2014	13
Wykres 7. Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2011-2014	14
Wykres 8. Rozwody przeprowadzone na 1000 mieszkańców w Gminie Krościenko Wyżne w latach 2011-2014	14
Wykres 9. Struktura gospodarstw według źródła dochodów	23
Wykres 10. Udział podstawowych zanieczyszczeń powietrza w łącznej emisji (bez CO ₂) w powiecie krośnieńskim w 2012 r.	82
Wykres 11. Struktura gospodarstw według źródła dochodów	101
Wykres 12. Gospodarstwa rolne według powierzchni (udział %) w roku 2010	103
Rysunek	
Rysunek 1. Schemat komunikacji MKS Krosno	41
Rysunek 2. Stan szkieletowych sieci informatycznych w województwie podkarpackim (stan na 2011 r.)	42
Rysunek 3. Stan światłowodowych linii informatycznych podwieszanych na liniach NN i SN w województwie podkarpackim	43
Rysunek 4. Wykaz dróg krajowych (w tym autostrad i szybkiego ruchu) zlokalizowanych w województwie podkarpackim	64
Rysunek 5. Lokalizacja Krościenka Wyżnego na tle podziału fizyczno-geograficznego województwa podkarpackiego na mezoregiony	73
Rysunek 6. Rozmieszczenie przestrzenne gmin województwa podkarpackiego według wskaźnika potencjału turystycznego	107

TOM II

**Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy
(jakościowa)**

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Dokument opracowany w oparciu o wyniki spotkań
warsztatowych z przedstawicielami partnerów społecznych
Gminy

Krościenko Wyżne, styczeń 2016 roku

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	122
II.	ANALIZA PROBLEMÓW GMINY	124
1.	Problemy w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców.....	124
1.1.	Zabezpieczenie materialne	124
1.2.	Schronienie	124
1.3.	Bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia.....	124
1.4.	Ochrona zdrowia i życia	124
1.5.	Opieka	125
1.6.	Rozwój ludzi.....	125
1.7.	Kultura, sport, rekreacja, wypoczynek, przyjemności	125
1.8.	Kontakty społeczne, więź grupowa, tożsamość z Gminą	126
1.9.	Swoboda i łatwość kontaktów przestrzennych	126
2.	Problemy w zakresie potencjałów i zasobów gminy.....	127
2.1.	Zasoby techniczne.....	127
2.2.	Potencjał i ład przestrzenny	127
2.3.	Potencjał kulturowy	127
2.4.	Potencjał ekologiczny.....	128
2.5.	Potencjał ludzki.....	128
3.	Problemy w zakresie gospodarki i promocji gminy	129
3.1.	Przedsiębiorczość, rynek pracy, instytucje otoczenia biznesu, polityka gospodarcza i promocja gminy.....	129
III.	CZYNNIKI ROZWOJOWE GMINY	129
1.	Czynniki rozwojowe w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców.....	130
2.	Czynniki rozwojowe w zakresie potencjałów i zasobów Gminy	131
3.	Czynniki rozwojowe w zakresie gospodarki i promocji Gminy	133

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

I. Wprowadzenie

Prace nad jakościową diagnozą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy były prowadzone przez **Zespół ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025**, do którego zostało zaproszonych 90 osób reprezentujących partnerów społeczno-gospodarczych Gminy. Praca była realizowana w ramach 3 sfer tematycznych:

Sfera społeczna	Zaspokojenie potrzeb mieszkańców
Sfera zasobów i potencjałów Gminy	Infrastruktura techniczna, potencjał i ład przestrzenny, potencjał ekologiczny, potencjał ludzki, potencjał kulturowy
Sfera gospodarcza i promocji gminy	Gospodarka i promocja gminy

Dokument „**Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy (jakościowa)**” w ramach **Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025** został opracowany na podstawie wyników warsztatów diagnostyczno-projektowych, w których uczestniczył zespół w składzie:

Lp.	Imię	Nazwisko	Instytucja/funkcja
1	Marek	Aftanas	Dyrektor Publicznego Gimnazjum w Krościenku Wyżnym
2	Anna	Bujacz	Pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
3	Natalia	Ciuba	Kierownik Bimax Sp. z o.o.
4	Janusz	Czajka	Prezes Bimax Sp. z o.o.
5	Antoni	Dębiec	Przewodniczący Rady Gminy
6	Anita	Fal	Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Krościenku Wyżnym
7	Alicja	Fejkiel Guzik	Zastępca Wójta Gminy Krościenko Wyżne
8	Helena	Filar	KGW w Krościenku Wyżnym
9	Dorota	Frydrych	Dyrektor Samorządowego Przedszkola w Krościenku Wyżnym
10	Stanisław	Jasłowski	Pracownik Urzędu Gminy w Krościenku Wyżnym
11	Wiesław	Kałamarz	Proboszcz Parafii Rzymsko – Katolicka w Krościenku Wyżnym
12	Eleonora	Karaś	Koło Gospodyń Wiejskich w Krościenku Wyżnym
13	Małgorzata	Kuliga	Inspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym
14	Lucyna	Liput	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
15	Mariusz	Lorens	Podinspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym
16	Stanisława	Machnik	Koło Gospodyń Wiejskich w Krościenku Wyżnym
17	Edward	Marszałek	Radny gminy
18	Maria	Nowak	Przewodnicząca KGW w Krościenku Wyżnym
19	Jan	Omachel	Wójt Gminy Krościenko Wyżne
20	Stefania	Patla	Koło Gospodyń Wiejskich w Krościenku Wyżnym
21	Krzysztof	Ronowski	Radny gminy
22	Marta	Such	Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej im. J. Pawła II w Krościenku Wyżnym
23	Eugeniusz	Such	Radny gminy
24	Janusz	Szmyd	Radny gminy
25	Stanisław	Śliwiński	Podinspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym
26	Angelika	Wagner	Centrum Opieki i Rozrywki Dziecięcej w Krościenku Wyżnym
27			Przedstawiciel Urzędu Pracy w Krośnie

Koordinacja prac ze strony Urząd Gminy Krościenko Wyżne:

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

1. Małgorzata Kuliga - Inspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym.
2. Stanisław Śliwiński - Podinspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym.
3. Mariusz Lorens - Podinspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym.

Konsultanci RES MANAGEMENT s.c. Brzozów:

1. Paweł Mentelski	Konsultant i moderator, prace redakcyjne.
2. Tomasz Bartnicki	Konsultant, prace redakcyjne.
3. Maciej Jednakiewicz	Konsultant, prace redakcyjne.
4. Justyna Kostecka	Analiza danych statystycznych, prace redakcyjne.
5. Barbara Kurczab	Prace redakcyjno-edycyjne.
6. Justyna Bartnicka	Prace redakcyjno-edycyjne.

Zapisy zawarte w ocenie problemów i analizie SWOT są odzwierciedleniem sposobu widzenia aktualnej sytuacji przez członków Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne oraz wynikają z analizy dokumentu Diagnoza ilościowa do Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025. Analiza ta ma charakter prospektywny. Oznacza to, iż szczególne znaczenie mają te czynniki (problemy), które będą wpływały na sytuację w przyszłości.

W trakcie prac warsztatowych ich uczestnicy zidentyfikowali problemy w następujących zakresach:

- zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy;
- infrastruktury technicznej, ładu przestrzennego, potencjału ekologicznego, potencjału ludzkiego i potencjału kulturowego Gminy;
- w sferze gospodarczej i promocji Gminy.

Problem jest tu rozumiany, jako nieakceptowana sytuacja odnosząca się do podmiotu strategii, uniemożliwiająca utrzymanie pożądanego stanu lub osiągnięcie zamierzonych celów/rezultatów. Problem, to także nieakceptowany skutek oddziaływania wewnętrznych lub zewnętrznych czynników rozwojowych.

W rozdziale II przedstawione są problemy zidentyfikowane podczas prac warsztatowych i zweryfikowane podczas analiz eksperckich i konsultacji w Urzędzie Gminy dla każdego z zakresów.

Świadomość i rozumienie sytuacji przedstawionej w ocenie problemów i analizie SWOT stanowiły punkt odniesienia do ustalania celów i zadań realizacyjnych oraz miały decydujący wpływ na kształt strategii.

Przedstawiona w rozdziałach II i III analiza stanu Gminy Krościenko Wyżne ma charakter oceny jakościowej, natomiast opis faktograficzny stanu Gminy został zaprezentowany w dokumencie „Diagnoza ilościowa do Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025”.

II. Analiza problemów Gminy

1. Problemy w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców

1.1. Zabezpieczenie materialne

Pojęcie „zabezpieczenia materialnego” zawiera w sobie m.in. następujące elementy: źródła i poziom dochodów, struktura dochodów, możliwość aktywności zawodowej (możliwość zachowania, odtwarzania i powiększania dochodów), poziom satysfakcji materialnej.

W zakresie zabezpieczenia materialnego zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- znacząca liczba gospodarstw domowych utrzymująca się z niezarobkowych źródeł dochodu;
- znacząca liczba młodych rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie;
- duża liczba osób bezrobotnych w III profilu pomocy;
- konieczność funkcjonowania w szarej strefie spowodowana wysokimi kosztami zatrudnienia.

1.2. Schronienie

Pojęcie schronienia zawiera w sobie m.in. następujące elementy: mieszkalnictwo, możliwość samodzielnego zamieszkiwania, standard mieszkań, typ budynków mieszkalnych, skala ewentualnej bezdomności.

W zakresie „schronienia” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- brak lokali socjalnych;
- brak mieszkań chronionych;
- duża liczba budynków prywatnych wybudowanych w energochłonnych technologiach.

1.3. Bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia

Pojęcie bezpieczeństwa życia, zdrowia i mienia zawiera w sobie następujące elementy: zagrożenia przestępczością, zagrożenia spokoju publicznego, zagrożenia związane z ruchem komunikacyjnym, zagrożenia zdarzeniami losowymi.

W zakresie „bezpieczeństwa życia, zdrowia i mienia” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- przypadki niszczenia mienia publicznego;
- narastający problem przemocy w rodzinie;
- coraz więcej osób nadużywa alkoholu;
- niewystarczająca skuteczność systemów ostrzegania w sytuacjach kryzysowych;
- utrudnienia dla pieszych na drodze krajowej nr 19 i drogach powiatowych;
- zagrożenie powodziowe;
- ograniczona dostępność komunikacyjna obiektu Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w sytuacjach zagrożenia zdarzeniami losowymi.

1.4. Ochrona zdrowia i życia

Pojęcie ochrona zdrowia i życia zawiera w sobie m.in. następujące elementy: przeciętna długość trwania życia, umieralność niemowląt, zachorowalność, w tym na choroby przewlekłe, choroby cywilizacyjne, zagrożenia zdrowia i życia wynikające z zachowań patologicznych, udział niepełnosprawnych, dostęp

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

do otwartego i zamkniętego leczenia, styl życia, skala ewentualnego niedożywienia, dostęp do wysokiej jakości żywności i wody pitnej.

W zakresie „ochrona zdrowia i życia” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- brak dostępności bezpłatnej rehabilitacji na terenie gminy;
- słabo rozwinięta baza lokalowa podstawowej opieki zdrowotnej;
- wzrastająca liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności i chorób przewlekłych;
- konieczność dożywiania części dzieci w szkołach;
- przypadki zanieczyszczenia środowiska – spalanie odpadów stałych w kotłowniach domowych;
- mało aktywny styl życia części mieszkańców.

1.5. Opieka

Pojęcie opieki zawiera w sobie m.in. następujące elementy: opieka nad: dziećmi, niepełnosprawnymi, osobami starszymi i osobami niedostosowanymi społecznie.

W zakresie „opieki” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- brak obiektu pobytu dziennego dla osób niepełnosprawnych i starszych;
- ograniczenia lokalowe Klubu Seniora.

1.6. Rozwój ludzi

Pojęcie rozwoju ludzi zawiera w sobie m.in. następujące elementy: długość kształcenia szkolnego, jakość kształcenia, poziom wykształcenia mieszkańców, czas poświęcony rozwojowi fizycznemu, poziom rozwoju fizycznego, czas na rozwój emocjonalny i duchowy.

W zakresie „rozwoju ludzi” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- brak placówek dydaktycznych dla osób w wieku poprodukcyjnym (w sformalizowanej formie jak np. Uniwersytet Trzeciego Wieku);
- konieczność termomodernizacji i poprawy funkcjonalności obiektów oświatowych i otoczenia;
- konieczność unowocześniania bazy dydaktycznej (sprzęt, wyposażenie i pomoce);
- niezadawalające warunki prowadzenia procesu dydaktycznego w zakresie wychowania fizycznego.

1.7. Kultura, sport, rekreacja, wypoczynek, przyjemności

Pojęcie kultury, sportu, rekreacji, wypoczynku, przyjemności zawiera w sobie następujące elementy: ilość czasu wolnego, dostęp do różnorodnych form rekreacji i wypoczynku, jakość (poziom rekreacji i wypoczynku), poziom biernego uczestnictwa w kulturze, poziom uczestnictwa czynnego w kulturze, dostęp do różnorodnej oferty kulturalnej, możliwość oddziaływania na otoczenie materialne i społeczne.

W zakresie „kultury, sportu, rekreacji, wypoczynku, przyjemności” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- brak wiodącej instytucji kultury upowszechniającej kulturę w sposób szeroki;
- niewystarczająca oferta kulturalna;
- niewystarczająca sieć ścieżek pieszo-rowerowych;
- brak zimowej oferty rekreacyjnej;

- niewystarczające i w części zużyte wyposażenie ogólnodostępnych miejsc rekreacji;
- brak wiodącej imprezy rekreacyjnej identyfikującej gminę.

1.8. Kontakty społeczne, więź grupowa, tożsamość z Gminą

Pojęcie kontaktów społecznych, więzi grupowej, tożsamości z Gminą zawiera w sobie m.in. następujące elementy: swoboda i łatwość kontaktów przestrzennych, stopień integracji społeczności lokalnych, poczucie tożsamości z gminą, stopień zorganizowania społeczności lokalnych, możliwość aktywności pozazawodowej, uczestnictwo w zarządzaniu Gminą, tolerancyjność, ofiarność, lojalność grupowa, wartości moralne, poziom satysfakcji niematerialnej.

W zakresie „kontaktów społecznych, więzi grupowej, tożsamości z Gminą” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- niski poziom zainteresowania mieszkańców działaniami władz gminy;
- niska aktywność społeczna części mieszkańców;
- niewystarczająca promocja aktywnych postaw społecznych – niedostatek niematerialnego doceniania liderów lokalnych.

1.9. Swoboda i łatwość kontaktów przestrzennych

Pojęcie swobody i łatwości kontaktów przestrzennych zawiera w sobie następujące elementy: różnorodność, niezawodność i wygoda w nawiązywaniu kontaktów, koszt kontaktów oraz czas zużywany na realizowanie kontaktów.

W zakresie „swobody i łatwości kontaktów przestrzennych” zostały zdiagnozowane następujące problemy:

- przypadki wykluczenia cyfrowego wśród mieszkańców, zwłaszcza osób starszych.

2. Problemy w zakresie potencjałów i zasobów Gminy

2.1. Zasoby techniczne

W skład zasobów technicznych w gminie wchodzi budynki i budowle, infrastruktura techniczna, infrastruktura społeczna, systemy zabezpieczeń przed: powodzią, ogniem i skażeniem oraz systemy eksploatacji i odnowy zasobów technicznych.

W zakresie zasobów technicznych zdiagnozowano następujące problemy:

- potrzeba modernizacji (łącznie z termomodernizacją i instalacją odnawialnych źródeł energii) obiektu budynku Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum oraz hali sportowej i otoczenia;
- potrzeba budowy i rozbudowy boisk sportowych i stadionów;
- potrzeba rozbudowy budynku ośrodka zdrowia wraz z zagospodarowaniem otoczenia;
- brak wydzielonego budynku na potrzeby funkcjonowania instytucji kultury;
- potrzeba doposażenia Domu Ludowego w Krościenku Wyżnym;
- niewystarczająca liczba miejsc parkingowych i postojowych na terenie gminy;
- ograniczona płynność ruchu drogowego na moście na ul. Mostowej ze względu niewłaściwą szerokość (jednojezdniowy);
- zły stan techniczny części dróg;
- stan i standard dróg niedostosowany do potrzeb użytkowników;
- brak chodników przy części dróg oraz zły stan techniczny istniejących chodników;
- słabo rozwinięta sieć ścieżek pieszo-rowerowych (słabe oznakowanie);
- niewystarczające, złej jakości oświetlenie (brak oświetlenia części ulic);
- zbyt mała liczba zorganizowanych przejść dla pieszych przy drogach powiatowych i gminnych;
- brak uzbrojenia części nowych terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe;
- nieszczelność części istniejących sieci kanalizacyjnych;
- niewystarczające zabezpieczenie przeciwpowodziowe na terenie gminy (brak regulacji Wisłoka).

2.2. Potencjał i ład przestrzenny

W ramach potencjału i ładu przestrzennego pod uwagę brana jest dostępność terenów i stan zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie potencjału i ładu przestrzennego zdiagnozowano następujące problemy:

- brak komunalnych terenów inwestycyjnych;
- ograniczone możliwości budowy infrastruktury komunikacyjnej (wąskie działki).

2.3. Potencjał kulturowy

Potencjał kulturowy to obiekty zabytkowe, przedmioty kultury materialnej, tradycje, zwyczaje, zdolność do jego zachowania, upowszechniania i udostępniania.

W zakresie potencjału kulturowego zdiagnozowano następujące problemy:

- niszczące nagrobki, kapliczki i pomniki oraz tereny o wartości historycznej (stare kościelisko, cmentarz choleryczny);

- zabytkowy obiekt kościoła wymagający renowacji zewnętrznej i wewnętrznej;
- zanik tradycji i zwyczajów lokalnych;
- niskie zaangażowanie mieszkańców w sprawy kultury.

2.4. Potencjał ekologiczny

Potencjał ekologiczny to zasoby naturalne, systemy i urządzenia proekologiczne, a także ekoświadomość.

W ramach potencjału ekologicznego wskazano następujące problemy:

- część budynków mieszkalnych i gospodarczych pokryta eternitem;
- wysoka energochłonność części budynków;
- wykorzystywanie węgla jako źródła ciepła;
- spalanie odpadów stałych w kotłowniach indywidualnych;
- małe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii;
- pojawiające się dzikie wysypiska śmieci;
- mała świadomość ekologiczna części mieszkańców;
- niszczące pomniki przyrody.

2.5. Potencjał ludzki

Pojęcie potencjału ludzkiego zawiera przede wszystkim w sobie potencjał demograficzny/biologiczny, także dotyczy kwalifikacji zawodowych.

W ramach pojęcia potencjału ludzkiego zdiagnozowano następujące problemy:

- niskie kwalifikacje zawodowe znaczącej części osób bezrobotnych;
- niska gotowość wśród osób bezrobotnych do podejmowania legalnej pracy;
- zatrudnianie w szarej strefie;
- niechęć dużej części mieszkańców w angażowanie się w sprawy społeczne, roszczeniowość;
- zanikanie więzi grupowych;
- problem dziedziczenia biedy wśród osób bezrobotnych i korzystających z pomocy społecznej;
- przypadki nadużywania pomocy społecznej.

3. Problemy w zakresie gospodarki i promocji Gminy

3.1. Przedsiębiorczość, rynek pracy, instytucje otoczenia biznesu, polityka gospodarcza i promocja Gminy

Problemy zgłoszone w zakresie „Mikroprzedsiębiorstwa, MŚP”:

- ograniczona dostępność terenów inwestycyjnych;
- niedostosowanie kwalifikacji zawodowych pracowników do potrzeb pracodawców;
- brak wykreowanych produktów lokalnych.

Problemy zgłoszone w zakresie „Wspieranie przedsiębiorczości i promocja gospodarcza gminy”:

- nierozwinięte narzędzia wspierania przedsiębiorczości w gminie;
- niedostateczne wsparcie przedsiębiorców ze strony instytucji otoczenia biznesu;
- ograniczona dostępność informacji o zewnętrznych źródłach dofinansowania;
- brak zintegrowanej promocji oferty gospodarczej gminy;
- niewystarczająco rozwinięta współpraca z sąsiednimi gminami i powiatem w zakresie zintegrowanej promocji.

Problemy zgłoszone w zakresie „Rolnictwo”:

- rozdrobnienie gospodarstw rolnych i bariera ich scalania;
- wysoki poziom szkód w rolnictwie powodowanych przez dziką zwierzynę.

III. Czynniki rozwojowe gminy

1. Czynniki rozwojowe w zakresie zaspokojenia potrzeb mieszkańców

W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające (mocne strony i szanse) oraz niesprzyjające (słabości i zagrożenia) w sferze społecznej gminy. Identyfikacja dokonana została odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych (mocne strony i słabości), odnoszących się do gminy (na które gmina w dużym stopniu może wpływać) oraz czynników rozwojowych zewnętrznych (szanse i zagrożenia) odnoszących się do otoczenia gminy (na które gmina nie może wpływać lub może wpływać tylko w bardzo ograniczonym stopniu).

Mocne strony gminy	Słabości gminy
<ul style="list-style-type: none">+ położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka miejskiego - Krosna;+ położenie przy międzynarodowym szlaku komunikacyjnym prowadzącym na południe Europy (DK nr 19);+ duża atrakcyjność Gminy jako miejsca zamieszkania dla osób pochodzących z Krosna lub pracujących w Krośnie;+ wyższy niż w kraju i województwie przyrost naturalny na 1000 mieszkańców;+ systematyczny wzrost liczby mieszkańców;+ rozwinięty system pomocy społecznej;+ możliwość samorealizacji osób starszych w Klubie Seniora i innych organizacjach;+ rozwinięta baza edukacyjna;+ wysoka jakość edukacji;+ dobrze funkcjonujące oddziały przedszkolne;+ funkcjonujące prywatne Centrum Opieki i Rozrywki Dziecięcej;+ dobre powiązania komunikacyjne z Krosnem;+ aktywnie działające organizacje pozarządowe;+ dobre warunki topograficzne do uprawiania sportu i rekreacji,+ rozwinięta infrastruktura techniczna (wodociągi, kanalizacja, drogi);+ członkostwo gminy w Czarnorzecko-Strzyżowskiej Lokalnej Grupie Działania;+ lokalna gazeta oraz publikacje wydawane przez Stowarzyszenie Kulturalne „Dębina”.	<ul style="list-style-type: none">- nielegalne zatrudnianie wymuszone wysokimi kosztami zatrudnienia;- niewystarczająca oferta pomocy osobom niepełnosprawnym, w tym w zakresie miejsc pracy;- znaczna liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku;- wysokie koszty ogrzewania budynków ze względu na ich wysoką energochłonność;- zanieczyszczenie powietrza niską emisją pochodzącą z transportu i indywidualnych systemów grzewczych;- braki w dostępie do specjalistycznej pomocy lekarskiej;- wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej;- słabe wyposażenie w narzędzia aktywizacji dla osób korzystających ze pomocy socjalnej (terapeuta, psycholog, oferta pracy);- rosnąca liczba rodzin dysfunkcyjnych;- wzrost skali zjawiska uzależnień;- niewystarczające zabezpieczenie przeciwpowodziowe (Wisłok);- słabo rozwinięta infrastruktura opieki na osobami starszymi i niepełnosprawnymi;- słabo rozwinięta oferta sportowo-rekreacyjna, zwłaszcza zimą;- bierność obywatelska/społeczna części mieszkańców;- niski poziom wiedzy wśród lokalnej społeczności w zakresie zagrożeń/sytuacji kryzysowych oraz umiejętności reagowania w przypadku ich wystąpienia;- niskie lub brak umiejętności posługiwania się sprzętem informatycznym, zwłaszcza wśród osób starszych;- ograniczenia finansowe w zakresie korzystania z technologii IT.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Szanse w otoczeniu	Zagrożenia w otoczeniu
<ul style="list-style-type: none">+ rozwój sektora ekonomii społecznej;+ relatywnie duży rynek pracy w Krośnie;+ dostępne środki pomocowe na rozpoczęcie i rozwijanie działalności gospodarczej;+ dofinansowanie przez PUP Krosno aktywizacji zawodowej tj. stażu i prac społecznie użytecznych;+ wspieranie tworzenia i utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych przez PFRON;+ szkolenia zawodowe realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie (PUP Krosno);+ możliwość wykorzystywania środków europejskich i krajowych na rozwój usług społecznych i wsparcie osób starszych;+ wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych i prac społecznie użytecznych;+ rozwój działalności Uniwersytetów Trzeciego Wieku;+ wzrost identyfikacji i wykrywalności przestępczości, w tym przemocy w rodzinie;+ dostępność Karty Dużej Rodziny;+ rozwinięta oferta edukacyjna na poziomie średnim i wyższym w Krośnie;+ dostępne kredyty hipoteczne na budowę lub zakup mieszkań;+ bliskość Szpitala i przychodni specjalistycznych w Krośnie;+ dostępność do lekarzy specjalistów i domów pomocy społecznej w Krośnie i okolicy;+ bogata oferta kulturalna w Krośnie;+ dostępna, rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna w Krośnie;+ dostęp do nowoczesnych środków komunikowania się (Internet).	<ul style="list-style-type: none">- niski poziom wynagrodzeń;- skomplikowane i długotrwałe procedury związane z uzyskiwaniem dotacji na działalność gospodarczą i/lub działalność organizacji pozarządowych;- silna konkurencja dla lokalnych przedsiębiorców ze strony firm zlokalizowanych w Krośnie w podstrefach specjalnych stref ekonomicznych "EURO - PARK" Mielec oraz Krakowski Park Technologiczny;- zbyt niska różnica między wynagrodzeniem minimalnym a zasiłkiem dla bezrobotnych zniechęcająca bezrobotnych do podejmowania pracy;- niedostateczny poziom dofinansowania placówek służby zdrowia;- kryterium dochodowe ograniczające liczbę osób kwalifikujących się do objęcia pomocą społeczną;- wysokie koszty leczenia i rehabilitacji poza systemem NFZ;- subwencje oświatowe niepokrywające faktycznych kosztów utrzymania systemu oświaty w gminie.

2. Czynniki rozwojowe w zakresie potencjałów i zasobów gminy

W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające (mocne strony i szanse) oraz niesprzyjające (słabości i zagrożenia) w sferze zasobów i potencjałów gminy. Identyfikacja dokonana została odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych (mocne strony i słabości), odnoszących się do gminy (na które gmina w dużym stopniu może wpływać) oraz czynników rozwojowych zewnętrznych (szanse i zagrożenia) odnoszących się do otoczenia gminy (na które gmina nie może wpływać lub może wpływać tylko w bardzo ograniczonym stopniu).

Mocne strony gminy	Słabości gminy
<ul style="list-style-type: none">+ położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka miejskiego - Krosna;	<ul style="list-style-type: none">- wysokie koszty ogrzewania budynków prywatnych i komunalnych ze względu na ich

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

<ul style="list-style-type: none">+ położenie przy międzynarodowym szlaku komunikacyjnym prowadzącym na południe Europy (DK nr 19);+ położenie w pobliżu planowanej drogi szybkiego ruchu S19;+ dobre powiązania komunikacyjne z Krosnem;+ istniejący potencjał edukacji na poziomie przedszkolnym, podstawowym i gimnazjalnym;+ duże zaangażowanie gminy w inwestycje związane z rozwojem infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, drogi itd.),+ rozwinięta sieć drogowa;+ dobrze zorganizowana gospodarka odpadami;+ przyjęty do realizacji Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Krościenko Wyżne na lata 2015-2020;+ członkostwo gminy w Czarnorzecko-Strzyżowskiej Lokalnej Grupie Działania;+ dostępne tereny na rozwój budownictwa mieszkaniowego;+ atrakcyjne środowisko naturalne oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe;+ zasoby zabytkowych obiektów m.in. neogotycki kościół św. Marcina oraz zespół dworsko-parkowy z XVII w.;+ duża atrakcyjność Gminy jako miejsca zamieszkania dla osób pochodzących z Krosna lub pracujących w Krośnie;+ wyższy niż w kraju i województwie przyrost naturalny na 1000 mieszkańców;+ systematyczny wzrost liczby mieszkańców;+ aktywnie działające organizacje pozarządowe.	<ul style="list-style-type: none">wysoką energochłonność (np. obiekty oświatowe);- nieprzyjazne środowisku zachowania części mieszkańców (dziłkie wysypiska śmieci, spalanie odpadów stałych w indywidualnych kotłowniach);- zanieczyszczenie powietrza niską emisją pochodzącą z transportu i indywidualnych systemów grzewczych;- słabo rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna;- niewystarczająca funkcjonalność budynku ośrodka zdrowia;- brak bazy lokalowej na potrzeby funkcjonowania lokalnej instytucji koordynującej działania w zakresie kultury;- niezadowolający stan części infrastruktury drogowej i występujące braki związane z infrastrukturą towarzyszącą (parkingi, chodniki dla pieszych, oświetlenie uliczne itp.);- brak komunalnych terenów inwestycyjnych- część istniejących sieci kanalizacyjnych wymaga remontu lub modernizacji;- potrzeba aktualizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego (rozszerzenia terenów budowlanych, aktualizacja warunków zabudowy);- zbyt wąskie działki budowlane utrudniające budowę infrastruktury komunikacyjnej;- niewystarczające zabezpieczenie przeciwpowodziowe (Wisłok);- zły stan pomników przyrody;- zły stan techniczny części obiektów zabytkowych;- słabo rozwinięta infrastruktura opieki na osobami starszymi i niepełnosprawnymi;- bierność obywatelska/społeczna części mieszkańców.
Szanse w otoczeniu	Zagrożenia w otoczeniu
<ul style="list-style-type: none">+ dostępne i planowane środki dotacyjne na uruchamianie i rozwój działalności gospodarczej;+ dostępne i planowane środki dotacyjne na rozwój infrastruktury;+ dostępne kredyty hipoteczne na remont, budowę lub zakup mieszkań;+ rozwój sektora ekonomii społecznej;+ szkolenia zawodowe realizowane przez PUP;+ dofinansowanie przez PUP aktywizacji zawodowej tj. stażu i prac społ. użytecznych;+ organizowanie giełd pracy;+ wspieranie tworzenia i utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych przez PFRON.	<ul style="list-style-type: none">- konkurencja innych ośrodków i regionów w pozyskiwaniu kapitału zewnętrznego;- sztywna interpretacja przepisów dotycząca zagospodarowania przestrzennego – ograniczenia;- ograniczenia związane z ustanowieniem terenów prawnie chronionych: Natura 2000;- niekorzystne (bardzo restrykcyjne) prawo budowlane w zakresie odbioru obiektów budowlanych służących działalności gospodarczej;- zbyt duże obciążenia, fiskalne, administracyjne firm;- zwiększanie zadań zleconych gminom bez odpowiedniego wsparcia finansowego;- odchodzenie wysoko wykwalifikowanych pracowników do większych ośrodków gospodarczych;

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	<ul style="list-style-type: none">- małe wykorzystanie potencjału wzrostu technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT);- skomplikowane procedury uzyskania dotacji zewnętrznych na poprawę stanu technicznego zasobów komunalnych;- rosnące koszty budowy, remontów, modernizacji i utrzymania infrastruktury,- skomplikowane procedury formalno-prawne przygotowywania i realizacji inwestycji budowlanych (np. pozwolenia na budowę, nadzór, geodezja);- wysokie koszty budowy instalacji do wykorzystania odnawialnych źródeł energii;- niedostateczna informacja na temat istniejących kredytów i dotacji na inwestycje proekologiczne;- wysokie obciążenia podatkowe przedsiębiorców;- trudne uwarunkowania uruchamiania i prowadzenia działalności organizacji pozarządowych.
--	--

3. Czynniki rozwojowe w zakresie gospodarki i promocji Gminy

W trakcie spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające (mocne strony i szanse) oraz niesprzyjające (słabości i zagrożenia) w sferze gospodarki i promocji Gminy. Identyfikacja dokonana została odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych (mocne strony i słabości), odnoszących się do gminy (na które gmina w dużym stopniu może wpływać) oraz czynników rozwojowych zewnętrznych (szanse i zagrożenia) odnoszących się do otoczenia gminy (na które gmina nie może wpływać lub może wpływać tylko w bardzo ograniczonym stopniu).

Mocne strony gminy	Słabości gminy
<ul style="list-style-type: none">+ położenie gminy w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka miejskiego - Krosna;+ położenie przy międzynarodowym szlaku komunikacyjnym prowadzącym na południe Europy (DK nr 19);+ położenie w pobliżu planowanej drogi szybkiego ruchu S19;+ dobre powiązania komunikacyjne z Krosnem;+ duże zaangażowanie gminy w inwestycje związane z rozwojem infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, drogi itd.),+ rozwinięta sieć drogowa;+ członkostwo gminy w Czarnorzecko-Strzyżowskiej Lokalnej Grupie Działania;+ członkostwo Gminy w Podkarpackim Stowarzyszeniu Samorządów Terytorialnych;+ dostępne tereny na rozwój budownictwa mieszkaniowego;+ atrakcyjne środowisko naturalne oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe;	<ul style="list-style-type: none">- rozdrobnione, niskotowarowe gospodarstwa rolne;- nierozwinięta specjalizacja gospodarstw rolnych;- brak certyfikowanych gospodarstw ekologicznych;- dominująca słabość kapitałowa lokalnych przedsiębiorców;- brak komunalnych terenów inwestycyjnych;- nieuzbrojone nowe prywatne tereny inwestycyjne;- wysokie koszty produkcji, słabo rozwinięta działalność produkcyjna;- brak narzędzi wspierania przedsiębiorczości w gminie;- brak przygotowanej, zintegrowanej oferty gospodarczej gminy;- nierozwinięta promocja - słaba współpraca z sąsiednimi gminami i powiatem.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

<ul style="list-style-type: none">+ duża atrakcyjność Gminy jako miejsca zamieszkania dla osób pochodzących z Krosna lub pracujących w Krośnie;+ systematyczny wzrost liczby mieszkańców;+ przygraniczne położenie gminy;+ naturalne technologie produkcji w rolnictwie (dobre cechy ekologiczne płodów rolnych);+ wskaźnik liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym znacznie wyższy niż w województwie i kraju;+ wskaźnik „jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności” znacznie wyższy niż w województwie i kraju.	
Szanse w otoczeniu	Zagrożenia w otoczeniu
<ul style="list-style-type: none">+ dostępne środki dotacyjne na uruchamianie i rozwój działalności gospodarczej;+ rozwój sektora ekonomii społecznej;+ szkolenia zawodowe realizowane przez PUP;+ dofinansowanie przez PUP aktywizacji zawodowej tj. stażu i prac społ. użytecznych;+ wspieranie tworzenia i utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych przez PFRON;+ dopłaty bezpośrednie (ze środków UE) do gospodarstw rolnych;+ atrakcje turystyczne w najbliższym otoczeniu;+ wzrastający popyt na usługi turystyczne (w tym agroturystyki);+ istniejący duży rynek konsumencki w Krośnie;+ planowana budowa drogi szybkiego ruchu S19;+ rosnąca oferta instytucji i organizacji wsparcia bezrobotnych i aktywizacji rynku pracy;+ rosnący ruch przygraniczny;+ Możliwość włączenia się w krajowe i regionalne programy promocji.	<ul style="list-style-type: none">- skomplikowane procedury uzyskania dotacji na dofinansowanie inwestycji;- skomplikowane procedury formalno-prawne przygotowywania i realizacji inwestycji budowlanych (np. pozwolenia na budowę, nadzór, geodezja);- wysokie koszty budowy instalacji do wykorzystania odnawialnych źródeł energii;- niedostateczna informacja na temat istniejących kredytów i dotacji na inwestycje proekologiczne;- wysokie obciążenia podatkowe przedsiębiorców;- wysokie koszty pracy;- małe wykorzystanie potencjału wzrostu technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT);- silna konkurencja dla lokalnych przedsiębiorców ze strony firm zlokalizowanych w Krośnie w podstrefach specjalnych stref ekonomicznych "EURO - PARK" Mielec oraz Krakowski Park Technologiczny;- sposób przeprowadzania przetargów (zawierania kontraktów) zorientowany na duże przedsiębiorstwa;- nieprzyjazność otoczenia prawnego w zakresie przepisów celnych;- mało stabilny rynek rolny.

TOM III
Strategia Rozwoju Gminy Krościenko
Wyżne do roku 2025

Dokument opracowany w oparciu o wyniki spotkań
warsztatowych z przedstawicielami partnerów społecznych
Gminy

Krościenko Wyżne, styczeń 2016 roku

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Prace nad strategią były prowadzone przez **Zespół ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025**, do którego zostało zaproszonych 90 osób reprezentujących partnerów społeczno-gospodarczych Gminy. Praca była realizowana w ramach 3 sfer tematycznych:

Sfera społeczna	Zaspokojenie potrzeb mieszkańców
Sfera zasobów i potencjałów Gminy	Infrastruktura techniczna, potencjał i ład przestrzenny, potencjał ekologiczny, potencjał ludzki, potencjał kulturowy
Sfera gospodarcza i promocji Gminy	Gospodarka i promocja Gminy

Dokument **Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025** został opracowany z wykorzystaniem wyników warsztatów diagnostyczno-projektowych, w których uczestniczył zespół w składzie:

Lp.	Imię	Nazwisko	Instytucja/funkcja
1	Marek	Aftanas	Dyrektor Publicznego Gimnazjum w Krościenku Wyżnym
2	Anna	Bujacz	Pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
3	Natalia	Ciuba	Kierownik Bimax Sp. z o.o.
4	Janusz	Czajka	Prezes Bimax Sp. z o.o.
5	Antoni	Dębiec	Przewodniczący Rady Gminy
6	Anita	Fal	Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Krościenku Wyżnym
7	Alicja	Fejkiel Guzik	Zastępca Wójta Gminy Krościenko Wyżne
8	Helena	Filar	KGW w Krościenku Wyżnym
9	Dorota	Frydrych	Dyrektor Samorządowego Przedszkola w Krościenku Wyżnym
10	Stanisław	Jasłowski	Pracownik Urzędu Gminy w Krościenku Wyżnym
11	Wiesław	Kałamarz	Proboszcz Parafii Rzymsko – Katolicka w Krościenku Wyżnym
12	Eleonora	Karaś	Koło Gospodyń Wiejskich w Krościenku Wyżnym
13	Małgorzata	Kuliga	Inspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym
14	Lucyna	Liput	Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
15	Mariusz	Lorens	Podinspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym
16	Stanisława	Machnik	Koło Gospodyń Wiejskich w Krościenku Wyżnym
17	Edward	Marszałek	Radny gminy
18	Maria	Nowak	Przewodnicząca KGW w Krościenku Wyżnym
19	Jan	Omachel	Wójt Gminy Krościenko Wyżne
20	Stefania	Patla	Koło Gospodyń Wiejskich w Krościenku Wyżnym
21	Krzysztof	Ronowski	Radny gminy
22	Marta	Such	Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej im. J. Pawła II w Krościenku Wyżnym
23	Eugeniusz	Such	Radny gminy
24	Janusz	Szmyd	Radny gminy
25	Stanisław	Śliwiński	Podinspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym
26	Angelika	Wagner	Centrum Opieki i Rozrywki Dziecięcej w Krościenku Wyżnym
27	Przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie		

Koordinacja prac ze strony Urząd Gminy Krościenko Wyżne:

4. Małgorzata Kuliga - Inspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym.
5. Stanisław Śliwiński - Podinspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym.
6. Mariusz Lorens - Podinspektor w Urzędzie Gminy w Krościenku Wyżnym.

Konsultanci RES MANAGEMENT s.c. Brzozów:

7. Paweł Mentelski	Konsultant i moderator, prace redakcyjne.
8. Tomasz Bartnicki	Konsultant, prace redakcyjne.
9. Maciej Jednakiewicz	Konsultant, prace redakcyjne.
10. Justyna Kostecka	Analiza danych statystycznych, prace redakcyjne.
11. Barbara Kurczab	Prace redakcyjno-edycyjne.
12. Justyna Bartnicka	Prace redakcyjno-edycyjne.

Spis treści

I.	WPROWADZENIE.....	139
II.	ZAŁOŻENIA STRATEGII.....	141
III.	MISJA GMINY	142
IV.	CELE GMINY KROŚCIENKO WYŻNE.....	143
4.1.	Cele strategiczne.....	143
4.2.	Zadania realizacyjne dla poszczególnych celów operacyjnych	146
4.3.	Lista dokumentów Gminy o znaczeniu strategicznym	155
4.4.	Ocena zgodności strategii z dokumentami zewnętrznymi	155

I. WPROWADZENIE

Gmina jest wspólnotą samorządową tworzoną z mocy prawa przez mieszkańców, w której splatają się złożone procesy społeczno-gospodarcze przebiegające w środowisku naturalnym i w określonej przestrzeni.

Zaspokajanie potrzeb mieszkańców, rozwijanie infrastruktury technicznej i społecznej, ochrona środowiska naturalnego oraz rozwój gospodarczy warunkowane są wieloma czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi.

Gmina jest instytucją, która jest ustawowo odpowiedzialna za zarządzanie określonym kompleksem przestrzenno-terytorialnym i sferami życia publicznego – za prowadzenie polityki rozwoju. W ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju²⁶ w art. 2. wskazuje się, że „Przez politykę rozwoju rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub **lokalnej**”. W artykule 3 jest mowa o tym, kto ma prowadzić politykę rozwoju. I tak:

- w skali kraju – Rada Ministrów;
- w skali regionu – samorząd województwa;
- w skali lokalnej – samorząd powiatowy i gminny.

Kolejne wskazanie z cytowanej ustawy znajduje się w art. 4. – „**Politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju**”.

Zatem można przyjąć, że strategię rozwoju opracowuje się dla instytucji, które dostarczają usługi publiczne oraz inicjują i wspierają działania związane ze współdziałaniem partnerów społecznych w tych zakresach. Dokumenty takie winny spełniać standardy stosowane przez instytucje zarządzające środkami strukturalnymi UE. Głównymi standardami są: prowadzenie pracy z udziałem partnerów społecznych/interesariuszy oraz zgodność z wymaganiami wynikającymi z metodologii Zarządzania Cyklem Projektu (Project Cycle Management), przyjętej przez Komisję Europejską. Strategie mogą być opracowywane, jako całkowicie nowe lub aktualizacje istniejących dokumentów. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego rekomendowane jest opracowywanie strategii zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Strategie rozwoju mają charakter ogólny i są nadrzędne w stosunku do pozostałych dokumentów planistycznych danej instytucji.

Biorąc powyższe pod uwagę władze Gminy podjęły decyzję o opracowaniu Strategii Rozwoju Gminy. W grudniu odbywały się konsultacje społeczne, pracował Zespół Zadaniowy do opracowania strategii, odbywały się warsztaty diagnostyczno-projektowe.

Przy formułowaniu celów strategicznych uwzględnione zostały występujące uwarunkowania zawarte m.in. w Diagnozie ilościowej i Diagnozie jakościowej sytuacji społeczno-gospodarczej w Gminie Krościenko Wyżne.

Cele strategiczne dotyczą spraw, co do których Gmina i partnerzy społeczni, każdy w zakresie swoich kompetencji, mogą podejmować autonomiczne działania. Autonomiczność działań oznacza, że Gmina i partnerzy społeczni mają do tego prawo i nie są uwarunkowani decyzjami zewnętrznymi podejmowanymi poza Gminą.

Proponowane w strategii cele i zadania służące ich realizacji, obejmują wszystkie sfery życia i funkcjonowania Gminy. W pracach nad strategią wyodrębnione zostały trzy sfery funkcjonowania Gminy prezentowane poniżej:

1. Sfera społeczna.
2. Sfera potencjałów i zasobów Gminy.
3. Gospodarka i promocja Gminy.

Tym samym Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025 jest dokumentem kierunkowym, swoistą mapą drogową, stanowiącą podstawę do podejmowania skoordynowanych działań przez wszystkich partnerów społecznych Gminy.

²⁶Dz. U. 2006 Nr 227 poz. 1658 z późn. zm.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Pozwala to na kompleksowe ujęcie zrównoważonego rozwoju Gminy. Kompleksowe podejście, będące cechą planowania strategicznego powoduje, iż realizacja tak określonej strategii jest wspólnym zadaniem władz samorządowych i wszystkich partnerów społecznych w Gminie.

Dokument Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025 składa się z następujących elementów (opracowań):

1. **Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025 - Diagnoza ilościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Krościenko Wyżne.**
2. **Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025 - Diagnoza jakościowa sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Krościenko Wyżne,**
3. **Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025.**
4. **Wdrożenie Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025.**

Bardzo ważnym aspektem jest uspołecznienie procesu opracowania i wdrażania strategii przy udziale wszystkich głównych partnerów społecznych.

Do realizacji strategii niezbędne będzie podejmowanie działań:

- samodzielnych przez władze Gminy,
- samodzielnych przez podmioty sektora prywatnego,
- samodzielnych przez organizacje pozarządowe,
- indywidualnych przez mieszkańców i ich nieformalne grupy i środowiska,
- wspólnych z udziałem partnerów z różnych sektorów (publicznego, prywatnego i pozarządowego).

Wynika z tego, iż bardzo ważnym, a jednocześnie trudnym zadaniem będzie zaangażowanie wszystkich kluczowych dla rozwoju Gminy partnerów społecznych. Powodzenie w tym zakresie jest uzależnione od zdolności do wzajemnej komunikacji, radzenia sobie z różnicami interesów poszczególnych partnerów i grup, wspólnego definiowania problemów i celów, a następnie wspólnych przedsięwzięć.

W okresie wdrażania strategii władze Gminy mogą występować w różnych rolach, w tym jako:

- bezpośredni samodzielny realizator działań,
- inicjator i animator działań,
- uczestnik działań podejmowanych wspólnie z innymi partnerami,
- wspierający organizacyjnie, technicznie i finansowo działania podejmowane przez partnerów lokalnych,
- administrator centrum lokalnej informacji i komunikacji w Gminie.

Wdrożenie strategii przez władze Gminy wymaga stosowania operacyjnych narzędzi planistycznych, pozwalających na podjęcie ostatecznych decyzji, które działania i przy jakich zaangażowanych środkach własnych oraz zewnętrznych będą realizowane. Tymi narzędziami władz Gminy będą:

- wieloletnia prognoza finansowa,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- budżet Gminy (budżet obywatelski),
- konkretne projekty i programy,
- aplikacje o zewnętrzne źródła dofinansowania,
- polityki szczegółowe Gminy (stanowiące zbiór spójnych zasad odnoszących się do określonej dziedziny życia/funkcjonowania Gminy), pozwalające podejmować powtarzalne decyzje według tych samych kryteriów,
- zadania wyznaczane urzędnikom Gminy i jednostkom podległym Gminie.

Planowanie i wdrażanie strategii w opisany powyżej sposób daje szansę świadomego wpływania na długookresowe procesy społeczne, gospodarcze, przyrodnicze i przestrzenne. Pozwoli to na zarządzanie rozwojem w kolejnych kadencjach i ponad występującymi w środowisku lokalnym naturalnymi konfliktami interesów.

II. ZAŁOŻENIA STRATEGII

Założenia stanowią warunki brzegowe niezbędne do prawidłowego sformułowania strategii rozwoju i były określane na początku jej powstawania.

Założenia dotyczące dokumentu strategii:

1. Perspektywa planowania: **2025 rok**.
2. Decyzje zawarte w strategii rozwoju będą służyły mieszkańcom Gminy.
3. Strategia będzie najogólniejszym dokumentem planistycznym Gminy i tym samym wraz ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego będzie nadrzędna w stosunku do pozostałych dokumentów przyjętych przez Władze Gminy.
4. Strategia będzie spójna z zamierzeniami zewnętrznych dokumentów planistycznych.
5. Zadaniem strategii jest ułatwienie władzom samorządowym utrzymania głównych, długookresowych celów rozwoju Gminy.
6. Strategia będzie wskazywała zadania wspólne partnerów społecznych.
7. Realizacją strategii będą kierowały władze wykonawcze Gminy.

Założenia dotyczące procesu pracy nad opracowaniem dokumentu strategii:

1. Strategia opracowywana jest z udziałem przedstawicieli społeczności lokalnej (interesariuszy).

Założenia dotyczące zrównoważonego rozwoju:

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, zrównoważony rozwój oznacza integrację działań politycznych, gospodarczych oraz społecznych, z zachowaniem równowagi i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

1. Przygotowanie strategii i jej realizacja będzie uwzględniała zasady zrównoważonego rozwoju.

Termin „zrównoważony rozwój” oznacza:

1. Zachowanie szansy dla przyszłych pokoleń na realizację ich potrzeb.
2. Poszanowanie zasobów ze względu na ich ograniczoność.
3. Harmonizowanie ekologicznych, społecznych i ekonomicznych celów rozwoju.
4. Długookresowe podejście do analizowania, planowania i urzeczywistniania celów rozwoju.

III. MISJA GMINY

Misja to opis wizji Gminy (najczęściej jednozdaniowy) zawierający główne pola aktywności w przyszłości, stanowiący najogólniejszy cel Gminy.

Misję Gminy Krościenko Wyżne określono w perspektywie do roku 2025.

Gmina Krościenko Wyżne położona nad rzeką Wisłok w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Krosna zapewnia dogodne warunki dla realizacji potrzeb i aspiracji tutejszych mieszkańców, sprzyja zachowaniu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz jest atrakcyjnym miejscem lokalizacji przedsiębiorstw.

Misja spełnia ważne funkcje w okresie wdrażania strategii, w tym:

- pozwala koncentrować się na priorytetowych, długookresowych celach,
- pozwala planować i koordynować działania partnerów rozwoju lokalnego zgodnie z długookresowymi celami,
- wspiera motywację i integrację mieszkańców, wzmacniając ich identyfikację z Gminą,
- promuje Gminę w otoczeniu, zwiększa zainteresowanie, w szczególności wobec potencjalnych inwestorów i wobec odbiorców oferty Gminy.

IV. CELE GMINY KROŚCIENKO WYŻNE

4.1. Cele strategiczne

Cele strategiczne określone są do roku 2025 i służą realizacji wizji Gminy.

Cele strategiczne określają rezultaty o zasadniczym znaczeniu w długiej perspektywie oraz kierunkują działania na rzeczy właściwe dla koncepcji rozwoju Gminy. Cele strategiczne związane są z decyzjami dotyczącymi utrzymania lub zmiany wykorzystania zasobów Gminy, w tym również zasobów będących w dyspozycji sektora prywatnego i pozarządowego. Przypisane im **cele operacyjne** wyznaczają kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla rozwoju Gminy.

Cele strategiczne i operacyjne Gminy powstały na podstawie oceny aktualnej sytuacji uwzględniającej zidentyfikowane w uspołecznionym procesie pracy problemy i czynniki wewnętrzne wpływające na możliwość rozwoju Gminy (słabe i mocne strony) oraz zewnętrzne (szanse i zagrożenia w otoczeniu).

Cele strategiczne zostały opracowane w 3 głównych wyznaczonych wcześniej obszarach funkcjonowania Gminy. Cele strategiczne w podziale na obszary prezentują się następująco:

Obszar: Zaspokojenie potrzeb mieszkańców.

1. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy.

Obszar: Zasoby i potencjały gminy.

2. Poprawa stanu rozwoju zasobów technicznych gminy.
3. Uporządkowana gospodarka przestrzenna gminy.
4. Zachowany i wykorzystany potencjał kulturowy gminy.
5. Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy.
6. Poprawa poziomu rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego gminy.

Obszar: Gospodarka i promocja gminy.

7. Wzrost potencjału gospodarczego gminy.

Osiąganie celów w sferze gospodarczej jest zadaniem, które mogą realizować tylko podmioty działające w sferze gospodarczej. Zadania Gminy dotyczą przede wszystkim tworzenia warunków do działalności gospodarczej, wspierania podmiotów przez odpowiednią politykę i promocję Gminy. Ważnym elementem wsparcia będą również działania związane z planowaniem przestrzennym i rozwojem infrastruktury technicznej na terenach wykorzystywanych i możliwych do wykorzystania do celów gospodarczych.

Cele strategiczne w sferze gospodarczej powinny wpływać na decyzje podejmowane przez wszystkie podmioty działające w Gminie oraz przyszłych inwestorów zewnętrznych i wewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Drzewo celów strategicznych

Misja: Gmina Krościenko Wyżne położona nad rzeką Wisłok w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Krosna zapewnia dogodne warunki dla realizacji potrzeb i aspiracji tutejszych mieszkańców, sprzyja zachowaniu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz jest atrakcyjnym miejscem lokalizacji przedsiębiorstw.	
Cele strategiczne	Cele operacyjne
1. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy.	<ul style="list-style-type: none">1.1. Obniżenie poziomu bezrobocia.1.2. Zabezpieczone możliwości schronienia dla osób/rodzin będących w sytuacji kryzysowej.1.3. Wzrost porządku i bezpieczeństwa publicznego.1.4. Ograniczenie zjawisk patologicznych w rodzinach.1.5. Poprawa skuteczności systemów ostrzegania w sytuacjach kryzysowych.1.6. Poprawa bezpieczeństwa na drogach.1.7. Poprawa dostępnością i jakości opieki zdrowotnej wraz z dostępną bezpłatną rehabilitacją na terenie gminy.1.8. Poprawa stanu i funkcjonalności bazy lokalowej podstawowej opieki zdrowotnej;1.9. Poprawa jakości życia osób wymagających wsparcia w ramach pomocy społecznej.1.10. Poprawa warunków do uprawiania sportu i rekreacji.1.11. Wzrost jakości oferty edukacyjnej.1.12. Szeroka, atrakcyjna oferta kulturalna gminy.1.13. Podniesienie poziomu aktywności społecznej mieszkańców.1.14. Ograniczenie zjawiska wykluczenia cyfrowego wśród mieszkańców.
2. Poprawa stanu rozwoju zasobów technicznych gminy.	<ul style="list-style-type: none">2.1. Poprawa wydajności energetycznej oraz funkcjonalności obiektów komunalnych.2.2. Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna.2.3. Rozwinięta infrastruktura kultury.2.4. Poprawa standardów użytkowych infrastruktury drogowej i bezpieczeństwa na drogach gminnych.2.5. Poprawa efektywności funkcjonowania sieci kanalizacji sanitarnej i rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej.1.15. Poprawa stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

3. Uporządkowana gospodarka przestrzenna gminy.	a. Dostępne uzbrojone nowe tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje gospodarcze.
4. Zachowany i wykorzystany potencjał kulturowy gminy.	4.1. Zachowane i wyeksponowane dziedzictwo kulturowe.
5. Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy.	5.1. Poprawa wydajności energetycznej budynków komunalnych. 5.2. Ograniczenie niskiej emisji na terenie gminy. 5.3. Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska odpadami stałymi. 5.4. Poprawa stanu zachowania lokalnego dziedzictwa przyrodniczego.
6. Poprawa poziomu rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego gminy.	12.1. Większa aktywność bezrobotnych w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy. 12.2. Zwiększenie aktywności społecznej i integracji mieszkańców. 12.3. Poprawa efektywności działań prowadzonych w zakresie wsparcia udzielanego osobom wykluczonym, pozostającym w trudnej sytuacji rodzinnej oraz niepełnosprawnym.
13. Wzrost potencjału gospodarczego gminy.	13.1. Efektywna promocja gminy wraz z jej ofertą gospodarczą. 13.2. Dysponowanie spójną ofertą dla przedsiębiorstw. 13.3. Zwiększenie wykorzystania rolniczego potencjału gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

4.2. Zadania realizacyjne dla poszczególnych celów operacyjnych

Obszar: Potrzeby społeczne	
Cel strategiczny nr 1: Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy.	
Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
1.1. Obniżenie poziomu bezrobocia.	1.1.1. Aktywizacja osób bezrobotnych w kierunku poszukiwania pracy; (współorganizowanie kursów, szkoleń, doradztwa). 1.1.2. Wspieranie osób prowadzących i podejmujących działalność gospodarczą. 1.1.3. Przygotowywanie i pozyskiwanie terenów inwestycyjnych. 1.1.4. Propagowanie i wspieranie powstawania podmiotów ekonomii społecznej. 1.1.5. Współpraca gminy z Powiatowym Urzędem Pracy w Krośnie w zakresie przekazywania informacji o ofertach pracy, ofertach szkoleń i innych. 1.1.6. Współpraca z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania m.in. przekazywanie informacji o możliwościach związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy.
1.2. Zabezpieczone możliwości schronienia dla osób/rodzin będących w sytuacji kryzysowej.	1.2.1. Pozyskanie mieszkań socjalnych i chronionych poprzez adaptację niezagospodarowanych zasobów. 1.2.2. Budowa mieszkań socjalnych i chronionych.
1.3. Wzrost porządku i bezpieczeństwa publicznego.	1.3.1. Rozwijanie i modernizowanie systemu monitoringu wizyjnego. 1.3.2. Współpraca z Policją. 1.3.3. Prowadzenie działań prewencyjnych z Policją i Strażą Pożarną (dla dzieci, młodzieży i dorosłych).
1.4. Ograniczenie zjawisk patologicznych w rodzinach.	1.4.1. Propagowanie zdrowego stylu życia. 1.4.2. Wspieranie profilaktyki uzależnień. 1.4.3. Rozszerzanie dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego dla rodzin dotkniętych przemocą, alkoholizmem, narkomanią i innymi uzależnieniami. 1.4.4. Intensyfikowanie działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie przemocy w rodzinie, alkoholizmu i narkomanii skierowanych do dzieci i młodzieży. 1.4.5. Inicjowanie i udział w kampaniach społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 1.4.6. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 1.4.7. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Obszar: Potrzeby społeczne	
Cel strategiczny nr 1: Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy.	
Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
	1.4.8. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
1.5. Poprawa skuteczności systemów ostrzegania w sytuacjach kryzysowych.	1.5.1. Prowadzenie działalności edukacyjnej dla mieszkańców. 1.5.2. Systematyczne doskonalenie systemów ostrzegania w sytuacjach kryzysowych.
1.6. Poprawa bezpieczeństwa na drogach.	1.6.1. Przebudowa istniejących dróg gminnych i zlokalizowanych w ich ciągach obiektów mostowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą. 1.6.2. Współpraca z właścicielami dróg powiatowych i krajowej w zakresie rozbudowy infrastruktury zwiększającej bezpieczeństwo ruchu.
1.7. Poprawa dostępnością i jakości opieki zdrowotnej wraz z dostępną bezpłatną rehabilitacją na terenie gminy.	1.7.1. Uruchomienie gminnego ośrodka rehabilitacji. 1.7.2. Wspieranie podmiotów opieki zdrowotnej w organizowaniu pracowni rehabilitacji. 1.7.3. Urządzenie punktu podstawowej opieki zdrowotnej w Pustynach. 1.7.4. Modernizacja i rozbudowa istniejącego lub budowa nowego budynku ośrodka zdrowia wraz z zagospodarowaniem otoczenia.
1.8. Poprawa stanu i funkcjonalności bazy lokalowej podstawowej opieki zdrowotnej.	1.8.1. Rozbudowa i modernizacja bazy lokalowej podstawowej opieki zdrowotnej.
1.9. Poprawa jakości życia osób wymagających wsparcia w ramach pomocy społecznej.	1.9.1. Zapewnianie pomocy społecznej wszystkim potrzebującym. 1.9.2. Rozwijanie oferty pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych. 1.9.3. Prowadzenie dożywiania dzieci w szkołach. 1.9.4. Organizacja lokali/obiektów pobytu dziennego dla osób starszych i niepełnosprawnych. 1.9.5. Poprawa warunków lokalowych Klubu Seniora. 1.9.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizowania placówek dydaktycznych dla seniorów (np. Uniwersytet Trzeciego Wieku). 1.9.7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych. 1.9.8. Tworzenie wolontariatu – angażowanie osób mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne. 1.9.9. Organizowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu dla osób starszych.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Obszar: Potrzeby społeczne

Cel strategiczny nr 1: Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy.

Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
	1.9.10. Organizowanie pomocy żywnościowej – akcje charytatywne. 1.9.11. Współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie tworzenia nowych instytucjonalnych form pomocy społecznej. 1.9.12. Stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych (np. Samorządowa Karta Dużej Rodziny).
1.10. Poprawa warunków do uprawiania sportu i rekreacji.	1.10.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej. 1.10.2. Modernizacja istniejących obiektów sportowych. 1.10.3. Poszerzanie oferty imprez sportowych i rekreacyjnych.
1.11. Wzrost jakości oferty edukacyjnej.	1.11.1. Systematyczne doposażanie placówek oświatowych w sprzęt i pomoce dydaktyczne. 1.11.2. Modernizacja i termomodernizacja bazy placówek oświatowych wraz zagospodarowaniem ich otoczenia. 1.11.3. Modernizacja sportowej infrastruktury edukacyjnej (w tym termomodernizacja sali gimnastycznej). 1.11.4. Rozszerzanie oferty zajęć pozaszkolnych. 1.11.5. Stworzenie oferty edukacyjnej dla dorosłych we współpracy z instytucjami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami funkcjonującymi w systemie oświaty.
1.12. Szeroka, atrakcyjna oferta kulturalna gminy.	1.12.1. Powołanie wiodącej instytucji kultury w gminie. 1.12.2. Zapewnienie bazy lokalowej i doposażanie instytucji kultury w sprzęt techniczny oraz muzyczny. 1.12.3. Poszerzanie oferty zajęć z zakresu kultury. 1.12.4. Zwiększanie ilości imprez kulturalnych na terenie gminy.
1.13. Podniesienie poziomu aktywności społecznej mieszkańców.	1.13.1. Aktywizacja organizacji społecznych m.in. poprzez zlecenie realizacji zadań własnych gminy. 1.13.2. Podnoszenie świadomości obywatelskiej, propagowanie postaw obywatelskich. 1.13.3. Organizacja imprez integrujących mieszkańców w miejscowościach we współpracy z radami sołectki.
1.14. Ograniczenie zjawiska wykluczenia cyfrowego wśród mieszkańców.	1.14.1. Rozwijanie infrastruktury teleinformatycznej np. tworzenie nieodpłatnych punktów dostępu do Internetu. 1.14.2. Organizowanie szkoleń, kursów z zakresu obsługi komputerów i korzystania z Internetu dla osób dorosłych.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Obszar: Zasoby i potencjały Gminy

Cel strategiczny nr 2: Poprawa stanu rozwoju zasobów technicznych gminy

Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
2.1. Poprawa wydajności energetycznej oraz funkcjonalności obiektów komunalnych.	2.1.1. Modernizacja (łącznie z termomodernizacją i instalacją odnawialnych źródeł energii) obiektu budynku Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum oraz hali sportowej i otoczenia. 2.1.2. Modernizacja i rozbudowa istniejącego lub budowa nowego budynku ośrodka zdrowia wraz z zagospodarowaniem otoczenia.
2.2. Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna.	2.2.1. Budowy i rozbudowa boisk sportowych i stadionów (m.in. trybuny na stadionie w Krościenku Wyżnym). 2.2.2. Budowa nowych i modernizacja istniejących placów zabaw. 2.2.3. Rozwijanie sieci ścieżek pieszo-rowerowych (wraz z oznakowaniem i oświetleniem).
2.3. Rozwinięta infrastruktura kultury.	2.3.1. Poprawa bazy lokalowej dla działań z obszaru kultury. 2.3.2. Doposażanie obiektów infrastruktury kultury (np. Domu Ludowego w Krościenku Wyżnym).
2.4. Poprawa standardów użytkowych infrastruktury drogowej i bezpieczeństwa na drogach gminnych.	2.4.1. Zwiększanie liczby miejsc parkingowych i postojowych. 2.4.2. Przebudowa dróg gminnych (wraz z siecią kanalizacji deszczowej) i obiektów infrastruktury drogowej (np. most na ul. Mostowej). 2.4.3. Modernizacja dróg wewnętrznych. 2.4.4. Przebudowa ulicy Grunwaldzkiej (wykonanie nowej nawierzchni, budowa chodnika i oświetlenia ulicznego). 2.4.5. Budowa nowych i przebudowa istniejących chodników dla pieszych. 2.4.6. Modernizacja (na energooszczędne) i rozbudowa nowoczesnego, energooszczędnego systemu oświetlenia ulic.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Obszar: Zasoby i potencjały Gminy

Cel strategiczny nr 2: Poprawa stanu rozwoju zasobów technicznych gminy

Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
	2.4.7. Wykonanie zorganizowanych przejść dla pieszych przy drogach powiatowych i gminnych.
2.5. Poprawa efektywności funkcjonowania sieci kanalizacji sanitarnej i rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej.	2.5.1. Modernizacja nieszczelnych, przestarzałych części istniejących sieci kanalizacyjnych. 2.5.2. Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na nowopowstałych terenach budownictwa mieszkaniowego.
2.6. Poprawa stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego.	2.6.1. Regulacja rzeki Wisłok.

Obszar: Zasoby i potencjały Gminy

Cel strategiczny nr 3: Uporządkowana gospodarka przestrzenna gminy.

Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
3.1. Dostępne uzbrojone nowe tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje gospodarcze.	3.1.1. Pozyskanie terenów pod inwestycje. 3.1.2. Uzbrajanie terenów pod inwestycje gospodarcze i pod budownictwo mieszkaniowe. 3.1.3. Aktualizowanie Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Obszar: Zasoby i potencjały Gminy

Cel strategiczny nr 4: Zachowany i wykorzystany potencjał kulturowy gminy.

Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
4.1. Zachowane i wyeksponowane dziedzictwo kulturowe..	4.1.1. Poprawa stanu technicznego niszczących nagrobków, kapliczek i pomników oraz terenów o wartości historycznej (stare kościelisko, cmentarz choleryczny). 4.1.2. Renowacja zabytkowego obiektu kościoła w Krościenku Wyżnym. 4.1.3. Kultywowanie lokalnych tradycji i zwyczajów. 4.1.4. Aktywizowanie mieszkańców w zakresie aktywnego i biernego uczestnictwa w kulturze. 4.1.5. Wzmocnienie instytucjonalne obszaru kultury w Gminie. 4.1.6. Publikacja opracowań dokumentujących historię Gminy.

Obszar: Zasoby i potencjały Gminy

Cel strategiczny nr 5: Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy.

Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
5.1. Poprawa wydajności energetycznej budynków komunalnych.	5.1.1. Termomodernizacją i instalacją odnawialnych źródeł energii w obiekcie budynku Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum oraz hali sportowej.
5.2. Ograniczenie niskiej emisji na terenie gminy.	5.2.1. Zmniejszanie wykorzystywanie węgla jako źródła ciepła. 5.2.2. Promowanie odnawialnych źródeł energii. 5.2.3. Rozwój transportu niskoemisyjnego w ramach MOF.
5.3. Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska odpadami stałymi.	5.3.1. Realizowanie działań podnoszących poziom świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów. 5.3.2. Prowadzenie edukacji ekologicznej dla wszystkich grup wiekowych. 5.3.3. Konsekwentne egzekwowanie uczestnictwa w systemie odbioru odpadów stałych.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Obszar: Zasoby i potencjały Gminy

Cel strategiczny nr 5: Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy.

Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
	5.3.4. Monitorowanie stanu zaśmiecenia środowiska. 5.3.5. Likwidowanie dzikich wysypisk śmieci. 5.3.6. Organizacja punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. 5.3.7. Wymiana pokryć dachowych z azbestu.
5.4. Poprawa stanu zachowania lokalnego dziedzictwa przyrodniczego.	5.4.1. Poprawa stanu pomników przyrody. 5.4.2. Poprawa lokalnych zasobów przyrodniczych w ramach MOF.

Obszar: Zasoby i potencjały Gminy

Cel strategiczny nr 6: Poprawa poziomu rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego gminy.

Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
6.1. Większa aktywność bezrobotnych w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy.	6.1.1. Aktywizacja osób bezrobotnych w kierunku poszukiwania pracy (współorganizowanie kursów, szkoleń, doradztwa). 6.1.2. Wspieranie osób prowadzących i podejmujących działalność gospodarczą. 6.1.3. Propagowanie i wspieranie powstawania podmiotów ekonomii społecznej. 6.1.4. Współpraca gminy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o ofertach pracy, ofertach szkoleń i innych. 6.1.5. Współpraca z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania m.in. przekazywanie informacji o możliwościach pozyskania dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej.
6.2. Zwiększenie społecznej i aktywności mieszkańców i integracji	6.2.1. Aktywizacja organizacji społecznych m.in. poprzez zlecenie realizacji zadań własnych gminy. 6.2.2. Aktywizacja organizacji pozarządowych w działaniach skierowanych do mieszkańców. 6.2.3. Podnoszenie świadomości obywatelskiej, propagowanie postaw obywatelskich. 6.2.4. Wspieranie tworzenia wolontariatu. 6.2.5. Promowanie gminy jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Obszar: Zasoby i potencjały Gminy

Cel strategiczny nr 6: Poprawa poziomu rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego gminy.

Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
6.3. Poprawa efektywności działań prowadzonych w zakresie wsparcia udzielanego osobom wykluczonym, pozostającym w trudnej sytuacji rodzinnej oraz niepełnosprawnym.	6.3.1. Utrzymywanie wysokiej zdolności reagowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w sytuacjach kryzysowych. 6.3.2. Promowanie wśród osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego aktywnych postaw i grup wsparcia. 6.3.3. Stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych (np. Samorządowa Karta Dużej Rodziny). 6.3.4. Stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin dotkniętych dysfunkcjami społecznymi. 6.3.5. Zapobieganie społecznej izolacji i marginalizacji najsłabszych i najbardziej zagrożonych osób/rodzin. 6.3.6. Zapewnianie dziennej i całodobowej opieki dla osób starszych.

Obszar: Gospodarka i promocja Gminy

Cel strategiczny nr 7: Wzrost potencjału gospodarczego gminy.

Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
7.1. Efektywna promocja gminy wraz z jej ofertą gospodarczą.	7.1.1. Tworzenie pozytywnego wizerunku Gminy jako atrakcyjnego miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej. 7.1.2. Poszukiwanie i promowanie lokalnych produktów. 7.1.3. Organizowanie imprez prezentujących lokalne produkty np. kulinarne. 7.1.4. Promowanie gminy jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania. Wspólna promocja z sąsiednimi gminami i powiatem krośnieńskim. 7.1.5. Współpraca z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania w zakresie promowania produktów lokalnych z terenu gminy i powiatu.
7.2. Dysponowanie spójną ofertą dla przedsiębiorstw.	7.2.1. Pozyskiwanie terenów inwestycyjnych, uzbrajanie i udostępnianie inwestorom. 7.2.2. Wspieranie inwestycji zgodnych z profilem rozwoju gminy, głównie w sektorze mikro i małej przedsiębiorczości (zwłaszcza wytwórczej i usługowej).

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Obszar: Gospodarka i promocja Gminy

Cel strategiczny nr 7: Wzrost potencjału gospodarczego gminy.

Cele operacyjne	Zadania realizacyjne
	7.2.3. Współpraca z sąsiednimi gminami, tworzenie partnerstw gospodarczych. 7.2.4. Współpraca z instytucjami i podmiotami posiadającymi informacje o możliwościach pozyskiwania środków (dotacji) na finansowanie inwestycji gospodarczych. 7.2.5. Promowanie oferty instytucji otoczenia biznesu.
7.3. Zwiększenie wykorzystania rolniczego potencjału gminy.	7.3.1. Prowadzenie działań na rzecz integracji gospodarstw rolnych. 7.3.2. Wspieranie przedsięwzięć rolników z udziałem wielu partnerów, np.: inicjowanie i tworzenie grup producenckich. 7.3.3. Prowadzenie działań informacyjnych i doradczych w zakresie możliwości pozyskiwania środków na rozwój gospodarstw – współpraca z Podkarpackim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego. 7.3.4. Współpraca z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania w zakresie promowania produktów rolniczych z terenu gminy i powiatu. 7.3.5. Prowadzenie z samorządami gminnymi promocji gospodarczej powiatu, w tym w zakresie promocji produktów rolnych. 7.3.6. Wspieranie rozwoju sprzedaży bezpośredniej produktów żywnościowych z gospodarstw rolnych poza gminą – wraz z promowaniem miejsca pochodzenia.

4.3. Lista dokumentów Gminy o znaczeniu strategicznym

Poniższe dokumenty warunkują skuteczną realizację Strategii Rozwoju Gminy do roku 2025. Dokumenty te są planami i programami realizacyjnymi towarzyszącymi Strategii, a część z nich ustanawia warunki do działania oraz określa, jakie zachowania są zgodne z celami Strategii dla uczestników życia społecznego i gospodarczego.

Tytuł
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Krościenko Wyżne
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne
Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Krościenko Wyżne
Plan Odnowy Miejscowości Krościenko Wyżne
Plan Odnowy Miejscowości Pustyny

4.4. Ocena zgodności strategii z dokumentami zewnętrznymi

Analiza spójności *Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025* jest niezwykle ważna gdyż pozwoli właściwie wpasować dokument w istniejący na poziomie regionalnym zewnętrzny dokument planistyczny, jakim jest *Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2020* (aktualizacja) – sierpień 2013 r.

Przyjęta Strategia wskazuje na cztery podstawowe obszary tj.:

- „Konkurencyjna i Innowacyjna Gospodarka”,
- „Kapitał Ludzki i Społeczny”
- „Sieć Osadnicza”,
- „Środowisko i Energetyka”,

na których w pierwszej kolejności koncentrować się będą działania samorządu województwa. Zakładane w programach operacyjnych formy interwencji zewnętrznej kierowane do wskazanych wyżej obszarów służyć będą wzmocnieniu przewag konkurencyjnych i niwelowaniu barier rozwojowych, a tym samym zmniejszeniu nadmiernych dysproporcji wewnątrz regionu w poziomie społeczno-gospodarczego rozwoju. Konsekwencją tych działań w okresie wyznaczonym przez Strategię będzie wzmocnienie konkurencyjności regionu w stosunku do innych, bardziej rozwiniętych obszarów kraju, a także UE.

1. Przyjęta metoda oceny

Ocenę zgodności dokonano metodą ekspercką w odniesieniu do celów zawartych w porównywanych ze sobą dokumentach.

W celu dokonania oceny do porównań przyjęto skalę czterostopniową, gdzie:

0 – oznacza brak odniesienia do danego celu z dokumentu porównywanego;

1 – oznacza niską zgodność/integralności celów;

2 – oznacza średni stopień zgodności/integralności celów;

3 – oznacza wysoki stopień zgodności/integralności celów.

W poniższej tabeli ujęto ocenę stopnia zgodności/integralności celów strategii z zapisami dokumentu porównywanego. Stopień zgodności w ramach każdego z celów głównych dokumentu porównywanego został następnie podsumowany punktacją łączną, której maksymalna wysokość jest zmienna i jest zależna od ilości celów pochodzących z dokumentu porównywanego.

2. Układ wniosków wynikających z oceny zgodności celów

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

W układzie tabelarycznym zawarto całościową ocenę stopnia zgodności *Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025* z zapisami dokumentu *Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2020* (aktualizacja) – sierpień 2013 r.

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Ocena zgodności celów:

Cele Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020		Cele Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025		Ocena zgodności	
		Cele strategiczne	Cele operacyjne		
KONKURENCYJNA I INNOWACYJNA GOSPODARKA	Cel 1 Rozwijanie przewag regionu w oparciu o kreatywne specjalizacje, jako przejaw budowania konkurencyjności krajowej i międzynarodowej	Priorytet 1.1. Przemysł Cel: Przemysł nowoczesnych technologii wzmacniający konkurencyjność regionalnej gospodarki	Cel strategiczny nr 7 Wzrost potencjału gospodarczego gminy.	7.2. Dysponowanie spójną ofertą dla przedsiębiorstw.	1
		Priorytet 1.2. Nauka, badania i szkolnictwo wyższe Cel: Rozwój konkurencyjnego szkolnictwa wyższego i sfery badawczo-rozwojowej, jako kluczowych czynników stymulujących rozwój regionu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	-
		Priorytet 1.3. Turystyka Cel: Budowa konkurencyjnej, atrakcyjnej oferty rynkowej opartej na znacznym potencjale turystycznym regionu	Cel strategiczny nr 7 Wzrost potencjału gospodarczego gminy	7.1. Efektywna promocja gminy wraz z jej ofertą gospodarczą. 7.2. Dysponowanie spójną ofertą dla przedsiębiorstw.	2
	Cel strategiczny nr 5 Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy.	5.4. Poprawa stanu zachowania lokalnego dziedzictwa przyrodniczego.			
		Cel strategiczny nr 1 Poprawa warunków	1.10. Poprawa warunków do uprawianiu sportu i rekreacji.		

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

			i jakości życia mieszkańców gminy.	1.12. Szeroka, atrakcyjna oferta kulturalna gminy.	
		Priorytet 1.4. Rolnictwo Cel: Poprawa konkurencyjności sektora rolno – spożywczego	Cel strategiczny nr 7 Wzrost potencjału gospodarczego gminy	7.3.Zwiększenie wykorzystania rolniczego potencjału gminy.	2
		Priorytet 1.5. Instytucje otoczenia biznesu Cel: Rozwój przedsiębiorczość poprzez ofertę instytucji otoczenia biznesu	Cel strategiczny nr 7 Wzrost potencjału gospodarczego gminy.	7.2. Dysponowanie spójną ofertą dla przedsiębiorstw.	2
KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY	Cel 2 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego jako czynników: innowacyjności regionu oraz poprawy poziomu życia mieszkańców	Priorytet 2.1. Edukacja Cel: Dostosowanie systemu edukacji do aktualnych potrzeb i wyzwań przyszłości	Cel strategiczny nr 1 Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy.	1.11. Wzrost jakości oferty edukacyjnej.	3
			Cel strategiczny nr 2 Poprawa stanu rozwoju zasobów technicznych gminy.	2.1.Poprawa wydajności energetycznej oraz funkcjonalności obiektów komunalnych.	
		Priorytet 2.2. Kultura i dziedzictwo kulturowe Cel: Rozwinięty i efektywnie wykorzystany potencjał kulturowy regionu	Cele strategiczny 4 Zachowany i wykorzystany potencjał kulturowy gminy.	4.1.Zachowane i wyeksponowane dziedzictwo kulturowe	3
			Cel strategiczny nr 1 Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy.	1.12. Szeroka, atrakcyjna oferta kulturalna gminy.	
			Cel strategiczny nr 2 Poprawa stanu rozwoju zasobów technicznych gminy.	2.3. Rozwinięta infrastruktura kultury.	
		Priorytet 2.3. Społeczeństwo obywatelskie	Cel strategiczny nr 1 Poprawa warunków	1.13.Podniesienie poziomu aktywności społecznej mieszkańców.	3

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

		<p>Cel: Wzmocnienie podmiotowości obywateli, rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie ich wpływu na życie publiczne</p>	<p>i jakości życia mieszkańców gminy.</p> <p>Cel strategiczny nr 6 Poprawa poziomu rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego gminy.</p>	<p>1.2.Zwiększenie aktywności społecznej i integracji mieszkańców.</p>	
		<p>Priorytet 2.4. Włączenie społeczne Cel: Wzrost poziomu adaptacyjności zawodowej i integracji społecznej w regionie</p>	<p>Cel strategiczny nr 6 Poprawa poziomu rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego gminy.</p> <p>Cel strategiczny nr 1 Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy.</p>	<p>6.1. Większa aktywność bezrobotnych w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy. 6.3.Poprawa efektywności działań prowadzonych w zakresie wsparcia udzielanego osobom wykluczonym, pozostającym w trudnej sytuacji rodzinnej oraz niepełnosprawnym.</p> <p>1.1.Obniżenie poziomu bezrobocia. 1.9.Poprawa jakości życia osób wymagających wsparcia w ramach pomocy społecznej. 1.14.Ograniczenie zjawiska wykluczenia cyfrowego wśród mieszkańców.</p>	3
		<p>Priorytet 2.5. Zdrowie publiczne Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez poprawę dostępności i jakości funkcjonowania systemu ochrony zdrowia</p>	<p>Cel strategiczny nr 1 Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy.</p> <p>Cel strategiczny nr 2 Poprawa stanu rozwoju zasobów technicznych gminy.</p>	<p>1.7. Poprawa dostępności i jakości opieki zdrowotnej wraz z dostępną bezpłatną rehabilitacją na terenie gminy.</p> <p>2.1. Poprawa wydajności energetycznej oraz funkcjonalności obiektów komunalnych.</p>	3
		<p>Priorytet 2.6. Sport powszechny</p>	<p>Cel strategiczny nr 1 Poprawa warunków</p>	<p>1.10. Poprawa warunków do uprawiania sportu i rekreacji.</p>	3

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

		Cel: Zwiększenie aktywności ruchowej oraz rozwoju psychofizycznego społeczeństwa	i jakości życia mieszkańców gminy. Cel strategiczny nr 2 Poprawa stanu rozwoju zasobów technicznych gminy.	2.2. Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna.	
SIEĆ OSADNICZA	Cel 3 Podniesienie dostępności oraz poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej jako element budowania potencjału rozwojowego regionu	Priorytet 3.1. Dostępność komunikacyjna Cel: Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności przestrzennej województwa ze szczególnym uwzględnieniem Rzeszowa jako ponadregionalnego ośrodka wzrostu	Cel strategiczny nr 2 Poprawa stanu rozwoju zasobów technicznych gminy.	2.4. Poprawa standardów użytkowych infrastruktury drogowej i bezpieczeństwa na drogach gminnych.	2
		Priorytet 3.2. Dostępność technologii informacyjnych Cel: Rozbudowa wysokiej jakości sieci telekomunikacyjnej oraz zwiększenie wykorzystania technologii informacyjnych na terenie całego województwa	Cel strategiczny nr 1 Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy.	1.14. Ograniczenie zjawiska wykluczenia cyfrowego wśród mieszkańców.	1
		Priorytet 3.3. Funkcje metropolitalne Rzeszowa Cel: Wzmacnianie pozycji Rzeszowa w przestrzeni krajowej i europejskiej dynamizujące procesy rozwojowe w obrębie województwa	Nie dotyczy	Nie dotyczy	-
		Priorytet 3.4. Funkcje obszarów wiejskich Cel: Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku	Cel strategiczny nr 1 Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy.	1.1. Obniżenie poziomu bezrobocia. 1.2. Zabezpieczone możliwości schronienia dla osób/rodzin będących w sytuacji kryzysowej. 1.3. Wzrost porządku i bezpieczeństwa publicznego.	3

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

				<p>1.4. Ograniczenie zjawisk patologicznych w rodzinach.</p> <p>1.6. Poprawa bezpieczeństwa na drogach.</p> <p>1.7. Poprawa dostępności i jakości opieki zdrowotnej wraz z dostępną bezpłatną rehabilitacją na terenie gminy.</p> <p>1.8. Poprawa stanu i funkcjonalności bazy lokalowej podstawowej opieki zdrowotnej;</p> <p>1.9. Poprawa jakości życia osób wymagających wsparcia w ramach pomocy społecznej.</p> <p>1.10. Poprawa warunków do uprawianiu sportu i rekreacji.</p> <p>1.11. Wzrost jakości oferty edukacyjnej.</p> <p>1.12. Szeroka, atrakcyjna oferta kulturalna gminy.</p> <p>1.14. Ograniczenie zjawiska wykluczenia cyfrowego wśród mieszkańców.</p>	
			<p>Cel strategiczny nr 2 Poprawa stanu rozwoju zasobów technicznych gminy.</p>	<p>2.1. Poprawa wydajności energetycznej oraz funkcjonalności obiektów komunalnych.</p> <p>2.2. Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna.</p> <p>2.3. Rozwinięta infrastruktura kultury.</p> <p>2.4. Poprawa standardów użytkowych infrastruktury drogowej i bezpieczeństwa na drogach gminnych.</p> <p>2.5. Poprawa efektywności funkcjonowania sieci kanalizacji</p>	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

				sanitarnej i rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej. 2.6. Poprawa stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego.	
			Cel strategiczny nr 3 Uporządkowana gospodarka przestrzenna gminy.	3.1. Dostępne uzbrojone nowe tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje gospodarcze.	
		Priorytet 3.5. Spójność przestrzenna i wzmacnianie funkcji biegunów wzrostu Cel: Wzmacnianie podstaw rozwojowych oraz dywersyfikacja funkcji biegunów wzrostu, w tym ośrodków subregionalnych w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym	Nie dotyczy	Nie dotyczy	-
ŚRODOWISKO I ENERGETYKA	Cel 4 Racjonalne i efektywne wykorzystanie zasobów z poszanowaniem środowiska naturalnego sposobem na zapewnienie bezpieczeństwa i dobrych warunków życia mieszkańców oraz rozwoju gospodarczego województwa	Priorytet 4.1. Zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom oraz usuwanie ich negatywnych skutków Cel: Zabezpieczenie mieszkańców województwa podkarpackiego przed negatywnymi skutkami zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi oraz wynikającymi z działalności człowieka	Cel strategiczny 5 Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy.	5.1. Poprawa wydajności energetycznej budynków komunalnych. 5.2. Ograniczenie niskiej emisji na terenie gminy. 5.3. Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska odpadami stałymi. 5.4. Poprawa stanu zachowania lokalnego dziedzictwa przyrodniczego.	3
		Priorytet 4.2. Ochrona środowiska Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu środowiska oraz zachowanie bioróżnorodności poprzez zrównoważony rozwój województwa	Cel strategiczny 5 Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy.	5.4. Poprawa stanu zachowania lokalnego dziedzictwa przyrodniczego.	2

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

		Priorytet 4.3. Bezpieczeństwo energetyczne i racjonalne wykorzystanie energii Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i efektywności energetycznej województwa podkarpackiego poprzez racjonalne wykorzystanie paliw i energii z uwzględnieniem lokalnych zasobów, w tym odnawialnych źródeł energii.	Cel strategiczny 5 Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy.	5.1. Poprawa wydajności energetycznej budynków komunalnych. 5.2. Ograniczenie niskiej emisji na terenie gminy.	3
Razem:					39

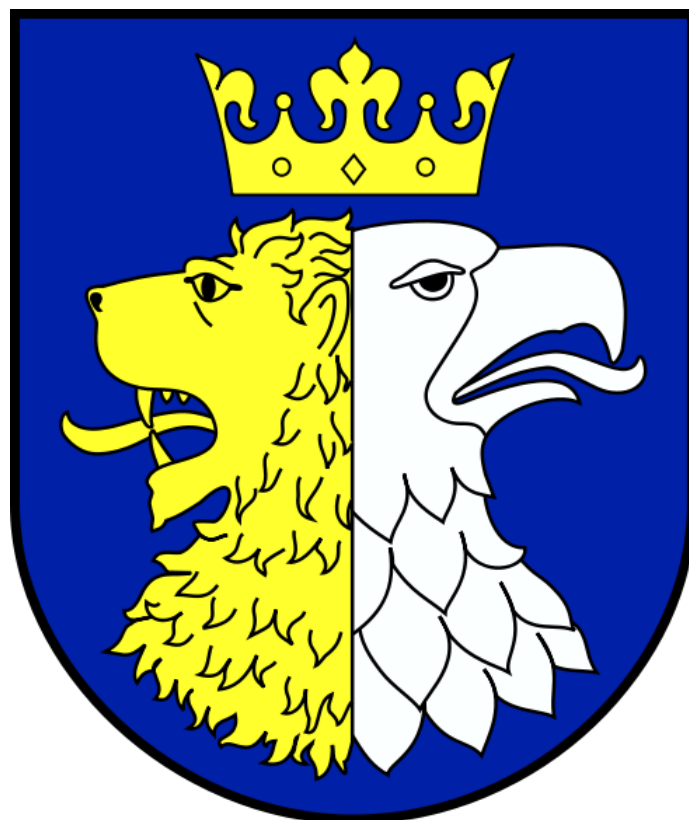
Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Poniżej prezentowane są wyniki analizy spójności Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025 z najważniejszym dla Gminy dokumentem zewnętrznym. Syntetyczny wynik pozwala ocenić zgodność opracowanej Strategii w odniesieniu do otoczenia, jakim jest Region Podkarpacia:

Dokument planistyczny	Ocena		
	Maksymalna możliwa liczba punktów	Uzyskana liczba punktów	Procent maksymalnej liczby punktów
Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2020 (aktualizacja) – sierpień 2013 r.	48	39	81,25%

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025 w przeprowadzonej analizie spójności z dokumentem strategicznym województwa podkarpackiego uzyskała 39 punktów na 48 możliwych do zdobycia. Oznacza to, że cele Strategii są spójne z celami kluczowego dla regionu dokumentu strategicznego prawie w 81,25%. Stopień integralności celów jest bardzo wysoki. Wśród celów Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne właściwie nie ma takich zapisów, które nie odnosiłyby się do analizowanego dokumentu strategicznego (z pominięciem celów dotyczących funkcji metropolitalnych).

Na tej podstawie można stwierdzić, że Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025 bardzo dobrze wpisuje się w podstawowy dokument strategiczny dla naszego regionu.

TOM IV
Wdrożenie strategii rozwoju Gminy Krościenko
Wyżne
do roku 2025

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko
Wyżne do roku 2025

Krościenko Wyżne, styczeń 2016 roku

SPIS TREŚCI

1.	<u>WPROWADZENIE</u>	167
2.	<u>ZASADY ZARZĄDZANIA STRATEGIA</u>	168
3.	<u>PROGRAMOWANIE ROZWOJU GMINY (ELEMENTY SYSTEMU ZARZĄDZANIA STRATEGIA)</u>	169
4.	<u>SYSTEM MONITOROWANIA</u>	170
5.	<u>WSKAŹNIKI DLA POSZCZEGÓLNYCH CELÓW OPERACYJNYCH I ZADAŃ REALIZACYJNYCH</u>	171
6.	<u>WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI SPOŁECZNYMI PRZY REALIZACJI STRATEGII</u>	197

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025 jest dokumentem kierunkowym, swoistą mapą drogową, stanowiącą podstawę do podejmowania skoordynowanych działań przez wszystkich partnerów społecznych Gminy.

Pozwala to na kompleksowe ujęcie zrównoważonego rozwoju Gminy. Kompleksowe podejście, będące cechą planowania strategicznego powoduje, iż realizacja tak określonej strategii jest wspólnym zadaniem władz samorządowych i wszystkich partnerów społecznych w Gminie.

Bardzo ważnym aspektem jest uspołecznienie procesu wdrażania Strategii przy udziale głównych partnerów społecznych.

Dla realizacji Strategii niezbędne będzie podejmowanie działań:

- samodzielnych przez władze Gminy,
- samodzielnych przez podmioty sektora prywatnego,
- samodzielnych przez organizacje pozarządowe,
- indywidualnych przez mieszkańców i ich nieformalne grupy i środowiska,
- wspólnych z udziałem partnerów z różnych sektorów (publicznego, prywatnego i pozarządowego).

Wynika z tego, iż bardzo ważnym, a jednocześnie trudnym zadaniem będzie zaangażowanie wszystkich kluczowych dla rozwoju Gminy partnerów społecznych. Powodzenie w tym zakresie jest uzależnione od zdolności do wzajemnej komunikacji, radzenia sobie z różnicami interesów poszczególnych partnerów i grup, wspólnego definiowania problemów i celów, a następnie wspólnych przedsięwzięć.

W okresie wdrażania Strategii władze Gminy mogą występować w różnych rolach, w tym jako:

- bezpośredni samodzielny realizator działań,
- inicjator i animator działań,
- uczestnik działań podejmowanych wspólnie z innymi partnerami,
- wspierający organizacyjnie, technicznie i finansowo działania podejmowane przez partnerów lokalnych,
- operator centrum lokalnej informacji i komunikacji w Gminie.

Wdrożenie Strategii przez władze Gminy wymaga stosowania operacyjnych narzędzi planistycznych, pozwalających na podjęcie ostatecznych decyzji, które działania i przy jakich zaangażowanych środkach własnych oraz zewnętrznych będą realizowane. Tymi narzędziami władz Gminy będą:

- wieloletnia prognoza finansowa,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- budżet Gminy,
- konkretne projekty i programy,
- aplikacje o zewnętrzne źródła dofinansowania,
- polityki szczegółowe Gminy (stanowiące zbiór spójnych zasad odnoszących się do określonej dziedziny życia/funkcjonowania Gminy), pozwalające podejmować powtarzalne decyzje według tych samych kryteriów,
- zadania wyznaczane urzędnikom Gminy i jednostkom podległym Gminie.

ZASADY ZARZĄDZANIA STRATEGIĄ

Skuteczna realizacja strategii opiera się na następujących zasadach:

1. Kompleksowe (całościowe) podejście.
2. Posiadanie zintegrowanych celów strategicznych i operacyjnych oraz zadań realizacyjnych.
3. Koncentracja środków na zadania o największych korzyściach społecznych.
4. Weryfikowanie planów i działań z punktu widzenia zgodności z zasadami zrównoważonego rozwoju.
5. Rozwijanie współpracy partnerów społecznych.
6. Otwarta komunikacja z mieszkańcami.
7. Współpraca z partnerami w otoczeniu regionalnym, krajowym i międzynarodowym.
8. Stały monitoring realizacji strategii.
9. Konsekwencja w realizacji zadań dla długookresowych celów strategii.

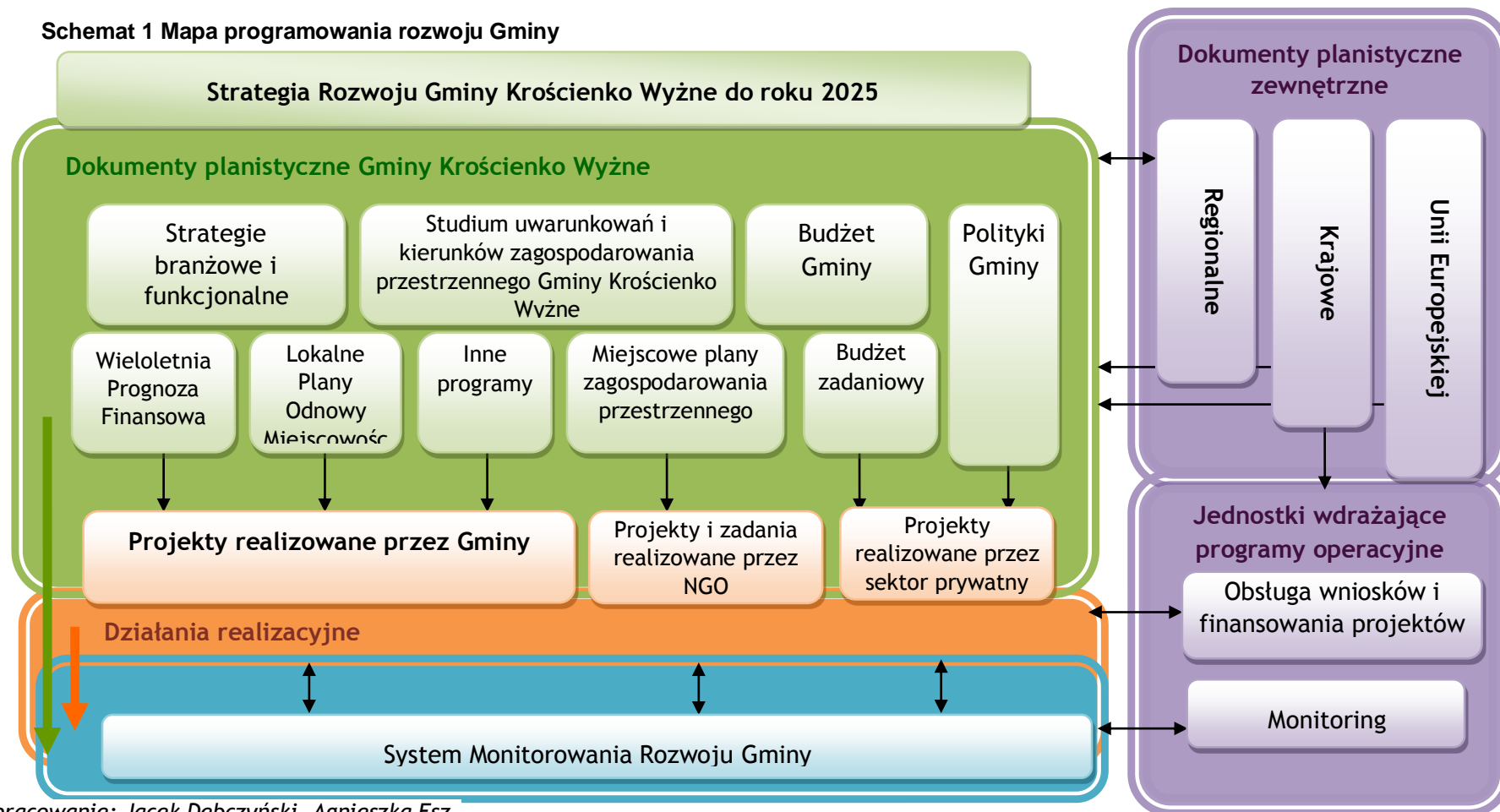
Zasady zrównoważonego rozwoju:

1. Zachowanie szansy dla przyszłych pokoleń na realizację ich potrzeb.
2. Poszanowanie zasobów ze względu na ich ograniczoność.
3. Harmonizowanie ekologicznych, społecznych i ekonomicznych celów rozwoju.
4. Długookresowe podejście do analizowania, planowania i urzeczywistniania celów rozwoju.

PROGRAMOWANIE ROZWOJU GMINY (ELEMENTY SYSTEMU ZARZĄDZANIA STRATEGIA)

Schemat 1 Mapa programowania rozwoju Gminy

Opracowanie: Jacek Dębczyński, Agnieszka Esz

SYSTEM MONITOROWANIA

Proces monitorowania obejmuje:

- Zdefiniowanie wskaźników dla poszczególnych celów operacyjnych i zadań realizacyjnych Strategii,
- Określenie procedury monitorowania,
- Wyznaczenie referatów i osób odpowiedzialnych za pozyskiwanie, przetwarzanie i udostępnianie poszczególnych grup wskaźników,
- Koordynowanie procesu monitorowania i administrowania bazą danych.

Schemat 2 Procedura monitorowania

Opracowanie: Jacek Dębczyński, Agnieszka Esz

WSKAŹNIKI DLA POSZCZEGÓLNYCH CELÓW OPERACYJNYCH I ZADAŃ REALIZACYJNYCH

Do każdego z celów operacyjnych i możliwych zadań realizacyjnych zostały zaprojektowane wskaźniki dla systemu monitorowania rozwoju Gminy, które będą mogły być również wykorzystane przy opracowywaniu wniosków o dofinansowanie projektów ze środków zewnętrznych.

Do każdego z celów operacyjnych zostały przypisane odpowiednie jednostki organizacyjne Urzędu Gminy odpowiedzialne za realizację i monitorowanie poszczególnych celów operacyjnych i zadań realizacyjnych. Każdy z celów ma wskazaną wiodącą komórkę organizacyjną. Jednostki organizacyjne Urzędu Gminy będą prowadziły działania w oparciu o programy i dokumenty operacyjne odpowiednio do swojej odpowiedzialności za realizację poszczególnych celów, zgodnie **Mapą programowania rozwoju Gminy** (schemat 1).

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

OBSZAR: ZASPOKOJENIE POTRZEB MIESZKAŃCÓW			Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Gminy
Cel strategiczny nr 1: Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców gminy			
Cele operacyjne	Proponowane zadania realizacyjne	Proponowane wskaźniki	
1.1. Obniżenie poziomu bezrobocia	1.1.1. Aktywizacja osób bezrobotnych w kierunku poszukiwania pracy; (współorganizowanie kursów, szkoleń, doradztwa)	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z form aktywizacji zawodowej typu: staże; przygotowania zawodowe; - liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę zawodową; - liczba zorganizowanych szkoleń, kursów, doradztwa dla osób bezrobotnych; - liczba osób bezrobotnych, które wzięły udział w szkoleniach, kursach, doradztwie. 	Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie Czarnorzecko-Strzyżowska Lokalna Grupa Działania Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Organizacyjno-Administracyjny i Spraw Obywatelskich, Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy, Sekretarz Gminy
	1.1.2. Wspieranie osób prowadzących i podejmujących działalność gospodarczą	<ul style="list-style-type: none"> - ilość środków przyznanych na podjęcie działalności gospodarczej; - ilość środków przyznanych na rozwinięcie działalności gospodarczej; - liczba podmiotów gospodarczych, które powstały dzięki udzielonemu wsparciu; - liczba podmiotów gospodarczych, które rozwinęły działalność gospodarczą dzięki wsparciu. 	
	1.1.3. Przygotowywanie i pozyskiwanie terenów inwestycyjnych	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych; - powierzchnia pozyskanych terenów inwestycyjnych; - liczba przeprowadzonych akcji promujących potencjał terenów inwestycyjnych w gminie; - powierzchnia zagospodarowanych przez inwestorów terenów inwestycyjnych gminy 	
	1.1.4. Propagowanie i wspieranie powstawania podmiotów ekonomii społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych akcji propagujących tworzenie podmiotów sektora ekonomii społecznej; - liczba utworzonych nowych podmiotów ekonomii społecznej; - liczba dostępnych form prawnych sektora ekonomii społecznej w gminie. 	
	1.1.5. Współpraca gminy z Powiatowym Urzędem Pracy w Krośnie w zakresie	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zawiązanych współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania 	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	<p>przekazywania informacji o ofertach pracy, ofertach szkoleń i innych</p>	<p>informacji o ofertach pracy, ofertach szkoleń i innych;</p> <ul style="list-style-type: none">– liczba osób, które skorzystały z informacji o ofertach pracy, ofertach szkoleń i innych przygotowanych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy	
	<p>1.1.6. Współpraca z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania m.in. przekazywanie informacji o możliwościach związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy</p>	<ul style="list-style-type: none">– liczba zawiązanych współpracy z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania m.in. w zakresie przekazywanie informacji o możliwościach związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy;– liczba osób, które skorzystały z informacji związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy we współpracy z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania;– liczba osób, które założyły działalność gospodarczą dzięki informacjom związanym z tworzeniem nowych miejsc pracy we współpracy z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania;– liczba osób, które rozwinęły działalność gospodarczą dzięki informacjom związanym z tworzeniem nowych miejsc pracy we współpracy z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania;– liczba utworzonych nowych miejsc pracy dzięki informacjom związanym z tworzeniem nowych miejsc pracy we współpracy z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania.	
<p>1.2. Zabezpieczone możliwości schronienia dla osób/rodzin będących w sytuacji kryzysowej</p>	<p>1.2.1. Pozyskanie mieszkań socjalnych i chronionych poprzez adaptację niezagospodarowanych zasobów</p>	<ul style="list-style-type: none">– liczba zaadoptowanych lokali na mieszkania socjalne;– liczba zaadoptowanych lokali na mieszkania chronione;– powierzchnia zaadoptowanych lokali na mieszkania socjalne;	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

		– powierzchnia zaadoptowanych lokali na mieszkania chronione.	
	1.2.2. Budowa mieszkań socjalnych i chronionych	– liczba wybudowanych mieszkań socjalnych; – powierzchnia wybudowanych mieszkań socjalnych; – liczba wybudowanych mieszkań chronionych; – powierzchnia wybudowanych mieszkań chronionych.	
1.3. Wzrost porządku i bezpieczeństwa publicznego	1.3.1. Rozwijanie i modernizowanie systemu monitoringu wizyjnego	– liczba zakupionych elementów wyposażenia systemu monitoringu wizyjnego; – liczba zamontowanych elementów systemu wizyjnego; – powierzchnia gminy objęta nowoczesnym systemem monitoringu.	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy
	1.3.2. Współpraca z Policją	– liczba zawiązanych współpracy z Policją celem wzmocnienia nadzoru policyjnego na terenie gminy; – liczba przeprowadzonych działań we współpracy z Policją celem wzmocnienia nadzoru policyjnego na terenie gminy.	
	1.3.3. Prowadzenie działań prewencyjnych z Policją i Strażą Pożarną (dla dzieci, młodzieży i dorosłych)	– liczba przeprowadzonych działań prewencyjnych z Policją i Strażą Pożarną (dla dzieci, młodzieży i dorosłych); – liczba uczestników przeprowadzonych działań prewencyjnych z Policją i Strażą Pożarną.	
1.4. Ograniczenie zjawisk patologicznych w rodzinach	1.4.1. Propagowanie zdrowego stylu życia	– liczba przeprowadzonych akcji propagujących zdrowy styl życia; – liczba osób objętych akcją propagującą zdrowy styl życia.	Gminny ZOZ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Pełnomocnik ds. Informacji Niejawnych
	1.4.2. Wspieranie profilaktyki uzależnień	– liczba wspartych działań z zakresu profilaktyki uzależnień; – liczba osób objętych działaniami z zakresu profilaktyki uzależnień; – liczba zdiagnozowanych przypadków uzależnień wśród mieszkańców gminy.	
	1.4.3. Rozszerzanie dostępu do wsparcia psychologicznego, prawne i społeczne dla rodzin	– liczba nowoutworzonych poradni oferujących wsparcie psychologiczne, prawne i społeczne dla rodzin dotkniętych przemocą, alkoholizmem,	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	dotkniętych przemocą, alkoholizmem, narkomanią i innymi uzależnieniami	narkomanią i innymi uzależnieniami; – liczba rodzin dotkniętych przemocą, alkoholizmem, narkomanią i innymi uzależnieniami, które skorzystały ze wsparcia nowoutworzonych poradni.	
	1.4.4. Intensyfikowanie działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie przemocy w rodzinie, alkoholizmu i narkomanii skierowanych do dzieci i młodzieży	– liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie przemocy w rodzinie, alkoholizmu i narkomanii skierowanych do dzieci i młodzieży; – liczba uczestników przeprowadzonych działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie przemocy w rodzinie, alkoholizmu i narkomanii.	
	1.4.5. Inicjowanie i udział w kampaniach społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	– liczba zainicjowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie; – liczba przeprowadzonych kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	
	1.4.6. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie	– liczba nowoutworzonych poradni terapeutycznych działających w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie; – liczba wspartych rodzin w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	
	1.4.7. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	– liczba opracowanych gminnych programów przeciwdziałaniu przemocy i ochronie ofiar przemocy; – liczba zrealizowanych gminnych programów przeciwdziałaniu przemocy i ochronie ofiar przemocy.	
	1.4.8. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży	– liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży; – liczba uczestników przeprowadzonych działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych.	
1.5. Poprawa skuteczności systemów ostrzegania w sytuacjach kryzysowych	1.5.1. Prowadzenie działalności edukacyjnej dla mieszkańców	– liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych dla mieszkańców; – liczba uczestników działań edukacyjnych.	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	1.5.2. Systematyczne doskonalenie systemów ostrzegania w sytuacjach kryzysowych	– liczba zainstalowanych systemów ostrzegania w sytuacjach kryzysowych.	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Gminne Centrum Reagowania Kryzysowego
1.6. Poprawa bezpieczeństwa na drogach	1.6.1. Przebudowa istniejących dróg gminnych i zlokalizowanych w ich ciągach obiektów mostowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	– długość przebudowanych dróg gminnych; – liczba przebudowanych obiektów mostowych; – długość przebudowanych chodników dla pieszych przy drogach gminnych; – liczba przebudowanych punktów oświetlenia ulicznego.	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy
	1.6.2. Współpraca z właścicielami dróg powiatowych i krajowej w zakresie rozbudowy infrastruktury zwiększającej bezpieczeństwo ruchu	– liczba zawiązanych porozumień o współpracy z właścicielami dróg powiatowych i krajowej w zakresie rozbudowy infrastruktury zwiększającej bezpieczeństwo ruchu; – liczba wybudowanych elementów infrastruktury zwiększającej bezpieczeństwo ruchu w ramach zawiązanych porozumień o współpracy z właścicielami dróg powiatowych i krajowej; – długość wybudowanych elementów infrastruktury zwiększającej bezpieczeństwo ruchu w ramach zawiązanych porozumień o współpracy z właścicielami dróg powiatowych i krajowej.	
1.7. Poprawa dostępnością i jakości opieki zdrowotnej wraz z dostępną bezpłatną rehabilitacją na terenie gminy	1.7.1. Uruchomienie gminnego ośrodka rehabilitacji	– liczba uruchomionych ośrodków rehabilitacji na terenie gminy; – liczba osób korzystających z usług gminnych ośrodków rehabilitacji.	Gminny ZOZ
	1.7.2. Wspieranie podmiotów opieki zdrowotnej w organizowaniu pracowni rehabilitacji	– liczba wspartych podmiotów opieki zdrowotnej w organizowaniu pracowni rehabilitacji; – wysokość udzielonego wsparcia podmiotom opieki zdrowotnej w organizowaniu pracowni rehabilitacji; – liczba osób korzystających z usług rehabilitacyjnych świadczonych w pracowniach wspartych podmiotów opieki zdrowotnej.	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Pełnomocnik ds. Informacji Niejawnych

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	1.7.3. Urządzenie punktu podstawowej opieki zdrowotnej w Pustynach	<ul style="list-style-type: none">– liczba uruchomionych punktów podstawowej opieki zdrowotnej;– liczba osób korzystających z usług punktów podstawowej opieki zdrowotnej	
	1.7.4. Modernizacja i rozbudowa istniejącego lub budowa nowego budynku ośrodka zdrowia wraz z zagospodarowaniem otoczenia	<ul style="list-style-type: none">– liczba zmodernizowanych budynków ośrodków zdrowia;– powierzchnia zmodernizowanych budynków ośrodków zdrowia;– liczba przebudowanych/wybudowanych budynków ośrodków zdrowia;– powierzchnia przebudowanych/wybudowanych budynków ośrodków zdrowia;– powierzchnia zagospodarowanego otoczenia wokół budynków ośrodków zdrowia;– liczba osób korzystających ze zmodernizowanych, przebudowanych i wybudowanych budynków ośrodków zdrowia.	
1.8. Poprawa stanu i funkcjonalności bazy lokalowej podstawowej opieki zdrowotnej	1.8.1. Rozbudowa i modernizacja bazy lokalowej podstawowej opieki zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none">– liczba zmodernizowanych ośrodków zdrowia;– liczba przebudowanych ośrodków zdrowia;– powierzchnia zmodernizowanych ośrodków zdrowia;– powierzchnia przebudowanych ośrodków zdrowia;– liczba użytkowników ośrodków zdrowia poddanych modernizacji i przebudowie.	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy
1.9. Poprawa jakości życia osób wymagających wsparcia w ramach pomocy społecznej	1.9.1. Zapewnianie pomocy społecznej wszystkim potrzebującym	<ul style="list-style-type: none">– liczba osób korzystających z pomocy społecznej;– udział osób korzystających z pomocy społecznej wśród mieszkańców gminy;– wartość udzielonego wsparcia w ramach pomocy społecznej;– liczba udzielonych świadczeń pieniężnych w ramach pomocy społecznej;– liczba udzielonych świadczeń niepieniężnych w ramach pomocy społecznej.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
	1.9.2. Rozwijanie oferty pomocy społecznej dla osób	<ul style="list-style-type: none">– liczba dostępnych ofert opieki i aktywizacji dla osób starszych i niepełnosprawnych;	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	niepełnosprawnych i przewlekle chorych	– liczba osób starszych i niepełnosprawnych korzystających z ofert opieki i aktywizacji.	
	1.9.3. Prowadzenie dożywiania dzieci w szkołach	– liczba dzieci korzystających z dożywiania w szkołach; – udział dzieci korzystających z dożywiania wśród uczniów w szkołach; – liczba szkół prowadzących dożywianie.	
	1.9.4. Organizacja lokali/obiektów pobytu dziennego dla osób starszych i niepełnosprawnych	– liczba lokali/obiektów pobytu dziennego dla osób starszych i niepełnosprawnych; – powierzchnia lokali/obiektów pobytu dziennego dla osób starszych i niepełnosprawnych; – liczba osób starszych i niepełnosprawnych korzystających z lokali/obiektów pobytu dziennego.	
	1.9.5. Poprawa warunków lokalowych Klubu Seniora	– powierzchnia Klubu Seniora o poprawionych warunkach lokalowych; – liczba członków Klubu Seniora korzystająca z poprawionej bazy lokalowej.	
	1.9.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizowania placówek dydaktycznych dla seniorów (np. Uniwersytet Trzeciego Wieku)	– liczba zawiązanych współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizowania placówek dydaktycznych dla seniorów (np. Uniwersytet Trzeciego Wieku); – liczba zorganizowanych placówek dydaktycznych dla seniorów (np. Uniwersytet Trzeciego Wieku) we współpracy z organizacjami pozarządowymi; – liczba seniorów, którzy skorzystali z placówek dydaktycznych utworzonych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	
	1.9.7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych	– liczba zawiązanych współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych; – liczba zrealizowanych działań na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych z organizacjami pozarządowymi.	
	1.9.8. Tworzenie wolontariatu – angażowanie osób mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne	– liczba przeprowadzonych działań na rzecz rozwoju wolontariatu; – liczba wspartych wolontariuszy;	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

		<ul style="list-style-type: none">- liczba przedsięwzięć zrealizowanych przy współpracy samorządu gminy i wolontariatu na rzecz wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych.	
	1.9.9. Organizowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu dla osób starszych	<ul style="list-style-type: none">- liczba dostępnych form aktywnego spędzania wolnego czasu dla osób starszych;- liczba osób starszych korzystających z dostępnych aktywnych form spędzania wolnego czasu.	
	1.9.10. Organizowanie pomocy żywnościowej – akcje charytatywne	<ul style="list-style-type: none">- liczba zorganizowanych akcji charytatywnych mających na celu organizowanie pomocy żywnościowej;- liczba wspartych osób w wyniku przeprowadzonych akcji charytatywnych.	
	1.9.11. Współpraca z sąsiednimi gminami w zakresie tworzenia nowych instytucjonalnych form pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none">- liczba zawiązanych porozumień o współpracy z sąsiednimi gminami w zakresie tworzenia nowych instytucjonalnych form pomocy społecznej;- liczba utworzonych instytucjonalnych form pomocy społecznej we współpracy z sąsiednimi gminami;- liczba osób objętych zinstytucjonalizowaną pomocą społeczną, która powstała w wyniku współpracy z sąsiednimi gminami.	
	1.9.12. Stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych (np. Samorządowa Karta Dużej Rodziny)	<ul style="list-style-type: none">- liczba stworzonych form wsparcia w ramach systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych;- liczba rodzin wielodzietnych, które skorzystały z systemowych form wsparcia.	
1.10. Poprawa warunków do uprawiania sportu i rekreacji	1.10.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej	<ul style="list-style-type: none">- liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;- powierzchnia zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;- liczba rozbudowanych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;- powierzchnia rozbudowanych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;- liczba nowo wybudowanych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;- powierzchnia nowo wybudowanych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

		<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób korzystających ze zmodernizowanych/rozbudowanych/wybudowanych obiektów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. 	
	1.10.2. Modernizacja istniejących obiektów sportowych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zmodernizowanych istniejących obiektów sportowych; – powierzchnia zmodernizowanych istniejących obiektów sportowych; – liczba osób korzystających ze zmodernizowanych istniejących obiektów sportowych. 	
	1.10.3. Poszerzanie oferty imprez sportowych i rekreacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba dostępnych atrakcyjnych ofert imprez sportowych i rekreacyjnych; – liczba osób korzystających z dostępnych ofert imprez sportowych i rekreacyjnych. 	
1.11. Wzrost jakości oferty edukacyjnej	1.11.1. Systematyczne doposażanie placówek oświatowych w sprzęt i pomoce dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> – liczba doposażonych placówek oświatowych w sprzęt i pomoce dydaktyczne; – liczba zakupionego sprzętu i pomocy dydaktycznych; – wartość zakupionego sprzętu i pomocy dydaktycznych; – liczba uczniów korzystających z zakupionego sprzętu i pomocy dydaktycznych. 	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy Placówki oświatowe z Gminy Krościenko Wyżne
	1.11.2. Modernizacja i termomodernizacja bazy placówek oświatowych wraz zagospodarowaniem ich otoczenia	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zmodernizowanych placówek oświatowych; – powierzchnia zmodernizowanych placówek oświatowych; – liczba osób korzystających ze zmodernizowanych placówek oświatowych; – liczba placówek oświatowych o poprawionej efektywności energetycznej; – powierzchnia placówek oświatowych o poprawionej efektywności energetycznej; – liczba osób korzystających z placówek oświatowych o poprawionej efektywności energetycznej; – powierzchnia zagospodarowanych terenów wokół placówek oświatowych; 	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

		– liczba placówek oświatowych, wokół których zagospodarowano teren.	
	1.11.3. Modernizacja sportowej infrastruktury edukacyjnej (w tym termomodernizacja sali gimnastycznej)	– liczba zmodernizowanych, w tym objętych termomodernizacją istniejących obiektów sportowych (sal gimnastycznych); – powierzchnia zmodernizowanych, w tym objętych termomodernizacją istniejących obiektów sportowych (sal gimnastycznych); – liczba obiektów infrastruktury sportowej o poprawionej wydajności energetycznej; – liczba osób korzystających ze zmodernizowanych, obiektów infrastruktury sportowej; – liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury sportowej o poprawionej wydajności energetycznej.	
	1.11.4. Rozszerzanie oferty zajęć pozaszkolnych	– liczba dostępnych ofert zajęć pozaszkolnych; – liczba zorganizowanych zajęć pozaszkolnych; – liczba osób uczestniczących w zajęciach pozaszkolnych.	
	1.11.5. Stworzenie oferty edukacyjnej dla dorosłych we współpracy z instytucjami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami funkcjonującymi w systemie oświaty	– liczba zawiązanych współpracy z instytucjami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami funkcjonującymi w systemie oświaty w celu stworzenia oferty edukacyjnej dla dorosłych; – liczba stworzonych ofert dla dorosłych we współpracy z instytucjami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami funkcjonującymi w systemie oświaty; – liczba odbiorców ofert przygotowanych we współpracy z instytucjami oświatowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami funkcjonującymi w systemie oświaty.	
1.12. Szeroka, atrakcyjna oferta kulturalna gminy	1.12.1. Powołanie wiodącej instytucji kultury w gminie	– liczba powołanych instytucji kultury w gminie.	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki
	1.12.2. Zapewnienie bazy lokalowej i doposażanie instytucji kultury w sprzęt techniczny oraz muzyczny	– liczba wybudowanych/pozyskanych lokali dla instytucji kultury w gminie; – powierzchnia wybudowanych/pozyskanych lokali dla instytucji kultury w gminie;	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

		<ul style="list-style-type: none">– liczba doposażonych instytucji kultury w sprzęt techniczny oraz muzyczny;– liczba zakupionego sprzętu technicznego oraz muzycznego dla instytucji kultury;– wartość zakupionego sprzętu technicznego oraz muzycznego dla instytucji kultury;– liczba osób korzystających z zakupionego sprzętu technicznego i muzycznego.	Komunalnej i Rozwoju Gminy
	1.12.3. Poszerzanie oferty zajęć z zakresu kultury	<ul style="list-style-type: none">– liczba dostępnych ofert zajęć z zakresu kultury;– liczba zorganizowanych zajęć z zakresu kultury;– liczba osób uczestniczących w zajęciach z zakresu kultury.	
	1.12.4. Zwiększanie ilości imprez kulturalnych na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none">– liczba zorganizowanych imprez kulturalnych na terenie gminy;– liczba uczestników imprez kulturalnych zorganizowanych na terenie gminy.	
1.13. Podniesienie poziomu aktywności społecznej mieszkańców	1.13.1. Aktywizacja organizacji społecznych m.in. poprzez zlecenie realizacji zadań własnych gminy	<ul style="list-style-type: none">– liczba przeprowadzonych działań służących aktywizacji organizacji społecznych;– liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono realizację zadań własnych gminy.	Sekretarz Gminy
	1.13.2. Podnoszenie świadomości obywatelskiej, propagowanie postaw obywatelskich	<ul style="list-style-type: none">– liczba zrealizowanych działań na rzecz podniesienia świadomości obywatelskiej i propagowania postaw obywatelskich;– liczba liderów społecznych kształtujących postawy obywatelskie.	
	1.13.3. Organizacja imprez integrujących mieszkańców w miejscowościach we współpracy z radami sołectkimi	<ul style="list-style-type: none">– liczba organizowanych rocznie imprez integrujących mieszkańców w miejscowościach we współpracy z radami sołectkimi;– liczba mieszkańców biorących udział w imprezach integracyjnych.	
1.14. Ograniczenie zjawiska wykluczenia cyfrowego wśród mieszkańców	1.14.1. Rozwijanie infrastruktury teleinformatycznej np. tworzenie nieodpłatnych punktów dostępu do internetu	<ul style="list-style-type: none">– długość linii światłowodowych na terenie gminy;– liczba punktów dostępnych do internetu;– liczba gospodarstw domowych z dostępem do internetu;– liczba bezpłatnych punktów dostępnych do internetu.	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	1.14.2. Organizowanie szkoleń, kursów z zakresu obsługi komputerów i korzystania z internetu dla osób dorosłych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zorganizowanych szkoleń, kursów z zakresu obsługi komputerów i korzystania z internetu dla osób dorosłych; – liczba programów, projektów zwiększających powszechność korzystania z komputera, Internetu i nowoczesnych technologii w codziennym życiu w szczególności przez osoby po 50 roku życia. 	Komunalnej i Rozwoju Gminy
--	---	---	----------------------------

OBSZAR: POTENCJAŁY I ZASOBY GMINY			Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Gminy
Cel strategiczny nr 2: Poprawa stanu rozwoju zasobów technicznych gminy			
Cele operacyjne	Proponowane zadania realizacyjne	Proponowane wskaźniki	
2.2. Poprawa wydajności energetycznej oraz funkcjonalności obiektów komunalnych	2.2.1. Modernizacja (łącznie z termomodernizacją i instalacją odnawialnych źródeł energii) obiektu budynku Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum oraz hali sportowej i otoczenia	<ul style="list-style-type: none"> – liczba budynków oświatowych o poprawionej efektywności energetycznej; – liczba budynków oświatowych wykorzystujących OZE; – liczba zmodernizowanych budynków oświatowych; – powierzchnia zagospodarowanego terenu wokół placówek oświatowych; – liczba zmodernizowanych obiektów sportowej infrastruktury oświatowej. 	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy Placówki oświatowe z Gminy Krościenko Wyżne
	2.2.2. Modernizacja i rozbudowa istniejącego lub budowa nowego budynku ośrodka zdrowia wraz z zagospodarowaniem otoczenia	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zmodernizowanych budynków ośrodków zdrowia; – powierzchnia zmodernizowanych budynków ośrodków zdrowia; – liczba przebudowanych/wybudowanych budynków ośrodków zdrowia; – powierzchnia przebudowanych/wybudowanych budynków ośrodków zdrowia; – powierzchnia zagospodarowanego otoczenia wokół budynków ośrodków zdrowia; – liczba osób korzystających ze zmodernizowanych, przebudowanych i wybudowanych budynków ośrodków zdrowia. 	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

2.3. Rozwinięta infrastruktura sportowa i rekreacyjna	2.3.1. Budowy i rozbudowa boisk sportowych i stadionów (m.in. trybuny na stadionie w Krościenku Wyżnym)	<ul style="list-style-type: none">– liczba wybudowanych/rozbudowanych boisk sportowych;– liczba wybudowanych/rozbudowanych stadionów sportowych;– liczba wybudowanych/rozbudowanych elementów wyposażenia infrastruktury sportowej.;– liczba użytkowników wybudowanych/przebudowanych boisk/stadionów sportowych.	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy
	2.3.2. Budowa nowych i modernizacja istniejących placów zabaw	<ul style="list-style-type: none">– liczba wybudowanych placów zabaw;– liczba zmodernizowanych placów zabaw;– liczba zakupionego wyposażenia placów zabaw;– wartość zakupionego wyposażenia placów zabaw;– liczba użytkowników wybudowanych/zmodernizowanych placów zabaw.	
	2.3.3. Rozwijanie sieci ścieżek pieszo-rowerowych (wraz z oznakowaniem i oświetleniem)	<ul style="list-style-type: none">– długość wybudowanych ścieżek pieszo-rowerowych;– liczba wybudowanych ścieżek pieszo-rowerowych.	
2.4. Rozwinięta infrastruktura kultury	2.4.1. Poprawa bazy lokalowej dla działań z obszaru kultury	<ul style="list-style-type: none">– liczba wybudowanych lokali przeznaczonych na działalność kulturalną;– powierzchnia wybudowanych lokali przeznaczonych na działalność kulturalną;– liczba pozyskanych lokali przeznaczonych na działalność kulturalną;– powierzchnia pozyskanych lokali przeznaczonych na działalność kulturalną.	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy
	2.4.2. Dopuszanie obiektów infrastruktury kultury (np. Domu Ludowego w Krościenku Wyżnym)	<ul style="list-style-type: none">– liczba zakupionego sprzętu i wyposażenia dla obiektów infrastruktury kultury;– wartość zakupionego sprzętu i wyposażenia dla obiektów infrastruktury kultury;– liczba użytkowników doposażonych obiektów infrastruktury kultury.	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

2.5. Poprawa standardów użytkowych infrastruktury drogowej i bezpieczeństwa na drogach gminnych	2.5.1. Zwiększenie liczby miejsc parkingowych i postojowych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wybudowanych parkingów; – powierzchnia wybudowanych parkingów; – liczba dostępnych miejsc parkingowych; – liczba wybudowanych miejsc postojowych. 	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy
	2.5.2. Przebudowa dróg gminnych (wraz z siecią kanalizacji deszczowej) i obiektów infrastruktury drogowej (np. most na ul. Mostowej)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przebudowanych dróg gminnych wraz z odwodnieniem; – długość przebudowanych dróg gminnych wraz z odwodnieniem; – liczba przebudowanych obiektów mostowych w ciągu dróg gminnych; – nośność przebudowanych obiektów mostowych w ciągu dróg gminnych. 	
	2.5.3. Modernizacja dróg wewnętrznych	<ul style="list-style-type: none"> – długość zmodernizowanych dróg wewnętrznych; – liczba zmodernizowanych dróg wewnętrznych. 	
	2.5.4. Budowa nowych i przebudowa istniejących chodników dla pieszych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wybudowanych chodników dla pieszych; – długość wybudowanych chodników dla pieszych; – liczba przebudowanych chodników dla pieszych; – długość przebudowanych chodników dla pieszych. 	
	2.5.5. Modernizacja (na energooszczędne) i rozbudowa nowoczesnego, energooszczędnego systemu oświetlenia ulic	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zmodernizowanych istniejących punktów oświetlenia ulicznego w gminie (na energooszczędne); – liczba wybudowanych nowych punktów oświetlenia ulicznego w gminie; – liczba punktów oświetleniowych w gminie wykorzystujących energooszczędny system sterowania. 	
	2.5.6. Wykonanie zorganizowanych przejść dla pieszych przy drogach powiatowych i gminnych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wykonanych zorganizowanych przejść dla pieszych przy drogach powiatowych; – liczba wykonanych zorganizowanych przejść dla pieszych przy drogach gminnych. 	
2.6. Poprawa efektywności funkcjonowania sieci kanalizacji sanitarnej	2.6.1. Modernizacja nieszczelnych, przestarzałych części istniejących sieci kanalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej; – liczba gospodarstw domowych oraz zakładów przemysłowych, budynków użyteczności 	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska,

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

i rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej		publicznej podłączonych do zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej.	Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy
	2.6.2. Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na nowopowstałych terenach budownictwa mieszkaniowego	<ul style="list-style-type: none"> – długość wybudowanej/rozbudowanej sieci wodociągowej na nowopowstałych terenach budownictwa mieszkaniowego; – długość wybudowanej/rozbudowanej sieci kanalizacji sanitarnej na nowopowstałych terenach budownictwa mieszkaniowego. 	
2.7. Poprawa stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego	2.7.1. Regulacja rzeki Wisłok	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zrealizowanych działań w celu regulacji rzeki Wisłok; – długość uregulowanych odcinków rzeki Wisłok. 	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy

Cel strategiczny nr 3: Uporządkowana gospodarka przestrzenna gminy			Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Gminy
Cele operacyjne	Proponowane zadania realizacyjne	Proponowane wskaźniki	
3.1. Dostępne uzbrojone nowe tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje gospodarcze	3.1.4. Pozyskanie terenów pod inwestycje	<ul style="list-style-type: none"> – powierzchnia pozyskanych terenów inwestycyjnych; – powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych; – liczba przeprowadzonych akcji promujących potencjał terenów inwestycyjnych w gminie; – powierzchnia zagospodarowanych przez inwestorów terenów inwestycyjnych gminy. 	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy
	3.1.5. Uzbrajanie terenów pod inwestycje gospodarcze i pod budownictwo mieszkaniowe	<ul style="list-style-type: none"> – powierzchnia przygotowanych terenów pod inwestycje gospodarcze i pod budownictwo mieszkaniowe; – powierzchnia zagospodarowanych terenów pod inwestycje gospodarcze i pod budownictwo mieszkaniowe. 	
	3.1.6. Aktualizowanie Planu Zagospodarowania Przestrzennego	– liczba zaktualizowanych planów zagospodarowania przestrzennego;	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

		– powierzchnia gminy objęta planem zagospodarowania przestrzennego.	
--	--	---	--

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

Cel strategiczny nr 4: Zachowany i wykorzystany potencjał kulturowy gminy			Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Gminy
Cele operacyjne	Proponowane zadania realizacyjne	Proponowane wskaźniki	
4.1. Zachowane i wyeksponowane dziedzictwo kulturowe	4.1.1. Poprawa stanu technicznego niszczących nagrobków, kapliczek i pomników oraz terenów o wartości historycznej (stare kościelisko, cmentarz choleryczny)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba nagrobków, kapliczek i pomników oraz terenów o wartości historycznej objętych pracami konserwatorsko-restauratorskimi; – wartość przeprowadzonych prac konserwatorsko-restauratorskich służących poprawie stanu technicznego niszczących nagrobków, kapliczek i pomników oraz terenów o wartości historycznej. 	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy
	4.1.2. Renowacja zabytkowego obiektu kościoła w Krościenku Wyżnym	<ul style="list-style-type: none"> – liczba obiektów sakralnych objętych renowacją; – powierzchnia obiektów sakralnych objętych renowacją. 	
	4.1.3. Kulturowanie lokalnych tradycji i zwyczajów	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przeprowadzonych działań służących kulturowaniu lokalnych tradycji i zwyczajów; – liczba zachowanych i kulturowanych tradycji i zwyczajów. 	
	4.1.4. Aktywizowanie mieszkańców w zakresie aktywnego i biernego uczestnictwa w kulturze	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przeprowadzonych działań aktywizujących mieszkańców do aktywnego i biernego uczestnictwa w kulturze; – liczba czynnych odbiorców kultury w gminie; – liczba biernych odbiorców kultury w gminie. 	
	4.1.5. Wzmocnienie instytucjonalne obszaru kultury w Gminie	<ul style="list-style-type: none"> – liczba działających w gminie instytucji kultury. 	
	4.1.6. Publikacja opracowań dokumentujących historię Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przygotowanych i wydanych opracowań dokumentujących historię gminy. 	

Cel strategiczny nr 5: Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy			Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Gminy
Cele operacyjne	Proponowane zadania realizacyjne	Proponowane wskaźniki	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

<p>1.1. Poprawa wydajności energetycznej budynków komunalnych</p>	<p>5.1.1. Termomodernizacją i instalacją odnawialnych źródeł energii w obiekcie budynku Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum oraz hali sportowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba budynków oświatowych o poprawionej efektywności energetycznej; – liczba budynków oświatowych wykorzystujących OZE; – liczba zmodernizowanych budynków oświatowych; – powierzchnia zagospodarowanego terenu wokół placówek oświatowych; – liczba zmodernizowanych obiektów sportowej infrastruktury oświatowej. 	<p style="text-align: center;">Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy</p>
<p>1.2. Ograniczenie niskiej emisji na terenie gminy</p>	<p>1.2.1. Zmniejszanie wykorzystywanie węgla jako źródła ciepła</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenek siarki, tlenki azotu, pyły, dwutlenek węgla. 	<p style="text-align: center;">Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy</p>
	<p>1.2.2. Promowanie odnawialnych źródeł energii</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przeprowadzonych akcji promujących OZE; – liczba budynków mieszkalnych wykorzystujących OZE; – liczba budynków użyteczności publicznej wykorzystujących OZE. 	
	<p>1.2.3. Rozwój transportu niskoemisyjnego w ramach MOF</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zakupionych środków transportu niskoemisyjnego; – zmiana emisji głównych zanieczyszczeń komunikacyjnych. 	
<p>1.3. Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska odpadami stałymi</p>	<p>1.3.1. Realizowanie działań podnoszących poziom świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przeprowadzonych działań podnoszących poziom świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów; – zmiana emisji głównych zanieczyszczeń powietrza: dwutlenek siarki, tlenki azotu, pyły, dwutlenek węgla; – zmiana emisji głównych zanieczyszczeń komunikacyjnych. 	<p style="text-align: center;">Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy</p>
	<p>1.3.2. Prowadzenie edukacji ekologicznej dla wszystkich grup wiekowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych dla mieszkańców gminy we wszystkich grupach wiekowych; – liczba odbiorców działań edukacyjnych. 	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	1.3.3. Konsekwentne egzekwowanie uczestnictwa w systemie odbioru odpadów stałych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba nałożonych kar za brak uczestnictwa w systemie odbioru odpadów stałych; – liczba mieszkańców objętych systemem odbioru odpadów stałych. 	
	1.3.4. Monitorowanie stanu zaśmiecenia środowiska	<ul style="list-style-type: none"> – liczba dzikich wysypiska śmieci w gminie; – powierzchnia dzikich wysypisk śmieci w gminie. 	
	1.3.5. Likwidowanie dzikich wysypisk śmieci	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci; – powierzchnia zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci. 	
	1.3.6. Organizacja punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zorganizowanych punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych; – ilość gromadzonych rocznie śmieci w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. 	
	1.3.7. Wymiana pokryć dachowych z azbestu	<ul style="list-style-type: none"> – liczba budynków, z których pokrycia dachowego usunięto azbest; – liczba budynków, które są pokryte azbestem. 	
1.4. Poprawa zachowania stanu lokalnego dziedzictwa przyrodniczego	1.4.1. Poprawa stanu pomników przyrody	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zachowanych pomników przyrody; – liczba pomników przyrody o poprawionym stanie zachowania. 	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy
	1.4.2. Poprawa lokalnych zasobów przyrodniczych w ramach MOF	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zasobów przyrodniczych w ramach MOF objętych retardacją (spowalnianiem) przekształcania; – liczba zasobów przyrodniczych w ramach MOF o poprawionym stanie zachowania; – powierzchnia zasobów przyrodniczych w ramach MOF o poprawionym stanie zachowania. 	

Cel strategiczny nr 6: Poprawa poziomu rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego gminy			Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Gminy
Cele operacyjne	Proponowane zadania realizacyjne	Proponowane wskaźniki	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

6.1. Większa aktywność bezrobotnych w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy	6.1.1. Aktywizacja osób bezrobotnych w kierunku poszukiwania pracy (współorganizowanie kursów, szkoleń, doradztwa)	<ul style="list-style-type: none">– liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z form aktywizacji zawodowej typu: staże; przygotowania zawodowe;– liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę zawodową;– liczba zorganizowanych szkoleń, kursów, doradztwa dla osób bezrobotnych;– liczba osób bezrobotnych, które wzięły udział w szkoleniach, kursach, doradztwie.	Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie Czarnorzecko-Strzyżowska Lokalna Grupa Działania Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Organizacyjno - Administracyjny i Spraw Obywatelskich, Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy, Sekretarz Gminy
	6.1.2. Wspieranie osób prowadzących i podejmujących działalność gospodarczą	<ul style="list-style-type: none">– ilość środków przyznanych na podjęcie działalności gospodarczej;– ilość środków przyznanych na rozwinięcie działalności gospodarczej;– liczba podmiotów gospodarczych, które powstały dzięki udzielonemu wsparciu;– liczba podmiotów gospodarczych, które rozwinęły działalność gospodarczą dzięki wsparciu.	
	6.1.3. Propagowanie i wspieranie powstawania podmiotów ekonomii społecznej	<ul style="list-style-type: none">– liczba przeprowadzonych akcji propagujących tworzenie podmiotów sektora ekonomii społecznej;– liczba utworzonych nowych podmiotów ekonomii społecznej;– liczba dostępnych form prawnych sektora ekonomii społecznej w gminie.	
	6.1.4. Współpraca gminy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o ofertach pracy, ofertach szkoleń i innych	<ul style="list-style-type: none">– liczba zawiązanych współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie przekazywania informacji o ofertach pracy, ofertach szkoleń i innych;– liczba osób, które skorzystały z informacji o ofertach pracy, ofertach szkoleń i innych przygotowanych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	<p>6.1.5. Współpraca z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania m.in. przekazywanie informacji o możliwościach pozyskania dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zawiązanych współpracy z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania m.in. w zakresie przekazywanie informacji o możliwościach pozyskania dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej; - liczba osób, które skorzystały z informacji związanych z pozyskaniem dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej we współpracy z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania; - liczba osób, które założyły działalność gospodarczą dzięki informacjom o możliwościach pozyskania dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej we współpracy z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania; - liczba utworzonych nowych miejsc pracy dzięki informacjom o możliwościach pozyskania dotacji na uruchomienie działalności gospodarczej we współpracy z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania. 	
<p>6.2. Zwiększenie aktywności społecznej i integracji mieszkańców</p>	<p>6.2.1. Aktywizacja organizacji społecznych m.in. poprzez zlecenie realizacji zadań własnych gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych działań służących aktywizacji organizacji społecznych; - liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono realizację zadań własnych gminy. 	<p style="text-align: center;">Sekretarz Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>
	<p>6.2.2. Aktywizacja organizacji pozarządowych w działaniach skierowanych do mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przeprowadzonych działań służących aktywizacji organizacji społecznych na rzecz realizacji działań skierowanych do mieszkańców; - liczba organizacji pozarządowych realizujących działania skierowane do mieszkańców. 	
	<p>6.2.3. Podnoszenie świadomości obywatelskiej, propagowanie postaw obywatelskich</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zrealizowanych działań na rzecz podniesienia świadomości obywatelskiej i propagowania postaw obywatelskich; - liczba liderów społecznych kształtujących postawy obywatelskie. 	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	6.2.4. Wspieranie tworzenia wolontariatu	– liczba przeprowadzonych działań na rzecz rozwoju wolontariatu; – liczba wspartych wolontariuszy; – liczba przedsięwzięć zrealizowanych przy współpracy samorządu gminy i wolontariatu.	
	6.2.5. Promowanie gminy jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania	– liczba przeprowadzonych akcji promujących gminę jako atrakcyjne miejsce zamieszkania.	
6.3. Poprawa efektywności działań prowadzonych w zakresie wsparcia udzielanego osobom wykluczonym, pozostającym w trudnej sytuacji rodzinnej oraz niepełnosprawnym	6.3.1. Utrzymywanie wysokiej zdolności reagowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w sytuacjach kryzysowych	– liczba przeprowadzonych działań wspierających obecne zdolności reagowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w sytuacjach kryzysowych.	
	6.3.2. Promowanie wśród osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego aktywnych postaw i grup wsparcia	– liczba przeprowadzonych akcji promujących aktywne postawy i grupy wsparcia wśród osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego; – liczba osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego, które skorzystały z pomocy grup wsparcia; – liczba osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego, które przyjęły aktywną postawę.	
	6.3.3. Stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych (np. Samorządowa Karta Dużej Rodziny)	– liczba stworzonych form wsparcia w ramach systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych; – liczba rodzin wielodzietnych, które skorzystały z systemowych form wsparcia.	
	6.3.4. Stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin dotkniętych dysfunkcjami społecznymi	– liczba stworzonych form wsparcia w ramach systemu wsparcia dla rodzin dotkniętych dysfunkcjami społecznymi; – liczba rodzin dotkniętych dysfunkcjami społecznymi, które skorzystały z systemowych form wsparcia.	
	6.3.5. Zapobieganie społecznej izolacji i marginalizacji najsłabszych i najbardziej zagrożonych osób/rodzin	– liczba przeprowadzonych działań służących zapobieganiu społecznej izolacji i marginalizacji najsłabszych i najbardziej zagrożonych osób/rodzin; – liczba osób/rodzin, które wsparto w przywróceniu im funkcji w społeczeństwie.	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	6.3.6. Zapewnianie diennej i całodobowej opieki dla osób starszych	– liczba dostępnych form dziennej i całodobowej opieki dla osób starszych; – liczba osób starszych objętych opieką dzienną i całodobową.	
--	---	---	--

OBSZAR: GOSPODARKA I PROMOCJA GMINY			Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Urzędu Gminy
Cel strategiczny nr 7: Wzrost potencjału gospodarczego gminy			
Cele operacyjne	Proponowane zadania realizacyjne	Proponowane wskaźniki	
7.1. Efektywna promocja gminy wraz z jej ofertą gospodarczą	7.1.1. Tworzenie pozytywnego wizerunku Gminy jako atrakcyjnego miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej	– liczba przeprowadzonych działań na rzecz stworzenia pozytywnego wizerunku Gminy jako atrakcyjnego miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej.	Czarnorzecko-Strzyżowska Lokalna Grupa Działania Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Organizacyjno-Administracyjny i Spraw Obywatelskich, Sekretarz Gminy
	7.1.2. Poszukiwanie i promowanie lokalnych produktów	– liczba zidentyfikowanych nowych produktów lokalnych; – liczba wypromowanych produktów lokalnych.	
	7.1.3. Organizowanie imprez prezentujących lokalne produkty np. kulinarne	– liczba zorganizowanych imprez prezentujących lokalne produkty np. kulinarne; – liczba wypromowanych lokalnych produktów na zorganizowanych imprezach.	
	7.1.4. Promowanie gminy jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania. Wspólna promocja z sąsiednimi gminami i powiatem krośnieńskim	– liczba przeprowadzonych akcji promujących gminę jako atrakcyjne miejsce zamieszkania we współpracy z sąsiednimi gminami i powiatem krośnieńskim.	
	7.1.5. Współpraca z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania w zakresie promowania produktów lokalnych z terenu gminy i powiatu	– liczba przeprowadzonych kampanii i przedsięwzięć promujących produkty lokalne z terenu gminy i powiatu we współpracy z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania.	
7.2. Dysponowanie spójną ofertą dla przedsiębiorstw	7.2.1. Pozyskiwanie terenów inwestycyjnych, uzbrajanie i udostępnianie inwestorom	– powierzchnia pozyskanych terenów inwestycyjnych; – powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych; – powierzchnia zagospodarowanych przez inwestorów terenów inwestycyjnych gminy; – liczba przeprowadzonych akcji promujących potencjał terenów inwestycyjnych w gminie.	Czarnorzecko-Strzyżowska Lokalna Grupa Działania

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	7.2.2. Wspieranie inwestycji zgodnych z profilem rozwoju gminy, głównie w sektorze mikro i małej przedsiębiorczości (zwłaszcza wytwórczej i usługowej)	– liczba wspartych podmiotów w sektorze mikro i małej przedsiębiorczości działających zgodnie z profilem rozwoju gminy.	Urząd Gminy Krościenko Wyżne: Referat Organizacyjno-Administracyjny i Spraw Obywatelskich, Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy, Sekretarz Gminy
	7.2.3. Współpraca z sąsiednimi gminami, tworzenie partnerstw gospodarczych	– liczba zawiązanych współpracy z sąsiednimi gminami, w celu utworzenia partnerstw gospodarczych; – liczba utworzonych partnerstw gospodarczych; – liczba podmiotów gospodarczych działających w ramach partnerstw gospodarczych.	
	7.2.4. Współpraca z instytucjami i podmiotami posiadającymi informacje o możliwościach pozyskiwania środków (dotacji) na finansowanie inwestycji gospodarczych	– liczba zawiązanych partnerstw z instytucjami i podmiotami posiadającymi informacje o możliwościach pozyskiwania środków (dotacji) na finansowanie inwestycji gospodarczych.	
7.3. Zwiększenie wykorzystania rolniczego potencjału gminy	7.3.1. Prowadzenie działań na rzecz integracji gospodarstw rolnych	– liczba przedsięwzięć zorganizowanych celem integracji gospodarstw rolnych; – liczba współpracujących ze sobą gospodarstw.	Czarnorzecko-Strzyżowska Lokalna Grupa Działania Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Rozwoju Gminy Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
	7.3.2. Wspieranie przedsięwzięć rolników z udziałem wielu partnerów, np.: inicjowanie i tworzenie grup producenckich	– liczba przedsięwzięć z zorganizowanych przez Urząd Gminy celem propagowania idei grup producenckich; – liczba utworzonych grup producenckich.	
	7.3.3. Prowadzenie działań informacyjnych i doradczych w zakresie możliwości pozyskiwania środków na rozwój gospodarstw – współpraca z Podkarpackim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego	– liczba działań informacyjnych przeprowadzonych wspólnie z Podkarpackim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego; – liczba przeprowadzonych działań doradczych w zakresie możliwości pozyskiwania środków na rozwój gospodarstw wspólnie z Podkarpackim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego.	
	7.3.4. Współpraca z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania w zakresie promowania produktów rolniczych z terenu gminy i powiatu	– liczba przeprowadzonych kampanii i przedsięwzięć promujących produkty rolnicze z terenu gminy i powiatu we współpracy z Czarnorzecko-Strzyżowską Lokalną Grupą Działania.	

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

	<p>7.3.5. Prowadzenie z samorządami gminnymi promocji gospodarczej powiatu, w tym w zakresie promocji produktów rolnych</p>	<p>– liczba przeprowadzonych kampanii i przedsięwzięć promujących produkty rolne we współpracy z sąsiednimi gminami i powiatem.</p>	
	<p>7.3.6. Wspieranie rozwoju sprzedaży bezpośredniej produktów żywnościowych z gospodarstw rolnych poza gminą – wraz z promowaniem miejsca pochodzenia</p>	<p>– liczba przeprowadzonych działań mających na celu wsparcie rozwoju sprzedaży bezpośredniej produktów żywnościowych z gospodarstw rolnych poza gminą; – liczba przeprowadzonych działań promujących pochodzenie produktów żywnościowych z gospodarstw rolnych poza gminą.</p>	

WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI SPOŁECZNYMI PRZY REALIZACJI STRATEGII

Cele współpracy:

1. Zwiększenie udziału społeczności w działaniach na rzecz realizacji celów Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025, w tym poprawy warunków życia mieszkańców.
2. Zwiększenie poczucia tożsamości mieszkańców z Gminą.
3. Zbieranie opinii i wniosków niezbędnych przy podejmowaniu decyzji przez władze Gminy.
4. Wysoki poziom zaufania mieszkańców do działań podejmowanych przez władze Gminy.

Zasady współpracy:

- partnerstwo,
- respektowanie odmiennych opinii na wspólne sprawy,
- prawo do krytyki,
- zaangażowanie we wspólne sprawy,
- dobra wola, jasność intencji,
- gotowość do współpracy,
- respektowanie wspólnych uzgodnień.

Formy współpracy z partnerami społecznymi:

1. Spotkania konsultacyjne.
2. Warsztaty projektowe.
3. Forum partnerów społecznych.
4. Spotkania władz z mieszkańcami.
5. Spotkania władz z przedstawicielami organizacji sektora prywatnego i pozarządowego.
6. Konferencje.
7. SeminaRIA.
8. Imprezy promocyjne.
9. Badania ankietowe.
10. Strona internetowa.

Zadania Gminy w zakresie współpracy z partnerami społecznymi:

1. Prowadzenie bazy danych o partnerach społecznych i realizowanych z ich udziałem działań.
2. Utrzymywanie kontaktu drogą internetową z partnerami społecznymi.
3. Przygotowywanie harmonogramów bieżących działań w zakresie wspólnych działań i komunikacji.
4. Realizacja działań zgodnie z harmonogramem.
5. Zapewnianie warunków technicznych i lokalowych do spotkań.
6. Opracowywanie wyników spotkań i konsultacji.
7. Przygotowywanie materiałów dla mediów.
8. Przygotowywanie i udostępnianie prezentacji multimedialnych.
9. Inicjowanie wspólnych przedsięwzięć pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

10. Organizowanie konkursów dla organizacji pozarządowych na realizację programów społecznych zgodnych ze Strategią.

Raport z badania ankietowego w ramach opracowania dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do 2025 roku”

1. Metodologia badania

W dniach 14.12.-23.12.2015 roku przeprowadzone zostało badanie ankietowe w ramach opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne”. Badanie było realizowane za pomocą papierowych kwestionariuszy do samodzielnego wypełniania PAPI (ang. Paper and Pencil Interview).

2. Próba

W badaniu wzięły udział łącznie 91 osób, wśród których przeważały kobiety (74 osoby, 81,32%).

Tabela 55. Płeć respondentów

	liczba	%
Kobieta	74	81,32%
Mężczyzna	17	18,68%
Łącznie	91	100,00%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Wśród biorących udział w badaniu przeważały osoby z wykształceniem wyższym – niemalże połowa respondentów miała wykształcenie wyższe (41 osób, 45,05%), drugą co do liczebności była grupa z wykształceniem średnim (21 osób, 23,08%).

Tabela 56. Wykształcenie respondentów

	liczba	%
Podstawowe	5	5,49%
Zasadnicze zawodowe	19	20,88%
Średnie	21	23,08%
Policealne	5	5,49%
Wyższe	41	45,05%
Łącznie	91	100,00%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Jeśli chodzi o sytuację na rynku pracy, najliczniejszą grupę stanowili pracujący (60 osób, 65,93%). Drugą co do liczebności była grupa emerytów (21 osób, 23,08%).

Tabela 57. Status zawodowy respondentów

	liczba	%
Uczę się	3	3,30%
Pracuję	60	65,93%
Nie pracuję zawodowo, zajmuję się domem	6	6,59%
Jestem bezrobotna/y	1	1,10%
Jestem emerytem, rencistą	21	23,08%
Łącznie	91	100,00%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Blisko 82,35% osób biorących udział w badaniu mieszka w Gminie Krościenko Wyżne od urodzenia. Jest to bardzo ważne z punktu widzenia merytorycznej wartości badania – osoby te bardzo dobrze znają gminę, jej atuty i słabości, a także potrzeby rozwojowe.

Tabela 58. Czas zamieszkiwania w Gminie Krościenko Wyżne

	liczba	%
od urodzenia	76	83,52%
nie od urodzenia	15	16,48%
Łącznie	91	100,0%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Najwięcej spośród osób biorących udział w ankiecie mieszka w miejscowości Krościenko Wyżne (70 osób, 76,92%), zaś miejscowości Pustyny mieszka 21 osób, tj. 23,08% ankietowanych.

Tabela 59. Miejscowość zamieszkania respondentów

Miejscowość	Liczba	%
Krościenko Wyżne	70	76,92%
Pustyny	21	23,08%
Łącznie	91	100,0%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

3. Wyniki

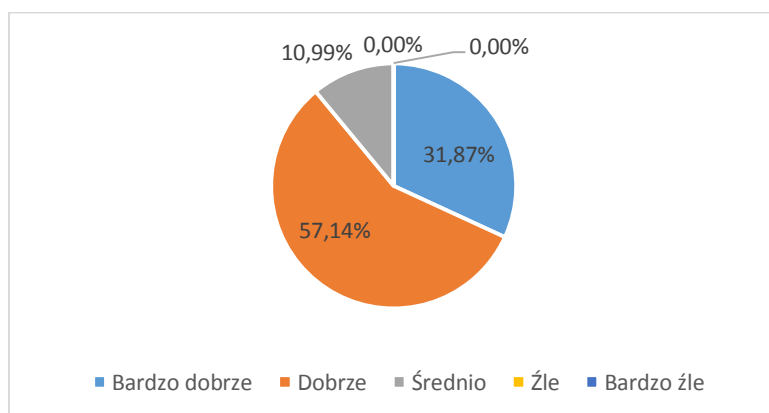
Pierwsze pytanie w ankiecie dotyczyło ogólnej opinii mieszkańców na temat życia w gminie. Z odpowiedzi wyłania się bardzo optymistyczny obraz – najliczniejsze były odpowiedzi „dobrze” (52 osoby, 57,14%), zaś łącznie odpowiedzi „bardzo dobrze” i „dobrze” udzieliło ponad 4/5 ankietowanych. Pozytywnie zaskakujący jest fakt, że nikt nie udzielił odpowiedzi negatywnych („źle” i „bardzo źle”).

Tabela 60. Ogólna ocena życia w gminie

Odpowiedź	liczba	%
Bardzo dobrze	29	31,87%
Dobrze	52	57,14%
Średnio	10	10,99%
Źle	0	0,00%
Bardzo źle	0	0,00%
Łącznie	91	100,00%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Wykres 13. Ogólna ocena życia w gminie

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Kwestia ta została w dalszej części ankiety pogłębiona poprzez pytania szczegółowe o konkretne obszary działalności władz gminy.

Jeśli chodzi o usługi społeczne i komunalne, najkorzystniej ocenione zostały: dostęp do opieki przedszkolnej (łącznie 88, a więc 95,66% pozytywnych odpowiedzi – „bardzo dobra” i „dobra”), oferta edukacyjna (83 odpowiedzi pozytywnych, co daje 90,22%) oraz estetyka i czystość na terenie gminy (81 odpowiedzi pozytywnych, 78,26%).

Za obszary problematyczne uznać można natomiast działania na rzecz środowiska naturalnego (łącznie 6 odpowiedzi „źle” i „bardzo źle”, co łącznie daje 6,52% odpowiedzi negatywnych) oraz działania na rzecz integracji mieszkańców (4 odpowiedzi negatywnych, 4,35%).

Poniższa tabele oraz wykres przedstawiają, jak mieszkańcy gminy oceniają poszczególne obszary działań gminy z zakresu usług komunalnych i społecznych.

Tabela 61. Ocena poszczególnych obszarów działalności władz gminy – usługi komunalne i społeczne (cz. 1)

	Dostęp do opieki przedszkolnej		Oferta edukacyjna		Działania na rzecz integracji mieszkańców	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Bardzo dobrze	57	61,96%	41	44,57%	20	21,74%
Dobrze	31	33,70%	42	45,65%	41	44,57%
Średnio	4	4,35%	9	9,78%	22	23,91%
Źle	0	0,00%	1	1,09%	4	4,35%
Bardzo źle	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Łącznie	92	100,00%	93	101,09%	87	94,57%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Tabela 62. Ocena poszczególnych obszarów działalności władz gminy – usługi komunalne i społeczne (cz. 2)

	Infrastruktura drogowa		Wodociągi i kanalizacja		Działania na rzecz środowiska naturalnego/ ochrona przyrody (rozwój infrastruktury proekologicznej, wykorzystania odnawialnych źródeł energii, likwidacja dzikich wysypisk śmieci itp.)	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Bardzo dobrze	33	35,87%	48	52,17%	14	15,22%
Dobrze	41	44,57%	33	35,87%	49	53,26%
Średnio	12	13,04%	9	9,78%	18	19,57%
Źle	1	1,09%	1	1,09%	5	5,43%
Bardzo źle	0	0,00%	0	0,00%	1	1,09%
Łącznie	87	94,57%	91	98,91%	87	94,57%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Tabela 63. Ocena poszczególnych obszarów działalności władz gminy – usługi komunalne i społeczne (cz. 3)

	Działania na rzecz podtrzymywania tradycji lokalnych		Oferta kulturalna		Oferta rekreacyjno-sportowa	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Bardzo dobrze	26	28,26%	18	19,57%	33	35,87%
Dobrze	37	40,22%	50	54,35%	39	42,39%
Średnio	21	22,83%	22	23,91%	15	16,30%
Źle	1	1,09%	0	0,00%	0	0,00%
Bardzo źle	0	0,00%	0	0,00%	2	2,17%
Łącznie	85	92,39%	90	97,83%	89	96,74%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Tabela 64. Ocena poszczególnych obszarów działalności władz gminy – usługi komunalne i społeczne (cz. 4)

	Infrastruktura sportowa (boiska, sale gimnastyczne itp.)		Bezpieczeństwo mieszkańców (zabezpieczenie przeciwpożarowe, przeciwpowodziowe, porządek publiczny itp.)		Dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, ośrodki zdrowia	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Bardzo dobrze	40	43,48%	23	25,00%	8	8,70%
Dobrze	38	41,30%	49	53,26%	53	57,61%
Średnio	8	8,70%	19	20,65%	26	28,26%
Źle	1	1,09%	0	0,00%	4	4,35%
Bardzo źle	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Łącznie	87	94,57%	91	98,91%	91	98,91%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

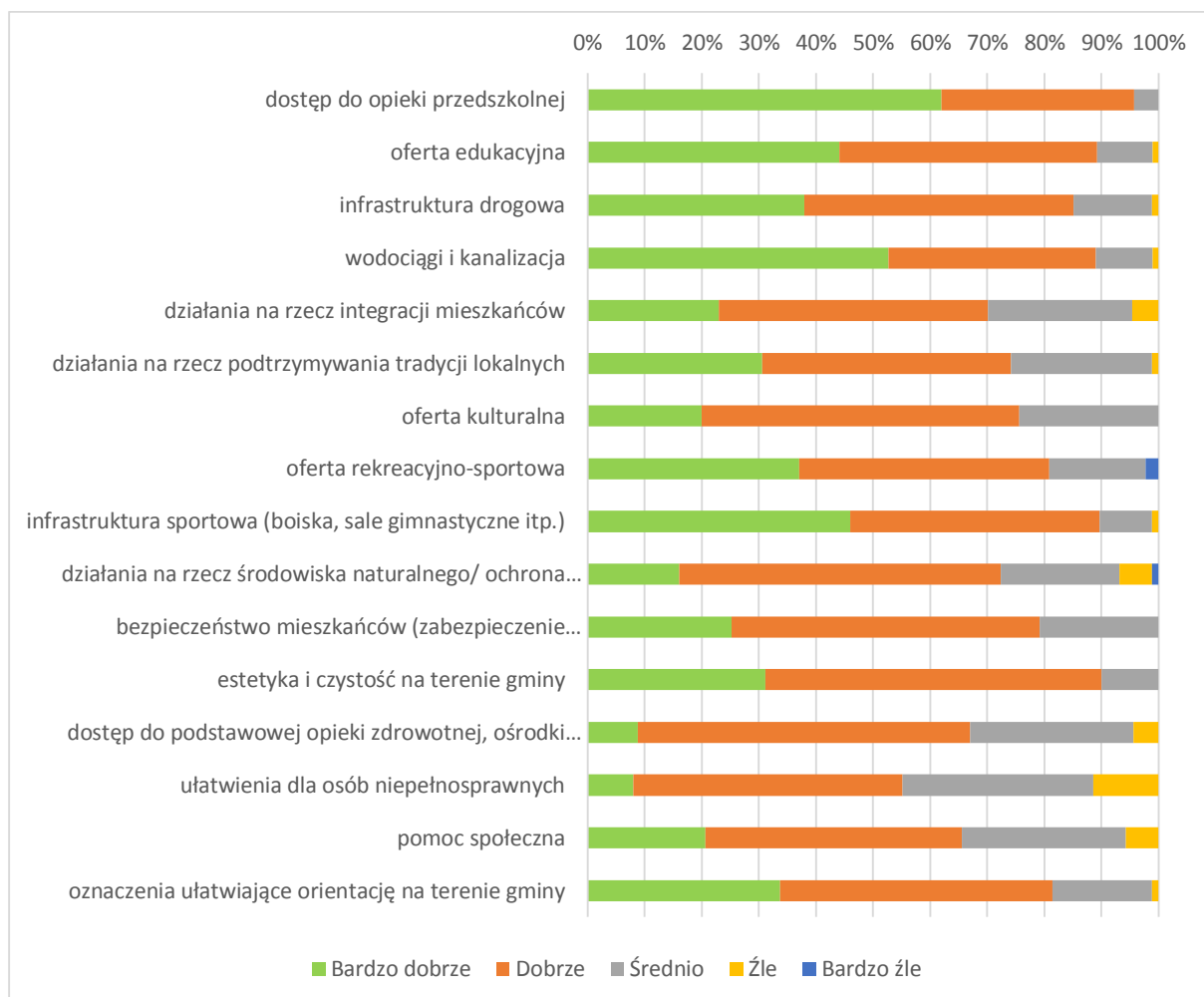
Tabela 65. Ocena poszczególnych obszarów działalności władz gminy – usługi komunalne i społeczne (cz. 5)

	Ułatwienia dla osób niepełnosprawnych		Pomoc społeczna		Oznaczenia ułatwiające orientację na terenie gminy		Estetyka i czystość na terenie gminy	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Bardzo dobrze	7	7,61%	18	19,57%	29	31,52%	28	30,43%
Dobrze	41	44,57%	39	42,39%	41	44,57%	53	57,61%
Średnio	29	31,52%	25	27,17%	15	16,30%	9	9,78%
Źle	10	10,87%	5	5,43%	1	1,09%	0	0,00%
Bardzo źle	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Łącznie	87	94,57%	87	94,57%	86	93,48%	90	97,83%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Wykres 14. Ocena poszczególnych obszarów działalności władz gminy – usługi społeczne i komunalne

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

W zakresie polityki gospodarczej gminy najlepiej oceniane były: wizerunek gminy w mediach (59 odpowiedzi pozytywne, 71,96%), zaś najwięcej ocen negatywnych odnosiło się do wsparcia dla osób podejmujących lub prowadzących działalność gospodarczą (5 odpowiedzi negatywne, 6,10%). W ocenie większości obszarów z zakresu polityki gospodarczej, respondenci najczęściej wskazywali odpowiedź „dobrze”.

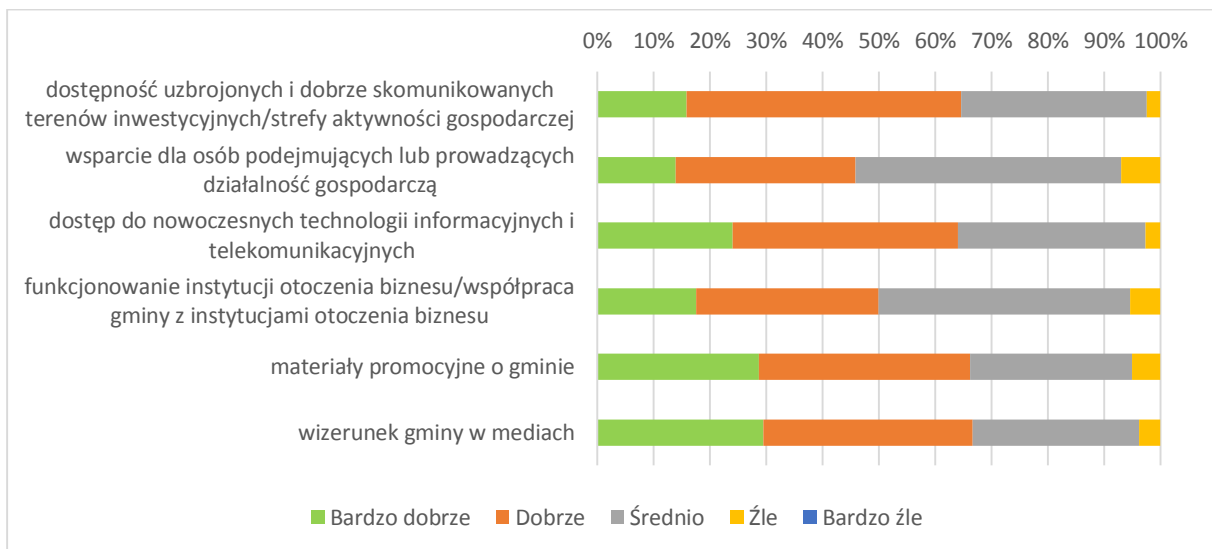

Tabela 66. Ocena poszczególnych obszarów działalności władz gminy –polityka gospodarcza

			Dostępność uzbrojonych i dobrze skomunikowanych terenów inwestycyjnych/strefy aktywności gospodarczej	Wsparcie dla osób podejmujących lub prowadzących działalność gospodarczą	Dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych	Funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu/współpraca gminy z instytucjami otoczenia biznesu	Materiały promocyjne o gminie
	liczba	liczba					
Bardzo dobrze	liczba	liczba	13	10	10	10	10
	%	%	15,85%	13,89%	14,93%	14,08%	14,93%
Dobrze	liczba	liczba	40	23	30	24	30
	%	%	48,78%	31,94%	44,78%	33,80%	44,78%
Średnio	liczba	liczba	27	34	25	33	23
	%	%	32,93%	47,22%	37,31%	46,48%	34,33%
Źle	liczba	liczba	2	5	2	4	4
	%	%	2,44%	6,94%	2,99%	5,63%	5,97%
Bardzo źle	liczba	liczba	0	0	0	0	0
	%	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Suma	liczba	liczba	82	72	67	71	67
	%	%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Wykres 15. Ocena poszczególnych obszarów działalności władz gminy –polityka gospodarcza

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

W zakresie usługi komunalnych i społecznych jako obszary wymagające najpilniejszego wsparcia respondenci wskazali dostęp do specjalistycznej służby zdrowia (14,73%) oraz ułatwienia dla osób niepełnosprawnych (11,30%).

Tabela 67. Obszary wymagające najpilniejszego wsparcia – usługi społeczne i komunalne²⁷

obszar	liczba	%
dostęp do opieki przedszkolnej	8	2,74%
oferta edukacyjna	11	3,77%
infrastruktura drogowa	21	7,19%

²⁷ Pytanie wielokrotnego wyboru – każda osoba mogła wybrać do trzech obszarów

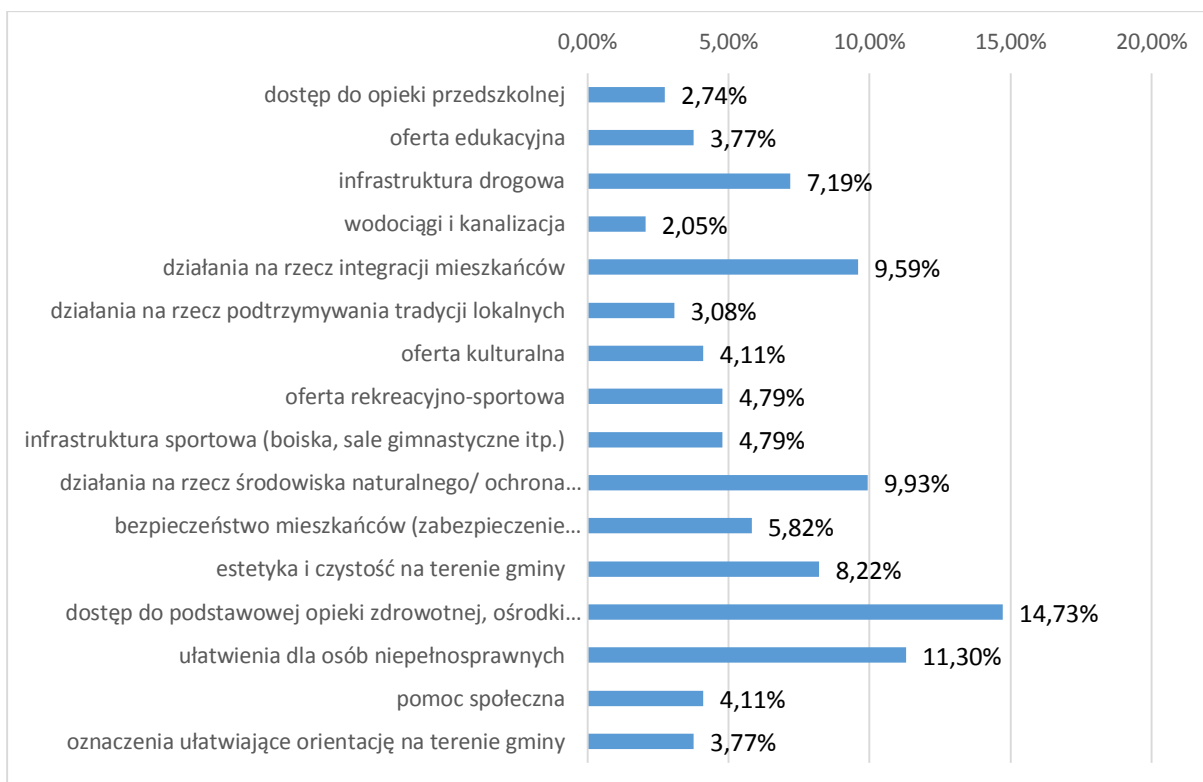

Strategia Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne do roku 2025

wodociągi i kanalizacja	6	2,05%
działania na rzecz integracji mieszkańców	28	9,59%
działania na rzecz podtrzymywania tradycji lokalnych	9	3,08%
oferta kulturalna	12	4,11%
oferta rekreacyjno-sportowa	14	4,79%
infrastruktura sportowa (boiska, sale gimnastyczne itp.)	14	4,79%
działania na rzecz środowiska naturalnego/ ochrona przyrody (rozwój infrastruktury proekologicznej, wykorzystania odnawialnych źródeł energii, likwidacja dzikich wysypisk śmieci itp.)	29	9,93%
bezpieczeństwo mieszkańców (zabezpieczenie przeciwpożarowe, przeciwpowodziowe, porządek publiczny itp.)	17	5,82%
estetyka i czystość na terenie gminy	24	8,22%
dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, ośrodki zdrowia	43	14,73%
ułatwienia dla osób niepełnosprawnych	33	11,30%
pomoc społeczna	12	4,11%
oznaczenia ułatwiające orientację na terenie gminy	11	3,77%
łącznie:	292	100,00%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Wykres 16. Obszary wymagające najpilniejszego wsparcia – usługi społeczne i komunalne

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

W zakresie polityki gospodarczej gminy priorytetem są zmiany dotyczące wsparcia dla osób podejmujących lub prowadzących działalność gospodarczą (23,77% wskazań) oraz dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych (22,87% wskazań). Równie istotna jest dostępność uzbrojonych i dobrze skomunikowanych terenów inwestycyjnych/strefy aktywności gospodarczej – 17,49% wskazań.

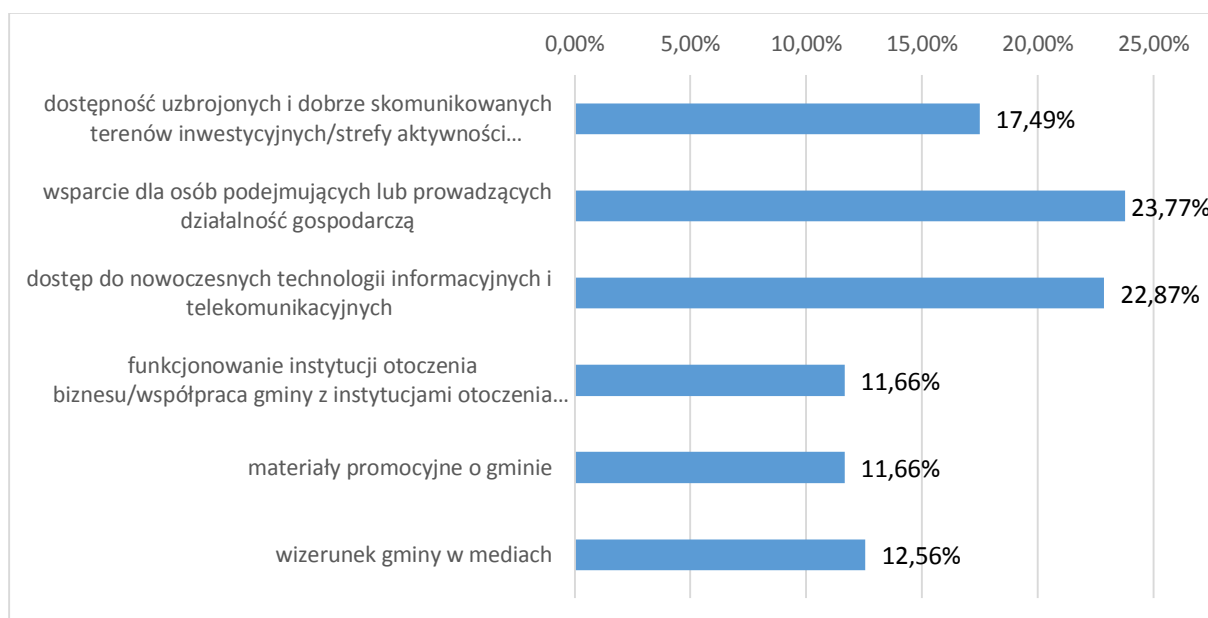

Tabela 68. Obszary wymagające najpilniejszego wsparcia – polityka gospodarcza²⁸

obszar	liczba	%
dostępność uzbrojonych i dobrze skomunikowanych terenów inwestycyjnych/strefy aktywności gospodarczej	39	17,49%
wsparcie dla osób podejmujących lub prowadzących działalność gospodarczą	53	23,77%
dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych	51	22,87%
funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu/współpraca gminy z instytucjami otoczenia biznesu	26	11,66%
materiały promocyjne o gminie	26	11,66%
wizerunek gminy w mediach	28	12,56%
Łącznie:	223	100,00%

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Wykres 17. Obszary wymagające najpilniejszego wsparcia – polityka gospodarcza

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie najważniejszych miejsc w gminie. Mieszkańcy gminy za najważniejsze uznali centrum Krościenka Wyżnego, następnie biblioteki, szkoły oraz kościoły.

Pełne dane na temat odpowiedzi znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 69. Miejsca ważne dla mieszkańców na terenie gminy

Miejsce	Liczba
biblioteki, szkoły	11
centrum Krościenka	12
kościół	9
izba muzealna z pomnikiem Jana Pawła II	3
stadion	3
Park leśny Dębina	4

²⁸ Pytanie wielokrotnego wyboru – każda osoba mogła wybrać do trzech obszarów

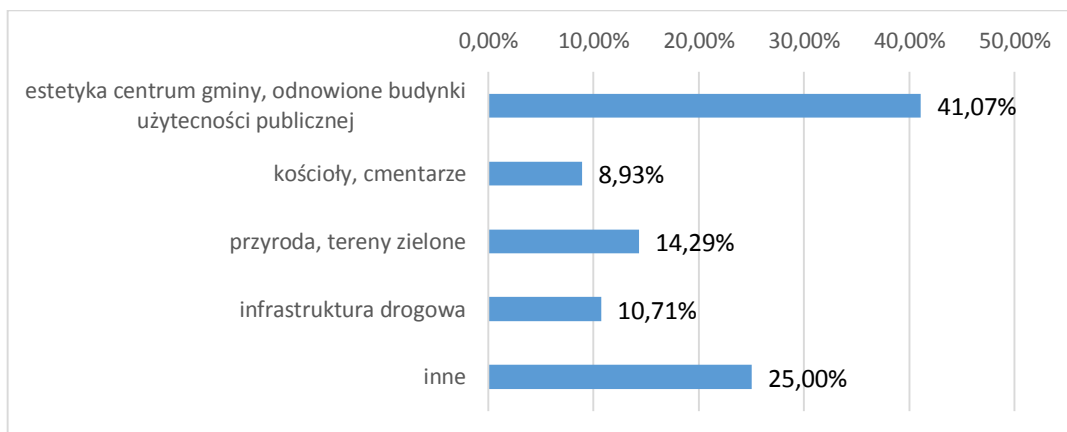

Miejsce	Liczba
inne	12

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Mieszkańcy cenią w swojej gminie przede wszystkim estetykę centrum gminy, odnowione budynki użyteczności publicznej (41,07% wskazań) oraz przyrodę, krajobraz, tereny zielone (14,29% wskazań). Mieszkańcy doceniają także infrastrukturę drogową w gminie (10,71% wskazań).

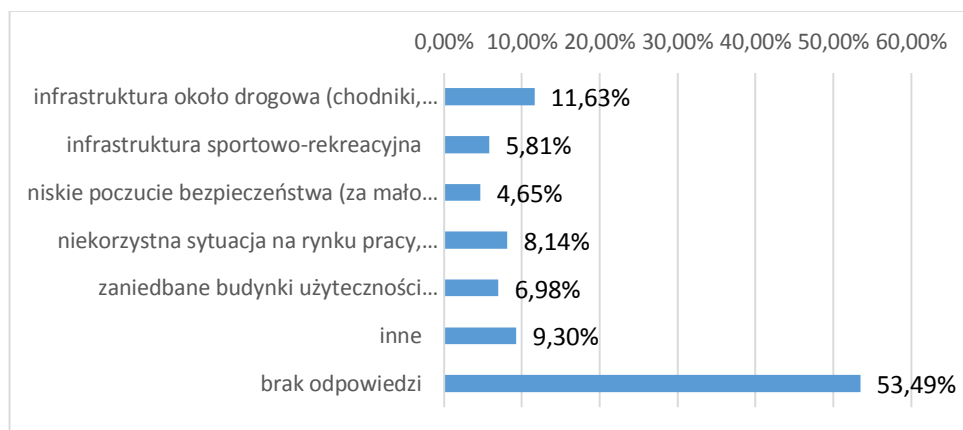
Wykres 18. Odpowiedzi respondentów na pytania o to, co najbardziej podoba im się w gminie

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Jeśli chodzi natomiast o to, co respondentom podoba się najmniej, to problematyczny jest obecny stan infrastruktury około drogowej, tj. chodniki, oświetlenie (11,63% odpowiedzi), a także bardzo trudna sytuacja na rynku pracy i wysokie bezrobocie (8,14% odpowiedzi). Zwraca uwagę fakt, że ponad połowa ankietowanych nie udzieliła żadnej odpowiedzi.

Wykres 19. Odpowiedzi respondentów na pytania o to, co najmniej podoba im się w gminie

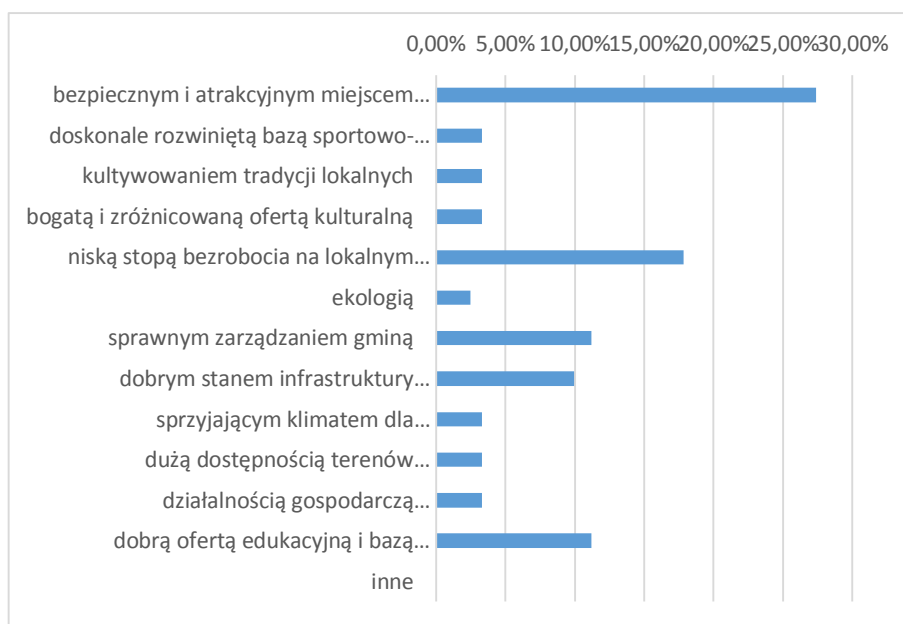

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Odpowiedzi respondentów na pytanie o to, jaka powinna być ich zdaniem Gmina Krościenko Wyżne w przyszłości koncentrowały się na dostrzeganych przez nich aktualnie problemach do rozwiązania. Mieszkańcy chcieliby, aby gmina była przyjaznym, bezpiecznym i atrakcyjnym miejscem do życia – z rozwiniętą infrastrukturą techniczną i z rynkiem pracy, który sprzyja rozwijaniu przedsiębiorczości i obniżaniu stopy bezrobocia.

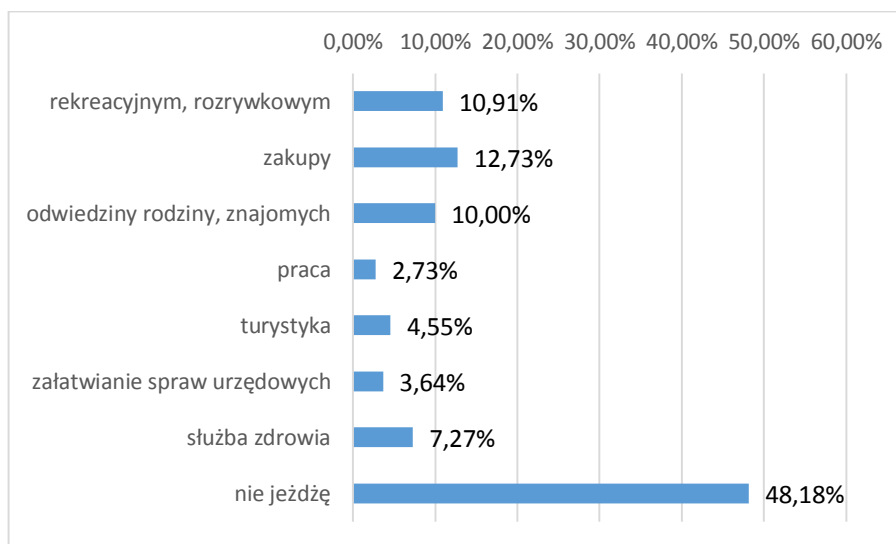
Wykres 20. Preferencje respondentów odnośnie do przyszłości gminy

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Do innych gmin i miast respondenci jeżdżą przede wszystkim na zakupy (12,73% odpowiedzi) oraz w celu skorzystania z oferty rekreacyjno-rozrywkowej (10,91% odpowiedzi). Aż 48,18% ankietowanych stwierdziło, że w ogóle nie jeżdżą do sąsiednich gmin i miast.

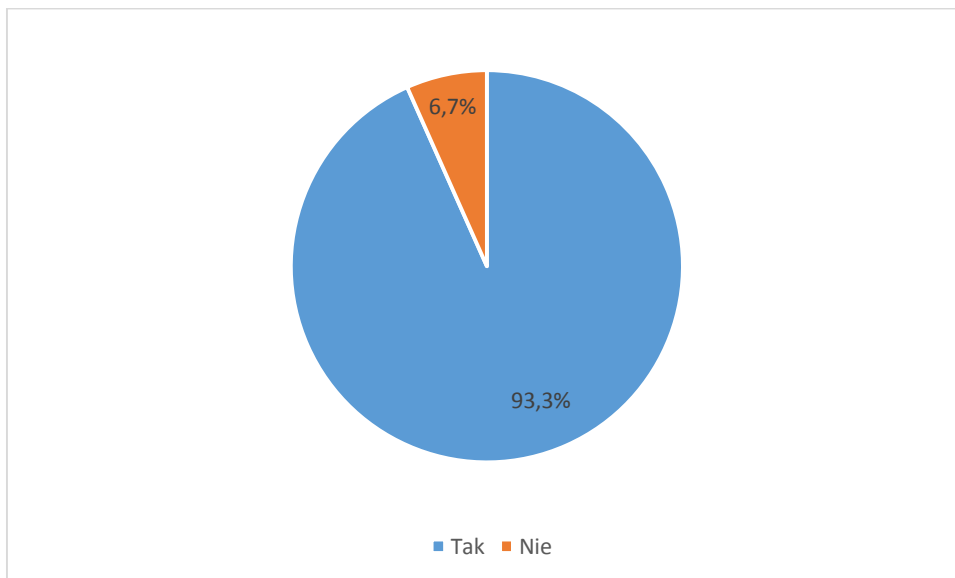
Wykres 21. Odpowiedź na pytanie, w jakim celu respondenci jeżdżą do sąsiednich gmin i miast

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

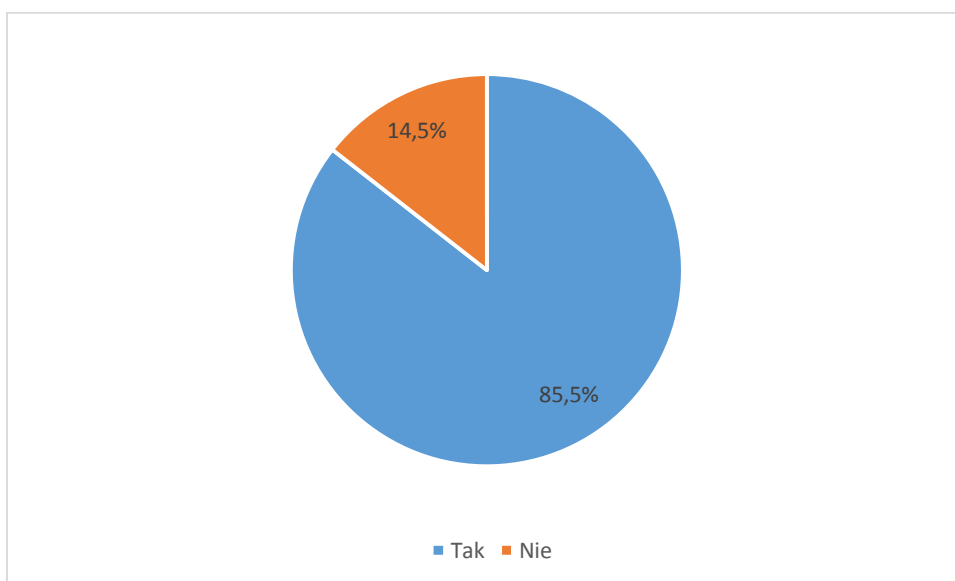
Można powiedzieć, że osoby biorące udział w badaniu są istotnymi interesariuszami strategii rozwoju gminy, ponieważ prawie wszyscy mieszkańcy (84 osoby, 93,30%) wiążą z gminą swoją przyszłość. Natomiast, ponad 2/3 chciałaby, aby również przyszłość ich dzieci była związana z Gminą Krościenko Wyżne (71 osób, 85,50%).

Wykres 22. Odpowiedzi respondentów na pytanie, czy respondenci wiążą swoją przyszłość z Gminą Krościenko Wyżne

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

Wykres 23. Odpowiedzi respondentów na pytanie, czy respondenci chcieliby, aby ich dzieci wiązały swoją przyszłość z Gminą Krościenko Wyżne

Źródło: Badanie ankietowe PAPI, N=91

4. Podsumowanie

W badaniu ankietowym przeprowadzonym w ramach opracowania „Strategii Rozwoju Gminy Krościenko Wyżne” wzięło udział 91 osób, wśród których przeważali respondenci z miejscowości Krościenko Wyżne.

Zdecydowanie można uznać, że respondenci są bardzo zadowoleni z mieszkania w gminie – wśród odpowiedzi na pytania o ocenę warunków życia tylko pozytywne. Jeśli chodzi o poszczególne aspekty działalności władz gminy, w zakresie usług społecznych i komunalnych najlepiej ocenione zostały dostęp do opieki przedszkolnej, oferta edukacyjna oraz estetyka i czystość na terenie gminy. Najbardziej krytycznie natomiast mieszkańcy oceniają działania na rzecz środowiska naturalnego, działania na rzecz integracji mieszkańców. W zakresie polityki gospodarczej najkorzystniej oceniony został obszar związany wizerunek gminy w mediach, zaś najwięcej ocen negatywnych odnosiło się do wsparcia dla osób podejmujących lub prowadzących działalność gospodarczą.

Za obszary wymagające najpilniejszego wsparcia uznane zostały: dostęp do specjalistycznej służby zdrowia oraz ułatwienia dla osób niepełnosprawnych (usługi społeczne i komunalne), wsparcie dla osób podejmujących lub prowadzących działalność gospodarczą (polityka gospodarcza).

Za miejsca szczególnie ważne zarówno dla życia całego gminy, jak i poszczególnych miejscowości uważane jest centrum Krościenka Wyżnego, następnie biblioteki, szkoły oraz kościoły. Zdaniem respondentów, najważniejszym atutem gminy jest estetyka centrum gminy, odnowione budynki użyteczności publicznej oraz przyroda, krajobraz i tereny zielone. Mieszkańcy doceniają także infrastrukturę drogową w gminie. Z kolei tym, co nie podoba się respondentom jest stan infrastruktury około drogowej (chodniki, oświetlenie), negatywnie oceniana jest również bardzo trudna sytuacja na rynku pracy i wysokie bezrobocie.

Odpowiedzi respondentów na pytanie o to, jaka powinna być ich zdaniem Gmina Krościenko Wyżne w przyszłości koncentrowały się na dostrzeganych przez nich aktualnie problemach do rozwiązania. Mieszkańcy chcieliby, aby gmina była przyjaznym, bezpiecznym i atrakcyjnym miejscem do życia – z rozwiniętą infrastrukturą techniczną i z rynkiem pracy, który sprzyja rozwijaniu przedsiębiorczości i obniżaniu stopy bezrobocia.

Podsumowując można powiedzieć, że osoby biorące udział w badaniu są istotnymi interesariuszami strategii rozwoju gminy, ponieważ prawie wszyscy mieszkańcy (93,30%) wiążą z gminą swoją przyszłość. Natomiast, ponad 2/3 chciałaby, aby również przyszłość ich dzieci była związana z Gminą Krościenko Wyżne (85,50%).